

ปณิธานของหลวงพ่อบัณฑิตปัญญานันทะ

ปฐิวัตติความงมกาย

เลิกเชื่อไรเหตุผล
ฟังตนและฟังธรรมะ...

วิเทศธรรม: ๗/๗

ปฏิวัติความมั่งงาย
เลิกเชื่อไรเหตุผล ฟุ้งตนและฟุ้งธรรมะ

.....

.....

คำนำ

พระเดชพระคุณพระพรหมมังคลาจารย์ : หลวงพ่อปัญญา นันทภิกขุ เป็นพระเถระผู้มีชื่อเสียงของประเทศไทย ตลอดชีวิต การครองสมณเพศของหลวงพ่อนั้น ได้สร้างผลงานไว้มากมาย ดังเป็นที่ประจักษ์กันทั่วไป

พระเดชพระคุณพระพรหมมังคลาจารย์ : หลวงพ่อปัญญา นันทภิกขุ เป็นพระสงฆ์รูปแรกที่กำลังกล้าในการปฏิวัติความงมงาย ในสิ่งเหลวไหล สิ่งไร้สาระ และเรื่องไสยศาสตร์ ของชาวพุทธ ให้สิ้นไป โดยการสอนให้เลิกเชื่ออย่างไรเหตุผล หันมาพึ่งตน และพึ่งธรรม เพื่อรณรงค์ให้ชาวพุทธไทยเป็นชาวพุทธที่แท้จริง ตามหลักธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เช่นในเรื่องเกี่ยวกับเคราะห์กรรม การเกิดเหตุร้ายในชีวิต ซึ่งเชื่อกันว่ามีสิ่งดลบันดาลให้เกิดขึ้น ในเรื่องเกี่ยวกับฤกษ์ยาม ในเรื่อง การนับถือเทพเจ้าหรือนับถือศาลพระภูมิ ตลอดจนความเชื่อใน มงคลตื่นข่าว โดยได้นำหลักธรรมในพุทธศาสนามาใช้เป็นหลัก พิจารณาในการตัดสินใจ อันได้แก่หลักกาลามสูตร เป็นต้น และ ด้วยอุดมการณ์ที่เด็ดเดี่ยวแน่วแน่ ไม่เปลี่ยนแปลงของหลวงพ่อ พระเดชพระคุณหลวงพ่อพุทธทาสภิกขุ แห่งสวนโมกขพลาราม ได้ยกย่องให้ท่านเป็น **“นักปฏิวัติไสยศาสตร์”**

ธรรมสภาและสถาบันบันลือธรรม บรรณาธิการเป็นอย่างยิ่ง
ว่า หนังสือ “ปฏิวัติความงมงาย : เลิกเชื่อไร้เหตุผล ฟุ้งตน
และฟุ้งธรรม” เล่มนี้ จักบังเกิดประโยชน์ขึ้นแก่ชาวพุทธที่ได้
นำไปศึกษา หรือใช้เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตให้ปราศจากไป
เสียจากความเชื่อที่เหลวไหลและงมงาย ได้เข้าถึงเนื้อแท้แห่ง
พระพุทธศาสนา สมดังปณิธานและด้วยอุดมการณ์อันมั่นคง
ของพระเดชพระคุณพระพรหมมังคลาจารย์ : หลวงพ่อปัญญา
นันทภิกขุ ภิกษุผู้ปฏิวัติความงมงายของชาวพุทธไทยให้เป็นไปด้วย
ความถูกต้อง ตามหลักคำสอนขององค์สมเด็จพระบรมศาสดา
สัมมาสัมพุทธเจ้าโดยแท้จริง อันจักบังเกิดผลนำพาชีวิตชาวพุทธ
ไปสู่ความสุข ความสงบเย็น และได้ชื่อว่าเป็นชาวพุทธอย่าง
แท้จริงโดยสมบูรณ์

ด้วยความสุจริต หวังดี

ธรรมสภา บรรณาธิการให้โลกพบกับความสงบสุข

พุทธศาสนาเป็นศาสนาเดียวในโลก ที่เป็นต้นตอบังเกิดแห่งวิทยาศาสตร์
หลักการในพุทธศาสนา . ส่วนแล้วแต่เป็นความจริง เป็นสังฆธรรมแท้จริง
ไม่มีการอ้างอิงสิ่งคลงบันดาลหรือสิ่งอื่นใดอย่างลอบยๆ

สารบัญ

ปฏิวัติความมมงาย : เลิกเชื่อไร้เหตุผล ฟุ้งตนและฟุ้งธรรม	๑
ตัวอย่างของความมมงาย	๕
ปฏิวัติไสยศาสตร์ : ปฏิวัติความมมงาย	๖
จุดหมายของการปฏิวัติ	๗
ความเชื่อและการกระทำตามพุทธธรรม	๑๑
ทำลายความเห็นและการกระทำที่ผิดๆให้หมดไป	๑๓
คนฉลาดมีปัญญา ย่อมเลือกเอาแต่ของแท้ ของจริง	๑๕
คุณธรรมที่พึงมีเอาไว้ในใจของทุกคน	๒๓
เหตุที่ทำให้พุทธศาสนากลายเป็นของปลอม	๒๖
ศาสนาถูกทำลายเพราะลางสังกการะ	๒๗
เนื่องอกในพระพุทศาสนา	๒๘
ข้อควรจำสำหรับชาวพุทธ	๓๐
ปฏิวัติความมมงาย สะเดาะเคราะห์แบบพุทธ	๓๓
เคราะห์กรรมเพราะทำตัว ได้ดีชั่วก็เพราะตัวทำ	๓๖
สะเดาะเคราะห์แบบพุทธ	๓๗
มนุษย์ไม่โทษตัวเอง เฟ่งเล็งแต่ดวงดาว	๓๘
เอาแต่สะเดาะเคราะห์เรื่อยไป เลยไม่ได้แก้ไขตัวเอง	๔๐
ไสยศาสตร์ที่เป็นความมมงาย...ยังไม่พัฒนา	๔๙
วิธีแก้เหตุร้ายที่เกิดขึ้นในชีวิต	๖๖
พุทธวิธีขจัดความทุกข์	๖๘

เจิมรถไม่ได้ผล เจิมคนจึงจะถูกต้อน	๗๕
หลักความเชื่อของพระพุทธศาสนา	๘๐
ไม่มีคำว่า “ดลบันดาล” และ “เหตุบังเอิญ”	๘๒
พุทธวิธีสะเดาะเคราะห์โศกและโรคภัย	๘๔
สะเดาะเคราะห์แบบโง่ๆ	๘๘
เครื่องรางที่ทำให้อยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุข	๙๔

ประวัติความงมงาย มงคลตื่นข่าวและฤกษ์ยาม **๙๗**

เมื่อตกอยู่ในมงคลตื่นข่าว ก็ก้าวพลาดอย่างมหันต์	๙๙
ฤกษ์พระพุทเจ้า	๑๐๓
สิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตจะดีหรือไม่ดี ก็ไม่เกี่ยวกับฤกษ์ยาม	๑๐๘
ประพฤติดีเมื่อไร ฤกษ์ดีเมื่อนั้น	๑๑๗
สิ่งทั้งหลายล้วนมีเหตุมีผล สิ่งดลบันดาลจึงไม่มีจริง	๑๒๑
ทุกสิ่งในสากลพิภพย่อมตกอยู่ภายใต้กฎความจริง	๑๒๖
อำนาจที่ดลบันดาลให้สุขทุกข์เกิดขึ้น	๑๒๙
ชาวพุทธเชื่อมั่นในเหตุผลของกรรม ย่อมเชื่อมั่นในตัวเอง	๑๓๔
หลักสำคัญที่ควรยึดไว้ปฏิบัติ	๑๓๕
หมั่นเสริมสร้างปัญญา อย่าแสวงหาสิ่งงมงาย	๑๔๐

ประวัติความงมงาย ความเชื่อผีसाง เทวดา เทพเจ้า **๑๕๓**

ความงมงายทำให้ยึดถือเอาแม่น้ำเป็นที่พึ่ง	๑๕๗
ความคิดที่ทำให้เกิดการงมงายนับถือผีและเทวดา	๑๖๒
ความคิดที่ทำให้เกิดการงมงายนับถือพระผู้เป็นเจ้า	๑๖๔

ความม่งมงายในเรื่องการเซ่นไว้พระผู้เป็นเจ้าของเจ้าด้วยการบูชาขัยญ	๑๗๐
พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่ไม่เกี่ยวกับเทพเจ้า	๑๗๕
“ของดี” ในพระพุทธศาสนา	๑๘๐

ประวัติความม่งมงาย วัตถุประสงค์ เครื่องรางของขลัง	๒๐๙
นับถือพระเพื่อเตือนใจตน มิใช่หวังเพื่อให้ดลบันดาล	๒๑๒
มารศาสนาไม่มีพระในใจ	๒๑๙
ความเชื่อที่ไม่ถูกต้องตามแนวของพระพุทธเจ้า	๒๒๐
หลักการของพระพุทธเจ้า	๒๒๕
พระพุทธเจ้าที่เป็นเนื้อแท้	๒๒๗
พระเครื่อง	๒๒๙
จุดมุ่งหมายของการสร้างพระ	๒๓๒
พระกับมาร	๒๔๗
พระข้างใน พระข้างนอก	๒๔๙

ประวัติความม่งมงาย ข้อปฏิบัติและบทบัญญัติความเชื่อ	๒๕๗
ความหลงมัวเมาในลาภสักการะ	๒๕๙
ชาวพุทธไม่มัวเมาอยู่ในไสยศาสตร์	๒๖๔
ข้อปฏิบัติสำหรับชาวพุทธแท้ที่ยังครองเรือน	๒๗๐
บทบัญญัติความเชื่อ	๒๗๓
อุบาสกธรรม ธรรมที่ทลายความม่งมงาย	๒๘๕
มงคลในพระพุทธศาสนา...มงคล ๓๘ ประการ	๓๐๓
ปลดปล่อยความม่งมงายในเรื่องศาลพระภูมิ	๓๑๔

ปฏิบัติความงมกาย

เลิกเชื่อไว้เหตุผล ฟังตนและฟังธรรม

ของที่ไม่ดี...

ถ้าปล่อยให้มันมากเกินไป นานหนักเข้าก็จะเอาไม่อยู่

บางทีจึงต้องทำการ “ปฏิวัติ” กันเสียบ้าง

เพื่อชะล้างความไม่ดีให้หมดไปเสียคราวหนึ่ง

เมื่อความมมงายเป็นของไม่ดี

ชาวพุทธเราจึงต้องทำการ “ปฏิวัติความมมงาย”

นักปฏิวัติไสยศาสตร์

ในสมัยก่อนนั้น (แม้ในสมัยนี้ก็เถอะ) ความเชื่อและการกระทำในทางมมงาย หรือไสยศาสตร์ มีอยู่ทั่วไปในหมู่พี่น้องประชาชนชาวไทย

หลวงพ่อบัณฑิต เห็นว่า ถ้าขึ้นปล่อยให้ประเทศชาติ บ้านเมืองตกอยู่ในอำนาจครอบงำของความมั่งงาย ก็จะไป ไม่รอดแน่ๆ ด้วยกำลังแห่งความเมตตากรุณาที่มีต่อพี่น้อง ประชาชน และความเชื่อสัตย์ต่อพระพุทธศาสนา ท่านจึงได้สร้าง อุตุผลการณ์ขึ้น มุ่งหมายที่จะขจัดความมั่งงายและไสยศาสตร์ให้ หหมดสิ้นไป

ดูเหมือนเรื่องการปฏิบัติความมั่งงายหรือไสยศาสตร์นี้ จะเป็นผลงานชิ้นเอก อันดับหนึ่งของหลวงพ่อบัณฑิตนั้นทะ ไซ้แล้ว !!!

การปฏิบัติความมั่งงายหรือไสยศาสตร์นี้แหละเป็นผลงาน ชิ้นโบว์แดงของหลวงพ่อบัณฑิต เพราะฉะนั้นท่านจึงได้รับการ ยกย่องจากหลวงพ่อบุทธทาสภิกขุ แห่งสวนโมกขพลาราม ไซยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ว่า หลวงพ่อบัณฑิตนั้นภิกขุที่ท่านเป็น “นักปฏิบัติไสยศาสตร์” อย่างแท้จริงยุคในปัจจุบัน

“ปฏิบัติ” และ “ความมั่งงาย”

คำว่า **ปฏิบัติ** ถ้านำไปใช้ในการเมืองหรือการทหาร ก็ออก จะน่ากลัวอยู่สักหน่อย...แต่ว่าคำนี้มีไซ้ ในทางพระพุทธศาสนา โดยตรง แปลว่า การหมุนกลับ, การเปลี่ยนแปลงอย่างถอนราก ถอนโคน

ถ้าแปลงอย่างภาษาชาวบ้าน ก็คือ การเปลี่ยนแปลงจาก
หน้ามือเป็นหลังมือ โดยปกติเป็นคำที่ใช้ในความหมายบอก คือ

เปลี่ยนจากไม้ตี . . . ไปสูตี

เปลี่ยนจากแย . . . ไปสู่คุณภาพ

เปลี่ยนจากความงៃ . . . ไปสู่ปัญญา

เปลี่ยนจากมิตมน . . . ไปสู่สว่างไสว

คำว่า ความมงมgay หมายถึง ความหลงเชื่อโดยไร้เหตุผล
หรือโดยไมยอมรับฟังความคิดเห็นหรือเหตุผลของผู้อื่น

ตัวอย่างของความมงมgay

ตัวอย่างของความมงมgayนั้นมียู่อย่างมากมาย ในที่นี้จะ
ยกมาแสดงเป็นตัวอย่างในบางเรื่อง เช่น

- ๑) ความเชื่อในเรื่องโชคดีโชคร้าย
- ๒) ความเชื่อในเรื่องลางตลางร้าย
- ๓) ความเชื่อในเรื่องเคราะห์ดี เคราะห์ร้าย
หรือบังเอิญ
- ๔) ความเชื่อในเรื่องดวงดี ดวงร้าย
- ๕) ความเชื่อในสิ่งที่ตั่นกันว่าขลังศักดิ์สิทธิ์
- ๖) ความเชื่อในเทพเจ้า สิ่งดลบันดาล
- ๗) ความเชื่อเกี่ยวกับพระภูมิเจ้าที่ ผีบ้าน ผีเรือน

- ๘) ความเชื่อที่ขัดทอดแต่กรรมตะพิดตะพือ
- ๙) ความเชื่อในเวทมนต์คาถาอาคม
นะหน้าทอง เสน่ห์ยาแฝด
- ๑๐) ความเชื่อในทางโหราศาสตร์
แล้วยึดติดพึ่งพาจนเลยเถิดไป

เหล่านี้เป็นต้น ล้วนแต่จัดเป็นความงมงายทั้งสิ้น

คนเราสามารถงมงายในอะไรๆต่างๆได้หลายเรื่อง แม้แต่ความเชื่อดังลงไปว่า เทคโนโลยีเท่านั้นเป็นทางรอดของมนุษย์ ความลุ่มหลงในคอมพิวเตอร์ เป็นต้น นี่ก็นับว่าเป็นความงมงายเหมือนกัน

ปฏิวัติไสยศาสตร์ : ปฏิวัติความงมงาย

มีคำอยู่คำหนึ่ง ซึ่งชาวไทยคุ้นเคยดี ได้ยินได้เห็นอยู่บ่อยๆ คือคำว่า “ไสยศาสตร์” แปลว่า ตำราทางไสย วิชาทางไสย ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องเวทมนต์คาถา อันมีมาจากศาสนา พราหมณ์ (ฮินดู)

ปัจจุบันคำว่า “ไสยศาสตร์” ได้มีความหมายครอบคลุมรวมไปถึงความงมงายทุกชนิด ไม่เฉพาะแต่เรื่องเวทมนต์คาถาเท่านั้น ความลุ่มหลงในเทคโนโลยีดังกล่าวข้างต้นก็จัดเป็นไสยศาสตร์ด้วยเหมือนกัน

เมื่อรวมกันเป็น “ปฎิบัติความงมงาย” ก็หมายความว่า
 ทำให้ความงมงายหมดไป เปลี่ยนความงมงายให้เป็นความรู้
 ความสว่าง

จุดหมายของการปฎิบัติ

เมื่อจะไปเทศน์ปราบปรามความงมงายหรือไสยศาสตร์
 ที่ไหน ท่านก็จะประกาศจุดยืนของท่านให้ประชาชนได้รับทราบ
 อยู่เสมอ

ดังมีคราวหนึ่งท่านประกาศว่า . . .

จุดหมายการเทศน์ก็เพื่อให้นำธรรมะไปปฏิบัติและฟอก
 ความคิดให้ถูกต้อง

อีกคราวหนึ่งท่านประกาศว่า . . .

อันการแสดงธรรมเทศนาปาฐกถาให้ญาติโยมทั้งหลาย
 ได้ฟังนั้น ก็มีจุดมุ่งหมายสำคัญอยู่ที่ต้องการจะชี้แจงให้ท่าน
 ทั้งหลายเข้าใจข้อธรรมะอันเป็นแนวทางปฏิบัติ และมีความ
 ต้องการเป็นอย่างยิ่งที่จะให้ท่านทั้งหลายได้นำวิธีซึ่งเราได้ศึกษา
 เข้าใจแล้วนี้ ไปเป็นข้อปฏิบัติแก้ไขปัญหาชีวิตประจำวัน เพื่อให้
 อยู่เย็นเป็นสุขตามสมควรแก่ฐานะการครองชีพแห่งตน

เพราะฉะนั้น ญาติโยมทุกคนที่มาวัดเพื่อมาฟังปาฐกถา
 ธรรมะในวันอาทิตย์นี้ อย่าเพียงสักแต่ว่าฟังพอให้ผ่านพ้นไป

แต่ต้องฟังแล้วเอาไปคิดไปตรองให้เข้าใจชัดเจนแจ่มแจ้งยิ่งขึ้น
ครั้นเมื่อได้เข้าใจชัดเจนแจ่มแจ้งแล้ว ก็ขอให้ลงมือปฏิบัติตาม
แนวทางนั้นๆ เพื่อให้เข้าถึงธรรมะคือความบริสุทธิ์

การเข้าถึงความบริสุทธิ์ ก็หมายความว่า เราเข้าถึงความ
เป็นพุทธะ เราเองก็มีพระพุทธรเจ้าอยู่ในใจ มีพระธรรมอยู่ในใจ
มีพระสงฆ์เกิดขึ้นในใจ พระพุทธร พระธรรม พระสงฆ์ จะเกิดขึ้น
แก่เราได้ก็โดยวิธีการอย่างนี้

เพราะฉะนั้น . . .

การปฏิวัติก็คือว่าเป็นเรื่องสำคัญประการหนึ่ง

ในการแสดงปาฐกถาที่วัดชลประทานรังสฤษฎ์นี้ มีความ
มุ่งหมายสำคัญอยู่อีกประการหนึ่ง กล่าวคือต้องฟอกความคิด
ความเห็นของญาติโยมทั้งหลาย ให้ออกจากความเห็นผิดมาอยู่
กับความเห็นถูก ให้ออกจากความหลงมาอยู่ในความรู้แจ้ง
เห็นจริง ให้ออกจากสิ่งที่เรียกว่างมงาย ไม่มีสาระแก่นสาร
มาปฏิบัติในสิ่งที่เป็นสาระ เป็นแก่นเป็นสารต่อไป

อันนี้ก็เป็นความมุ่งหมายสำคัญของผู้ที่แสดงปาฐกถาที่
ศาลานี้ และเป็นความมุ่งหมายที่ยึดมั่นตลอดมา ตั้งแต่เริ่มการ
เทศน์สั่งสอนประชาชน ไม่ว่าจะไปเทศน์ที่บ้านใด ตำบลใดหรือ
ในสถานที่ใด มีทางใดที่จะแก้ไขปรับปรุงความคิดความเห็นของ
ญาติโยมให้เกิดความเข้าใจถูก รู้ถูก เห็นถูกต้อง ตามทัศนะของ
พระพุทธศาสนาแล้ว ก็ได้พยายามกระทำกันอยู่ตลอดมา

ขอให้ญาติโยมทั้งหลายเข้าใจไว้ด้วย เต็มใจจะเชื่อไปว่ามาฟัง ท่านปัญญานันทะพูดทีไร เห็นแต่พูดดีเรื่องนั้น ดีเรื่องนี้ ด้วยประการต่างๆ ไม่มีพระองค์ใดเขาเทศน์ดีเทศน์ว่า แต่มาฟังท่านปัญญานันทะแล้วก็คิดว่าในเรื่องนั้นบ้างเรื่องนี้บ้าง เช่น ไม่ให้ไหวพระภูมิจึง ไม่ให้ถือโชคถือกลาง ถือผีถือสาอะไร เป็นต้น

ญาติโยมอย่าคิดให้มากในเรื่องอย่างนี้ การที่เอาตมาพูดไปในรูปเช่นนั้น พูดด้วยความปรารถนาดี พูดไปตามทศนะของพระผู้มีพระภาคเจ้า เพราะว่าที่เอาตมาเทศนาสั่งสอนทุกครั้ง ทุกคราวนั้น เป็นการทำงานในการเผยแผ่สังฆธรรมคำสอนในทางพระพุทธศาสนา ให้ญาติโยมพุทธบริษัทได้เกิดความรู้เกิดความเข้าใจ ไม่ได้เทศน์เพียงเพื่อให้โยมชอบใจ ให้โยมสบายใจผ่านไปกัณฑ์หนึ่งๆเท่านั้น แต่ต้องการที่จะแก้ไขอะไรบางสิ่งบางประการ อันเป็นความคิดเห็นที่ผิดจากหลักพระพุทธศาสนา ให้แก่ญาติโยม การกระทำอย่างนี้ก็นับเป็นหน้าที่อันหนึ่งของพุทธบริษัท

สิ่งที่ผ่านมานาน ก็ย่อมมีอะไรไม่เหมาะไม่ควรปะปนอยู่บ้าง

พระพุทธศาสนาอันเป็นคำสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น พระองค์ได้วางหลักไว้กัณมนานเต็มทีแล้ว ถึง ๒๕๐๐ กว่าปี ในระยะกาลที่ผ่านมา ๒๕๐๐ ปีนี้ ย่อมมีอะไรๆ ที่ไม่เหมาะไม่ควร

**เข้าไปปะปนอยู่บ้างเป็นธรรมดา ถ้าเราไม่รู้จักเลือกเฟ้น ไม่คัด
เอาสิ่งที่ไม่เหมาะสมไม่ควรออก เราก็กินทั้งเปลือกเข้าไปด้วย**

เหมือนกับข้าวที่เรารับประทาน เราจะต้องเอาเปลือกออก
เสียก่อน แล้วเอาไปขัดไปสีให้สะอาดเรียบร้อย เอาไปหุงให้เป็น
ข้าวสุกรับประทาน ข้าวนั้นจึงจะเป็นประโยชน์แก่ร่างกาย แต่ถ้า
เรากินข้าวกล้องเข้าไปทุกอย่างที่ยังไม่ได้ขัดได้สี ก็เรียกว่า เรากิน
เหมือนกับม้ากินข้าว

ธรรมดาม้าที่เขาเลี้ยงนั้น เขาให้กินข้าวเปลือก ธาตุของม้า
มันแข็งพอที่จะย่อยข้าวเปลือกให้แหลกละเอียด เป็นประโยชน์
แก่ร่างกายของม้าได้ แต่ว่าคนเรากินข้าวเปลือกนั้นไม่ได้ เราจึง
มีการสี มีการขัด มีการซ้อม เพื่อให้ข้าวนั้นเหลือแต่ข้าวอันเป็น
ประโยชน์ ฉันท

เมื่อมีสิ่งปะปน ก็ต้องนำออกไปเสียบ้างเพื่อความถูกต้อง

ข้อปฏิบัติอันเป็นหลักคำสอนในทางพระพุทธศาสนานั้น
ในบางทีนั้นก็มีเปลือกเข้าไปปะปนอยู่มากมายหลายเรื่องหลาย
ประการ ถ้าเราไม่มีการกะเทาะเอาเปลือกออกเสียบ้าง เปลือก
ก็จะมากขึ้นทุกวันเวลา พระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าถูก
ปกปิดไว้ด้วยสิ่งที่เรียกว่าเนื้อร้าย ไม่รู้ว่าอะไรเป็นเนื้อแท้ อะไรเป็น
คำสอนในทางพระพุทธศาสนา

จึงเป็นหน้าที่ของพุทธบริษัท โดยเฉพาะยิ่งภิกษุซึ่งเป็นผู้นำ หมู่คณะของญาติโยมทั้งหลายจะต้องกะเทาะเปลือกเอาสิ่งไม่ดี ไม่งามออกไปเสียบ้าง เพื่อให้ญาติโยมได้เกิดความรู้ความเข้าใจ ชัดเจนและถูกต้องตามความเป็นจริง

อันนี้เป็นจุดหมายสำคัญอยู่อันหนึ่ง ซึ่งอยากจะฝากความ เข้าใจไว้กับญาติโยมทั้งหลาย เวลาฟังก็จะได้ไม่เกิดการคิดให้ ยุ่งยากต่างๆ แต่ให้รู้ว่า อุดมการณ์ของท่านปัญญานันทะ มุ่งไปในทางอย่างนั้น เพื่อกะเทาะเอาเปลือกของธรรมะที่ไม่เป็น ธรรมะออกไป ให้เหลือแต่แก่นแท้ เป็นประโยชน์แก่ญาติโยม ทั้งหมดต่อไปในกาลข้างหน้าเท่านั้นเอง นี่ประการหนึ่ง

ความเชื่อและการกระทำตามพุทธธรรม

อีกคราวหนึ่งท่านประกาศว่า . . .

ก่อนอื่นนั้น ข้าพเจ้าขอประกาศความตั้งใจของข้าพเจ้า เสียก่อนสักเล็กน้อย เพื่อปรับความเข้าใจกันกับพี่น้องทั้งหลาย ให้ท่านทั้งหลายได้รับรู้ว่า ข้าพเจ้ามาพูดที่นี่หรือที่ไหนๆ ข้าพเจ้า มีโครงการอย่างไร ทำไมจึงพูดเช่นนั้นเช่นนี้

พี่น้องทั้งหลาย ข้าพเจ้ามีความรักและบูชาต่อพุทธธรรม อย่างมาก ข้าพเจ้าซาบซึ้งในรสของสังฆธรรมได้เป็นอย่างดีว่า พระธรรมให้ผลแก่ชีวิตของข้าพเจ้าเป็นอย่างไร

เมื่อวันก่อน ทางยุวพุทธิกสมาคมได้นิมนต์ให้ข้าพเจ้าไปแสดงปาฐกถา ข้าพเจ้าพูดย้ำถึงนโยบายของข้าพเจ้า เป็นการประกาศแก่ชาวพุทธว่า ท่านปัญญาอันหามีความมุ่งหมายเป็นประการใด ทำงานเพื่ออะไร เป็นการเปิดอกให้พี่น้องได้มองเห็นจักได้ไม่ต้องสงสัยกันต่อไปอีก ว่าท่านปัญญาอันหานั้นเป็นพระประเภทใดอีก ในวันนี้ก็เช่นเดียวกัน และในวันต่อไปก็เช่นเดียวกันอีก ข้าพเจ้ามีนโยบายแน่วแน่มิเคยเปลี่ยนแปลง แม้เหตุการณ์ของโลกจะผันผวนไปอย่างไร ใครจะมาครองเมืองครองโลกก็ตามที ข้าพเจ้าจะทำตามนโยบายของข้าพเจ้าเสมอ ไม่มีอะไรในโลกนี้จะมาเปลี่ยนใจของข้าพเจ้าไปจากความเชื่อ และการกระทำตามพุทธธรรมที่พระบรมศาสดาได้แสดงไว้

ข้าพเจ้ายอมตายเสียดีกว่า

ที่จะให้ข้าพเจ้าพูดหรือกระทำเรื่องใด

อันผิดต่อความประสงค์ของพระพุทธองค์

ผู้ซึ่งข้าพเจ้าได้มอบกายถวายชีวิตเป็นธรรมพลีแล้ว

ความมุ่งหมายของข้าพเจ้า

จึงอยู่ในกฎเกณฑ์สองประการ คือ

๑. เพื่อประกาศความจริง

ที่พระพุทธองค์ทรงประกาศไว้แล้ว

๒. เพื่อทำลายความเห็นและการกระทำที่ผิดๆ

ในหมู่พี่น้องชาวพุทธทั้งหลายให้หมดไป

ประกาศความจริงของพระพุทธองค์

สำหรับหลักการประการแรก คือ การประกาศความจริงของพระพุทธองค์นับว่าเป็นเรื่องสำคัญมาก หมูบรรพชิตเรามีอยู่มีใช้น้อยที่ถูกกลาสักการะชักจูงไป และกระทำกิจที่ไม่ควรจะทำ เพราะเห็นแก่เหยื่อเล็กๆน้อยๆ เป็นการนำละอายมากที่สานุศิษย์ของพระบรมศาสดามีดวงใจทรยศต่อสังฆธรรม

บัดนี้ ถึงเวลาแล้วที่เราทั้งหลายจักเป็นผู้ซื่อสัตย์ เป็นผู้กล้าในการที่จะพูดความจริง ตามเยี่ยงอย่างที่พระองค์ได้ทรงทำมาแล้ว คนทั้งหลายจักได้มีความเข้าใจความจริงกันบ้างอย่าเกรงใจคนที่เขากระทำความผิดกันต่อไปเลย เพราะการกระทำความผิดนั้นมิใช่การบำรุงพุทธธรรม พระบิดาของเราทั้งหลาย ท่านเป็นผู้กล้าพูดความจริงอันจะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนเสมอ เราควรจะมี ความภูมิใจในกิจของพระองค์และเอาอย่างพระองค์บ้าง

ทำลายความเห็นและการกระทำที่ผิดๆให้หมดไป

ประการที่สอง ความเข้าใจผิดประการต่างๆ รวมทั้งการกระทำที่ผิดๆในหมู่ชาวพุทธเรามากมายหลายเรื่อง และดูเหมือนว่ามีมากขึ้นในสมัยปรมาณูนี้ ถ้าหากเราไม่ช่วยกันแก้ไข

ความผิดร้ายก็จะมีมากขึ้นอีกหลายเท่า เหมือนกับโรคเนื้อร้ายที่เกิดขึ้นแก่คน ถ้าหากว่ารีบจัดการผ่าตัดรักษาเสียโดยเร็ว ก็มีชีวิตอยู่ต่อไปได้ แต่ถ้าปล่อยไว้...เจ้าโรคเนื้อร้ายก็จะกำเริบมากขึ้น ผลที่สุดผู้นั้นก็ถึงแก่ความตายได้ ฉะนั้นใด

บรรดาความเห็นผิด และการกระทำที่ผิดๆนอกทิศทาง คำสอนของพระพุทธองค์ ถ้าปล่อยไว้ก็จะพอกพูนมากขึ้น ทำให้พระพุทธศาสนาที่เรารักใคร่ห่วงแหนอาจถึงสภาพหมดไปก็ได้ เพราะความไม่กล้าพูดกล้าบอกความจริงกันนั่นเอง

ข้าพเจ้ามองเห็นความเสื่อมของพระธรรมในแง่ดังที่ได้กล่าวมา จึงได้ตั้งใจว่าจะชำระสะสางกันสักหน่อย เท่าที่ความรู้ความสามารถของข้าพเจ้าจักอำนวยให้ แต่การพูดความจริงนั้นย่อมจะต้องมีการกระทบกระทั่งกับคนพูด คนทำ และคนคิดในสิ่งที่ผิดๆนั้นอยู่บ้างเป็นธรรมดา แต่ก็เป็นเรื่องที่ช่วยกันไม่ได้ นอกจากจะขอภัยโดยสุภาพต่อท่านผู้เฝ้าเวลาบาปบุญเหล่านั้น แล้วพูดกันต่อไปตามหน้าที่ของผู้พูดสังฆธรรม

จะเปรียบให้เห็นกันอย่างง่าย ๆ สักเรื่องหนึ่ง . . .

ชายคนหนึ่งมีแผลเปื่อยที่ขา และเขาทอดทิ้งไว้มิได้ทำการรักษานานมาแล้ว เนื้อก็เน่ามีหนองสกปรกไหลเประอะไปหมด ต่อมาเขาได้พบหมอผู้รักษาแผล จึงขอร้องให้หมอช่วยรักษา โดยให้หมอทำการขูดเอาหนองออกให้ นายคนนั้นได้รับความเจ็บปวดมาก หมอก็บอกให้อดทนเอาหน่อย ไม่เท่าใดแผลก็จะ

สะอาด แล้วเขาจะหายจากโรคนี้ และก็หายจริงๆตามหมอบอกว่าด้วย
ข้อนี้เป็นฉันท

คนทั้งหลายที่มีโรคคือความเห็นผิดอยู่ในใจของเขา และ
ถ้ายึดถือความเห็นผิดนั้นมานานแล้ว เขาอาจยึดไว้อย่างชนิดที่
ไม่ยอมปล่อยเป็นอันขาด ครั้นพอมิใครมาพูดถึงสิ่งนั้นว่าไม่ดี
เขาก็โกรธ หาวว่ามาดูถูกดูหมิ่นเขา หาวว่าทำลายอาชีพของเขา
อย่างนั้นอย่างนี้ และถึงกับโกรธเคืองจองเวรคิดแก้แค้นขึ้นก็ได้
ข้อนี้แหละที่ทำให้คนทั้งหลายเกิดความกลัวจนไม่มีใครกล้าพูด
ความจริงกัน

คนฉลาดมีปัญญา ย่อมเลือกเอาแต่ของแท้ ของจริง

ข้าพเจ้ามีความรักและความปรารถนาดีต่อพี่น้องทั้งหลาย
ข้าพเจ้าใคร่จะเห็นท่านทั้งหลาย เป็นคนมีความเข้าใจถูก ทำถูก
ตามกฎที่พระผู้มีพระภาคได้ทรงตรัสไว้ จึงได้พูดกับท่านทั้งหลาย
อย่างตรงไปตรงมา ก็หวังว่าท่านทั้งหลายคงรับฟังไว้ด้วยดีและ
นำไปคิดโดยแยบคาย เพื่อจะได้มองเห็นความแตกต่างระหว่าง
ของแท้กับของปลอมต่อไป **อันคนที่ฉลาดมีปัญญามีเหตุผลนั้น**
เขาย่อมทิ้งของปลอม แล้วถือเอาของจริงไว้เสมอ เพราะ
ของปลอมทำคนให้หลงผิด ของแท้เท่านั้นจะทำให้คนเข้าใจถูก
และมีความสุขสงบสมความมุ่งหมาย

เมื่อพูดถึงตอนนี้ ข้าพเจ้าใคร่จะยกเอาพระพุทธรภาชิต
จากธรรมบทมาอ้างไว้สักบทหนึ่ง เอาแต่คำแปล ท่านว่าไว้ดังนี้
**บุคคลผู้มีความเข้าใจในสิ่งที่ไม่เป็นสาระว่าเป็นสาระ
เห็นสิ่งที่เป็นสาระว่าไม่เป็นสาระ
มีความเข้าใจผิดเป็นแนวทางยอมไม่เข้าถึงสารธรรมได้เลย
แต่ผู้ใดมารู้สิ่งเป็นสาระว่าเป็นสิ่งมีสาระ
สิ่งไม่เป็นสาระว่าเป็นสิ่งไม่เป็นสาระ
เป็นผู้มีความเห็นชอบทางดำเนินของใจยอมถึงสารธรรม
คือ ความสะอาด ความสว่าง ความสงบ ได้สมหมาย
ข้าพเจ้าขอฝากไว้กับท่านทั้งหลายเป็นประการแรก**

ตามรอยพระบาทพระพุทธรองค์

ปัญหามีต่อไปว่า **ทำไมข้าพเจ้าจึงมักพูดเรื่องนี้บ่อยๆเล่า
พระรูปอื่นไม่เห็นใครพูดกันเลย?** จึงขอทำความเข้าใจต่ออีกว่า
อันวิสัยของตัวข้าพเจ้านั้น รักที่จะเดินตามรอยพระบาทของ
พระพุทธรองค์เพื่อจะได้พบพระพุทธรองค์ เมื่อตนเดินแล้วก็ใคร่
ชวนบุคคลอื่นให้เดินตามบ้าง ข้าพเจ้ามีความเลื่อมใสในธรรม
ที่พระองค์ทรงประกาศ แล้วก็ชอบใจในวิธีการที่ทรงปฏิบัติมา
ตลอดพระชนมายุของพระองค์ ขอให้ท่านได้คิดกันสักหน่อย
พระพุทธรองค์ทรงเกิดมาในท่ามกลางบุคคลผู้ถือพิธีการต่างๆ ซึ่ง

มีความเชื่อนอกจาก และปฏิบัติอยู่ด้วยความจงมลายโดยไม่เข้าใจความจริง ทรงสงสารเขาเหล่านั้น จึงให้หาทางช่วยเขา โดยทรงทำพระองค์เองให้พ้นจากความหลงแบบนั้นก่อน เมื่อทรงพ้นแล้วก็ทรงนำผู้อื่นต่อไปอีก

เริ่มแรกทีเดียว เมื่อทรงประกาศปฐมเทศนา ก็ทรงคัดค้านการกระทำของประชาชนในสมัยนั้นทันที ทรงบอกว่าการทรมาณตนให้ลำบากก็เป็นสิ่งไม่ดี การปล่อยตนให้ยุ่งในกามก็เป็นสิ่งไม่ดี เมื่อว่าของเดิมไม่ดีแล้ว ก็ทรงแนะนำทางใหม่ให้แก่เขา นั่นคือทางสายกลาง อันประกอบด้วยความเห็นชอบ ความคิดชอบ การพูดชอบ การกระทำในทางที่ชอบ การเลี้ยงชีพในทางที่ชอบ ความเพียรในทางที่ชอบ ความระลึกไว้ชอบ ความตั้งใจมั่นชอบ เป็นทางใหม่ให้ทราบ เป็นทางที่ควรจะได้เดิน เดินแล้วอาจจะถึงจุดหมายคือความพ้นทุกข์ได้

เราผู้เป็นศิษย์ของพระองค์ควรทำบ้าง

ข้าพเจ้าจึงทำกิจ คือ ...

การประกาศความจริงให้ท่านทั้งหลายทราบ

เพื่อท่านที่มีหูไว้ฟังจะได้ฟังด้วยความเข้าใจ

และนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์แก่ตนต่อไป

พี่น้องทั้งหลาย! ลองสังเกตดูความเป็นไปของชาวพุทธรวมทั้งตัวท่านดูบ้างเถิด ท่านได้มีการปฏิบัติชอบตามทางที่พระองค์ชี้ไว้หรือเปล่า หรือท่านเดินออกนอกทางไปทางไหนบ้าง

พวกเราส่วนมากมคคยได้พิจารณากันเลย เพราะทำกันมาจนตดเป็นนิสัยทั้งผู้ใหญ่และผู้่น้อย ทั้งพระและชาวบ้านต่างทำตามกันแบบเดียวกันหมด จึงไม่มีใครตักเตือนใครกัน เลยเลอะกันทั่วทั้งเมือง แล้วมองเห็นว่าเป็นเรื่องของพุทธศาศสนาไป เพราะพระภิกษุสงฆ์เราก้ได้ร่วมมือกระทำกับเขาด้วย

ในกรุงเทพมหานครของเรานี้ดูจะหนักกว่าบ้านนอก เติงไปจะได้พบศาลเจ้าต่างๆ ศาลหลักเมืองและอะไรอีกมากมาย อย่างชั้นที่สุด...หินที่สมมติกันว่าเป็นของลับของพระอิศวร (ศิวลิ่งค์) ชาวพุทธก็ไปกราบไหว้เพื่อขอพร ต้นไม้เล็กต้นไม้ใหญ่ ชาวพุทธก็ไปไหว้เพื่อขอเลขสลากกินรวบ แม้บางครั้งจะไปไหว้พระพุทธรูปในโบสถ์ก็ไหว้แบบวิงวอนขอร้อง เพื่อให้ได้สิ่งทีตนต้องการ การกระทำทั้งหมดนี้ไม่เข้าแบบของชาวพุทธเลย สักนิตเดียว

วัดบางวัดมีกระบอกเซียมซีให้คนไปสั่นเล่นเป็นเด็กอมมือแทนทีเขาจะได้เข้าถึงพระทีแท้ เลยกกลายเป็นเข้าถึงแต่กระบอกไม้ไผ่ไปเสียแล้ว น้าอนาถใจไหมพ่นองทั้งหลาย น้าสงสารคนทีเขากระทำกันในรูปแบบนั้นหรือไม่เล่า ข้าพเจ้าสงสารแท้ๆ เราควรจะหาทางช่วยเขาบ้างตามสมควร ถ้าหากรู้แล้วไม่ช่วยเขาก็เป็นบาบด้วยเหมือนกัน บาบในเรื่องไม่สงสารคนง่ๆทีกระทำสิ่งผิดนั้นๆ เพราะสงสารเขาตัวเองข้าพเจ้าจึงพูดอย่างตรงไปตรงมากับท่านทั้งหลาย ขอให้ท่านทั้งหลายจงเข้าใจเจตนาของข้าพเจ้า

ด้วยเถิด ข้าพเจ้าไม่มีเจตจำนงจะทำร้ายจิตใจใคร หรือทำใครให้เจ็บปวด แต่ข้าพเจ้าจะทำลายความเห็นผิดทั้งหลายอันมีอยู่ในใจของชาวพุทธให้เบาบางไปจากใจของท่านทั้งหลาย งานนี้เป็นงานใหญ่ เป็นงานหนัก มิใช่จะสำเร็จลงเพียงชั่วคนเดียวขอท่านได้ช่วยกันทำต่อไปเถิด ท่านผู้มีใจกล้าหาญทั้งหลาย

ชาวพุทธต้องกล้าพูดความจริง

ชาวพุทธเราต้องเป็นคนใจกล้า ความขลาด...ไม่กล้าพูดความจริงนั้น มิใช่วิสัยของลูกตถาคตผู้รู้ความจริง พระองค์ประกาศความจริงอยู่ตลอดพระชนมายุของพระองค์ โดยเฉพาะนักบวชในพระพุทธศาสนา ควรทำตนให้เป็นนักบวชที่แท้สักหน่อยอย่าทำตนเป็นตัวเสฉวน อันตัวเสฉวนนั้นคือปุชนิดหนึ่งเกิดที่ริมทะเลน้ำเค็ม มันชอบกินหอยเป็นอาหาร ถ้ามันจับหอยได้แล้วมันกินเลย พอกินหมดแล้วก็อาศัยเปลือกหอยนั้นเป็นเรือนอยู่ คลานปะปนไปกับพวกหอยอีก พอหอยเพลอก็จับกินเสียอีก ตัวเสฉวนไม่ใช่หอย แต่มันอาศัยอยู่ในเรือนร่างของหอยเพื่อทำลายหอยต่อไป

ภิกษุเราที่อาศัยผ้าเหลืองของพระพุทธองค์ แต่มิได้ทำกิจของพระพุทธศาสนา ก็มีสภาพประดุจตัวเสฉวน ฉะนั้นพวกพระประเภทตัวเสฉวนนั้นก็เป็นพระประเภททำลายพระ

ศาสนา เขาอาศัยชื่อเสียงของพระรัตนตรัยไปทำพิธีปลุกเสกอะไรต่าง ๆ นานา ทำคนทั้งหลายให้หลงผิดเข้าใจผิด ทารูไม่ว่าตนกำลังทรยศต่อพุทธธรรมอยู่แล้ว

ขอให้พวกเราทั้งหลาย... ได้เลิกกระทำการอันน่าบัดสีนั้นเสียทีเถิด แต่จงช่วยกันบำรุงพระพุทธศาสนาไปให้ถูกต้องต่อไป จงช่วยกันประกาศของแท้ของพระพุทธเจ้า ให้ชาวโลกได้เข้าใจกันเถิด บัดนี้พุทธศักราชของเราได้ ๒๕๐๒ ปีแล้ว เมื่อปี ๒๕๐๐ เราได้ทำการฉลองกันเป็นการใหญ่ ทำกันแต่เปลือกผิวเผินเท่านั้น ผลได้แก่พระศาสนามีเพียงเล็กน้อย ขอให้เราจงมาร่วมใจกันฉลองใหม่ด้วยการตั้งต้นชีวิตกันใหม่ เป็นชีวิตที่เดินตามรอยพระบาทของพระพุทธองค์อย่างแท้จริง นี่เป็นคำเชิญชวนด้วยความปรารถนาดีต่อพี่น้องทั้งหลาย

มีบางคนกลั้วกล่าวค้ำว่า การที่ตนทำพิธีรีตองเช่นนั้น ก็เพื่อประโยชน์ของคนผู้ยังหลงยังเข้าใจผิดอยู่ จะอธิบายให้เขาทราบความจริงก็เกรงว่าเขาจะไม่เข้าใจ จึงปล่อยไว้อย่างนั้น อีกประการหนึ่งเขาคิดว่า พระพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่สูงเกินที่คนเหล่านั้นจักเข้าใจก็เลยไม่อธิบายกันให้เข้าใจ เขามาขอให้ทำพิธีอะไรก็ทำไปเท่านั้น

การกระทำอย่างนี้เป็นการเหมาะหรือไม่ ขอให้เรานึกถึงเด็กนักเรียนบ้างเถิด อันธรรมาดาของเด็กนั้นในชั้นก็ยังไม่รู้อะไรเลย ครูจึงพยายามสอนให้รู้ให้เข้าใจไปโดยลำดับ จนผ่านชั้นต่างๆ ได้

ตามหลักสูตรที่ทางการได้วางไว้ ถ้าหากครูจะมาคิดเสียว่ายากแก่เขาแล้วไม่พยายามสอน เด็กนั้นจะก้าวหน้าไปได้อย่างไรเล่า ในเรื่องการศึกษาศาสนาก็เหมือนกัน ถ้าเรานึกว่าเขาไม่เข้าใจแล้วไม่พยายามสอนเขา เขาจะก้าวหน้าในการศาสนาได้อย่างไร ขอให้ลองคิดดูสักหน่อยเถิด ท่านจะมองเห็นเอง

ขอยกตัวอย่างสักเรื่องหนึ่ง เช่น คนๆหนึ่งมาหาพระและบอกว่า ตนเคราะห์ร้าย...ขอรดน้ำมนต์สักหน่อย พระก็รดให้โดยมิได้ไต่ถามว่าเคราะห์ร้ายเรื่องอะไร ไม่ได้แนะแนวทางแก้ทุกข์ให้แก่เขา การทำพิธีรดน้ำมนต์ช่วยกำลังใจได้เพียงนิดเดียวเท่านั้น แต่ถ้าสนทนาให้เขาเข้าใจเหตุผลเขาคงฉลาดขึ้น และเลิกละจากการกระทำความทุกข์ใส่ตนก็ได้

ครั้งหนึ่งข้าพเจ้าไปปาฐกถาที่นครสวรรค์ พอพูดจบก็มีคนมาหาและขอให้เป่ากระหม่อมให้หน่อย ข้าพเจ้าจึงตอบแก่เขาว่า เป่าให้ชั่วโมงครึ่งก็ควรจะพอแล้ว ปฏิบัติตามคำสอนนั่นแหละคือพรอันประเสริฐ และจะช่วยตัวเขาได้ต่อไป เขาจึงถอยกลับไป ออกไป ...นำสงสารคนประเภทนี้แท้ๆ!!

เมื่อไม่รู้จักเนื้อแท้ของศาสนา ก็บำรุงศาสนาไม่ถูกต้อง

ในการบำรุงพระพุทธศาสนานั้น ถ้าหากพวกเราไม่รู้ว่พระพุทธศาสนาที่แท้เป็นอย่างไร...เราก็มุ่งบำรุงไม่ถูก กลายเป็น

บำรุงโสยศาสตร์ บำรุงศาสนาพราหมณ์ไปเสีย โดยไปเข้าใจว่า นั่นคือ พระพุทธศาสนา

ท่านผู้ใหญ่ในทางโลกบางคน นับถือพระภิกษุบางองค์ว่าเป็นหลวงพ่อกของตน พิจารณาไป...ได้ความว่าเป็นอาจารย์ขลังๆ เท่านั้น ในบางสมัยได้นิมนต์อาจารย์ขลังๆ มา มาก แล้วทำพิธีปลุกเสกพระเครื่องกันเป็นการงานใหญ่ จบพิธีแล้วก็เอาไปขายเป็นเงินเพื่อสร้างอะไรๆ ในทางศาสนา การกระทำเช่นนี้เป็นการขายพระพุทธเจ้าเพื่อแลกเอาอิฐปูนเท่านั้น หาได้ทำคนให้ดีขึ้นในทางใจไม่ ถ้าหากเราได้ขอร้องให้ท่านอาจารย์ทั้งหลายช่วยกันเสกคนเป็นพระขึ้นบ้าง ก็จะเป็นการกระทำที่น่าชมว่าเป็นไฉนๆ

แต่การเดินตามทางธรรมะนั้น เขากลัวว่าจะขาดลาภผลที่ตนจะได้ จึงไม่มีใครทำความจริงนั้น ถ้าเราสอนให้คนรู้ธรรมะ เขาก็คงเห็นประโยชน์ของธรรมะ เหมือนคนเห็นประโยชน์ของตะเกียง เขาก็คงรักษาธรรมะไว้ได้และดีกว่าด้วย ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นว่า ธรรมะเท่านั้นช่วยให้เราดิงามก้าวหน้าได้โดยเรียบร้อย ปราศจากธรรมะแล้ว อะไรๆ ก็ไม่ตีไปหมด

จึงได้ขอให้ท่านได้มาเรียนรู้กันหนอยเถิด ถ้าไม่รู้ก็จะลำบาก เหมือนคนเลี้ยงควาย...เข้าด่อนควายออกจากคอกพาไปสู่ทุ่ง แต่หารู้ไม่ว่าควายของตนสีขนเป็นอย่างไร เขารอมเขาริเป็นอย่างไร หางดีหางด้วนเป็นอย่างไร เมื่อควายของตนไปปะปนกับควายของผู้อื่น แล้วตนจะเลือกควายได้อย่างไรว่า

ตัวไหนเป็นของตน ตัวไหนเป็นของผู้อื่น เขาเป็นคนเลี้ยงควาย
ที่มีความเป็นควายเข้าทุกที ไม่เท่าใดเพื่อนคงเอาควายไปหมด

พี่น้องชาวพุทธเราก็เหมือนกัน เราเป็นชาวพุทธเพราะ
เกิดมาในสกุลของพุทธ แต่ไม่รู้ว่าเป็นชาวพุทธที่แท้จริงเขาเป็นกัน
ที่ตรงไหน เป็นกันอย่างไร เลยดูไม่ออกว่าอันไหนของแท้ อันไหน
ของปลอม เรากลายเป็นคนเลี้ยงควายที่ไม่รู้จักควายของตน
แต่ไปตู่เอาควายของตนไปเสีย ต้องขอโทษที่ใช้คำอุปมาเช่นนี้
เพราะเป็นการง่ายและเข้าใจกันได้เป็นอย่างดี

มีเรื่องหนึ่งที่น่าเสียดายสำหรับชาวพุทธเราบางคน แม้ที่
เป็นพระภิกษุในพระพุทธศาสนา แต่มิได้ปฏิบัติธรรมที่ควรจะ
ปฏิบัติกัน ทำให้คนทำดีขาดกำลังใจ ขาดผู้สนับสนุน ถ้าพูดกัน
แบบนักกีฬาที่ว่าขาดกองเชียร์ กำลังใจของคนทำดีก็อาจหมดไป
เสียเมื่อใดก็ได้ ถ้าเขาผู้นั้นมิได้ทำงานเพื่องานกันอย่างจริงจัง
แต่ทำงานเพื่ออะไรบางอย่าง เขาก็เกิดอ่อนใจ...เลิกงานนั้นเสีย
ก็อาจเป็นได้

คุณธรรมที่พึงมีเอาไว้ในใจของทุกคน

คุณธรรมที่ข้าพเจ้าว่ายังขาดนั้นก็คือ มุทิตา... ความพลอย
ยินดีในความดีความก้าวหน้าของผู้อื่นนี้เอง คุณธรรมอันนี้เป็น
คุณลักษณะที่ทำให้ใจคนให้เข้าถึงความเป็นผู้ใหญ่ออย่างแท้จริง

เมื่อขาดคุณชื่อนี้ก็มีแต่ความไม่ยินดี ด้วยมีแต่ความริษยาเข้า
 ครอบงำใจและอาจหาทางตัดรอนเสียก็ได้ เพราะมานึกว่า เจ้านี้
 ชักจะเก่งกว่ากูไปเสียแล้ว เลยหาทางดูว่ากันบ่อยๆ กำลังใจของ
 ผู้ทำงานก็พลอยสูญเสียไปหมด และอาจเลิกงานเสียก็ได้ ที่พูด
 เช่นนี้พูดจากประสบการณ์ในงานของข้าพเจ้าเอง ข้าพเจ้าทำงาน
 เทศนาอบรมประชาชนในที่ต่างๆมาตั้งร่วมสิบปีแล้ว ประชาชน
 ทั่วไปรู้จักชื่อ แม้ไม่เห็นรูปร่างหน้าตาเขาก็สนใจ เขาพูดชมกัน
 อยู่เสมอว่า ถ้ามีพระอย่างท่านปัญญานันทะจังหวัดละรูปเท่านั้น
 คนจะรู้จักพระศาสนาดีขึ้น เขว่ว่ากันอย่างนี้ แต่ท่านพระมหาเถระ
 ทั้งหลายนั้นยังมีได้กล่าวชมโดยถ้อยคำ หรือจดหมายชมแก่
 ข้าพเจ้าเลย...ข้าพเจ้ามิได้น้อยใจ แต่คิดว่างานของข้าพเจ้ายัง
 ไม่ดีพอที่จะให้ท่านเหล่านั้นชมเชยก็เป็นได้ หรือท่านอาจจะไม่รู้
 ก็เป็นได้

เพราะข้าพเจ้าทำงานไม่เคยรายงานใคร

เพราะคิดว่าไม่มีใครสั่งให้ข้าพเจ้าทำ

พระพุทธองค์เท่านั้นสั่งให้ทำ

ก็ทำไปโดยความสบายใจเสมอมา

แต่ข้าพเจ้าก็ไม่ผิดหวังเสียทีเดียว วันเปิดและมอบถวายวัด
 ชลประทานรังสฤษฎ์ พระคุณท่านสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์
 ได้ไปเป็นประธานในงานนั้น

พอท่านเห็นข้าพเจ้า ท่านก็ถามว่า ...

“ไม่ไปเทศนาที่ไหนหรือ? เทศน์ให้หลายๆ เทศน์กันไม่หยุด เทศน์ดีจริงๆ”

คำเหล่านี้ แม้จะเป็นโลกธรรมคำสรรเสริญ แต่ก็ออกจากใจ ที่ไม่มีความริษยาต่องานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าขอกราบเท้าใน มุกิตาจิตส่วนนี้ของเจ้าประคุณองค์นั้นด้วย

แม้ในทางบ้านเมืองก็เช่นเดียวกัน ผู้ใหญ่ประเภทที่ไม่ใหญ่ จริงๆ คือตำแหน่งใหญ่ แต่ใจของเขายังไม่ใหญ่ ความคิดที่ว่า ใครอย่ามาดีกว่าฉัน เป็นความคิดที่เกิดขึ้นในใจของเขา ผู้น้อย บางคนมีหวัดี มีความคิดอ่านดี อยากเห็นงานเจริญก้าวหน้า เทียมบำเพ็ญโหล่ประเทศอื่นเขาจึงวางโครงการเสนอขึ้นไป นายผู้ไม่ใหญ่ก็เก็บโครงการนั้นเข้าลิ้นชักเสีย โดยมีได้ให้เหตุผล อะไร ผู้น้อยนั่งคอยยืนคอยวันแล้ววันเล่าก็ไม่ได้รับคำตอบ เลยเกิดน้อยใจเลิกทำงานเสีย...เราก็ก็น้อยใจคนดีไปคนหนึ่ง นี่เป็น ความเสียประการหนึ่งซึ่งนำความเสียมาสู่พวกเราอยู่บ่อยๆ

จึงใคร่ขอฝากไว้กับท่านทั้งหลายด้วย จงมีความพลอย ยินดีกับคนอื่นๆกันบ้างเถิด ถึงแม้ว่าตนจะทำความดีความเด่น ไม่ได้เพราะไม่มีความรู้หรือไม่มีใจกล้าจะทำ ก็ขอยอว่าได้ทำลาย ความดีความเด่นของผู้อื่นเลย แต่จงช่วยกันทำให้คนที่ดีที่เด่น แล้วให้ดีให้เด่นมากขึ้นเถิด

ข้าพเจ้าได้พูดเรื่องอื่นๆเป็นการเบิกโรงเสียนาน หันเข้าหา เรื่องเดิมเสียที ขอพี่น้องจงตั้งใจฟังต่อไป...

เหตุที่ทำให้พุทธศาสนากลายเป็นของปลอม

เมื่อพูดกันถึงเรื่องพระพุทธศาสนาที่แท้ ท่านก็คงนึกว่ามีพุทธศาสนาที่ปลอมด้วยหรือ? ความจริงพระพุทธศาสนาปลอม...ไม่มี แต่พวกเราที่นับถือนี้แหละ กลับไปทำให้ของจริงกลายเป็นของปลอมไป ทำไมจึงทำเช่นนั้น? ก็มันมีเหตุการณ์หลายอย่างที่ทำให้เป็นเช่นนั้น

เรื่องแรกทีเดียวก็คือขาดการศึกษา ไม่รู้จริงในคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ ต่อไปก็เป็นคนฉลาดไม่ยอมคิดพึ่งตนตามแบบของผู้ประพฤติธรรม แต่ชอบเอาสิ่งภายนอกมาเป็นที่พึ่ง ต่อมาก็อาจมีเหตุการณ์หรือมีอิทธิพลบางอย่างเข้าแทรกแซงทำให้เกิดการยุ่งในวงของพระศาสนาก็เป็นได้

เอาใจคนในทางที่ผิดเป็นการทำลายศาสนาโดยไม่รู้ตัว

เมื่อข้าพเจ้าไปเที่ยวประเทศลังกา ก็ได้พบว่าตามวัดพุทธทุกแห่งมีศาลาเล็กๆทำอย่างดี ถ้ามหาได้ความว่าเป็นศาลพระวิษณุ พระเจ้าองค์หนึ่งในศาสนาพราหมณ์ ศาลนี้แอบเข้ามาอยู่ในวัดพุทธได้อย่างไร?

ถามพระ...ท่านก็บอกว่า ในสมัยหนึ่งพระราชาของลังกา ได้ราชินีเป็นชาวทมิฬ นับถือศาสนาพราหมณ์ นิกายพระวิษณุ

ในเวลาที่พระราชพาไปวัดก็พาพระราชินีไปด้วย พระราชาไปไหว้พระรัตนตรัย พระราชินีก็ปรารถนาจะไหว้พระวิษณุ เลยต้องสร้างศาลพระวิษณุไว้ด้วย **“เจ้าว่างามก็งามไปตามเจ้า ใครเล่าจักไม่งามตามเสด็จ”** พวกชาวบ้านก็เกิดนับถือตามและพลอยไหว้กันใหญ่

วัดในนครโคลัมโบซึ่งเป็นวัดสร้างใหม่ทั้งนั้น แต่ก็มีศาลพระวิษณุด้วย ได้ความว่า สร้างเพราะตามใจประชาชน

การเอาใจคนในทางผิดๆอย่างนี้แหละ ทำให้พุทธศาสนาถูกพอกไว้ด้วยอะไรๆมากมายหลายอย่าง พอกจนมองไม่เห็นเนื้อแท้กันแล้ว คนไปวัดไหว้พระก็ไม่ถูกพระ แต่ถูกสิ่งที่พอกไว้เสียหมด น่าอนาถใจไหมท่านทั้งหลายที่เป็นชาวพุทธ!!!

ศาสนาถูกทำลายเพราะลาภสักการะ

สมัยนี้เป็นสมัยของการก่อสร้างทางวัตถุ วัดทั่วไปแข่งขันสร้างโบสถ์ วิหาร ศาลา กุฏิ และอะไรต่างๆ บางแห่งสร้างพอดีกับทุน บางแห่งก็สร้างเกินทุน จึงต้องหาทุนโดยวิธีการแปลกๆ อันเป็นเรื่องที่ไหลเข้ามาท่วมทับสังฆธรรมของพระพุทธศาสนาทั้งนั้น ตัวอย่างที่เห็นง่ายๆ เช่นโบเซียมซีเสี่ยงทายกันตามโบสถ์ต่างๆ ที่เข้ามาอยู่ตามโบสถ์ก็เพราะว่าพระอยากได้เงินมาบำรุงพุทธศาสนา แต่กลายเป็นทำลายพุทธศาสนาไป เพราะคนที่มาสั่ง

เกิดเข้าใจผิดคิดว่าหลวงพ่อดีสิทธิ์ ดลบันดาลให้เป็นไปอย่างนี้ ความจริงหลวงพ่อดีสิทธิ์ได้บันดาลอะไรให้เลย หากแต่แขนของเรา ทั้งสองนี้เองเป็นตัวการใหญ่ เราไปจับกระบอกสั้น...มันจึงหล่นออกมาได้ คนโง่ไม่เข้าใจอะไรจึงถูกพระหลอกหลวงให้สิ้นเสียจนเหวี่ยงโคลนโคลน นี่เป็นเพราะเห็นแก่ลาภโดยแท้ พระหลวงพ่อดีสิทธิ์ หลวงพ่อนอกคอกทั้งหลายที่ทำพิธีแปลกๆต่างๆนั้น ก็เพราะอยากได้อะไรบางอย่าง จึงทำอย่างนั้น

เนืองอกในพระพุทธศาสนา

คณะสงฆ์น่าจะสังคายนาความเหลวแหลกอย่างนี้กันเสียที พุทธธรรมจะได้สดใสขึ้นบ้าง ของแปลกปลอมทั้งหลายเหล่านี้แหละที่ทำให้พุทธศาสนาถูกปกปิดไป และสิ่งนี้ควรเรียกได้ว่าเป็นเนืองอกในพุทธศาสนา เป็นโรคร้ายกาจชนิดหนึ่งที่ทำลายอย่างน่ากลัว ทำลายทุกวันทุกเวลา ทำลายโดยไม่ผิดกฎหมาย ไม่ถูกใครจับกุมเอาไปลงโทษ เพราะภิกษุอยากจะให้คนชอบใจของจริงคนต้องการน้อย ในกรุงเทพฯ ถ้าบอกเรื่องหลอก...คนไปกันใหญ่ แต่บอกเรื่องจริงคนมากขึ้นไม่กี่คน

พระพุทธองค์ตรัสว่า “นกน้อยตัวหนึ่งที่หลุดไปจากข่ายได้ส่วนมากมักติดข่ายกันทั้งนั้น” ความเขลาคือข่ายใหญ่ที่กั้นท่านไว้ จึงช่วยกันทำลายเสียเถิดท่านทั้งหลาย

ชาวพุทธพึงป้องกันตนให้พ้นจากภัยร้ายคือความเห็นผิด

สมัยนี้เราโฆษณาให้คนกลัวลัทธิบางลัทธิ แต่ข้าพเจ้าไม่นึกกลัวเท่าใด ทำไมไม่กลัว? ไม่กลัวเพราะข้าพเจ้าเชื่อและวางใจในมิตรของประชาชน คือตำรวจไทยนี้เอง ถ้าพวกอย่างว่าเข้ามา เขาก็จับไว้ที่ลาดยาวหมด ไม่มีโอกาสที่จะทำลายชาติไทยและทำลายพระพุทธศาสนาของเราได้

ในด้านทหารของเรานั้นก็มีความเข้มแข็งมาก ทั้งมีพี่เลี้ยงคอยปลุกปลอบน้ำใจอยู่อีกตั้งมากมาย ข้าพเจ้าจึงมีความอุ่นใจและนอนตาหลับในเรื่องนี้แล้ว

แต่เจ้ามีจฉาทิฎฐิทั้งหลายนี้ซิ...

เป็นเรื่องน่ากลัวมากจริงๆ เพราะไม่มีใครคอยจับ

บางทีผู้จับเองก็พลอยเห็นผิดเห็นงมงายไปเสียด้วย

จึงน่ากลัวกว่าลัทธิอะไรทั้งสิ้น

ใคร่ขอเตือนพี่น้องทั้งหลายไว้ให้พิจารณาจงดี

จะได้ป้องกันตัวเองให้พ้นจากภัยร้ายคือความเห็นผิดได้

พระพุทธองค์ตรัสไว้ว่า . . .

จิตใจที่บุคคลตั้งไว้ผิดอาจทำอันตรายแก่คน

มากกว่าโจรใจเหี้ยม . . .

หรือคนจองเวรจักพึงทำให้แก่กันเสียอีก

ข้อควรจำสำหรับชาวพุทธ

หลวงพ่อปัญญาฯ ได้เขียน “ข้อควรจำสำหรับชาวพุทธ”
เอาไว้ดังนี้ว่า

๑. ชาวพุทธ...ถือพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์
เป็นที่พึ่งอันประเสริฐ
๒. ชาวพุทธ...เชื่อมั่นในกฎของกรรม
“ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว”
๓. ชาวพุทธ...ยอมให้พระพุทธรูปเจ้าเป็นผู้นำทางชีวิต
ถือเอาพระธรรมเป็นแนวทางของชีวิต
ถือเอาพระสงฆ์เป็นบุคคลตัวอย่างผู้นำทางชีวิต
และเดินตามแบบพระสงฆ์ตลอดไป
๔. ชาวพุทธ...จะไม่กราบไหว้สิ่งอื่น
ที่ชาวโลกถือว่าขลังว่าศักดิ์สิทธิ์
๕. ชาวพุทธ...จะไม่เชื่อในชะตาชีวิตที่หมอดูบอก
แต่เชื่อว่าตนเองสร้างอนาคตให้แก่ชีวิตตนเอง

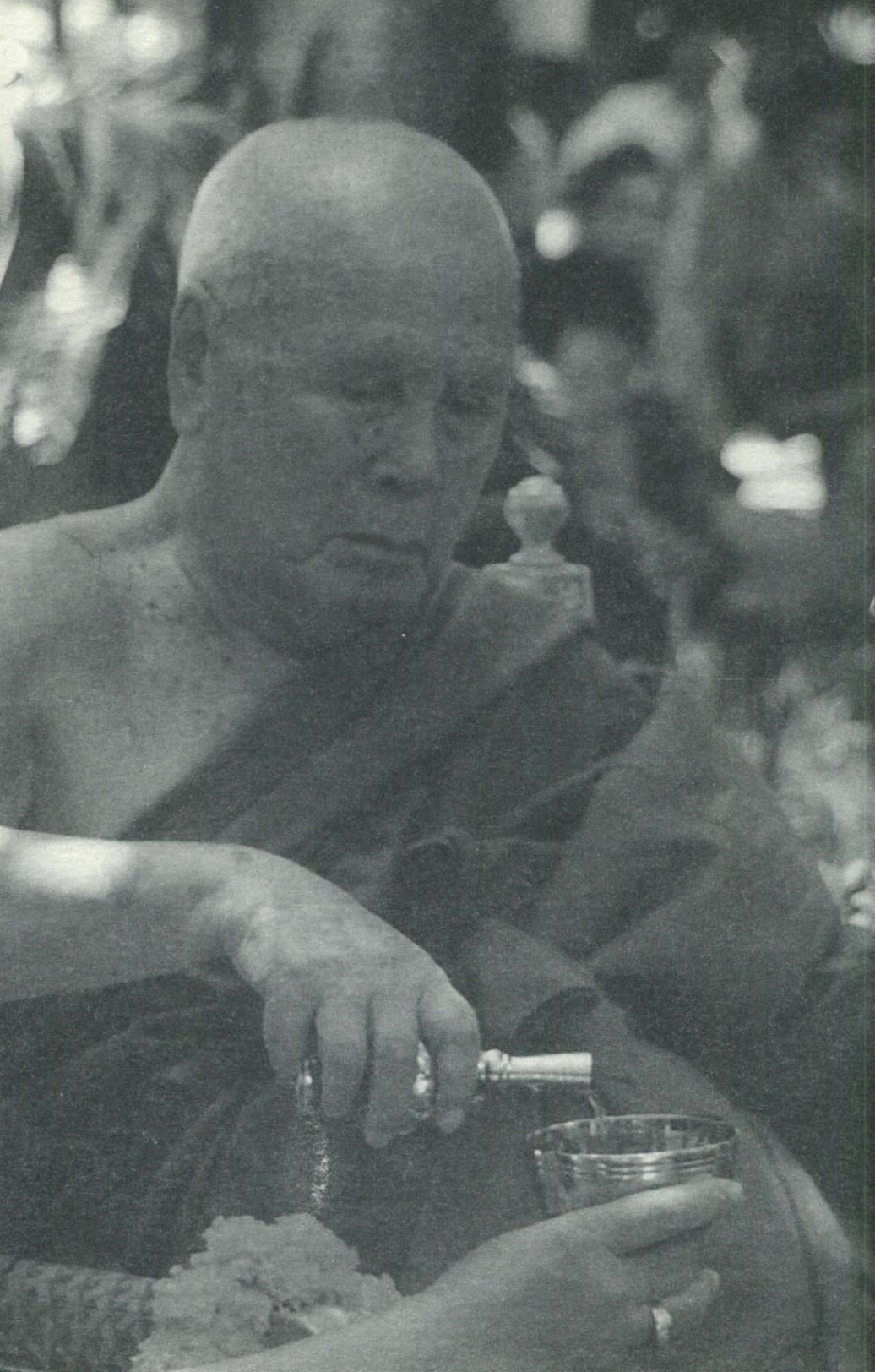
๖. ชาวพุทธ...เวลามีความทุกข์
แก้ไขความทุกข์ที่ตนเอง
ไม่เที่ยววิ่งไปหาหมอดูให้เสียเวลาเปล่าๆ
๗. ชาวพุทธ...ถือว่าความบังเอิญไม่มี
มีแต่สิ่งทั้งหลายเกิดจากเหตุ
เมื่อปราศจากเหตุ ผลจะเกิดขึ้นไม่ได้
เหตุที่แท้จริงอยู่ที่การกระทำของตนเอง
๘. ชาวพุทธ...ไม่มีพิธีสะเดาะเคราะห์แบบหมอดู
แต่สะเดาะตรงค้นหาเหตุให้พบ แล้วตัดเหตุนั้นเสีย
๙. ฤกษ์งามยามดีสำหรับชาวพุทธ...ไม่มี
... มี แต่ ...
ทำดีก็ทำให้เวลาดีขึ้น ทำชั่วก็ทำให้เวลาชั่ว
ดีชั่วมิได้ขึ้นอยู่กับเวลา
แต่ขึ้นอยู่กับการกระทำของตนเท่านั้น

ปฐิวัดิตความงมกาย
สะเดาะเคราะห์แบบพุทธ

ความทุกข์ความเดือดร้อนต่างๆ
ที่เกิดขึ้นในชีวิตของเรา
มีต้นเหตุมาจากตัวของเราเองทั้งสิ้น
มาจาก . . . กรรมของเราเอง . . .
กรรมในอดีตบ้าง กรรมในอนาคตบ้าง
แต่เราไม่มีปัญญาพอจะมองเห็น
จึงเที่ยวโทษคนอื่นสิ่งอื่นจนตะพึดตะพือ
ส่วน ผู้ ที่มี ปัญญา . . .
มองเห็นว่าอะไรเป็นอะไร
เขาก็จะนำธรรมะมาแก้ไขได้อย่างถูกต้อง

เคราะห์กรรมเพราะทำตัว ได้ดีชั่วก็เพราะตัวทำ

มีคำสอนของหลวงพ่อบัณฑิต ที่กล่าวเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้
ดังต่อไปนี้

ถ้าเราได้ใช้ปัญญาแล้ว เราจะมีหลักความเชื่ออยู่ในใจว่า
ตัวเราแหละเป็นที่พึ่งของเรา ดีชั่วอยู่ที่ตัวเรา สุขทุกข์ที่ตัวเรา
สิ่งอื่นภายนอกทั้งหมดไม่สามารถจะทำอะไรให้เราได้

ถ้าเราเชื่ออย่างนี้แล้วก็ไม่มีทางเสียหาย เช่นว่าเป็นอหิวาต์
กันชุกชุมในสมัยนี้ คนบางคนพอเป็นอหิวาต์เข้าก็บอกว่า “แหม!
เคราะห์ร้ายจริง” แต่ถ้าหากข้าพเจ้าพูดข้าพเจ้าจะบอกว่า “แหม!
มันชุ่มชามจริง กินไม่ดูไม่แล กินจุบกินจิบ อาหารไม่ควรกินก็กิน
เข้าไปจึงเกิดเป็นอหิวาต์” คนจะเป็นอหิวาต์ก็เพราะกินเข้าไป
ถ้าไม่กินเข้าไปแล้วไม่เป็นไรหรอก ถ้าระวังอาหารการกิน ต้มน้ำ
ให้มันเดือดๆ อาหารร้อนๆ อาหารที่มีแมลงวันตอมอย่ากินเข้าไป
หาบเร่ที่เขายายริมถนนอย่าไปกินเข้า อหิวาต์ก็ไม่เข้าท้อง คนนั้น
ก็โชคดีตลอดเวลา เพราะทำดีนั่นเอง ใช้ความระมัดระวังรักษาตัว
เรื่องยุ่งยากก็ไม่มี แล้วก็ไม่ต้องไปโทษผีที่ไหนๆ

วันก่อนนั้นคนๆหนึ่งเดินมาขึ้นรถไฟ สายลวดที่ใช้ปิดเปิด
รางมันเส้นเล็กๆ มองไม่เห็นชัด ไปสะดุดสายนั้นเข้าให้ เลยล้มลง
ไปปากแตก พอขึ้นมาขึ้นบนรถไฟบอกว่า

“แหม!เคราะห์ร้ายจริงวันนี้ ปากแตกไปได้”

ข้าพเจ้าบอกว่า “ไม่ใช่เคราะห์ร้ายหรือ เรามันชุ่มชุ่มเดิน ไม่ดูเองต่างหาก ถ้าว่ากันตามหลักพระพุทธศาสนาเขาเรียกว่า คนประมาทเส้นเลือด พระพุทธเจ้าบอกว่าความประมาทเส้นเลือด เป็นทางของความตาย ถึงไม่ตายก็ปากแตก ดังที่เป็นอยู่นี้แหละ”

ข้าพเจ้าพูดให้เขาฟังเสียบ้าง ให้รู้เรื่องแล้วจะได้ระวังตัวต่อไป

สะเดาะเคราะห์แบบพุทธ

เพราะว่าถ้าเราจะแก้ปัญหาวีชีวิตกัน เราจะแก้ที่ดวงดาว ก็แก้ไม่ได้ เช่นหมอเขาบอกให้สะเดาะเคราะห์เสีย สะเดาะ ออกเมื่อไหร่ คราะห์ร้ายมันอยู่ที่อะไร? ก็อยู่ในใจของเราเอง เราเป็นทุกข์ก็อยู่ในใจ เป็นสุขก็อยู่ในใจ ความดีความชั่วก็อยู่ในใจ สะเดาะไม่ออกหรอก ให้ทำไปเถอะ

ตามวัดวาอารามเราสะเดาะกันทุกปี งานวัดๆไหนก็มี เอา พระพุทธรูปประจำวันอาทิตย์ จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัส ศุกร์ เสาร์ ว่ากันไปเรื่อยแหละ ตั้งเป็นแถวเขียว หลวงพี่บางทีก็ไปนั่ง ตะโกน “ท่านทั้งหลาย สะเดาะเคราะห์แล้วหรือยัง ถ้ายังไม่ได้ สะเดาะ...เชิญมาสะเดาะเสีย ท่านจะอายุยืน” มันจะยืนได้อย่างไร ถ้าไปเที่ยวตามงานวัดกินขนมคลุกซี้ฝุ่น กลับบ้านปวดท้องทุกราย อายุมันยืนไม่ได้ สะเดาะอย่างนั้นไม่ถูกเรื่อง

คนๆหนึ่งขับรถยนต์ไปชนเขา มหาข้าพเจ้าบอกว่า

“ผมมันเคราะห์ร้าย หลวงพ่อ...สะเดาะเคราะห์ให้ทีเถอะ”

“เรื่องอะไร?”

“ขับรถแล้วไปชนเขา”

“ได้ ฉันจะช่วยสะเดาะให้ เดี่ยวก่อนคุณกินเหล้าหรือเปล่า เวลาขับรถยนต์?”

“เอาบ้าง โดยเฉพาะคราวที่ไปชนกัน”

“นี่เมา...สะเดาะง่าย คุณเลิกกินเหล้าแล้วมันก็หมดเคราะห์กันเท่านั้นเองแหละ แต่ถ้ายังกินเหล้า รดน้ำมนต์สักสามร้อยวัด มันก็ไม่หายหรอก มันยังชนอยู่อย่างนั้นแหละ มันเป็นอย่างนี้”

มนุษย์ไม่โทษตัวเอง เพิ่งเล็งแต่ดวงดาว

มนุษย์เรานี้เสียอยู่ข้อหนึ่งก็คือ ไม่โทษตัวเอง ความผิดของตัวองนะเไม่ว่าไม่พูดเลยเชียว พอเกิดผิดเดือดร้อนขึ้นมา โน่นพระพุทให้โทษละ พระศุกรให้โทษละ พระเสาร์ให้โทษ ดาวนพเคราะห์ที่อยู่บนท้องฟ้าไม่มีชีวิตจิตใจสักหน่อยหนึ่ง มนุษย์เราเห็นว่าแกตลอดเวลาเชียว เรามาลงโทษตัวเราเถอะ ที่ขับรถไปชนคน มานั่งคิดว่า เออ...ทำไมกูไปชนเขา แขงในที่ที่ไม่ควรจะแขงรี กินเหล้าเมาไปรี มองทางไม่ดีรี ขับรถเร็วเกินไปเพราะนัดกับแฟนที่ปลายทางรี หรืออะไรๆมาคิดกันเสียให้รอบคอบ

สักหน่อย ถ้าเราคิดรอบคอบก็รู้ว่า อ้อ! มันเรื่องของเราเอง ไม่ใช่เรื่องของคนอื่น เรามันไม่ระมัดระวัง จึงเกิดความเสียหายขึ้น อย่างนั้นอย่างนี้ลงไป ทีนี้ก็เพิ่มความระมัดระวังเข้าสักหน่อย ผลที่สุดไม่มีเรื่องเสีย

พระพุทธเจ้าท่านสอนหลักอย่างนี้ไว้ . . .

เพื่อให้คนแก้ปัญหาชีวิต

แต่ถ้าเราไปเชื่อฤกษ์เชื่อยาม เชื่อผีนางงามไม้

เชื่อเทวดาฟ้าดิน . . . ก็แก้ไม่ได้ เพราะว่าไม่แก้ที่ตัวเอง

ความสุขความทุกข์อยู่ที่ภายใน อยู่ที่ใจของเรา

ถ้าเราไปแก้ด้านนอก จะแก้ได้ที่ตรงไหน

เพราะฉะนั้นขอให้คิดให้ดีในเรื่องนี้

ตัวเราเองนั่นแหละรู้ดีกว่าหมอดู

ถ้าหากคิดอย่างนี้ดีแล้ว เวลาเกิดความทุกข์เกิดความเดือดร้อนขึ้นในชีวิตจิตใจ ไม่ต้องไปถามหมอ หมอรู้ไม่ดีไปกว่าเราหรอก เช่นคนใดเป็นทุกข์ ตัวเองนั่นแหละรู้ดีกว่าหมอว่าทุกข์เรื่องอะไร ทุกข์เรื่องสตางค์ไม่พอใช้ริ ทุกข์เรื่องสามีไม่กลับบ้านริ ทุกข์เรื่องอะไรต่ออะไรมันอยู่ที่เราทั้งนั้นแหละ

ทีนี้เราต้องมาสะสางปัญหาตัวเองว่า สตางค์ไม่พอใช้นะ มันเรื่องอะไร เราก็คิดว่าจ่ายมากไปไหม เล่นการพนันขั้นต่อไหม

สุรุษสุร่ายในการใช้จ่ายไหม เทียวมากไปไหม เราเล่นการพนัน ประเภทโน้นประเภทนี้ไหม ชักใช้ไล่เสียงเอากะตาดมาทำบัญชี เข้าก็ได้...รับเท่านั้น จ่ายเท่านั้น แล้วก็ตัดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น ออกเสีย ตั้งงบประมาณในครอบครัวเสียใหม่ เรื่องเงินพอมันก็ เกิดขึ้น เพราะเราตัดสิ่งที่ไม่จำเป็นออกเสีย ไม่ใช่เรื่องเคราะห์ร้าย จากเทวดาอะไรเลย

เอาแต่สะเดาะเคราะห์เรื่อยไป เลยไม่ได้แก้ไขตัวเอง

เวลาเกิดความทุกข์อย่างอื่นมันก็แบบเดียวกัน เอาหลัก ของพระพุทธเจ้าที่ว่า ดีชั่วสุขทุกข์เสื่อมเจริญอยู่ที่ตัวเรา ไม่ใช่ เรื่องจากคนอื่น หันความรู้สึกนึกคิดเข้ามาสู่ตัวเอง แล้วก็มอง ตัวเราเองให้รู้ว่า ตัวเราคืออะไร เราเดินทางไหน เราทำอะไร เราจึงต้องได้รับทุกข์โทษเป็นไปอย่างนี้ แล้วเราก็จะรู้จักตัวเอง คิดแก้ไขตัวเองได้

ถ้ามันจะไปสะเดาะเคราะห์อยู่ ไปถามหมอดูอยู่...ยัง แก้ไม่ได้หรอก หมอบอกว่าไม่กี่วันก็จะพ้น ปล่อยให้แค่นิดหน่อย เท่านั้นเอง

เหมือนกับเด็กร้องไห้ แม่ปลอบว่า “หนูอย่าร้องนะ เดี่ยวแม่ จะพาไปดูหนัง” หยุดฮือเสียหน่อย พอถึงวันหนังฉาย แม่ไม่เห็น พาไป ร้องต่อไปดีกว่า

สิ่งทั้งหลายเกิดจากเหตุ ถ้าจะตัดผล ต้องตัดเหตุให้ได้เสียก่อน

พี่น้องทั้งหลายที่เป็นทุกข์ก็เหมือนกัน ถ้าเพียงแต่ไปถาม หมอดู หมอเขาก็บอกว่า พระราหูเข้าพระเสาร์แทรกอะไรกันไป ตามเรื่องตามตำรา แล้วหมอก็บอกว่าไม่เท่าไรหรอก หรืออีก สองเดือนก็จะพ้น มันไม่พ้นหรอก...สองเดือนก็ยังทุกข์อยู่นั่นเอง เพราะว่าเรายังประกอบเหตุอยู่

พระพุทธเจ้าบอกว่า . . .

สิ่งทั้งหลายเกิดจากเหตุ

ถ้าจะตัดผล ต้องตัดเหตุ

แล้วเหตุนั้นไม่ได้อยู่ที่สิ่งภายนอก

อยู่ ใน ตัว ของ เรา เอง

นี่คือหลักพระพุทธศาสนา ขอให้พี่น้องจำหลักอันนี้เอาไว้ ให้มัน แล้วลองใช้ดู...ลองใช้หลักของพระพุทธเจ้าเถอะ เจ็บไข้ ได้ป่วยเป็นหาย

สุขหรือทุกข์ เจริญหรือเสื่อม อยู่ที่ตัวเรา...สิ่งอื่นช่วยไม่ได้

ถ้าหากสบไล่ตักก็อย่าไปเที่ยวโทษเทวดาฟ้าดิน โทษใครๆ ที่ไหนเลย ให้โทษตัวเราเอง เรามันไม่ค่อยเรียนหนังสือ ชอบไป เที่ยวไปเตร่ ชอบนอน เกียจคร้าน ไม่อ่าน ไม่เขียน ผลที่สุดสบตก

ลองดูคนที่เขาสอบไล่ได้คะแนนเป็นที่หนึ่งสิ เขาขยันขันแข็ง เขาไม่ดูหนังดูละคร ไปไหนก็ถือตำราอยู่ตลอดเวลา มีเวลาว่างเปิดออกอ่านท่องเสียให้มันจำ ความรู้ที่อยู่ในสมุดนะมันตอบไม่ถูกหรอกนะ แต่ถ้าอยู่ในสมองแล้วก็ตอบง่าย เขาสอบไล่ได้เพราะเขาทำดีทำชอบ เดินถูกต้องตามทางของพระพุทธเจ้า

แต่ถ้าหากว่าเราทำไม่ดีไม่ชอบ . . .

เวลาใกล้จะสอบไล่ก็เที่ยวไปบนบานหลวงพ่อแก้ว ไปศาลเจ้าพ่อหลักเมือง เจ้าพ่อถ้าท่านพูดได้แกคงบอกว่า

“เฮ้ย! เจ้าหนู หนูขี้เกียจเรียนจะมานบกะฉัน แล้วมันจะสอบได้เมื่อไหร่”

ถ้าไปบนกับหลวงพ่อแก้วท่านก็คงว่าเอาอีกเหมือนกัน

“ฮิ! หนูขี้เกียจนี่ แล้วจะมาติดสินบนฉันให้กินข้าวเหนียวไข่เป็ด ฉันช่วยไม่ได้ดอก มันต้องช่วยตัวเอง”

แต่ว่าหลวงพ่อท่านไม่พูดท่านนั่งเฉยๆ เราจึงเอาข้าวเหนียวกับไข่เป็ดไปให้ท่านกินอยู่ตลอดเวลา หลวงพ่อแก้วนั้นคนชอบไปเช่นด้วยข้าวเหนียวกับไข่เป็ด ถ้ามว่าทำไมถึงเลือกมาเช่นนี้โยม อ้อ! ท่านเคยอยู่เวียงจันทน์ ท่านคงชอบข้าวเหนียว ความจริงควรจะแกงถั่วให้ท่านกินดีกว่าเพราะอยู่เมืองลังกา เวียงจันทน์เพิ่งมาอยู่ที่หลัง เราเอาข้าวเหนียวกับไข่ต้มไปถวายพระแก้ว อย่างนั้นมันไม่ถูกต้อง เป็นการเรียกว่าค่อนข้างนอกทางไปหน่อย เราอย่าไปทำเช่นนั้น เรื่องมันเป็นอย่างนี้

ขอให้จำหลักไว้ในใจว่า...

สุขทุกข์เจริญอะไรทั้งหมดอยู่ที่เรา

สิ่งอื่นไม่ช่วยเรา...

เวลาเกิดปัญหาชีวิตต้องมองที่ตัวเอง อย่ามองที่อื่น

นี่เป็นหลักสำคัญของคำสอนในพระพุทธศาสนา

สิ่งที่ช่วยแก้ไขปัญหาชีวิตได้คือธรรมะ

ธรรมะนี้เป็นยาแก้ทุกข์ เป็นสิ่งที่ช่วยแก้ไขปัญหาในชีวิตของเรา คนเราถ้าไม่ได้เอาธรรมะไปใช้ ปัญหาวุ่นวายสับสนมันก็เกิดมาก แต่ถ้าเราเอาธรรมะไปใช้ ชีวิตเราจะดีขึ้น จะมีความสุขในด้านสงบมากขึ้น สุขอย่างอื่นมันไม่ถาวร สุขที่สุขที่เกิดขึ้นจากความสงบใจไม่ได้ อันนี้เราไม่มีความสุขเพราะใจมันวุ่นวายสับสนด้วยประการต่างๆ ต้องเอาธรรมะเข้าไปช่วยเป็นเครื่องประเล้าประโลมใจ ทำให้เรารู้จักพอดีพองามในเรื่องอะไรต่างๆ ก็จะได้เกิดความสุขทางใจขึ้น นี่เป็นเรื่องที่ควรแนะนำชักจูงเพื่อนฝูงมิตรสหายให้ได้รับรู้แหล่งที่ควรจะศึกษาธรรมะ จะได้ช่วยให้มีธรรมะมากขึ้น

เพราะสังคมในยุคปัจจุบันนี้ขาดธรรมะ ไม่มีธรรมะเป็นพี่เลี้ยงประคับประคองจิตใจ ใจก็ไหลไปตามอารมณ์ ไหลไปตามความอยากในสิ่งที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า โดยไม่รู้ว่าอะไรเป็นอะไร

จึงสร้างควมทุกข์ควมเดือดร้อนด้วยประการต่างๆ ถ้าเราได้หันหน้าเข้าหาธรรมะ โลกนี้ก็จะดีกว่าที่เราเป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ เราจะได้มีความไว้วางใจต่อกัน อยู่กันฉันพี่น้อง เพราะว่ามีน้ำใจเดียวกัน ใจเดียวกันคือใจที่มีธรรมะ

ถ้าใจไม่มีธรรมะ...มันก็หลายใจ ใจโลภ ใจโกรธ ใจหลง ใจริษยา ใจพยาบาท อาฆาต จองเวร ใจที่มีความถือมั่นในตัวตน สำคัญตนว่าอย่างนั้น สำคัญตนว่าอย่างนี้ แล้วก็ไปเที่ยวแข่งชั้วกับคนนั้นคนนี้ ที่เราเรียกกันว่าแข่งดินนั้นแหละ แต่ความจริงไม่ได้เอาดีไปแข่งกันหรอก แต่เอาชั้วไปแข่งอวดกิเลสกัน ว่าใครมีอะไรมากกว่าใคร อวดกันไม่พอก็เลยจะต้องหมัดต้องมวยกัน ชกต่อยตีรันฟันแทงกัน ได้รับความทุกข์เดือดร้อนไปตามๆกัน

นี่คือผลที่เราไม่ได้หันหน้าเข้าหาธรรมะ จึงได้เกิดปัญหา เกิดควมสับสนวุ่นวายกันด้วยประการต่างๆ เราจึงต้องช่วยกันหันเข้าหาสิ่งนี้

ถ้าเราทุกคนได้บ่ายโฉมหน้าเข้ามาหาธรรมะ หรือเข้ามาหาพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ เราจะรู้สึกได้ว่ามีอะไรแปลกขึ้นในชีวิตของเรา มีความสุขมากขึ้น มีความสงบมากขึ้น การเงินการทองก็จะไม่ผิดเคือง ไม่ต้องเป็นหนี้เป็นสินใคร ก็เพราะเรารู้จักใช้ธรรมะในการดำรงชีวิต แต่ถ้าเราไม่ได้ใช้ธรรมะ เงินเดือนไม่พอใช้ เกิดปัญหายุ่งยากลำบากกันด้วยประการต่างๆ โดยเฉพาะเรื่องการมีหนี้มีสิน

ชีวิตที่ขาดธรรมะเป็นหลักครองใจ

เมื่อวานนี้มีคนหนึ่งมาหาอาตมา มาถึงเขาก็บอกว่า
“พวกนั่งทางในเขาบอกว่าดิฉันเคราะห์ร้าย”

อาตมาก็เลยถามว่า“พวกไหนนะ ที่มันนั่งทางในเห็นว่า
เคราะห์ร้ายนะ มันรู้ได้อย่างไร นั่งสมาธิ...มันยังไม่เห็น นั่งหลับตา
มันจะเห็นได้อย่างไร เป็นคนที่ไหน?”

เขาบอกว่าเป็นเด็กๆนั่งทางใน เด็กน้อยนั่งทางในแล้วไป
เที่ยวเห็นอะไรแปลกๆ ไปเชื่ออะไรได้...ผู้ใหญ่ นั่งยังไม่เห็น แล้ว
เด็กน้อยมันจะไปเห็นได้อย่างไร

เขาเล่าว่าไม่ได้เห็นเวลานั่งหรือ แต่เขามายืนหน้าร้านแล้ว
ก็บอกว่า “น่านี้นะเคราะห์ไม่ดี ให้ไปสร้างพระพุทธรูปเสีย”

มันอาจจะมาจากโรงหล่อพระก็ได้ เป็นพวกสายสนกลใน
ของพวกหล่อพระ ขายเป็นพระไม่ค่อยออกแล้ว เลยเที่ยวไปบอกให้
คนเคราะห์ร้ายไปเที่ยวสร้างพระสักองค์หนึ่ง

อาตมาเลยบอกว่า ...

“ไปทำสังฆทานเสียบ้าง จะได้สะเดาะเคราะห์ให้หายไป”

แกรับคำแล้วยังไม่สบายใจ ทำไมจึงไม่สบายใจ ก็เพราะไป
ยึดถือเอาคำของเด็กคนนั้นเข้าว่าเคราะห์ร้าย เราไม่มองดูตัวเอง
ว่าเราเป็นคนอะไร มีความคิดอย่างไร มีความทุกข์อย่างไร...เรา
ไม่ได้มอง ไปเชื่อตามเขาว่า ไปเชื่อตามเขาบอก แล้วก็เลย

ไม่สบายใจ ดิหน้อยที่ไม่สบายใจแล้วมาวัดชลประทานรังสฤษฎ์
จะได้คลายจากความทุกข์ไป จะได้เกิดความเข้าใจได้ถูกต้องขึ้น
เมื่อมาก็เลยบอกว่า อย่าไปเชื่ออย่างนั้น อย่าไปเชื่อตามที่เขาว่า

ค้นหาสาเหตุของการเกิดทุกข์จากตัวเอง

ให้เราพิจารณาตัวเองว่า เรามีความทุกข์เรื่องอะไร เรามี
ความร้อนใจในเรื่องอะไร แล้วก็ถามว่าเวลานี้มีความทุกข์เรื่อง
อะไรอยู่บ้าง บอกว่าทุกข์เรื่องหนี้สิน หนี้สินนี้ไม่ใช่เรื่องของ
เคราะห์ร้าย...ไม่ใช่เรื่องอะไร แต่ว่ามันเกิดขึ้นเนื่องจากเรา
ดำเนินการผิดพลาด จึงได้เกิดความทุกข์ความเดือดร้อน

ก็เลยถามว่า “ทำมาหากินในเรื่องอะไร?”

แกก็บอกว่า “เป็นเอเยนต์ขายเหล้า” เรียกว่าประมุลง
ขายเหล้าในเขตนั้น

“เขตใหญ่ไหม?”

“ไม่ใหญ่เท่าใดอำเภอเดียว อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี”

“คนมันจะขายกันหลายคน มันก็ไปแย่งกันประมุลงให้คนที่
ต้มกลั่นสุราได้กำไรเปล่าๆ แล้วทำไมเราไม่เอาคนเหล่านั้นมา
กินข้าวด้วยกัน แล้วนั่งคุยกันว่า เรามาร่วมกันเถอะ เรามาร่วมกัน
แล้วเรามาแบ่งกันขาย กำไรก็จะได้แบ่งกัน ไม่ต้องเสียเปรียบ
คนต้มกลั่นสุรามากเกินไป”

เขาบอกว่าเวลาพบกันก็พูดกันดี แต่เวลาขึ้นประมุขก็แย่งกันทุกที ต่างคนก็ต่างจะเอา ต่างคนก็เลยไปขึ้นราคาให้กับผู้ที่ต้มกลั่น ให้เงินเขามากๆ แล้วก็ต้องมีเงินไปประกันไว้กับบริษัทที่ต้มกลั่นสุรา ถ้าหากว่าขายได้กำไร ส่งเงินไปก็ไม่ต้องถูกหัก แต่ถ้าขาดทุนเงินส่งไม่พอเขาก็หักเงินประกัน เขาหักไปเรื่อยๆ จนกระทั่งหมด ขาดทุนบ่อยๆ มันก็หมดเงินเหล่านั้น แล้วเวลาจะประมุขใหม่ต้องไปกู้เงินเขามา ทำให้เป็นปัญหาเกิดความทุกข์ ความเดือดร้อน

อาตมาก็เลยบอกว่า เลิกเสียไม่ดีหรือ ถ้าขายสุรามันจะฉิบหายก็เลิกขายไม่ดีกว่าหรือ ไปขายของอื่นเสียก็ได้ ไร่ของที่จะขายได้มีเยอะแยะ นี่เราไปขายของมีนเมา มันผิดศีลธรรมที่พระพุทธเจ้าบัญญัติไว้ พระพุทธเจ้าไม่ให้ขายสุรา ไม่ให้ขายยาพิษ ไม่ให้ขายเครื่องประหารอาหาร เช่นปืนก็ห้าม

เมืองไทยเรามีร้านขายปืนมากจึงยิงกันบ่อย เพราะอะไร? ควรจะออกกฎหมายไม่ให้คนไทยมีปืน ให้มีแต่ตำรวจกับทหาร ถ้าจะยิงก็ตำรวจทหารยิงเท่านั้น เพราะว่าคนอื่นไม่มีนี่ แล้วใครมีปืนก็จับลงโทษอย่างแรง เหมือนประเทศข้างเคียงเขาทำกัน ปืนมันก็น้อยลงไปหน่อยเพราะไม่มีขายในตลาด เดี่ยวนี้ยังขายผิดหลักคำสอนของพระพุทธเจ้า

ยาพิษของเป็นพิษนี้ไม่ควรจะขาย กระทรวงสาธารณสุข เขาควบคุมอยู่พอสมควร แต่คนมันก็ไปซื้อมากินจนได้ ไม่เชื่อคำ

แนะนำของกระทรวงสาธารณสุข จึงเกิดความทุกข์เกิดความเดือดร้อน และไม่ให้ขายสัตว์ที่จะเอาไปฆ่าเป็นอาหารด้วย แล้วประการสุดท้ายไม่ให้ขายคนด้วย

พระพุทธเจ้าห้ามไม่ให้ขายคน ไม่ให้ขายสัตว์ที่จะเอาไปฆ่าเป็นอาหาร ไม่ให้ขายยาพิษ ไม่ให้ขายศาสตราวุธ ไม่ให้ขายของเมา เราลองคิดดูว่าพระพุทธเจ้าท่านบัญญัติสิ่งเหล่านี้ไว้เพื่อประโยชน์เพื่อความสุขของสังคม เราไปขายมันก็ลำบาก

แสบอกว่ามันถล่มเข้าไปแล้ว เอาตัวออกไม่ได้ มันมีความทุกข์ความเดือดร้อน

เลยเล่าเรื่องให้แกฟังว่า ที่ปากเกร็ดนี้มีคนหนึ่งขายเหล้ามาหลายปี เป็นเอเยนต์เมืองนนท์ เมืองสมุทรปราการ เมืองปทุมธานี แกบ่นบ่อยๆว่า “ผมไม่ค่อยสบายใจเลยที่ขายเหล้านี้ คนกินแล้วมันเมามา ยมันทะเลาะเบาะแว้งกัน” ผู้ขายนั้นไม่เคยดื่มเหล้า ไม่สูบบุหรี่เสียด้วยซ้ำไป นึกเปื่อกก็เลิกมันเสียเลย เลิกเสร็จแล้วไปเคลียร์บัญชีกับโรงงานสุราบางยี่ขัน เดียวนี้สบายใจไม่ต้องไปยุ่งกับของมันเมาอีกต่อไป บอกว่าปลอดภัยดี

แกเล่าให้ฟังว่า มันยังถอนไม่ได้ เพราะเหยียบมันเข้าไปลึกแล้ว เรียกว่าจมลงไปถึงเอว...มันก็ถอนไม่ขึ้น ต้องเอาช่างมาช่วยจุดจึงจะขึ้นได้ นี่เป็นความทุกข์ ความทุกข์เพราะเหตุที่ดำเนินงานผิดพลาด ไม่ใช่เรื่องอะไร ไม่ใช่เคราะห์ร้าย จะไปรดน้ำมนต์มันก็ไม่หาย หรือว่าจะไปสะเดาะเคราะห์ จะปลอดภัย

ทองข้างมันก็ไม่หาย อะไรทั้งนั้นแหละ...มันจะหายได้ก็ต่อเมื่อเราหาเงินมาเปลี่ยนหนี้สินเสีย แก่ก็บอกว่านี้กำลังคิดจะขายที่ มีที่อยู่แห่งหนึ่ง ถามว่าเมื่อขายที่ได้แล้วพอจะเปลี่ยนไหม? ก็ยังไม่พอเหมือนกันหนักเข้าไปอีก ที่หมดแล้วจะเอาอะไรเปลี่ยนละ อย่าไปขายดีกว่า ก็อธิบายให้แก่ฟังไปตามเรื่องตามราว ปลอบโยนจิตใจให้คลายจากความทุกข์ความเดือดร้อน แล้วก็ให้มองที่ตัวเอง ให้แก้ไขที่ตัวเอง อย่าไปแก้ด้วยวิธีภายนอก

ไสยศาสตร์ที่เป็นความงมงาย...ยังไม่พัฒนา

คนเราเมื่อมีความทุกข์ต้องมองตัว ค้นหาสาเหตุที่ตัวเรา ให้ยึดหลักพระพุทธเจ้า ว่าอะไรมันเกิดขึ้นที่ตัวเราก็ตีเพราะว่าการคิดของเรา การพูดของเรา การกระทำของเราเอง ไม่มีสิ่งใดจะมาดลบันดาลให้ใครเป็นสุข ไม่มีสิ่งใดจะมาดลบันดาลให้ใครเป็นทุกข์ เราเป็นสุขเพราะเราทำ เราเป็นทุกข์ก็เพราะเราทำ จึงต้องมองที่ตัว แก้ไขที่ตัว

ถ้าเราเชื่อมั่นในหลักการของพระพุทธเจ้า ชาวพุทธเราจะไม่ต้องไปหาพวกทรงเจ้าเข้าผี สำนักเจ้าพ่อเจ้าแม่เจ้าอะไรทั้งหลายเราอย่าไป เพราะเป็นของหลอกลวง ไม่จริง ไม่แท้ แล้วก็ไม่ต้องไปเที่ยวไหว้บนบานศาลกล่าวสิ่งศักดิ์สิทธิ์มีฤทธิ์มีเดชที่เรานึกว่ามี ความจริงก็ไม่มีอะไร เพราะว่าสิ่งศักดิ์สิทธิ์ก็

เหมือนกับเสา บางแห่งปลวกกินเกือบหมด...กลางในแล้ว แต่
 คนยังไปไหว้อยู่ เหลืออยู่นิดเดียว ไม่ก็เซนต์แล้ว ปลวกกินข้างใน
 แต่คนไม่รู้ว่าเป็นปลวกกินข้างใน ถ้าเสามันเก่ง...ปลวกมันก็ไม่กิน นี่
 มันไม่เก่ง แล้วเป็นพวกไม้เนื้ออ่อนด้วยนะ เสาลักเมืองอะไรนี่
 ไม้เนื้ออ่อนทั้งนั้น เขาไม่ได้เอาไม้เนื้อแข็ง ความจริงควรจะเอา
 เหล็กมาหล่อเป็นเสาสีเสียบปลวกมันจะได้ไม่มากิน แล้วจะได้โง่
 กันไปนานๆตราบเท่าที่เหล็กมันยังไม่ถูกพังทลายลง แต่ไม่มีใคร
 คิดทำด้วยเหล็ก คือยังไม่พัฒนา **ของที่เป็นไสยศาสตร์ เป็นความ
 มกมายนี้ไม่ค่อยพัฒนาเลย** ทำอย่างใดก็ทำกันอย่างนั้น ไม่มีการ
 เปลี่ยนแปลง เราอย่าไปเที่ยวหลงในสิ่งเหล่านั้น อย่าไปขอให้
 สิ่งนั้นมาช่วยเรา แต่เราต้องช่วยตัวเอง

ช่วยตัวเองให้พ้นจากปัญหาด้วยปัญญาของตน

การช่วยตัวเอง ก็หมายความว่า **รู้จักว่าเราคิดอย่างไร
 เราพูดอย่างไร เราทำอย่างไร แล้วเราก็แก้ไขที่ตัวเรา**

เช่น เมื่อเรามีความทุกข์ ก็ต้องคิดว่า ทุกข์เรื่องอะไร เราค้น
 ไปเถอะเดี๋ยวมันก็เจอ เพราะว่ามันอยู่กับตัวเราทั้งนั้น เมื่อเรา
 เจอความทุกข์แล้ว เราก็ค้นต่อไปว่าเหตุมันอยู่ที่อะไร เราไป
 ติดต่อกับใคร ประพฤติอย่างไร ทำอะไรจึงได้เกิดความทุกข์ขึ้น
 เราต้องแก้ที่ตัวเหตุ เมื่อแก้เหตุ...ผลที่เป็นทุกข์มันก็ดับไป

พระพุทธเจ้าท่านจึงตรัสไว้ว่า . . .

สิ่งใดสิ่งหนึ่งเกิดขึ้นก็เพราะมีเหตุ

ถ้าไม่มีเหตุ...ผลจะเกิดขึ้นไม่ได้

และเหตุนั้นไม่ได้อยู่ที่ภายนอก...มันอยู่ที่คนเรา

ยกตัวอย่างง่ายๆ ฝนตกอย่างนี้ถนนลื่น รถบางคันไหลลง
ไปแช่น้ำอยู่ในคูข้างถนน แล้วเราจะไปบอกว่าไอ้ที่มันลงไปนั้น
เพราะถนนลื่น นั่นไม่ใช่ตัวเหตุที่แท้จริง ถ้าหากว่าเป็นเพราะ
ถนนลื่นมันก็ลงทุกคัน แต่ว่าทำไมมันลงไปคันสองคันอีก ๔๘ คัน
มันทำไมพันไปได้ มันไม่ใช่เรื่องถนนลื่น ถนนลื่นไม่ใช่ปัจจัยตัวใหญ่
ปัจจัยตัวใหญ่อยู่ที่ความคะนอง อยู่ที่ความประมาท ไม่ระมัดระวัง
ในการที่ขับรถ รถมันจึงลื่นลงไป เราจะไปโทษถนนไม่ได้ แต่เรา
ควรจะโทษตัวเราเองว่า เพราะเราเผลอ เพราะเราประมาท สิ่งนั้น
จึงได้เกิดขึ้น

คนบกพร่องเพราะไม่ยอมรับว่าตัวเป็นคนผิด

แต่ว่าคนเรามันบกพร่องอีกนั่นแหละ บกพร่องในข้อที่ว่า
ไม่ยอมรับว่าตัวผิด อันนี้มันสำคัญมาก ไม่ยอมรับว่าตัวผิด ครูที่
สอนเด็กนี้ต้องพยายามที่จะให้เด็กรับผิดให้ได้ ให้เขารับผิดแล้ว
อย่าไปลงโทษ ให้เขาสบายใจว่า เรารับผิดนี้ไม่ต้องถูกลงโทษ
ทีหลังทำผิดแล้วเขาจะได้รับผิด แต่ถ้าผิดหลายทีก็ต้องเอาบ้าง

ต้องลงโทษบ้าง สัญญาสัญญากันไว้เสียก่อนว่า คราวนี้ไม่ลงโทษ เมื่อผิดอีกก็ต้องลงโทษตามที่ตกลงกันไว้ ช่วยกันแก้นิสัยคนที่ ไม่ค่อยยอมรับผิด ให้เป็นคนยอมรับผิดกันเสียบ้างก็จะดีขึ้น

ในทางพระพุทธศาสนานั้น พระพุทธเจ้าท่านสอนให้ยอมรับผิด เช่นว่า พระเรานี้ ถ้าหากว่าทำผิดล่วงเกินพระวินัยบทใด บทหนึ่งก็ตาม ท่านมีวิธีการว่าให้ปลงอาบัติ วิธีการปลงอาบัติก็คือ การยอมรับว่าตัวผิดนั่นเอง เช่นว่า เราไปทำอะไรเป็นอาบัติใด ก็ต้องไปบอกกับพระอีกองค์หนึ่ง บอกในรูปภาษาไทยก็ได้ไม่ต้องบอกเป็นภาษาบาลี ว่าภาษาบาลีนี้บางที่ไม่รู้เรื่อง พูดไปว่า

“เมื่อเช้านี้ผมทำผิดไปในข้อนั้น รู้สึกตัวว่าผิด ขอปลงอาบัติกับท่าน แล้วจะสำรวมระวังไม่กระทำความผิดนั้นต่อไป”

อันนี้เป็นการแก้ไขปัญหา ให้ยอมรับผิดในเรื่องว่าตนได้กระทำความผิดลงไป

ชั่วคืออยู่ที่ใจเรา

แต่ว่าเราทั้งหลายไม่ค่อยได้ทำอย่างนั้น เพราะฉะนั้นจึงเกิดเรื่องต้องสอบสวนกัน สิ้นเปลืองเงินทองในการสอบสวนกันมากมาย สอบไปสอบมากี่เลยไม่ได้เรื่อง คนผิดก็นึกว่าไม่เป็นไร ทำชั่วก็ไม่ได้ชั่ว ทำดีก็ไม่ได้ดีอะไร เพราะเราทำชัวยังอยู่ได้ไม่เห็นเป็นอะไร ความจริงแล้วนั้นใจเขาชัวยู่ คนเราเวลาทำชั่ว

ใจมันช่วยอยู่ หลังจากทำชั่วแล้วใจก็ยังคิดเรื่องชั่วอยู่ ยังร้อนใจอยู่ ยังมีความวิตกกังวลในปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น ไม่สบายใจ คนที่ทำดีนั้นเมื่อทำแล้วสบายใจ เมื่อทำเสร็จไปแล้วนึกถึงที่ไรก็ยังสบายใจ มันเป็นความสุขถ้าเราทำดี แต่ถ้าเราทำชั่วมันก็เป็นความทุกข์เป็นความเดือดร้อนใจ แต่คนมองไม่เห็น เรื่องข้างในนี้มองไม่ค่อยเห็น มองเห็นแต่ข้างนอก มองแต่วัตถุที่ตนมีตนได้ที่เกิดขึ้นในระหว่างชีวิต เขามองอย่างนั้น แต่ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นข้างใน เขามองไม่เห็น

สิ่งที่เพิ่มขึ้นภายในใจสำคัญกว่าสิ่งที่เกิดภายนอก

ความจริงแล้วสิ่งที่เกิดขึ้นข้างในนั้นแหละ สำคัญกว่าสิ่งที่เกิดขึ้นข้างนอก เพราะสิ่งข้างในนั้นมันสร้างรอยประทับไว้ในจิตใจของคนผู้นั้น ถ้าเราทำดีมันก็ประทับความดีไว้ ถ้าเราทำชั่วมันก็ประทับความชั่วไว้ในจิตใจของเรา เราสะสมสิ่งใดสิ่งนั้นมันก็มากขึ้นในใจของเรา เช่นเราสะสมบาป บาปมันก็เพิ่มขึ้นในใจของเรา เราสะสมบุญ บุญมันก็เพิ่มมากขึ้นในจิตใจของเรา

พระพุทธเจ้าตรัสว่า การสะสมบาปเป็นทุกข์ การสะสมบุญนั้นเป็นความสุข อันนี้เราจะเอาอย่างไร เอาทั้งทุกข์ หรือเอานั่งสบายใจ เอาใจเย็น ใจสงบ หรือว่าเอาใจร้อน ใจวุ่นวาย ทุกคนคงไม่ต้องการใจร้อน ไม่ต้องการความทุกข์ แต่ต้องการความสุข

ความสบายใจ เมื่อเราต้องการความสุขความสบายใจ เราจะไป
สะสมสิ่งชั่วร้ายทำไม เราควรจะมาสะสมแต่สิ่งที่เป็นความงาม
ความดีให้เกิดขึ้นในจิตใจของเราไม่ดีกว่าหรือ?

อันนี้เป็นหลักที่เราควรจะได้คิดไว้ในจิตใจว่า **สิ่งที่เราได้
ภายนอกนั้นมันไม่สำคัญ แต่สิ่งที่เราได้เพิ่มขึ้นในใจของเรา
สำคัญกว่า** เพราะสิ่งที่เกิดขึ้นในใจของเรานั้นมันส่งผลยาว
สิ่งที่เกิดข้างนอกมันไม่เท่าใด เช่น ฝนตกทำให้เสื้อผ้าเปียก
ไม่เท่าใดมันก็แห้ง เอาไปบ้าน...ไปนั่งรีดเสียมมันก็แห้งเท่านั้นเอง
ไม่ต้องเดือดร้อนอะไร แต่ถ้าใจเปียกด้วยกิเลส ใจเปียกชุ่มอยู่
ด้วยความโลภ ด้วยความโกรธ ด้วยความหลง ด้วยความริษยา
ด้วยความพยาบาทอาฆาตจองเวร แหม! มันสะสมอยู่ในใจนาน
เหลือเกิน จนแก่จนเฒ่ายังไม่คลายเลย ให้เราสังเกตว่าคนบางคน
โกรธใครเคืองใคร โกรธอยู่จนแก่ ถ้าพอเอ่ยชื่อคนนั้นแล้วก็แวบ
ขึ้นมาทันทีด้วย โกรธขึ้นมาทันที ไม่อยากเข้าใกล้

สะสมความโกรธ ความพยาบาทอาฆาตจองเวร มีแต่ทุกข์

มีคนๆหนึ่งลูกสาวไปรักผู้ชาย ผู้ชายก็ไม่ใช้ใครที่ไหนหรอก
เป็นเพื่อนของพี่ชาย แล้วก็ไปรักไปชอบกัน แต่ว่าพ่อไม่ชอบ
พ่อไม่ชอบก็เลยหนีไปจดทะเบียนอยู่ด้วยกัน พ่อก็สั่งลูกชายว่า
“แกไปเอามา ไปเอาน้องสาวกลับมา กูไม่อยากให้ไปอยู่กับคนนั้น”

ลูกชายก็ไป ไปถึงเจอเพื่อนเข้า แล้วเห็นเขาอยู่กันสบาย เขายิ้มแยมแจ่มใส จะไปพรากเขาได้อย่างไร เขาอยู่กันอย่างมีความสุขแล้วในเวลานี้ พ่อนี้ไม่เข้าเรื่องเสียแล้ว

เลยกลับมาบอกพ่อว่า “ผมทำไม่ได้ เขาอยู่กันเป็นสุขสบายดี จะไปทำเขาได้อย่างไร”

พ่อบอกว่า “แกอย่าให้มันเข้าบ้านฉันต่อไป ฉันไม่อยากจะเห็นหน้ามันอีก”

แล้วเขาก็อยู่กันมาอย่างมีความสุข ไม่เดือดร้อนอะไร

อยู่ต่อมาก็มีลูก มีลูกเป็นชายน่าเอ็นดู รูปร่างนั้นน่าเอ็นดู คนเลี้ยงเอามาที่บ้านคุณตานี้แหละ คุณตาเห็น “เฮ้อ ลูกใครนะน่ารักน่าเอ็นดู” เอามือไปลูบไปคลำ...มันน่าเอ็นดู พ่อคนเลี้ยงบอกว่า ลูกของลูกของแม่ปล้ม ปีบ! แกริบหัดมือทันทีเลย พ่อบอกว่าลูกของลูกสาว มือที่คลำ “ปีบ” เหมือนกับไฟมันช็อต บอกว่า “เอาออกไปๆ ข้าไม่อยากจะเห็นหน้ามัน”

ดูซิๆ มันเรื่องเก่าก็สิบปีแล้ว ตั้งหลายปีแล้ว มันกรุ่นอยู่ในใจ ผิงอยู่ในใจตลอดเวลา ไม่มีการเปลี่ยนแปลง นี่แหละมันร้ายอย่างนี้แหละ ไ้อ้ของที่มันเกิดข้างในนี้มันร้ายอย่างนี้ ของข้างนอกไม่ร้าย เนื้อหนังเปื้อนโคลนล้างได้ เสื้อผ้าเปื้อนสิ่งสกปรก ฟอกได้ แต่ว่าใจเปื้อนนี้มันฟอกไม่ได้...ติดเกราะกรังผิงเนื้อใน เอาออกลำบาก ฉะนั้นเราควรกลัวความแปดเปื้อนข้างใน อย่าไปกลัวความแปดเปื้อนข้างนอก ควรกลัวสิ่งที่เกิดขึ้นในใจ

อย่าไปกลัวสิ่งที่เกิดขึ้นข้างนอก เพราะสิ่งที่เกิดขึ้นข้างนอกนั้น มันเปลี่ยนไปตามธรรมชาติ แต่ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นในใจนั้น มันไม่ค่อยเปลี่ยน เขาเรียกว่าเป็นอารมณ์ค้าง เป็นอารมณ์ค้างติดอยู่ในใจ ตลอดเวลา ไม่รู้จักสูญหายไป กลายเป็นเรื่องพยาบาทอาฆาต จองเวรกัน ก็เลยสร้างปัญหาสร้างคามทุกข์ความเดือดร้อน ให้แก่ตนแก่ท่านด้วยประการต่างๆ อันนี้แหละเป็นเรื่องน่ากลัว เราจึงไม่ควรกลัวสิ่งภายนอก แต่กลัวสิ่งที่มันเกิดขึ้นภายในจิตใจ

อันนี้ขอให้ญาติโยมจำไว้อย่างหนึ่ง ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต ของเรานั้น มันเกิดจากการคิด เกิดจากการพูด เกิดจากการกระทำ เกิดจากการคบหาสมาคม ที่ล้วนมาจากใจของเราทั้งนั้นแหละ แล้วมันก็เกิดขึ้นมาเป็นอะไรๆ ขึ้นมาตามลำดับ สร้างปัญหาคือ ความทุกข์ความเดือดร้อนด้วยประการต่างๆ

ธรรมะเป็นกรอบของชีวิต

เมื่อเรารู้อยู่อย่างนี้แล้วเราควรจะทำอย่างไรต่อไป เราก็จะต้องระมัดระวังในการเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน การระมัดระวังนั้นจะต้องมีหลักเกณฑ์ มีเครื่องประกอบ เพื่อให้เกิดความระมัดระวังตัว คนที่เป็นผู้รู้เขาเรียกว่าอาจารย์ทั้งหลายนี้แหละ คือพุทธะ พุทธะคือพระพุทธรเจ้า เขาเรียกว่าพุทธะ พุทธะคือผู้รู้ทั้งหลาย ท่านคิดอย่างไร ท่านคิดว่าเพื่อให้คนดีขึ้น เพื่อให้

คนมีระเบียบในชีวิตประจำวัน ท่านก็บัญญัติหลักเกณฑ์ให้เรา ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน หลักเกณฑ์ต่างๆที่ผู้ตั้งศาสนบัญญัติ ขึ้นไว้ั้นเพื่ออะไร เพื่อเป็นสิ่งแวดล้อมให้เราอยู่ในกรอบในวง คนที่เลี้ยงสัตว์ เช่น เลี้ยงวัว เลี้ยงควาย ถ้าไม่ทำคอกจะเป็น อย่งไร ไม่ทำคอกวัวควายมันก็จะหลุดออกไป มันจะไปไหนตาม ชอบใจ แล้วสัตว์ร้ายก็จะเอาไปกิน ผู้ร้ายก็จะลักขโมยไปเสีย เพราะฉะนั้นต้องทำคอกไว้ พอถึงเวลากลางคืนตอนเข้าคอก ปิดประตูแข็งแรง มันก็นอนกันอยู่ในคอก...ไม่ไปไหน กลางวัน แดดจ้าสว่างแล้ว ก็ปล่อยออกจากคอกไปหากินที่ไหนก็ได้ แต่ กลางคืนต้องต้อนเข้าคอก นี้ก็เพื่อจะให้สัตว์ปลอดภัย ไม่ให้ถูก คนร้ายไม่ให้ถูกสัตว์ร้ายเอาไป เพราะว่ามันอาจจะเที่ยวไปตาม ชอบใจมันก็ได้

ในชีวิตของเราก็เหมือนกัน ต้องมีอะไรบางอย่าง เป็นสิ่ง ป้องกันเราไม่ให้ออกไปนอกกลุ่มนอทาง เรียกว่าเป็นรั้วเป็นคอก ไว้ รั้วคอกที่จะกันคนไว้ให้อยู่ในกรอบก็คือหลักศีลธรรม หลัก ศีลธรรมเป็นข้อแรกที่จะต้องมีสำหรับคนทั่วไป หลักศีลธรรม เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตของคนเราทุกคน

เรื่องศีลธรรม ศีลธรรมหมายถึงอะไร? ก็หมายถึงสิ่งที่จะ ช่วยให้เราทั้งหลายได้อยู่กันอย่างมีระเบียบ มีแบบ แล้วจะได้ เกิดความสุขความสงบขึ้นในสังคม ถ้าไม่มีหลักศีลธรรมเป็นข้อ ปฏิบัติ ลองหลับตานึกดูว่าจะเป็นอย่างไร

หยิบทุกข์มาวิเคราะห้วิจัย ไม่ต้องไปสะเดาะเคราะห์ต่อชะตา

ตราบเท่าที่ยังไม่บรรลุนิพพานสำเร็จเป็นพระอรหันต์

คนทุกคนก็ล้วนแล้วแต่มีความทุกข์ทั้งสิ้น

คนโง่มีทุกข์แล้วตีโพยตีพาย

โทษชะตาราศี โทษดวงดาว โทษเคราะห์กรรม

แต่คนฉลาดไม่มัวโทษอะไร

แต่จะนำมาวิเคราะห้วิจัย ไคร่ครวญ

พิจารณาอย่างละเอียด ค้นคว้าหาข้อสรุปอย่างถูกต้อง

เรื่องนี้มีคำสอนของหลวงพ่อบัณฑิตว่า ว่าไว้ดังนี้

ถ้าสมมติว่า เรามีความทุกข์มีความเดือดร้อนเกิดขึ้นในใจ อาจจะมีบ่อยๆ บางวันก็นั่งเป็นทุกข์ มีความเดือดร้อนใจ อันนี้เป็นเรื่องธรรมดาที่จะเกิดขึ้นได้ในทุกๆโอกาส แก่บุคคลที่ไม่ได้ อบรมจิตใจ

ถ้าหากว่าเรารู้แบบนี้ และมองเห็นว่าความคิดที่มันเป็น ความทุกข์ มันร้อนใจไม่สบายใจ ทำให้ร่างกายของเราผ่ายผอม รับประทานอาหารไม่ค่อยได้ ล้อแหลมต่อการเป็นโรคประสาท เรามาเห็นทุกข์เห็นโทษอย่างนี้ ไม่อยากให้อาการอย่างนั้นเกิดขึ้น แก่เราต่อไป เราจะทำอย่างไร ก็มีทางเดียวเท่านั้นที่จะช่วยได้ ใครๆช่วยไม่ได้ เราจะไปทำวิธีการอื่น เช่นจะไปรดน้ำมนต์ หรือ ไปสะเดาะเคราะห์ หรือไปทำอะไรต่างๆดังที่ชาวโลกผู้เขลา

ทั้งหลายเขาได้กระทำกันอยู่ อาตมาอยากจะบอกว่ามันช่วยไม่ได้ มันทำให้เราพ้นจากความทุกข์ความเดือดร้อนนั้นไปไม่ได้

ทางเดียวที่จะทำให้เราพ้นจากความทุกข์ความเดือดร้อนนั้นได้ก็คือ เราเอาความทุกข์ตัวนั้นขึ้นมาวางเฉพะหน้า แล้วก็วิเคราะห์วิจัยความทุกข์ตัวนั้นด้วยปัญญา

ขณะที่เกิดความทุกข์ด้วยอะไร เอาความทุกข์นั้นมาวางเฉพะหน้า แล้วก็พิจารณามันว่าอะไร ความทุกข์นี่คืออะไร ทำไมจึงได้เป็นทุกข์ในเรื่องนี้...ยกขึ้นมาพิจารณา ในขณะที่เรายกเอาตัวเจ้าความทุกข์ขึ้นมาพิจารณานั้น ใจเราก็ไม่มีทุกข์แล้ว ทำไมมันไม่มีทุกข์ เพราะว่าเราใช้ความคิดในเรื่องอื่น ในเรื่องที่จะวิเคราะห์วิจัยเรื่องเจ้าความทุกข์นั้นอยู่ ความทุกข์ อารมณ์ทุกข์ก็หายไป เพราะว่าใจเรานั้นมันคิดได้ที่ละเรื่อง

ขณะที่เราคิดถึงเรื่องความทุกข์ด้วยความเขลา เราก็มีความทุกข์ แต่ถ้าขณะที่เราคิดถึงความทุกข์นั้นด้วยปัญญา ความทุกข์นั้นก็ลุดหายไป หลักมันอยู่ตรงนี้ ง่ายๆ...ไม่ยากอะไร เพราะสภาพของใจนั้นคิดเพียงทีละอย่าง เมื่อคิดอย่างนี้อยู่ เรื่องอื่นมันก็ไม่มี เว้นไว้แต่ว่ามันจะทิ้งเรื่องนี้ไปคิดเรื่องโน้น การที่มันจะทิ้งเรื่องนี้ไปคิดเรื่องโน้นได้ก็อาศัยว่ามีเครื่องล่อเครื่องจูง อะไรมีอิทธิพลมากกว่ากันมันก็จะไปหาสิ่งที่มีอิทธิพลมากนั่นเอง นี่...ใจเรามันเป็นอย่างนี้ มันจะไหลไปหาสิ่งที่มีอิทธิพลมากกว่า

เพราะฉะนั้น ในขณะที่เรามีความกลัวใจ มีความทุกข์ มีความเดือดร้อนเกิดขึ้นในใจ เราก็อย่าทุกข์เฉยๆ หรืออย่าทุกข์ ร้อยเปอร์เซ็นต์ อย่างนั้นเป็นทุกข์อย่างนั้น แต่เราควรนึกถึงคำที่ พระท่านสอนไว้ จงพิจารณาถึงความทุกข์ที่เจ้าได้รับอยู่ในขณะนี้ ด้วยปัญญาของเจ้า เจ้าก็จะเข้าใจความทุกข์นั้นว่ามันคืออะไร

แยกความทุกข์ขึ้นมาเพื่อพิจารณา

อันนี้สำคัญให้โยมจำหลักนี้ไว้ในใจก่อน จำหลักไว้ว่า เมื่อ ความทุกข์เกิดขึ้น เราจะไม่ปล่อยใจให้ไปหมกมุ่นอยู่กับความทุกข์ตัวนั้น แต่เราจะนำเอาความทุกข์นั้นมาวางเฉพะหน้า เพื่อ พิจารณามันให้เห็นชัดตามความเป็นจริง เมื่อขณะใดเราหยิบเอา ความทุกข์มาพิจารณา ขณะนั้นเรามีปัญญาขึ้นแล้ว แล้วเจ้า ความทุกข์นั้นมันก็ไม่โจมตีเราได้ เราก็จะใช้ปัญญานั้นแหละ แยก ออกเป็นส่วนๆ เพื่อให้รู้ว่ามันเป็นคืออะไร แล้วเราก็จะถอนสิ่งนั้นได้ อันนี้คือวิธีการ

ทีนี้จะยกตัวอย่างให้เห็นง่ายๆ ว่าเราจะแยกมันออกได้ อย่างไร?

สมมติว่าเรามีความทุกข์ เพราะลูกชายตายจากไป หรือว่า ลูกหญิงตายจากไป ลูกชายเราก็รัก ลูกหญิงเราก็รัก รักจน กระทั่งว่าเป็นทุกข์ คนเรารักลูกเป็นทุกข์มีอยู่ ความโศกเกิดจาก

ความรัก รักมาก...ทุกข์มาก รักน้อย..ทุกข์น้อย เป็นเรื่องธรรมดา ไม่รักเลยมันก็ไม่มีทุกข์ อยู่โดยไม่รักก็อยู่ได้ความจริงอยู่ตามหน้าที่ หน้าที่พ่อ หน้าที่แม่ หน้าที่สามีภรรยา ทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ นั้นแหละมันถูกต้องตามธรรมะ อยู่ตามธรรมะ

แต่ถ้าอยู่ด้วยความรักความหลงนี้ไม่ตรงตามธรรมะ เป็นเหตุให้เกิดความทุกข์เกิดความเดือดร้อน เมื่อลูกรักเราตายไป เราก็กลุ้มใจ เวลากินอาหารเราก็กลุ้มใจ เวลานอนก็เป็นทุกข์ใจ ตื่นเช้าไม่เห็นหน้าลูกก็เป็นทุกข์ใจ เห็นเด็กอื่นแต่งตัวไปโรงเรียน เราก็นึกถึงลูกน้อย แล้วเราก็มีความทุกข์เกิดขึ้นในใจ รวมความว่าจะกินจะนอนมีแต่ความทุกข์ใจตลอดเวลา นี่คือการกินยาพิษ วันละน้อยๆ แล้วชีวิตเราก็อยู่ด้วยความระทมขมขื่น อันความระทมขมขื่นที่มันเกิดขึ้นนั้น มันเป็นความบกพร่องของใคร? ก็ขอตอบว่าของตัวเอง บกพร่องที่ตรงไหน? ตรงที่ปล่อยใจนี้ตกอยู่ในอำนาจของความคิดผิด ความคิดผิดตัวนี้ก็คือตัวคิดในเรื่องทุกข์ด้วยความเขลาตัวเอง

เรามาเปลี่ยนกันใหม่ เราคิดในเรื่องนั้นแต่คิดด้วยปัญญา ตั้งปัญหาถามตัวเองว่า เวลานี้เรากำลังกลุ้มใจเรื่องอะไร เราก็บอกว่ากลุ้มใจเรื่องลูกตายจากไป แล้วก็ตั้งปัญหาถามว่า เรื่องความตายกับเรื่องความเกิดนี้พระท่านว่าอย่างไร พระท่านบอกว่ามันเป็นของคู่กันมีเกิดมีตาย สิ่งใดเกิดแล้วสิ่งนั้นจะไม่ดับ...ไม่มีเรื่องความเกิดความดับของสิ่งทั้งหลายมันมีเวลาแน่นอนไหม เราก็

ถามตัวเองต่อไป ถามว่าเรื่องนี้พระว่าอย่างไร พระท่านบอกว่า เวลามันไม่แน่นอน มากำหนดเอาไม่ได้ว่าจะแตกเมื่อนั้น เวลานั้น ในสถานที่นั้น ไม่มีเรื่องที่จะบอกได้ เพราะสิ่งทั้งหลายไม่เที่ยง บางคนอาจจะตายตั้งแต่อยู่ในท้อง ตายในขณะที่ออกมายังไม่ทัน สิมตามาดูโลก ตายเมื่อเด็กน้อยๆ ตายเมื่อขณะเดินได้วิ่งได้ บางคนตายเมื่อเป็นหนุ่ม เรื่องความตายนี้เป็นของไม่แน่ ทุกคน อาจจะตายได้ทั้งนั้น เมื่อพิจารณาสอบถามตัวเอง เราก็พอจะ นึกได้ว่าสิ่งทั้งหลายมีเกิดมีตาย อย่างว่าแต่ลูกเราเลย ใครก็ตาย ทั้งนั้น ว่างๆก็ไปที่ป่าช้าบ้างก็ได้ ไปอ่านชื่อที่เขาเขียนไว้ในที่ซึ่ง เก็บศพ เราก็พอนึกได้ว่า นี่มันตายกันเยอะแยะแล้ว ไม่ใช่ตายแต่ ลูกเราคนอื่นก็ตายเหมือนกัน เมื่อคิดไปพิจารณาไปก็จะรู้เท่าทัน ในสิ่งนั้นขึ้นมา เราก็พอจะร้องออกมาได้ว่ามันไม่เที่ยง

ในเรื่องอื่นก็เหมือนกัน เรามีความทุกข์เรื่องอะไร ยกเอา พิจารณาด้วยปัญญาแยกแยะวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องนั้น เพื่อให้ รู้ชัดตามความเป็นจริง พอรู้ชัดตามที่มันเป็นจริงเราก็ปลงตกได้

แต่ว่าบางคนก็อยู่ในสภาพที่น่าสงสาร น่าสงสารตรงที่ ช่วยตัวเองไม่ได้ในเรื่องจะคิดจะอ่าน อันนี้เราจะต้องไปสนทนากับท่านผู้รู้ธรรมะ ให้ท่านช่วยชี้แนวทาง ช่วยตั้งคำถาม ช่วยตอบ ปัญหา ฟังไปคิดไปนึกไปเราก็ปลงตกได้ด้วยวิธีการอย่างนี้ อันนี้เป็นเรื่องที่เรียกว่าใช้ได้ในชีวิตประจำวัน เป็นการเจริญวิปัสสนา แบบง่ายๆ เพื่อจะได้รู้ได้เห็นอะไรๆให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

แก้ไขเหตุร้ายในชีวิตพิชิตทุกข์ให้สิ้นไป

ชีวิตนี้มีสุขและทุกข์คลุกเคล้าอยู่ด้วยเสมอ

หลวงพ่อบอกสอนไว้ว่า . . .

ในชีวิตของคนเราในทุกวันนี้ บางวันก็เป็นทุกข์ บางวันก็มีสุข
ดูสับสนวุ่นวาย **ในยามที่ท่านมีความทุกข์...อย่าลืมนิยามะ!!**

ชีวิตของเราทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย มีความสับสนอยู่เสมอ
บางวันก็เป็นทุกข์ บางวันก็หนักใจ บางวันก็เบาใจ อย่างนี้เป็นหลัก
ธรรมดาของชีวิตผู้เกิดมาในโลก ถ้าหากไม่มีอุบายแก้ไขความ
ทุกข์ยาก ความทุกข์ก็ยิ่งมากขึ้น ถ้าแก้ไขเสียบ้างความทุกข์ก็
หายไป เราชาวพุทธควรจักนำหลักความจริงมาใช้ ซึ่งเป็นอุบาย
แก้ไขความทุกข์ของตัวเอง

ค้นหาเหตุแห่งทุกข์ให้ได้ แล้วตัดออกไปด้วยปัญญา

ในการแก้ความทุกข์นั้นจะต้องใช้หลักเหตุผล คือต้องเข้าใจ
ถึงหลักความจริงว่า ความทุกข์เกิดขึ้นเพราะการกระทำของ
ตนเอง ตนเองเป็นตัวทำให้ทุกข์เกิด เป็นต้นเหตุของความทุกข์
และเป็นผู้ดับทุกข์ได้โดยการทำตนให้เป็นทางเดินสำหรับแก้ทุกข์
อย่างนี้เป็นเรื่องที่ทำได้ การพยายามค้นหาเหตุของทุกข์และตัด
ทุกข์ออกไปโดยปัญญาคิดค้นให้เข้าใจนั้นเป็นการกระทำที่ดีมาก

เมื่อเกิดมาไม่มีอะไรติดตัว จะมัวพะวงถึงอยู่ทำไม

สมมติเรื่องง่ายๆดังนี้ ตื่นเช้า...ท่านได้ยินเสียงเขาประกาศโฆษณาให้ไปดูหนังที่โรงหนัง คนที่โฆษณาใช้ถ้อยคำเร้าใจโดยประการต่างๆ ทำเอาท่านเกิดความอยากจะขึ้นมา และท่านตั้งใจแน่วแน่ว่าท่านจะต้องไปดูให้ได้ในคืนนี้ พอถึงเวลาเย็นท่านรีบกินอาหาร แต่งตัวเสียสวຍทีเดียว ยังแต่จะออกจากบ้านไปเท่านั้น ฝนและพายุกระหน่ำลงมา ใครพูดขัดคอท่านก็โกรธ อย่างนี้ท่านเป็นทุกข์เพราะอยากไปดูหนัง

การอยากไปดูหนังเป็นเรื่องของกามตัณหา ท่านไม่สบายใจถ้าต้องการไม่ให้ทุกข์ ก็ระงับความอยากของท่านเสีย โดยบอกกับตนเองว่า ไม่ได้ดูหนังก็ไม่เห็นเป็นอะไร เราไม่ตายเพราะไม่ได้ไปดูหนัง วันหน้าค่อยดูก็ได้ ฝนตก...ไม่ได้ไปดูก็ตีเหมือนกัน ไม่ต้องเสียดายตัว จะได้ประหยัดเงินไว้ใช้ในเรื่องอื่นๆอีกต่อไป อย่างนี้ท่านก็เบาใจ เพราะรู้เท่ารู้ทันเหตุการณ์

ท่านมีแหวนเพชรอยู่วงหนึ่งงามมาก ราคาสูง เป็นแหวนที่คู่หมั้นได้สวมใส่ในนิ้วของท่าน ท่านได้สวมไว้กับนิ้วเสมอท่านสบายใจทุกครั้งที่มีแหวน เห็นแหวนที่ไรท่านก็นึกถึงคนรักทุกที แหวนก่อให้เกิดความสุขใจแก่ท่านแล้ว แต่ความสุขเป็นสิ่งที่มันไม่แน่นอน วันนี้เป็นสุข วันหน้าอาจจะไม่เป็นสุขก็ได้ จริงดังคาดไว้ ถอดแหวนไว้บนโต๊ะเครื่องแป้ง แล้วเข้าห้องน้ำ...ครู่หนึ่งออกมา

แหวนได้หายไปเสียแล้ว ไม่รู้ว่าใครเอาไป ถ้ามหาใดก็ได้คืน
แจ้งความตำรวจ จับคนใช้ที่อยู่ในข่ายสงสัยไปสอบสวนแล้วก็ยัง
เหลวตามเคย ท่านเป็นทุกข์มาก ถึงกับกินไม่ได้นอนไม่หลับ ท่าน
กลัวคู่รักของท่านจะโทษว่าเพียงแต่แหวนนิดเดียวยังรักษาไม่ได้
เต็มที...นอนกลุ้มคนเดียว ได้ยินกระกระซิบที่ข้างหูว่า...เป็นทุกข์
ไปทำไมกัน?...

**คนเรารู้จักต้องพลัดพรากจากของรักของชอบใจเป็นของ
ธรรมดา ของหายแล้วเป็นทุกข์จักได้คืนเสียเมื่อไหร่ อย่างนี้
เขาเรียกว่าหายสองต่อ คือของหายและใจหาย...ขาดทุนมาก
ทำใจดีๆ และฟังเหตุผลกันบ้าง**

ขอลาหน่อย...เวลาท่านเกิดจากท้องแม่ท่านมีแหวนมา
ด้วยหรือเปล่า?...เปล่า ไม่มี แหวนนี้ท่านเพิ่งได้จากคนรักของท่าน
ถ้าสมมติว่ามันไม่หาย เวลาท่านตายจะนำแหวนไปด้วยได้ไหม?
อ้อ...นำไปไม่ได้ ท่านไม่มีแหวนเป็นของท่านเสมอไป มันเป็น
เช่นของยืมมาใช้ บัดนี้เขาได้เอาคืนไปแล้ว ที่หายไปก็เพราะเรา
ประมาทเองต่างหาก และก็ตีเหมือนกัน...ไม่ต้องไปกังวลรักษา
มันอีก

ความรักเป็นเหตุให้เกิดทุกข์ รักมากทุกข์มาก รักน้อย
ทุกข์น้อย เมื่อความรักเป็นเหตุให้เป็นทุกข์ จะรักมันทำไมเล่า? สนิม
มันเสียเถิด เขาลักแหวนของท่านไป ตัวท่านยังอยู่ ท่านอาจหามัน
ได้อีก ไม่เห็นจะนำเป็นทุกข์ที่ตรงไหน

ดับทุกข์ได้เพราะคิดถึงความจริงคือธรรมะ

นางสาวสุมาลีมีคู่หมั้นแล้ว เขาทั้งสองรักกันมาก ต่างคนต่างคิดฝันถึงวันแต่งงานในอนาคต แต่ยังไม่ถึงเวลาแต่งงาน สุมาลีได้ทราบว่ คู่หมั้นของเธอมิใช่เป็นคนตัวเปล่า เขาเป็นคนมีเมียลับๆ และมีลูกแล้วคนหนึ่ง สุมาลีโกรธมากเมื่อทราบข่าวนี้ คิดว่าผู้ชายคนนี้เป็นคนเลวมาก หลอกผู้หญิงให้หลงรักได้ง่ายๆ ต้องแก้แค้น เธอคิดที่จะไปฆ่าเขาด้วยปืน แต่ในคืนที่จะไปฆ่า นั้นแหละ เธอได้พบกับเพื่อนหญิงที่เป็นนักธรรมะ เธอได้รับคำปลอบโยนให้หายทุกข์ โดยให้มองในแง่อื่นเสียว่า เป็นการดีแล้วที่ได้ทราบความเหลวไหลของเขาก่อนถึงวันแต่งงาน ก็ยังมีทางกลับตัว ไม่สายเกินไป นับว่าเป็นบุญมากที่ไม่ถล่ำตัวเข้าไปถึงขั้นแต่งงานกัน มิใช่เรื่องที่ควรเสียใจ สงบใจจากความแค้นเสียเถิด “เพราะความแค้นเป็นเหตุของความทุกข์ ทำไมมายอมให้ทุกข์ครอบงำโดยไม่ได้เรื่อง” สุมาลีระบับใจได้เพราะคิดถึงความจริงคือธรรมะ

วิธีแก้เหตุร้ายที่เกิดขึ้นในชีวิต

นายปรานีเป็นลูกคนมั่งคั่งพ่อแม่ทิ้งสมบัติไว้ให้จำนวนมาก เขาได้ใช้ทรัพย์นั้นไป ในทางดีบ้าง ในทางชั่วบ้าง ทำอย่างนี้มา

นานเพื่อนฝูงก็มีมากขึ้น ล้วนแต่เป็นเพื่อนกินทั้งนั้น เงินทองที่มีอยู่ก็ค่อยหมดไป เขาเกิดความทุกข์ในเรื่องเงินมาก เพราะรายได้ไม่พอกับรายจ่าย เพื่อนฝูงจะดูหมิ่นดูแคลน เขาก็เข้าสู่สมาคมได้ อย่างไรก็ตามเมื่อต้องเป็นคนหมดตัวเสียแล้ว แต่วันหนึ่งเขาได้ไปหาพระที่วัด เพื่อพระรดน้ำมนต์ให้ อันเป็นความเชื่อที่เหลวไหล น้ำมนต์ทำให้กายเย็นเท่านั้นหาทำให้หายโรคทางใจไม่ ภายหลังจากการรดน้ำมนต์แล้ว ก็นั่งสนทนากับพระต่อไป เขาได้ระบายทุกข์ถวายพระ และติหน้อยที่พระรูปนั้นเป็นผู้ใช้ธรรมะอยู่บ้าง จึงแนะนำให้เขากลับตัวเสียใหม่

พระรูปนั้นได้กล่าวกับเขาว่า ...

“อย่าคบหาสมาคมกับคนชั่ว อย่าจ่ายเงินในทางที่ไม่เป็นเรื่อง ควรประหยัดรายจ่ายไว้บ้าง จงตัดเหตุของความทุกข์ยาก ออกให้หมดก็ยังมีทางกลับตัวและตั้งตัวใหม่ต่อไปได้”

นายปรานีได้ฟังคำของพระผู้สอนด้วยความเมตตา ก็มองเห็นชีวิตเสเพลในอดีต เห็นความไม่เป็นสาระของการกระทำที่ล่วงมาแล้ว เขารู้สึกถึงกิจจตัวเองที่ไปตกอยู่ในความชั่วรูปนั้น จึงเห็นว่าการเปลี่ยนชีวิตใหม่เป็นความดีเป็นแน่ ในวันนั้นเขาได้ปฏิญาณตนกับพระว่าจักเดินทางถูกต่อไป และจักมาหาพระเพื่อรับคำจงใจในทางที่ดีเสมอๆ นับแต่บัดนั้นมาเหตุแห่งความหายนะก็หายไปจากเขา เขาค่อยหันเข้าสู่ทางที่ชอบเป็นลำดับ และตั้งตัวให้เป็นหลักฐานต่อไป

นี่เป็นตัวอย่างของการแก้เหตุร้ายในชีวิต นำมากล่าวพอให้เป็นตัวอย่างให้มองเห็นความจริง

พุทธวิธีขจัดความทุกข์

การแก้ไขเหตุการณ์เหล่านี้ ขอแนะนำอีกว่าถ้าหากเป็นทุกข์ต้องทำดังนี้

๑. คิดว่าตนเองเป็นผู้ก่อเหตุให้เกิดความทุกข์ขึ้น
อย่าไปเที่ยวโทษใครๆเป็นอันขาด
๒. จงค้นหาเหตุของความทุกข์ให้ได้ด้วยตนเอง
ถ้าทำด้วยตนเองไม่ได้ ก็ไปปรึกษาท่านผู้รู้ธรรม
๓. เมื่อได้เหตุแล้ว จงดับเหตุของทุกข์ด้วยปัญญาของท่าน
เมื่อเหตุดับ ผลก็ดับไปด้วย
๔. จำความผิดพลาดของชีวิตไว้เป็นตัวอย่าง
ระวังอย่าให้ประวัติศาสตร์ซ้ำรอยเป็นอันขาด
๕. จงคบหาคนที่มึใจสูงกว่าตนไว้บ้าง จักได้เป็นที่ปรึกษา

สิ่งที่มีอิทธิพลเหนือชีวิต

สิ่งที่จะดลบันดาลชีวิตคนเราให้เป็นไปต่าง ๆ นานาได้นั้น
จริงแท้แน่นอนก็คือ . . . “ตัวเราเอง”

สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เชื่อถือกันนั้น . . .

ไม่อาจมีอิทธิพลเหนือชีวิตเราได้หรอก

หลวงพ่อบัญญานันทะท่านสอนไว้ว่า...

เวลาใดมีความทุกข์มีความลำบากขึ้นในชีวิต เรามักไปโทษสิ่งภายนอก เช่นนึกไปว่าผีให้โทษบ้าง หรือว่าสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้โทษบ้าง หรือว่าดวงชะตามันไม่ดีเวลานี้ มีความทุกข์ความเดือดร้อนเกิดขึ้นในใจแล้วก็ไปแก้สิ่งภายนอก ไปแก้ด้วยการทำพิธีบนบานศาลกล่าว ขอร้องต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์มีฤทธิ์มีเดชทั้งหลาย ให้ช่วยตนให้พ้นจากทุกข์จากภัย หรือมิฉะนั้นก็ไปทำพิธีการอย่างอื่นอีก เพื่อให้พ้นจากความทุกข์ กลับมาถึงบ้านก็เป็นทุกข์ต่อไป

การกระทำเช่นนั้นทำไมจึงแก้ความทุกข์ไม่ได้ เพราะว่าไม่ได้แก้ที่ตรงเหตุของความทุกข์ ยิ่งทางพระพุทธศาสนาเราแล้ว สอนว่า สิ่งทั้งหลายเกิดจากเหตุ และเหตุที่จะเกิดจากความทุกข์ ความสุขในชีวิตของเรานั้นไม่ได้อยู่ที่ไหน แต่อยู่ในตัวของเราเองทุกคน

ทั้งสุขทั้งทุกข์ล้วนเกิดจากใจ

การศึกษาธรรมะในทางพระพุทธศาสนานั้น จึงหมายถึง การศึกษาเรื่องภายในตัวของเราเอง แม้ว่าเราจะเรียนจากตำรา เรียนด้วยการฟังจากพระหรือครูบาอาจารย์มาสั่งสอน การเรียน

นั่นเว้นการเรียนเบื้องต้น แต่การเรียนที่แท้จริงของธรรมะนั้น ต้องเรียนจากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของเรา คือ เรื่องที่มันเกิดอยู่ทุกวันๆนี้ มันเกิดขึ้นที่ไหนก่อน ก็ตอบไปอย่าง ตรงไปตรงมาว่า “เกิดที่ใจเรา ใจของเรามันคิดสิ่งนั้นขึ้น”

เรารู้สึกเป็นสุขเพราะใจเราคิดให้เป็นสุข

เรารู้สึกเป็นทุกข์ก็เพราะใจเราคิดในเรื่องที่เป็นทุกข์

เรานั่งร้องไห้หน้าตานองหน้า . . .

ก็เพราะเราไปคิดเรื่องที่ทำให้เราร้องไห้

เราหัวเราะงอหายไปมา . . .

ก็เพราะเราไปคิดเรื่องที่จะทำให้เราหัวเราะ

ลองศึกษาดูเถอะมันอยู่ที่ใจเราก่อนทั้งนั้น พระพุทธเจ้า จึงบอกเป็นหลักสูตรเอาไว้ว่า สิ่งทั้งหลายมีใจเป็นหัวหน้า มีใจ เป็นใหญ่เป็นประธาน การทำ การพูด การคิด ทุกชนิดสำเร็จมาจากใจทั้งนั้น คนเราจะดีจะชั่วอยู่ที่ใจ จะทุกข์จะสุขก็อยู่ที่ใจ จะ ก้าวหน้าหรือจะถอยหลังก็อยู่ที่ใจของเรานั้นเอง เพราะฉะนั้น ใจของเราจึงเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดทั้งสองประการ คือทั้งความสุข และความทุกข์

ใจให้ก่อความสุขนั้นเพราะว่าเป็นใจที่ได้รับการฝึกฝนได้รับการอบรม มีปัญญา มีสติเป็นเครื่องคุ้มครอง ส่วนใจที่ก่อให้เกิด ความทุกข์ความเดือดร้อนก็เพราะไม่ได้รับการฝึกฝน ไม่ได้รับการ อบรม ไม่มีสติ ไม่มีปัญญาเป็นเครื่องคุ้มครองจิตใจ ใจก็ไหล

เลอะออกไปนอกทาง จึงสร้างความทุกข์ความเดือดร้อนให้แก่
ตนด้วยประการต่างๆ

ที่นี้บางคน แม้ว่าจะสร้างความทุกข์ความเดือดร้อนให้
แก่ตนอยู่ แต่ยังเข้าใจเขวต่อไป กลับนึกว่าการกระทำในเรื่องนั้น
เป็นความสุขหรือว่าเป็นความเก่งกล้า เป็นความสามารถ ความ
เข้าใจเขวมียอยู่เลยเป็นเหตุให้กระทำผิดในเรื่องนั้นบ่อยๆ แต่ถ้า
เมื่อใดเรามองเห็นชัดตามความเป็นจริงว่า สิ่งนี้เป็นความทุกข์
สิ่งนี้เป็นความชั่ว เป็นสิ่งไม่มีประโยชน์ เราก็จะได้ค้นหาว่าสิ่งนี้
มาจากไหน อะไรเป็นเหตุให้เกิดความทุกข์ความเดือดร้อนในเรื่อง
อย่างนี้ขึ้น เมื่อค้นไปเราก็จะพบความจริงในเรื่องนั้นๆเอง

เมื่อสำคัญตัวว่าเป็นคนถูก ก็ไม่สามารถแก้ความผิดนั้นได้

แต่ว่าคนเราส่วนมากไม่ค่อยจะได้คิดค้นในข้อนี้ อันเป็น
หลักความจริง เพราะปกติวิสัยของมนุษย์เรานี้มีความผิดอยู่ในใจ
ประการหนึ่ง และสำคัญที่สุดคือความผิดในข้อที่ว่า ทำผิดแล้ว
ไม่ยอมรับว่าตัวผิด นี่สำคัญหนักหนา ตัวผิดแล้วไม่ยอมรับว่า
ตัวผิด...ทำอะไรผิด ถ้าใครเขามาถามแล้วก็ไม่ยอมรับ ไม่รับว่า
ตัวทำผิด

**เมื่อไม่รับว่าตัวทำผิดจะแก้ความผิดนั้นได้อย่างไร
เพราะ . . . สำคัญว่าตัวเป็นคนถูกอยู่ตลอดเวลา**

ผู้รักความจริงสามารถปรับปรุงตนให้ก้าวหน้าได้

ความจริงในทางพระพุทธศาสนานั้น พระพุทธเจ้าสอนให้เราทั้งหลาย **“รู้จักรักความจริง”** ถ้าทำความผิดแล้วก็ให้รับเสียว่ามันเป็นความผิด มันเป็นความผิดเสียแล้วเราจะได้ปรับปรุงตนเองต่อไป วิธีการของพระภิกษุในพระพุทธศาสนาเรียกว่า ปลงอาบัติ การปลงอาบัตินั้นก็คือ **“การยอมสารภาพว่าตัวได้กระทำผิดในเรื่องนั้นๆ”** แล้วในคำสุดท้ายก็บอกว่า จะสำรวมระวังต่อไป จะไม่กระทำความผิดแบบนี้ซ้ำอีก ก็เป็นการปรับปรุงตัวเองให้ก้าวหน้า

พระมหาเถระในสมัยก่อนๆ ท่านเป็นผู้ตรงไปตรงมา เราปฏิบัติธรรมในทางพระพุทธศาสนาต้องเป็นคนชื่อตรง เรียกว่าเป็นคนตรงไปตรงมา ผิดก็ยอมรับผิดเสีย ถูกก็ยอมรับว่าถูก แต่ว่าเรื่องถูกไม่ค่อยเป็นปัญหา เพราะไม่ก่อให้เกิดเดือดร้อน แต่ความผิดนี้มันยุ่ง ทำให้คนอื่นพลอยได้รับทุกข์ความเดือดร้อนไปด้วย **เราจึงควรจะยอมรับด้วยหน้าขึ้นตาบาน เมื่อเราทำผิดลงไปแล้ว รับเสียตรงไปตรงมา เรื่องก็ไม่ยุ่ง**

ในวงงานการต่างๆ เช่น ในองค์การ ในสมาคม คนรวมกันเป็นหมู่เป็นคณะ เราจะเห็นว่าเกิดความยุ่งยากบ่อยๆ การที่เกิดความยุ่งยากบ่อยๆ ในหมู่มนุษย์เหล่านั้น ก็เรื่องไม่มีการยอมรับผิด ในเรื่องที่ทำผิดเอง...ทำผิดแล้วไม่ยอมรับ

ทีนี้คนหนึ่งเขารู้ว่า คนนั้นทำผิดแล้วไม่ยอมรับผิดก็เกิดความรังเกียจไม่ชอบใจ เกิดความระแวง ความสงสัยต่อกัน ต่อไปก็เกิดเป็นปัญหาใหญ่ สร้างความทุกข์ความเดือดร้อนขึ้นในหมู่ผลที่สุดก็แตกความสามัคคีกัน

ยอมรับผิดเมื่อทำผิด ทุกอย่างก็แก้ไขได้

แต่ถ้าเราเป็นคนเปิดเผยหน่อย พลังไปหน่อย ขอบกัษณะในเรื่องอย่างนั้น จะสำรวมระวังต่อไป ใครๆเขาก็ให้อภัย

เราเป็นผู้ใหญ่...ซึ่งเป็นพ่อแม่ของเด็กๆ ถ้าเด็กทำอะไรผิดแล้วมาถึงกราบลงแทบเท้า บอกว่า คุณแม่ขานูทำผิดไปหน่อยวันนี้ เราารู้สึกอย่างไร? รู้สึกว่าเด็กของเรามันน่าสงสาร น่าเห็นใจ เราเพิ่มความรักมากขึ้นในการกระทำของเด็กนั้น แต่ถ้าหากว่าเรารู้อยู่ตรงไปตรงมาว่าลูกเราทำผิด เราก็เรียกมาสอบสวนในเรื่องนั้น เด็กกลับขี้นกรานว่าหนูไม่ได้ทำ เราก็รู้สึกแค้นอกแค้นใจขึ้นมาทีเดียว แหม! มันทำผิดแล้วไม่ยอมรับผิด ทำให้โกรธเคืองเรื่องมันก็ไปกันใหญ่โต นี่เรื่องของเด็ก

เรื่องของผู้ใหญ่ก็เหมือนกัน ถ้าเราทำอะไรผิดลงไปแล้วเมื่อไม่ยอมรับว่าตัวผิดแล้วจะแก้ไขอย่างไร

เพราะฉะนั้น . . .

ต้องรับว่าตัวผิดเสียก่อนจึงจะแก้ไขได้

การยอมรับผิดเป็นอุบายที่ช่วยให้อยู่กับด้วยความสงบ

พระอานนท์ท่านเป็นตัวอย่างที่ดีในเรื่องนี้ คือในตอนที พระพุทธเจ้าจะเสด็จปรินิพพาน พระอานนท์เป็นผู้ใกล้ชิด ครั้น พระองค์ปรินิพพานลงไปแล้วพระทั้งหลายก็โทษพระอานนท์ ว่าเป็นผู้ผิดเรื่องนั้นเรื่องนี้ ความจริงมันเรื่องเล็กๆน้อยๆ ไม่ใช่ เรื่องสลักสำคัญอะไร แต่ว่าเรื่องน้อยนั้นแหละที่มันก่อให้เกิด เรื่องใหญ่

**คนเราถ้าจะไม่ให้อะไรเกิดขึ้น...ต้องระวังเรื่องน้อยๆไปก่อน
คนระวังเรื่องน้อยๆนี้เป็นคนที่มีความละเอียดรอบคอบถี่ถ้วน
เรื่องใหญ่ก็จะไม่เกิดขึ้นเป็นอันขาด**

พระอานนท์ท่านถูกหาว่ามีความผิดเล็กๆน้อยๆ ถ้าหากว่า พระอานนท์ไม่ยอมรับผิด เรื่องมันก็จะใหญ่โต พระอานนท์ก็ไม่ใช่ คนพวกน้อยเหมือนกัน มีพรหมมีพวก เป็นถึงตำแหน่งเลขาของ พระพุทธเจ้า มีราชา คหบดี เป็นพรรคเป็นพวกเยอะ สงฆ์ก็จะ ต้องแตกกัน แต่ท่านไม่คิดอย่างนั้น ไม่อยากให้แตกสามัคคี ท่าน ก็รับอย่างซื่อตรงว่า เรื่องทั้งหลายที่ท่านกล่าวหากระผมยอมรับว่า เป็นความผิด พระทั้งหลายก็สาธุตั้งก้องไปเลยเพราะพระอานนท์ รับผิดแล้วเรื่องมันก็จบเพียงเท่านั้น

คนเราอยู่ด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป ถ้าคนหนึ่งทำผิดแล้ว รู้สึกตัวยอมรับผิด เรื่องเรียบร้อยไม่ยุ่งไม่ยาก แต่ถ้าไม่ยอมรับผิด

แล้วต้องเกิดเรื่องใหญ่โตทีเดียว ต่างคนต่างก็ว่ากันอย่างนี้ เรื่องมันยาวไป เพราะฉะนั้น การรับผิดชอบนั้นจึงเป็นอุบายอันหนึ่งที่จะช่วยให้เราอยู่กันด้วยความสงบ นี่เป็นเรื่องของหมู

เจมรดไม่ได้ผล เจมคนจึงจะถูกต้อง

ที่นี้เรื่องของบุคคล ถ้าหากว่าเรามีความรู้สึกขึ้นในตัวเองว่า อ้อ...เรามีความผิดในเรื่องนั้น มีความบกพร่องในเรื่องนี้ จึงได้เกิดความทุกข์ความเดือดร้อนอย่างนั้นขึ้นในตัวเรา เราก็จะได้ใช้ปัญญาพิจารณาค้นหาในตัวเอง ว่าสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นมาจากเรื่องอะไร และเราทำสิ่งนั้นขึ้นเพราะอะไร จะได้รู้ต่อไปแล้วสามารถจะแก้ไขได้ คนบางคนไม่ได้คิดอย่างนี้ มันจึงยุ่ง

ยกตัวอย่างให้เห็นง่ายๆ เช่นว่าคนขับรถยนต์ ขับรถยนต์ไปตามถนน ถนนมันลื่น...ฝนตก แต่ว่าฝนตกถนนลื่นไม่ใช่ตัวเหตุใหญ่ที่จะทำให้รถลงไปนอนอยู่ในคูข้างถนน เหตุใหญ่ไม่อยู่ที่ตรงนั้น แต่อยู่ที่คนขับผู้ประมาท มีความสะเพร่า ไม่ระมัดระวังรถมันจึงตกลงไปในคู ที่นี้เมื่อตกลงไปในคูแล้ว ลองไปถามดูเถอะ ข้าพเจ้าเคยลองถามดูแล้ว เห็นรถไปนอนอยู่ในคู คนขับยืนอยู่ตรงนั้น เลยถามว่า เออ...ทำไมรถคันนี้มันถึงลงไปอยู่ในคู? คนขับก็ตอบทันทีว่า ถนนลื่นครับ เป็นอย่างนี้...ไปว่าถนนเสียแล้ว หว่าถนนลื่น แต่ไม่ได้ว่าตัวผิดเลย

ทีนี้ถ้าหากคนนั้นเอารถขึ้นมาจากคุณได้ เขาจะอย่างไร เอาไปแต่ง แต่งเสร็จเรียบร้อยแล้วต้องไปหาหลวงพ่อดูวัดใดวัดหนึ่ง ไปวัดท่าสะต๋อยก็ได้ ไปวัดไหนก็ได้ ช่วยหน่อยเถอะครับ ให้รถน้ำมันดีเสียใหม่ ให้เจิมหน้าหม้อใหม่ เอาด้ายขาวด้ายแดงมาผูกรถเสียใหม่...ขับต่อไป วันหลังมันสิ้นลงไปใ้คุณอีกทั้งที่ผูกแล้วเจิมแล้วรถน้ำมันดีแล้วทำไมรถลงคุณอีก เพราะว่าเราไปเจิมผิดที่ ไม่ได้เจิมที่คน ไปเจิมที่รถมันจะได้เรื่องอะไร

รถตามลำพังแล้วมันลงคุณไม่ได้ ถ้าจอดอยู่เฉยๆ ไม่มีคนขับรถจะลงคุณได้ที่ไหน...ลงคุณไม่ได้ ไปชนเสาไฟไม่ได้ ไปชนคนก็ไม่ได้ แต่ถ้ามีคนขึ้นขับแล้วรถมันจะไปชนเสาก็ได้ ตกลงไปใ้คุณก็ได้ คร่าตายไปก็ได้ มันเรื่องของคนขับไม่ใช่เรื่องของรถ

ถ้าเราแก้มันต้องแก้ที่คน

อย่าไปแก้ที่รถ...ถ้าแก้ที่รถเรื่องมันไม่รู้จบ

เพราะฉะนั้นเราต้องแก้ที่คนขับ การแก้ที่คนขับก็ต้องสืบหาสาเหตุว่าคนขับรถนี้ มีความประพฤติอย่างไร เป็นคนชอบดื่มไหม เป็นคนชอบเที่ยวแล้วก็นอนตื่นสายไหม นอนตื่นสายแล้วก็ไปขับรถ หรือว่าเป็นคนคะนองขับรถเร็วเกินไป อยากจะแข่งกับลมกรด หรืออะไรอย่างนั้นมันถึงลงไปใ้คุณ

ต้องแก้สาเหตุ ถ้าเรารู้สาเหตุของคนขับคนนั้น เราก็แก้จิตใจของเขา เอาน้ำมันดีคือธรรมะ รถลงไปใ้ใจของเขา ก็จะทำให้เขารู้สึกผิดชอบชั่วดี ว่าไอ้ที่มันพลาดไป เพราะเรา

เปลวไป เราประมาทไป แล้วเขาจะได้แก้ไขตัวเขาได้ นี่เป็นตัวอย่าง

ความเชื่อที่ถูกต้องเป็นเครื่องประกอบในการแก้ปัญหา

ที่นี้เรื่องปัญหา คือความทุกข์ของเราแต่ละคนก็เหมือนกัน เราจะต้องแก้ที่ตัวของเรา การแก้ที่ตัวของเรานั้นก็ต้องมีเครื่องประกอบบ้างนิดหน่อย เครื่องประกอบไม่ใช่วัตถุ ต้องใช้ธรรมะเป็นเครื่องประกอบ อันแรกก็คือ “ความเชื่อที่ถูกต้องตามความเป็นจริง”

ในทางพระพุทธศาสนาสอนให้เราเชื่ออย่างไร สอนให้เราเชื่อว่า “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เราจะหนีจากผลที่เราทำไว้ไม่ได้ เป็นอันขาด” ใครทำอย่างไรต้องได้อย่างนั้น ความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันของเราเดี๋ยวนี้ เป็นผลของการกระทำในเวลาที่ผ่านมาแล้ว เราเป็นผู้ใหญ่เป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัย เป็นอาจารย์ในโรงเรียน เป็นผู้ว่าราชการ เป็นเจ้าเมือง เป็นนายกเทศมนตรี เป็นเจ้าคุณ เป็นอะไรเหล่านั้นมันเป็นผลมาจากอะไร ก็จากเรื่องที่เราทำไว้เมื่อเป็นเด็ก เมื่อเป็นเด็กเราขยันเรียนหนังสือ เราเชื่อถ้อยฟังคำของครูบาอาจารย์ เชื่อฟังคำของพ่อแม่ ประพฤติดี เรียบร้อย หมั่นเอาใจใส่ในการศึกษาเล่าเรียน มีความรู้ดี มีความสามารถดี มีความประพฤติดีเป็นหลักในสมัยเด็ก เป็นหนุ่มก็เป็น

หนุ่มดี มีความสามารถ มีความประพฤติดี ครั้นออกไปทำงาน เราก็มีความดีประจำจิตใจ งานก็ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ได้ปีละขั้นสองขั้นโดยลำดับเรียบร้อย จนกระทั่งเป็นผู้หลักผู้ใหญ่ได้

ถ้าเราอ่านดูประวัติศาสตร์ของตัวเองตั้งแต่หลังมา ความจริงก็น่าอ่านเหมือนกันแหละ ว่างๆลองไปนั่งอ่านกันดู เสียบ้าง ไปในที่สงบๆ...แล้วก็นั่งอ่านตัวเองว่า อ้อ...เราเมื่อเป็นเด็กทำอะไรบ้าง เราเป็นเด็กขี้เกียจหรือเด็กขยัน หนีโรงเรียนหรือไปโรงเรียนทุกวัน...นั่งถามตัวเอง เราก็มองเห็นว่าเรากระทำแต่เรื่องดีๆงามๆมาทั้งนั้นจึงได้มาอย่างนี้ แล้วต่อไปข้างหน้าเราต้องการอะไรบ้าง ต้องการความสุข ต้องการความเจริญ แล้วความสุขความเจริญจะเกิดขึ้นเพราะอะไร อ้อ! อดีตนั่นสอนเอง เพราะเมื่อล่วงมาแล้วเราทำงานดี ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เชื่อถ้อยฟังคำของพ่อแม่ครูบาอาจารย์ ต่อไปนี้เราก็จะต้องทำอย่างนั้น เราต้องเชื่อต่อไป แต่ว่าพ่อแม่ของเราก็ลาไปเสียแล้ว ไปอยู่ป่าช้าเสียแล้ว ไม่มีใครว่ากล่าวให้เราฟังอีก

เราต้องเชื่อพระพุทธเจ้า . . .

เพราะพระพุทธเจ้านี้ไม่ได้ไปไหน คำสอนของพระองค์ยังมีอยู่ทุกหนทุกแห่ง เรานึกถึงเมื่อใดท่านก็อยู่กับเรา

เราต้องเชื่อท่าน อันใดท่านว่าดี เราต้องทำสิ่งนั้น

ชีวิตก็จะก้าวหน้าไปด้วยดี . . .

มันเป็นเหตุเป็นผลกันอยู่อย่างนี้

ทีนี้คนที่เกิดมาไม่ดี เวลาที่โตขึ้นมาเป็นผู้ใหญ่...อายุเข้ากลางคนแล้ว ยังตั้งเนื้อตั้งตัวไม่ได้ ชีวิตไม่ก้าวหน้า บางทีต้องไปอยู่ในตาราง สวรรค์นี้เราสร้างได้นะโยม สร้างในเมืองคนนี่แหละ สวรรค์ข้างหน้าเรายังไม่ได้ไป แต่สร้างสวรรค์เมืองคนกันเสียก่อน ทำบ้านให้สะอาดเรียบร้อย เราอยู่ด้วยกันความรัก ความสงสาร พุดจาอึมเข้มแจ่มใส หากเวลาใดใจมันขุ่นมัวเราก็หลับตาเสีย อย่าพุดอย่าจากันเลย เวลาใดสบายแล้วก็พุดกัน อย่างนี้ก็สบายแล้ว

ถ้าจะมีสิ่งดลบันดาลได้จริงแล้ว คนคงไม่แคร์สิ่งต้องประสงค์

มนุษย์เป็นสัตว์ที่อ่อนแอมาก จะทำมาหากินอะไร หรือจะทำอะไรก็ตาม มักจะต้องไปบนบานให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ช่วย ดลบันดาลอีกแรงหนึ่งเสมอ ในขณะที่สัตว์ทั้งหลายมันสามารถหากินได้โดยลำพังตนเอง มันไม่เคยร้องขอเจ้าป่าเจ้าเขาช่วย ดลบันดาลเลยแม้สักครั้งเดียว

หลวงพ่อบัณฑิตยานันทะ ท่านพุดเรื่องนี้ไว้ค่อนข้างจะขึงขัง และจริงจังว่า ...

คนเราในสมัยนี้ ก็มักจะหลงใหลในคำว่าดลบันดาลมาก อยู่เหมือนกัน อยากจะบอกว่า ในวงการพระพุทธศาสนาเรานั้น ไม่มีสิ่งที่เรียกว่าดลบันดาลให้อะไรเป็นไป เช่น เราให้พรว่า

ขออำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก จงดลบันดาลให้ท่านเป็นอย่างนั้น ให้ท่านเป็นอย่างนี้ อันนี้เป็นคำพรของคนปัญญาอ่อนทั้งนั้น เขาเรียกว่าคนปัญญาอ่อน ให้พรอย่างนั้น เพราะไม่เข้าใจเรื่องแท้

โยมอยากได้ล็อตเตอรี่ อยากถูกล็อตเตอรี่ ดลบันดาลให้ได้ อยากจะได้ทองคำ อยากจะได้นั้นอยากจะได้นี้มันก็ดลบันดาลให้ได้ซิ คนก็ไม่ต้องทำมาหากินอะไร เพียงแต่นั่งวิงวอนขอต่อเทพเจ้าเบื้องบนขอให้ดลบันดาล วันนี้ขอให้มันมีมันมี มันมีได้ที่ไหน โยมลองคิดดู...มันจะมีได้ที่ไหน มีอะไรจะดลบันดาลให้เราเป็นได้ มันเป็นได้ด้วยการกระทำของตนเอง ไม่ใช่เป็นได้ด้วยสิ่งอะไร ดลบันดาลให้เป็นไป

เพราะฉะนั้น ชาวพุทธนี่อย่าพูดคำว่าดลบันดาลต่อไป อย่าไปอ้างอะไรให้สิ่งนั้นสิ่งนี้ดลบันดาลให้เป็นสุขต่อไป อย่าให้พรอย่างนั้น เพราะเป็นพรของคนไม่รู้ ไม่เข้าใจในหลักธรรมของพระพุทธศาสนา พูดตามๆเขาไป พูดตามเขานี้มันนำขายหน้า ไม่สมศักดิ์ศรีของความเป็นพุทธบริษัท

หลักความเชื่อของพระพุทธศาสนา

สิ่งอะไรในโลกนี้จะดลบันดาลให้ใครเป็นอะไรไม่ได้ ให้เข้าใจอย่างนั้น ถ้าเราเข้าใจกันอย่างนี้ถูกต้อง เราก็ไม่ต้องไป

เที่ยวไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ใดๆ ที่เขาว่าศักดิ์สิทธิ์ ไม่ต้องไปไหว้เสนาหลักเมือง ไม่ต้องไปไหว้ศิวิลิ่งค์ ไม่ต้องไปไหว้ต้นไม้ ไม่ต้องไปไหว้พระพรหมหน้าโรงแรมเอราวัณ หรือไม่ต้องไปไหว้อะไรๆ ที่มนุษย์มันเสกสรรปั้นแต่งขึ้นด้วยความโง่เขลา สำหรับคนโง่เขลาให้ไปกราบไปไหว้ เราจะไม่ไหว้สิ่งเหล่านั้น...แต่เราจะใช้ปัญญาของเราพิจารณาสิ่งต่างๆด้วยตัวของเราเอง เพื่อให้รู้วามันเป็นอะไรอย่างถูกต้อง นี่คือหลักการของพระพุทธศาสนา

เราไม่ค่อยได้สอนเรื่องอย่างนี้ พระสงฆ์องค์เจ้าทั้งหลายก็ไม่ค่อยย้าให้ญาติโยมเข้าใจโยมจึงไม่เข้าใจ จึงหลงใหลมัวเมากันอยู่ ยังจะไปขอร้องวิงวอนบนบานศาลกล่าว เพื่อให้ได้สิ่งนั้นอย่างนี้...ซึ่งมันไม่ได้ แต่มันได้ด้วยการกระทำของเราเอง เราจะต้องลงมือทำเองเราจึงจะได้ จะให้ใครเอามาให้ไม่ได้

ใครจะดลบันดาลให้เกิดทอง ๒ ตุ่มหน้าบ้าน มันไม่ได้ มันนิทาน ถ้าแต่งเป็นเรื่องนิทาน เอามากกว่าร้อยตุ่มก็ได้ เพราะนิทานมันเขียนได้ แต่ความจริงมันเป็นไปไม่ได้

นิทานบางประเภทก็ทำให้คนหลงใหลมมงาย เรื่องอ่านเล่นบางประเภทก็ทำให้เด็กงมงายเหมือนกัน เพราะไม่พูดสิ่งที่ถูกต้องให้เด็กเข้าใจ เด็กก็กลายเป็นเพ้อฝัน อยากได้นั้นอยากได้นี้โดยไม่ต้องทำอะไร บริษัทของเราก็จะกลายเป็นบริษัทของคนนั่งเพ้อฝัน ไม่ทำงานทำการ ไม่ช่วยตัวเอง ไม่พึ่งตัวเอง มัวแต่ไปนั่งเพ้อฝันขอสิ่งนั้นให้ช่วยขอสิ่งนี้ให้ช่วย โรงงานทำธูปเขาก็จะริณ

เพราะว่าเราไปซื้อธูปเพื่อเอามาจุดบูชา เอามาบนบานศาลกล่าว
กันตลอดเวลา

ไม่มีคำว่า “ดลบันดาล” และ “เหตุบังเอิญ”

สรรพสิ่งล้วนมีเหตุปัจจัย เป็นไปตามเหตุผล ในพระพุทธ
ศาสนาจึงไม่มีคำว่า “ดลบันดาล” ไม่มีคำว่า “เหตุบังเอิญ”
ซึ่งต่างจากศาสนาอื่นอย่างสิ้นเชิง

สิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นในโลกนี้ เราสามารถอธิบายได้ทั้งสิ้น
ด้วยพุทธธรรม ผู้มีปัญญาอย่างพุทธย่อมจะอธิบายเหตุการณ์
ต่างๆที่เกิดขึ้นในชีวิตและโลกได้

เกี่ยวกับประเด็นนี้ หลวงพ่อปัญญาฯ ท่านได้กล่าวไว้อย่าง
หนักแน่นว่า ...

พระพุทธศาสนาไม่มีคำว่า “ดลบันดาล” เราเข้าใจข้อนี้เอา
ไว้ด้วย คือไม่มีอะไรที่มีอำนาจดลบันดาลให้ใครเป็นอะไร เรา
จะดีก็ด้วยการทำดีของเรา ชั่วก็ด้วยการทำชั่วของเรา มั่งมีก็ด้วย
การแสวงหาทรัพย์ รู้จักหา รู้จักเก็บ รู้จักใช้ รู้จักทำให้มัน
เจริญงอกงาม เราก็เป็นคนมีสตางค์เหลือใช้เรียกว่าคนมั่งมี คือ
มีสตางค์เหลือใช้ คนที่มีสตางค์ไม่พอใช้มันก็ทำเอาเอง ไม่ใช่
เพราะเส้นลายมือมันเป็นอย่างนั้น...ไม่ใช่ เพราะมันเกิดเวลานั้น
ดวงชะตามันเป็นอย่างนั้น นี่มันไม่ใช่เรื่องพุทธศาสนา

มัวแต่ไปนั่งคอยฤกษ์คอยยาม ประโยชน์ก็ผ่านไปเสียแล้ว

ประเทศไทยที่เฉื่อยชาชักช้าไม่ทันคนอื่น ก็เพราะเรื่องนี้ เพราะมัวไปนั่งดูดาวดูเดือนกันอยู่ มัวแต่ไปดูดวงชะตาราศิกันอยู่ จะทำอะไรก็ต้องคอยฤกษ์คอยยาม

พระพุทธเจ้าท่านบอกว่า ...

คนพาล . . . คือ . . . คนปัญญาอ่อน

มัวแต่ไปนั่งดูดาวดูเดือนอยู่ ประโยชน์มันก็ผ่านไปเสีย

ประโยชน์มันเป็นฤกษ์อยู่ในตัวแล้ว

ดวงดาวในท้องฟ้าจะช่วยอะไรได้

เราอย่าไปรับความเชื่อไม่เต็มบาททั้งหลายมาไว้ในสมอง แล้วอย่าไปถ่ายทอดให้แก่ใครต่อไป ตัดมันเสียทีเถิด จะให้พรแก่ใครก็อย่าให้พรว่า ขอสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในโลกจงดลบันดาลให้ท่านเป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้ พรไม่เต็มบาททั้งนั้น พรอย่างนั้นมันมีที่ไหนที่ศักดิ์สิทธิ์ที่จะมาดลบันดาลให้ใครเป็นอะไรๆ

สิ่งศักดิ์สิทธิ์ในพระพุทธศาสนา

สิ่งศักดิ์สิทธิ์ในพุทธศาสนา คือ ธรรมะ...พระธรรม คำว่า “ศักดิ์สิทธิ์” คืออำนาจที่จะให้เกิดความสำเร็จ ศักดิ์คืออำนาจ สิทธิ์คือความสำเร็จ อำนาจที่จะให้เกิดความสำเร็จคือธรรมะ

ถ้าเราจะให้พรใครก็บอกว่า “ขออวยพรให้เธอมีใจมั่นคง อยู่ในธรรมะ” มันค่อยเป็นหลักคำสอนหน่อย เข้าหลักเทคนิคของ พระพุทธศาสนาหน่อย นี่เราอวยพรกันด้วย...ขออำนาจนั้นขอ อำนาจนี้ มันจะไปช่วยได้อย่างไร ถ้าไม่ทำมันก็ได้ไม่ได้ ต้องพูด ในเชิงการกระทำ พูดในเชิงการปฏิบัติ เพื่อฝังนิสัยการปฏิบัติ ให้เกิดขึ้นในจิตใจ อย่าไปพูดว่า อะไรจะตกลงบันดาลให้ใครเป็น อะไร แล้วเราอย่าไปเที่ยววิงวอน ขอร้องอะไรจากอะไร เพื่อให้ ช่วยตัวเรา เราต้องช่วยตัวเอง อย่าไปขอให้ใครช่วย

พุทธวิธีสะเดาะเคราะห์สะเดาะโศกและโรคภัย

เคราะห์ โศก โรค ภัย...ในชีวิตของเรานี้จะสะเดาะออก ได้ไหม จะทำได้อย่างไร?

หลวงพ่อบัญญาฯ ได้สอนวิธีไว้ เป็นวิธีสะเดาะเคราะห์ แบบพุทธ เรียกว่า พุทธวิธีสะเดาะเคราะห์โศก โรค ภัย

วิธีที่หลวงพ่อสอนมีดังต่อไปนี้

การสะเดาะเคราะห์นี้สะเดาะอย่างไร?

วิธีสะเดาะตามหลักการของพระพุทธศาสนา คือเราต้อง รู้ว่าเราเป็นเคราะห์เพราะอะไร? เป็นทุกข์เพราะอะไร?

พระพุทธเจ้าท่านสอนเรื่องความทุกข์ให้เรา รู้จักทุกข์ แล้ว รู้ว่าทุกข์นั้นเกิดมาจากอะไร อะไรเป็นเหตุให้เกิดความทุกข์ขึ้น

ถ้าเรามีทุกข์...อย่าไปเที่ยวไหว้เสานั้น อย่าไปไหว้ต้นไม้
อย่าไปไหว้ผีไหว้เทวดา เพราะพวกนั้นช่วยเราไม่ได้ เทวดาช่วยเรา
ไม่ได้ ช่วยตัวเองก็ยังไม่ได้เลยเทวดา...เราตั้งศาลเล็กๆให้อยู่
แต่บางทีก็ไม่อยู่ ไม่รู้ไปเที่ยวไหน

วันก่อนนี้มีข่าวแปลกประหลาด ท่านรัฐมนตรีชวนของเรา
นี่เอง คุณชวนนี้เป็นคนชื่อ เรียบร้อย ที่นี้ย้ายมาอยู่กระทรวง
เกษตร เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรบอกท่านว่าให้มาตอนเช้า ให้มา
ไหว้พระภูมิเจ้าที่เสียก่อน แล้วตอนบ่ายจึงจะรับงาน ท่านบอก
ว่าไหว้เสียตอนบ่ายแล้วไปรับงานที่เดียวไม่ได้หรือ มันจะได้ไป
พร้อมกัน เจ้าหน้าที่บอกว่าไม่ได้ เพราะตอนบ่ายพระภูมิไม่อยู่บ้าน
พระภูมิก็ชอบเที่ยวชอบเตร่เกล็ดไกลเหมือนข้าราชการบางกรม
นั่นแหละ พอตอนบ่ายแล้วไม่ค่อยอยู่ที่ทำงาน อธิบดีก็ไม่อยู่
รองอธิบดีก็ไม่อยู่ เวลาไปติดต่องานอะไร เขาบอกว่าถ้าหากไป
ตอนบ่ายไม่ค่อยสำเร็จ เพราะผู้ใหญ่ไม่อยู่กรม ไปเที่ยว เหมือนกับ
นั่นแหละเทวดานะ พระภูมิก็เหมือนกับข้าราชการชอบเที่ยว
ตอนบ่ายจึงไม่อยู่บ้าน คุณชวนก็เลยบอก เอ้า! ถ้าอย่างนั้นก็ทำ
ตอนเช้าหมด ทั้งรับงานด้วย ไปไหว้เทวดาด้วย ไปไหว้พระภูมิด้วย

คุณชวนนี้ไหว้ที่ต่ำๆ แต่ว่าอดีตรัฐมนตรีศึกษานี้ต้องปีน
ขึ้นไปไหว้บนหลังคา เพราะว่าที่ทำเนียบนั้นมีรูปพระพรหมอยู่บน
หลังคา เลยต้องปีนขึ้นไปไหว้ ดินะที่ยังไม่พละตกลงมาขาหัก
หนังสือพิมพ์จะได้ลงข่าวว่า ขึ้นไปไหว้พระพรหมตกลงมาขาหัก

นี่เขาเรียกว่า “ปัญญาอ่อน” ทั้งนั้นแหละ ไม่ใช่เรื่องอะไร
ที่ไปไหว้ไปบูชาอย่างนั้น ปัญญาอ่อน...ไร้การศึกษา ไม่ใช่ไร้การ
ศึกษาทางโลกนะ ได้ปริญญากันทั้งนั้นแหละ แต่ว่าธรรมะมันอ่อน
เพราะไม่ค่อยศึกษาธรรมะ เป็นพุทธบริษัทแต่ที่ไม่ศึกษาคำสอน
ของพระพุทธเจ้าให้เกิดปัญญา ให้เกิดความรู้ความเข้าใจ จึงไป
เที่ยวไหว้ปะปะไปอย่างนั้น

การที่ไปเที่ยวไหว้อย่างนั้นนะ รู้ไหมว่าเราเป็นคนไม่เชื่อ เล่น
ไม่เชื่อกับพระพุทธเจ้าแล้วนะ ชาวพุทธจะต้องมีความซื่อสัตย์
จงรักภักดีต่อพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

พุทธะ แปลว่า ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้มีความเบิกบานแจ่มใส
เพราะฉะนั้นต้องรู้เรื่องตัวเองให้ถูกต้อง รู้ว่าตัวเราคือใคร มี
อะไรที่เกิดขึ้นในตัวเรานั้นมันมาจากเหตุอะไร เราควรจะแก้ไข
ปัญหาด้วยวิธีการอย่างไร

สะเดาะเคราะห์ด้วยตัวเองได้ ไม่ต้องให้ใครช่วย

เราจะสะเดาะเคราะห์นี้ไม่ต้องให้ใครช่วยสะเดาะ เรา
สะเดาะของเราเอง เราเป็นทุกข์เพราะอะไร เราเป็นทุกข์เพราะ
แพ้การพนัน แพ้บ่อยๆ ซื้อลื้อตเตอร์ไม่ถูกสักที ซื้อหวยก็ไม่ถูก
เลขสามตัวก็ไม่ถูก เราเป็นทุกข์แล้ว จะสะเดาะเคราะห์ทำอย่างไร
ก็เลิกเล่นการพนันให้มันเด็ดขาดไปเลย เคราะห์ก็สะเดาะหลุดไป

เราเป็นทุกข์เพราะสิ่งเสพติดมีนเมา เราติดยาบ้าง เราติดเหล้าบ้าง ติดบุหรี่ป้าง ติดไอ้มันไอ้หนึ่งอมแงม เราก็เลิกเสียรู้ว่า เป็นทุกข์ก็เลิกเสพของมีนเมา

เราเป็นทุกข์เพราะคบเพื่อนชั่วๆ เพื่อนชั่วมันจูงเราไปในทางต่ำ ไปในทางเสียหาย เราเห็นว่าไม่ดี เราก็เลิกคบเพื่อนชื่อนี้เรียกว่า สะเดาะเคราะห์ตัวนั้นออกไป

ถ้าเราไปเที่ยวกลางคืน ได้โรคได้ภัยใส่ตัวมา เกิดปัญหาทางครอบครัว ตกเถียงเกียงงอนกับแม่บ้าน ทำให้ยุ่งยากใจ ก็คิดได้ว่า ไอ้ที่มันยุ่งใจนี้เป็นเพราะกูดันทุรังไปเที่ยวกลางคืนนี้เอง สะเดาะเคราะห์ตัวนั้น ก็เลิกเที่ยวกลางคืนเด็ดขาด ไอ้เคราะห์ตัวนั้นมันก็ไม่เกิดต่อไป

หรือเกิดเพราะเราสุรุษสุร่ายไม่รู้จักประหยัดคอดออม ได้เงินเดือนน้อยแต่จ่ายมาก คนโตได้น้อยจ่ายมาก...จนทุกราชคนโตได้เท่าไรแล้วก็จ่ายน้อยๆ ประหยัดในการกิน การนุ่งการห่ม การเที่ยวการเตร่ ใช้จ่ายเท่าที่จำเป็นเงินมันก็เหลือใช้ ถ้าเรารู้ตัวว่าเราเป็นทุกข์นี้เพราะความสุรุษสุร่าย ก็เลิกสุรุษสุร่ายแล้วมาประหยัดคอดออม นั้นแหละตัวสะเดาะเคราะห์อย่างแท้จริง

รู้ว่า เป็นทุกข์เพราะความเกียจคร้าน เราก็เลิกเกียจคร้านหันมาเป็นคนขยันขันแข็ง เองงานเอาการ รักงาน เอาใจใส่ในการงาน คิดค้นในการทำงานตามหน้าที่ อย่างนี้เรียกว่าเราสะเดาะเคราะห์ไป

จำง่าย ๆ ว่า . . .

เป็นเคราะห์เพราะอะไร รู้แล้วเลิกสิ่งนั้นอันเป็นเหตุ
นั้นแหละ คือ . . . การสะเดาะ . . .

สะเดาะเคราะห์แบบโง่ๆ

คนกรุงเทพฯ ชอบไปลอดใต้ท้องช้าง ช้างเมืองสุรินทร์
มาเดินอยู่กรุงเทพฯ วันนั้นพบกัน ถามว่ามาเดินทำไม? ขายของ
ขายอะไร? ขายเครื่องประดับทำด้วยงาช้าง กระจุกช้างทำเป็น
แหวนบ้าง ทำอะไรตุงตุงๆห้อยหู่หู่ เต็มวันสุภาพสตรีห้อยรุ้ง
ไปหมด ไม่ได้เรื่องอะไร มันหนักหูเปล่าๆ ไม่ใช่มันเพิ่มอะไรขึ้นมา
เพิ่มสตางค์นั้นแหละ ไอ้ที่ห้อยไว้นะ นี่เขาก็ขายอย่างนั้น

ถามว่าพอกินอะไร? เขาบอกว่า พอกินพออยู่

แล้วทำอะไรล่ะ? มันก็ยังมีอีกอย่างหนึ่ง เอาช้างมาให้คน
กรุงเทพฯ ลอด

พวกกรุงเทพฯ พวกปัญญาอ่อนนะ...ไปลอดใต้ท้องช้าง
ลอดไปที่สี่สิบบาท ลอดกลับที่สี่สิบบาท ต้องลอด ๓ ครั้ง ลอด
ทีหนึ่ง ๖๐ เรียกว่าสะเดาะเคราะห์ ๖๐ บาท ยังเป็นเคราะห์หนัก
ต่อไปถ้าไปสะเดาะแบบนั้น

ทีนี้วันหนึ่ง มีคนหนึ่งไปสะเดาะเคราะห์ หมามันไปด้วย
หมามันไปถึงมันเห็นเท้าช้างใหญ่โตพิลึก ในสายตาของหมาจะ

เลยมันกัด พอมันกัด ข้างมันจี้ก็จะจี้ ข้างเลยเตะหมา หมากลบไว
ไอ้คนที่กำลังคลานอยู่ใต้ท้องข้างหลบไม่ทัน ข้างเตะซีโครงหัก
ดับแตกตายเลย นี่เรียกว่าสะเดาะเคราะห์แบบโง่ๆเลยต้องตาย

คราวก่อนนี้ได้รับข่าวว่าคนกรุงเทพฯ ไปหาหมอดู หาหมอดู
แล้วหมอบอกว่าต้องไปรดน้ำมนต์โน่นแน่ะ น้ำมนต์คืออยู่เมืองสิงห์โน่น
น้ำมนต์กรุงเทพฯ ไม่เก่ง ต้องไปเมืองสิงห์ ขับรถแต่เช้า ต้องไปให้
ทันเวลาเพราะว่าฤกษ์มันรดเวลานั้น ถ้าพลาดเวลานั้นก็รดไม่ปลง
เลยรีบขับรถใหญ่ ไปสะเออะกับรถสิบล้อ ตายไป ๔ คน นั่งไปกับ
เพื่อนฝูงตายหมด นี่เขาเรียกว่าไปสะเดาะเคราะห์แบบโง่ๆ ถ้าไป
แวะวัดชลประทานฯ สะเดาะมันก็ไม่ตาย เพราะมันใกล้หน่อย แล้ว
ยังได้ปัญญาด้วย

ทีหลังใครจะสะเดาะเคราะห์ ไปวัดชลประทานฯ ก็แล้วกัน
หลวงพ่อก็จะช่วยสะเดาะให้ แล้วเคราะห์มันก็จะหมดไป แต่ว่าถ้า
ไม่ไปวัดก็สะเดาะเอาเองก็ได้ ด้วยการพิจารณาตัวเอง สอบสวน
ตัวเองว่าเราทำผิดบกพร่องอะไร แล้วเราก็แก้ไข นั่นแหละ
เป็นการสะเดาะเคราะห์

นายช่างสร้างชีวิต

บรรดาพวกคนที่เชื่อสิ่งภายนอก เชื่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เทพเจ้า
ดลบันดาล ก็ต้องรอนานกว่าจะประสบผลสำเร็จและมีความสุข

ส่วนพวกคนที่เชื่อในกรรม การกระทำ ในวิริยะความพากเพียร เขาก็จะสร้างความสุขความสำเร็จขึ้นได้ในฉับพลัน คนพวกนี้จึงสัมผัสความสุขความสำเร็จไปทุกวันๆ

หลวงพ่อบุญญาฯ ได้สอนไว้ว่า . . .

ทุกคนเป็นนายช่างสร้างชีวิตให้แก่ตนเอง สุขทุกข์ในชีวิตประจำวันนั้น เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำของตนเอง ทั้งนั้น การเป็นอยู่ของเราทุกคนในวันนี้ เป็นผลเนื่องมาจากการคิด การพูด การทำของวันก่อน

ทำไมเราจึงมานั่งอยู่ที่นี่? นี่เป็นผลของความคิดว่าเราจะมาประชุมกันในหมู่ของนักเรียนไทย ความคิดทางใจก่อให้เกิดการกระทำ เธอทุกคนก็ออกเดินทางกันมาจนถึงที่หมาย ได้พบปะเพื่อนฝูงที่รู้จักและไม่รู้จัก ทุกคนรู้สึกมีความสุขสบายดี แต่บางคนอาจไม่เป็นสุขก็ได้ ความไม่สุขกายและใจนั้นมาจากไหน? มาจากการกระทำอีก เช่น บางคนเป็นเด็กชนหน้อย อยู่ในเมื่องนานๆ อยากกระโดดเกินพอดี ขาดความระมัดระวัง ล้มลงไปขาแข้งถลอกปอกเปิก นั่งนอนเป็นทุกข์ นี่ก็เป็นผลจากการกระทำของตนเช่นเดียวกัน ถ้าการกระทำเป็นไปเพียงเบาๆแล้ว ผลที่เกิดก็เบาหน้อย ถ้าการกระทำเป็นไปในทางรุนแรง ผลก็รุนแรงขึ้นตามฐานะ

ทุกคนจะต้องได้รับผลของการกระทำทั้งนั้น

ไม่ว่า เขา จะ เป็น อะไร ก็ ตาม

ชีวิตเป็นไปตามอำนาจการกระทำของคน

ฉะนั้น **ชีวิตของเธอทุกคน จึงเป็นไปตามอำนาจของการกระทำของเธอเอง** บางคนมักจะกล่าวว่าโชคอำนวยบ้าง สู้แล้ว แต่โชควาสนาบ้าง ความเชื่อในรูปนี้ผิดหลักพระพุทธศาสนา ในทางพุทธศาสนาไม่มีโชค ไม่มีสิ่งใดที่เกิดขึ้นโดยปราศจากเหตุผล ต้องมาจากเหตุเสมอ แต่เพราะเราเป็นปุถุชน เป็นคนมีสติไม่ไพบูลย์ ขาดความเข้าใจในเหตุผลของกรรม เวลาผลกรรมตีเข้ามาให้ผลก็ไม่รู้ต้นสายปลายเหตุ เลยเหมาเอาว่าเป็นโชคบันดาลให้ข้อนี้เป็นเรื่องเข้าใจผิด สิ่งที่เกิดแก่ชีวิตของเราเป็นผลมาจากการสะสมกรรมในอดีตทั้งนั้น และการสะสมก็ทำมาในเวลาอันนานจนจำไม่ได้ อย่าว่าแต่จะจำเรื่องไกลๆเลย เพียงเรื่องเมื่อเช้าว่าได้กินอาหารไปมีอะไรบ้างก็ลืมหมดแล้ว

หลักความคิดของชีวิต

บางคนอาจมีความเข้าใจผิดไปในรูปหนึ่งอีกว่า ทำดีได้ดี ก็ต่อเมื่อมีคนเห็นมีคนชม มีคนให้รางวัล ทำชั่วก็เป็นเช่นเดียวกัน ถ้าไม่มีใครรู้เห็นก็ไม่เป็นไร นี่เป็นความเข้าใจผิด และก่อให้เกิดการกระทำที่ผิดๆขึ้นอีกเช่นเดียวกัน บางทีก็อาจคิดไปในทำนองว่า ผลกรรมเป็นก้อนๆ เช่น เงิน ทอง ลาก ยศ และสิ่งอื่นๆอันเป็น

ก่อนวัตถุทั้งนั้น และในสมัยนี้มีอยู่เป็นอันมากที่คนทำโกงเขา แต่มีเงินทองใช้ ทำให้คนเบาความคิดเกิดเข้าใจไปว่า ทำชั่วไม่ได้ชั่ว ทำดีไม่ได้ดี แล้วทำสิ่งที่เหลวไหลมากขึ้น สภาพของโลกจึงตกอยู่ในสภาพที่ต่ำทรามลงไปทุกที

เพราะเหตุนี้ ขอให้เธอทั้งหลายจงเข้าใจเสียใหม่ว่า คำว่า **ดี...ชั่ว มิใช่หมายถึงวัตถุ แต่หมายถึงคุณค่าทางใจ** เพราะปกติของใจนั้นยังคงดีและบริสุทธิ์อยู่ ในเมื่อไม่มีสิ่งชั่วภายนอกเข้าปกปิด แต่คนเราสวณมากพอเกิดมาสัมผัสตาหูโลก ก็พอกพูนความไม่ดีให้แก่ใจตนมากขึ้นเสมอ โดยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ฉะนั้นใจจึงถูกความชั่วหุ้มไว้จนหนาและชักจะหนาขึ้นทุกครั้งในขณะที่คนคิด คนพูด คนทำ ในเรื่องความชั่วความเสียหาย

ในทางตรงกันข้าม **ถ้าคิดดี พูดดี ทำดี แล้วความผ่องใสก็เกิดแก่ใจ ทำใจของตนให้ดีขึ้น สะอาดหมดจดขึ้น เป็นไทแก่ตนมากขึ้น** นี่เป็นหลักความคิดของชีวิต

ลองคิดดูในตัวของเธอเองทุกคนเถิด เมื่อยังเป็นเด็กเล็กๆ มีความไม่ดีน้อยกว่าเดี๋ยวนี้บ้าง มีความดีบ้าง สุดแล้วแต่การอบรมมา

พูดกันในด้านความเสียหาย เมื่อก่อนเธอไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มเหล้า ไม่เคยเล่นการพนันขั้นต่อ ไม่เคยไปเที่ยวกลางคืน แต่เธอเดี๋ยวนี้เป็นอย่างไร สูบบุหรี่เก่ง ดื่มเหล้าก็ได้ เล่นไฟฝรั่งก็เป็นไปเที่ยวหาพวกผีเสื้อที่ไฮด์ปาร์คก็มี

นี่เป็นเพราะอะไร? เพราะการตามใจตนเอง เพราะเห็นแก่ความสนุกชั่วคราวช่วยยาม เพราะความเกรงใจเพื่อนที่เขาทำชั่วมาก่อนตน แล้วตนทำความชั่วนั้นๆบ้าง ทุกครั้งที่ทำชั่ว...ใจของตนก็ชินกับความชั่วมากขึ้น ชินจนหมดความกระดากอาย หมดความคิดในด้านดี กลายเป็นคนหน้าชาต่อการทำชั่วได้ทุกอย่าง

แล้วชีวิตของคนที่ทำอย่างนี้เป็นอย่างไรบ้าง? ก็อับเฉาเหี่ยวแห้ง ร่วงโรย เหมือนใบไม้ในฤดูใบไม้ร่วง เขามีชีวิตแต่เพียงร่างว่าเป็นคนเท่านั้น แต่ราคาของความเป็นคนไม่มีแก่เขาแล้ว

เธอทั้งหลายที่ยังเป็นเขวachsen

มีความปรารถนาที่จะให้เป็นดังในรูปนี้บ้างไหม?

ข้าพเจ้าคิดว่าทุกคนคงไม่มีใครต้องการ เมื่อไม่ต้องการจงถือหลักว่า “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” เราจักเป็นผู้รับรู้ผลของความดีความชั่วที่ตัวทำได้ หนีจากผลของการกระทำไปไม่ได้เป็นอันขาด

เราเป็นผู้สร้างชะตากรรมแห่งชีวิตของตนเอง

หาใครมาดลบันดาลให้เราเป็นอย่างใดไปไม่ได้

นี่เป็นหลักอันหนึ่งที่สำคัญทางพุทธศาสนา

และถ้าทุกคนมีความเชื่อมั่นในหลักนี้แล้ว ผลแห่งความเชื่อจักก่อให้เกิดความดีงามแก่ชีวิตอย่างมากมายทีเดียว ซึ่งเป็นเรื่องที่เธอทุกคนจักพึงรู้ และมองเห็นด้วยตัวของเธอเอง จึงขอให้ใส่ใจไว้อีกประการหนึ่ง

เครื่องรางที่ทำให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

โลกเราอยู่รอดมาได้จนบัดนี้ เพราะมีเมตตาธรรมคอย
ค้ำจุนไว้ ความรัก ความปรารถนาดี ความเอื้อเฟื้อเกื้อกูลกัน
นี้แหละ เป็นเครื่องรางสำคัญทำให้มนุษย์และสัตว์อยู่รวมโลก
กันอย่างเป็นสุข

หลวงพ่อบัณฑิต ท่านกล่าวไว้ว่า ...

โลกนี้จะอยู่เป็นปกติสุข เพราะเมตตาปรานีต่อกัน ถ้าขาด
เมตตาก็เต็มไปด้วยความโหดร้ายทารุณ การเบียดเบียนกันด้วย
ประการต่างๆ เป็นเหตุให้เกิดความทุกข์ความเดือดร้อน แต่ถ้า
อยู่กันด้วยความเมตตาละก็สบาย พระผู้มีพระภาคสอนให้เรา
แผ่เมตตาไปยังสรรพสัตว์ทั้งหลาย ดังที่เราแผ่เมตตาว่า ...

“สัตว์ทั้งหลาย ที่เป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย
ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด อย่ามีเวร อย่ามีภัย
อย่าเบียดเบียนแก่กันและกันเลย...”

เราไปเห็นใครก็ส่งกระแสจิตไปด้วยความเมตตา เห็นใคร
เดินไปเดินมาก็ว่า ขอให้จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด ขอให้มีความเจริญ
ขอให้มีความก้าวหน้า อยู่ด้วยความปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ
เรียกว่าแผ่เมตตาส่งไปยังบุคคลนั้น เราจะนั่งอยู่ที่ไหน เดินอยู่
ณ ที่ใด ก็อยู่ด้วยความเมตตา พระผู้มีพระภาคสอนภิกษุทั้งหลาย
ที่ไปอยู่ในป่าบอกว่า เธอไปอยู่ในป่า บางทีอาจจะเกิดความกลัว

ชนลูกชนพองเพราะมีเสียงอะไรเกิดขึ้น อาจจะเกิดความตกใจ
 จงแผ่เมตตาไปยังสรรพสัตว์ทั้งหลาย แล้วความกลัวความตกใจ
 นั้นก็จะหายไป

ผู้ที่มีปกติอยู่ด้วยเมตตา เราจะเห็นว่ามิตดวงหน้าเปล่งปลั่ง
เพราะไม่มีความทุกข์ในใจ ไม่มีความคิดในทางต่ำอยู่ในใจ ดวงตา
แจ่มใส ดวงหน้าก็อัมเอิบ แสดงให้เห็นว่าเป็นคนมีความสุข มีปกติ
 ยิ้มระรื่น ไม่ใช่หัวเราะก๊ากๆ แต่เป็นคนที่อยู่ด้วยอารมณ์เย็น ยิ้มดัง
 พระพักตร์พระพุทธรูป เวลาเขาปั้นพระพุทธรูปเขาเอาเมตตาธรรม
 ใส่เข้าไปในรูปนั้น ทำให้พระพักตร์นั้นอัมเอิบ น่ากราบ น่าไหว้
 ช่างที่ปั้นพระก็ต้องทำใจให้มีคุณธรรมเหมือนกัน เวลาปั้นพระ
 ต้องถือศีลเคร่งครัด ต้องปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ เพื่อให้ใจผ่องใส
 จึงเป็นพระออกมาสวยงาม ถ้าโกรธใครมาแล้วมาปั้นพระ ปั้นไป
 โกรธไปพยายามไป หน้าของพระก็กลายเป็นหน้ายักษ์ไป...ไม่สวย
 คนเขียนภาพก็เหมือนกันต้องใจดี เวลาเขียนภาพต้องใจเย็น ถ้า
 เขียนด้วยใจโกรธ เดียวก็เขียนภาพเป็นหน้าโกรธไปเท่านั้นเอง
 เพราะอะไรก็ออกมาจากใจทั้งนั้น

การแผ่เมตตาช่วยให้เราเป็นสุขในเวลาตื่น เป็นสุขในเวลา
หลับ เป็นที่รักของมนุษย์ เป็นที่รักของอมมนุษย์

อมมนุษย์ก็คือสัตว์เดรัจฉาน สุนัข...ถ้าเราแผ่เมตตาให้มัน
 มันก็รักเรา อย่างเจ้า “ใหม่” มันรักสมชาย เพราะว่าสมชาย
 แผ่เมตตาให้มันตลอดเวลา พอสมชายหายไปไหนมันก็หาให้รู้

ไปหมด “หลวงพี่ไปไหน...หลวงพี่ไปไหน...” เทียมมองหา พอหาเจอเข้าดูท่าทางรำเรึงแจ่มใส แต่ถ้ำเจอหน้า เตะ! ...เจอหน้า เตะ! ...มันก็ไม่มาหรงก มันบอกรว่า “ไม่ไหว กูเจอยักษ์ทุกที” มันก็ไม่เข้าใกล้

คน ก็ เท มี อ น กั น . . .

ถ้ำเราแผ่ความรักให้เขา เขาก็รักเรา กระแสจิตนี้ถึงกันได้

โบราณจึงให้อุบาย ก่อ่นที่จะไปหาใครเขาให้เสกขี้ผึ้งสีปาก แต่ก่อนไม่มีลิปสติค...ใช้ขี้ผึ้งสีปาก เอามาถึงก็ทาจากซ้ายไปขวา ขวาไปซ้าย สองรอบ เวลาทาาก็ให้นึกในใจว่า “นะ เมตตา โม กรุณา พุท ปรานี ธา ยินดี ยะ เอ็นดู” นะโม พุทธายะ นั้นเอง

ขอนอบน้อมแต่พระพุทเจ้า ให้นึกถึงพระพุทเจ้า แต่แถมคุณธรรม เมตตา กรุณา ปรานี ยินดี เอ็นดู เข้าไปด้วย คุณธรรมที่แสดงความรักความเมตตาทั้งนั้น ไม่ใช่ นะ เขียมโหด โม ดุร้าย ...อะไรอย่างนั้น มันก็แย มันไม่ถูกต้อง

ปฏิบัติความงมกาย
มงคลตื่นข่าวและฤกษ์ยาม

สมัยปัจจุบันนี้
มีคนไทยเป็นจำนวนไม่ใช้น้อย
ที่ดำเนินชีวิตประจำวันทั่วไปอย่างผิดพลาด
เพราะไปหลงเชื่อในเรื่อง“มงคลตื่นข่าว”
และ...ตกลงไปในหลุมพรางแห่งความงมงาย

เมื่อตกอยู่ในมงคลตื่นข่าว ก็ก้าวพลาดอย่างมหันต์

เช่น เชื่อเรื่องเครื่องรางของขลัง ของศักดิ์สิทธิ์ เชื่อ
โชคลาง (โชคดีโชคร้าย ลางดีลางร้าย) เชื่อเคราะห์ (เคราะห์ดี
เคราะห์ร้าย) เชื่อดวง (ดวงดี ดวงร้าย) เชื่อจิ้งจกทัก (ทักก็ครั้ง
เป็นมงคล ทักก็ครั้งเป็นอัปมงคล) เป็นต้น

ผู้ที่เชื่อในมงคลตื่นข่าวอย่างงมงาย หนักๆเข้าก็จะปฏิเสธ
พระรัตนตรัย จะเป็นผู้ไม่เชื่อกรรม ไม่เชื่อว่าทำดีได้ดี ทำชั่ว
ได้ชั่ว ไม่เชื่อหลักความเพียรพยายามของมนุษย์ แต่จะเชื่อการ
ดลบันดาล เชื่อสิ่งภายนอกทำให้ชีวิตเป็นไปต่างๆนานา แล้ว
ในที่สุดจะกลายเป็นคนปล่อยชีวิตไปตามยถากรรม นับเป็นการ
ก้าวพลาดอย่างมหันต์ทีเดียว

มงคลภายนอก...เป็นความงมงายไร้เหตุผล

หลวงพ่อบุญญานันทะ ท่านกล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ว่า ...

จะพูดถึงเรื่องมงคลตื่นข่าว ในพระพุทธศาสนาเราได้พูดถึง
มงคลไว้สามสิบแปดประการ อันปรากฏในมงคลสูตรแล้ว

คำว่า มงคล แปลว่าเหตุของความเจริญ ใครปฏิบัติตาม
ผู้นั้นก็ย่อมจะมีความเจริญทั้งกายและใจ แต่คนส่วนมากมิได้
สนใจมงคลอันจะทำให้คนเจริญ กลับไปสนใจกับมงคลตื่นข่าว
ไปเสีย มงคลประเภทนี้ไม่มีสาระในทางธรรมปฏิบัติ ไม่ทำ
ใครให้ดีให้ใครเลวได้ แต่ทำให้เป็นคนโง่งมงายมากขึ้น

เช่นถือว่า ได้เห็นสิ่งนั้นเป็นมงคล ตื่นแต่เช้าล้างหน้าต้อง
 ผินหน้าไปทางนั้นจึงจะเป็นมงคล นอนต้องหันหัวไปทางนั้นจึง
 จะเป็นมงคล ตัดผมต้องวันอังคารหรือวันเสาร์ ตัดเล็บต้อง
 วันพุธ เรียนอะไรต้องเรียนวันพฤหัสบดี นุ่งผ้าก็ต้องให้สีตามวัน
 เช่น วันจันทร์สีเหลือง วันอังคารสีชมพู เป็นต้น และยังเกี่ยวข้องกับ
 อะไรอีกหลายเรื่อง เวลาทำพิธีก็ต้องมีสิ่งนั้นสิ่งนี้อย่างมากมาย
 อย่างนี้เป็นมงคลประเภทตื่นข่าว เป็นมงคลภายนอก เป็นความ
 งมงายไร้เหตุผล

“มงคลตื่นข่าว” ไม่ใช่มงคลที่แท้จริง

มงคลตื่นข่าว หมายถึงอะไร?

หมายถึง การกระทำต่างๆที่เป็นพิธีรีตอง ซึ่งเราเชื่อกันว่า
พิธีเหล่านั้นจะช่วยให้ตนพ้นจากความทุกข์ความเดือดร้อนในรูป
นั้นๆ ดังที่เราทำๆกันอยู่โดยทั่วไป เช่น พิธีสะเดาะเคราะห์ พิธี
 ล้างบาป อันเราได้กระทำกันอยู่ สมมติว่าคนใดมีเคราะห์มีโศก
 ซึ่งหมอเขาทายว่าโชคไม่ดี เราก็ไปพากันไปทำพิธีสะเดาะเคราะห์
 กับพระสงฆ์องค์เจ้า เช่น ไปรดน้ำมนต์บ้าง หรือไปทำพิธีอย่าง
 อื่นๆบ้างต่างๆนานา การเชื่อในรูปอย่างนั้น การกระทำในรูป
 อย่างนั้น มันไม่ใช่วิธีการของพระพุทธศาสนา เป็นการเชื่อแบบ
มงคลตื่นข่าว ไม่ใช่มงคลที่แท้จริง

มงคลตื่นข่าว ได้แก่ความเชื่อว่าสิ่งนั้นสิ่งนี้จะทำให้เราดีขึ้น ถ้านั่งทิศนั้นจะได้ดีขึ้น นอนหันหัวไปทางทิศนั้นจะดี ทิศนี้ไม่ดี เวลาจะไปไหนต้องดูฤกษ์บนฤกษ์ล่างเสียก่อนถึงจะไป บางคนถึงขนาดจะลงจากเรือต้องลองหายใจดูก่อน ว่าลมหายใจคล่องที่รูไหน หากคล่องรูขวาก็ก้าวเท้าขวาก่อน หรือถ้าคล่องรูซ้ายก็ก้าวเท้าซ้ายก่อน ทีนี้ถ้าคล่องทั้งสองรูก็เลยต้องกระโดดลงมา! มันก็ยุ่งยาก มันไม่เข้าเรื่อง นี่เรียกว่ามงคลตื่นข่าว

วันนี้ดี วันนั้นไม่ดี พอพระจะสึกมีอยู่เรื่อย พวกเราไม่เป็นอย่างนั้นหรอก เพราะหลวงพ่อล้างสมองไปเรียบร้อยแล้ว โน่น! ที่เตือดร้อนนั้นโยมแม่ เทียวไปหาพระไปดูหมอมหาฤกษ์สึก ดูมาแล้วมันก็แพลงๆ หลวงพ่อชอบสึกพระตอนเช้าๆ...มีเวลา ไม่มีใครมารบกวน บางคนไปดูหมอมามาหมอบอกให้สึกเวลาสิบเอ็ดนาฬิกา สิบสิบห้านาที หลวงพ่อบอกว่า “เฮ้อ!...ฤกษ์นี้มันฤกษ์หัวนี้โยม” เพราะว่าเวลานั้นมันยังฉันข้าวไม่เสร็จ จะสึกกันได้อย่างไร

บางคนหนักถึงขนาดเวลาจะสึกต้องรดน้ำมนต์ ยิ่งกับว่าการมาบวชมันช่วยเต็มที่ จะต้องเอาน้ำมนต์มาล้างก่อนจึงจะสึกออกไปได้...มันไม่เข้าท่าเสียเลย แล้วเวลาจะออกจากวัดก็ต้องหันหน้าไปทางทิศนั้นทิศนี้ วัดนี้หน้าวัดมันอยู่ทางทิศตะวันตก ทีนี้บางทีไปดูหมอมานะ หมอบอกว่า ต้องหันหน้าไปทางทิศตะวันออก ถ้าออกอย่างนั้นมันก็จะถูกรถชนตาย เพราะว่าต้องเดินถอยหลังออกไป รถสิบล้อ รถมอเตอร์ไซด์ มันจะได้ชนเอา...“อ้าว! เพิ่งสึก

ออกมา...ตายเสียแล้ว” เพราะฤกษ์นี้มันฤกษ์ตาย บางทีไปถึงบ้านแล้วก็ต้องรอฤกษ์เข้าบ้านอีก บ้านก็ของเรา..ไปเดินจงกรมอยู่ได้ใครเห็นเขาจะว่า “เฮ้อ ! ไ้ทิดนี้มันทำอะไร” อย่างนี้มันก็ไม่เข้าเรื่อง

พระที่บวชใหม่จะลาสิกขาบทกันออกไป ที่วัดต่างๆเขาก็ต้องมีน้ำมนต์ให้พระเวลาจะสึก สึกแล้วจะต้องหันหน้าไปทิศนั้น วันอาทิตย์นั่งหันไปทางทิศพายัพไม่ได้ วันจันทร์หันไปทางทิศตะวันออกไม่ได้ วันพฤหัสบดีหันไปทางทิศใต้ไม่ได้ อย่างนี้เป็นต้น ต้องหันหน้าให้ถูกทาง...อาจารย์ก็รดน้ำมนต์ให้ แต่ว่าที่วัดนี้...วัดชลประทานฯ นี้ไม่รดน้ำมนต์แบบนั้น เพราะว่ารุดกันมาทุกคืนๆ ในพรรษา...รดกันมานานแล้ว เขาก็รด เย็นก็รด รดกันวันละสองครั้ง พอวันจะสึกไม่ต้องรดน้ำมนต์แบบนั้นกันอีก...สึกเลยสึกตามเรื่อง แล้วก็ไม่ต้องดูวันว่าวันไหนดี มันสุดแล้วแต่อาจารย์จะสะดวกว่างเวลาไหน ถ้าอาจารย์ว่างวันไหนก็สึกได้ เวลาไหนก็ได้ แต่ว่าเข้าๆดี...มันไม่ยุ่ง เรื่องไม่มากก็สึกตอนเช้า อย่างนี้เขาเรียกว่า ฤกษ์ดี

ฤกษ์พระพุทเจ้า

ฤกษ์ดี ก็คือมันพร้อม ไม่ใช่ฤกษ์ดีตามที่หมอว่า แต่ว่าผู้ปกครองพระใหม่บางคนเป็นทุกข์ กลัวว่าลูกชายจะสึกฤกษ์ไม่ดี

อุตสาห์ไปหาหลวงพ่อดั้นนั้นวัดนี้หาฤกษ์มาได้ เวลาเวลาก็ถามว่า คุณจะสึกวันไหน? โยมไปหาฤกษ์มาให้แล้ว ให้สึกเวลานั้นเวลานี้ บางทีโง่น! ไปสึกเอาตอนเที่ยง พอฉันเพลเสร็จแล้วจะไปสึกกัน ตอนนั้นแดดมันก็ร้อน จิตใจมันก็ยุ่ง...เวลานั้นมันไม่ตี...ฤกษ์เที่ยง บางคนก็ไปเอาฤกษ์ห้าโมงเย็น มันไม่ค่อยว่างเวลาอย่างนั้น เข้าๆ มันตีที่สุดแล้ว ฤกษ์เวลาเย็นๆมันสงบ ร่างกายก็สบาย เขาเรียกว่า ฤกษ์พระยังโง่งโละโยม จะไปไหนมาไหนถือฤกษ์พระพุทธเจ้า คือ ฤกษ์ตอนเช้า คือเช้าๆอากาศสดชื่น ฤกษ์พระไปไหนก็ไปเช้าๆ แดด มันไม่ร้อน เช่นจะเดินทางไกลขับรถออกเช้าๆนี่ดี การจราจรมัน ก็ไม่ติดคับคั่งด้วย ถ้าออกไปเอาฤกษ์สองโมงเช้ามันแย่ ตอนนั้น รถในกรุงเทพฯ มันกำลังติดกันใหญ่ ติดที่วงเวียนราชเทวี ติดตรง วงเวียนมักกะสัน แทนที่มันจะเป็นฤกษ์ดีมันก็จะเสียฤกษ์ไปเสีย เท่านั้นเองเพราะรถมันจ่อแจ

ถ้ามาถามท่านปัญญา ฤกษ์ออกเวลาไหน? เข้าๆ ต้อง บอกให้ออกตีห้า หรือมิฉะนั้นตีสี่ครึ่งมันตีมันไปรุ่งมันเย็น แล้วก็ ขับไปได้ไกลๆ เพราะว่าถนนมันยังไปรุ่ง มันยังว่างอยู่ ฤกษ์มัน ต้องอย่างนั้นถึงจะถูก

ที่นี่เราไปดูหมอ บางคนให้ฤกษ์มามันตีไปบ้าง ลำบากไป ใครจะสึก ก็สึกให้เช้าๆ ตี ๓ ครึ่งลุกขึ้น ไปสวดมนต์ทำวัตร ฟังคำ สอนเสร็จแล้วก็นั่งสงบใจ ทำสมาธิภาวนาซึ่งทำทุกวันเป็นประจำ วันไหนจะมีใครสึกก็สึกในเวลาต่อจากนั้นไป คือ ทำวัตรเสร็จ ฟัง

อบรมเสร็จ นั่งสมาธิเสร็จก็ อ้าว! ใครจะสึกอยู่ก่อน พวกไม่สึกก็
 ไปก่อน ก็สึกให้...เอาอีกแล้ว! พ่อแม่อีกแล้ว ไม่รู้ว่าพ่อหรือแม่
 คนใดคนหนึ่งไปหาหมอ ไปหาหมอที่ไหนก็ไม่รู้ ไปหาหมอบอกว่า
 ให้หาฤกษ์ให้ลูกชาย...กลัวสึกไปแล้วจะลำบาก จะอย่างไรๆ มันจะ
 ไม่เจริญไม่ก้าวหน้า นี่เรื่องเพราะว่าไม่เชื่อพระอีกแหละ ไปเชื่อ
 หมอดูอีก

หมอดูก็ต้องบอกตามเวลาของหมอ บอกว่าวันนั้นต้องสึก
 เวลานั้น เช่นว่าให้สึก ๙ โมงเช้า พรุ่งนี้ก็จะมียศองค์หนึ่งมาขอ
 อนุญาตว่า ผมจะสึก ๙ โมงเช้า หลวงพ่อก็บอกว่าไม่ได้ มันต้อง
 สึกเวลานี้แหละ ๙ โมงนี้ไม่อยู่...สึกไม่ได้ ก็เลยถามว่าทำไมต้องสึก
 ๙ โมงเช้า คุณโยมพ่อบอกให้สึกเก้าโมงเช้า บอกพ่อให้มาพบกับ
 หลวงพ่อหน่อยซิ วันนี้พ่อมาฟังเทศน์หรือเปล่าก็ไม่รู้ พ่อของพระ
 ที่ลูกชายจะสึกวันพรุ่งนี้ ถ้ามาฟังเทศน์ก็ฟังไปเสียด้วยเลยทีเดียว
 ว่าเราไม่ถือ

ประโยชน์เป็นฤกษ์อยู่ในตัว ดวงดาวในท้องฟ้าจะช่วยอะไรได้

ลูกศิษย์พระพุทธเจ้าไม่ได้ยึดถืออย่างนั้น คือไม่ถือว่า
 เวลานั้นดี เวลานั้นไม่ดี เราถือว่า ทำดีเวลาไหนมันก็ดีเวลานั้น
 ทำชั่วเวลาไหนมันก็ชั่วเวลานั้น ดีชั่วมันอยู่ที่การกระทำไม่ได้อยู่
 ที่เวลา

พระพุทธเจ้าตรัสชัดเจนมาก ตรัสว่า...

คนปัญญาอ่อน...มัวไปนั่งดูดาวดูเดือนอยู่ ประโยชน์มันก็เลยไปเสีย พันไปเสีย ประโยชน์มันเป็นฤกษ์อยู่ในตัวแล้ว ดวงดาวในท้องฟ้าจะช่วยอะไรได้

บอกว่า มัวแต่ไปนั่งดูดาวดูเดือนอยู่ งานการไม่ได้ทำแล้ว ถ้าจะทำก็รอให้มันได้ฤกษ์อยู่ มันก็เสียเวลา เสียประโยชน์ไปเสียเปล่าๆ พระองค์บอกว่า **ประโยชน์นั้นแหละเป็นฤกษ์อยู่ในตัวเรา จะทำอะไรก็รีบทำเสีย อย่าชักช้า** ยิ่งในสังคมยุคปัจจุบันนี้แล้ว ใครจะทำอะไรก็ต้องรีบทำ ไม่รีบทำเพื่อนเอาไปทำเสียก่อนเราก็ขาดทุนแล้ว จะค้าขายอะไร จะไปประมูลข้าราชการอะไร หรือจะไปลงทุนอะไรมันก็ต้องรีบทำ ต้องไปก่อนเพื่อน ต้องตื่นแต่เช้า ก้าวไปข้างหน้าทำงานแข่งกับเวลา มันจึงจะเจริญ แต่ที่มันไปนั่งดูฤกษ์ดูยามอยู่ คนอื่นเขาเอาไปกินเสียแล้ว เขาเอาไปทำเสียแล้ว แล้วก็เสียเปรียบคนอื่นตลอดเวลา

ประโยชน์นั้นแหละ คือสิ่งที่ควรกระทำเป็นฤกษ์

ชาวพุทธเราถือว่า **ประโยชน์นั้นแหละคือสิ่งที่ควรกระทำเป็นฤกษ์** หมายความว่า เป็นเรื่องที่เราจะต้องกระทำ อย่าไปมัวนั่งดูดาวดูเดือนอยู่ ประโยชน์มันจะผ่านพ้นไปเสีย พระพุทธองค์ตรัสไว้ชัดในเรื่องนี้ ยกบาลีมาอ้างให้ฟังนั่นว่ามันเสียประโยชน์

เปล่าๆ ถ้าเรามัวไปดูสิ่งนั้นสิ่งนี้ เช่นเราจะสร้างบ้านนี้ ถ้าเราไปหาหมอก็คงอาจเกิดเรื่อง คือถ้าหมอบอกว่าเดือนนี้ยังสร้างไม่ได้ ต้องรออีกเดือน เสียเวลาเท่าไร?... ของมันก็ขึ้น ยิ่งเดี๋ยวนี้มันขึ้นทุกวัน...ของขึ้นราคา เข้าไปของขึ้น แล้วถ้าไปฤดูที่มีฝนด้วย เช่นว่าเดือน ๕ ทั้งเดือนสร้างบ้านไม่ได้ ต้องไปสร้างเดือน ๖ เดือน ๖ ฝนตกแล้วพอบูดหลุม...เฉอะแฉะ ต้องหาเครื่องมาสูบน้ำ จะลงเข็มลงรากอะไรมันก็ลำบากเพราะมันเป็นหน้าฝน...มันก็ยุ่ง

สร้างบ้านนี้มันต้องสร้างในเดือนกุมภาพันธ์ หน้าหนาวดินมันก็แห้ง เวลาขุดมันก็สะดวก ทำงานได้ทุกวัน ไม่ต้องกลัวว่าจะเปียกกลัวว่าจะขึ้น ถ้าไปทำเดือน ๘ เดือน ๙ มันก็ยุ่งกันใหญ่ ฝนตกฟ้าร้อง...เสียเวลา แต่ตำราเขียนไว้อย่างนั้นแหละ มันไม่เหมาะแก่ภูมิประเทศอย่างบ้านเรา แล้วตำรานั้นมัวไปดูอยู่มันก็ไม่ได้ ต้องรีบทำเอาไม่มาทิ้งไว้ปลวกก็กินเสีย เอาเหล็กมาทิ้งไว้สนิมก็ขึ้น สั่งมาใหม่ๆเหล็กยังไม่มีสนิม พอเอามาทิ้งไว้นานๆเหล็กมันก็ขึ้นสนิม พอสนิมขึ้นเวลาผูกเหล็กเทปูนมันก็เกาะเหล็ก ทีหลังมันก็แตกร้าวไม่แข็งแรง

นี่โทษจากการมัวไปนั่งดูดาวอยู่นั้นแหละมันจึงเสียหาย
เมื่อเราทำอะไรไม่ต้องไปดูหมอ . . . รีบทำเลย
ลูกชายจะสึกก็สึกให้เช้าๆ อย่างนี้ก็เรียบร้อยแล้ว
คนที่บวชวัดนี้ ที่สึกออกไปเช้าๆนี้ ยังไม่มีอะไร ยังไม่มีข่าว
ใครถูกรถสิบลชนตายก็ยังเรียบร้อยกันอยู่ทั้งนั้น มีอยู่คนเดียวที่

เรียกว่ามีเรื่อง แต่ว่าเป็นเรื่องเพราะไปเพื่อชาติ เขาเป็นนายทหาร
ไปทำงานเพื่อชาติ เดินไปกับท่านผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นพันเอก...
เดินนำหน้า...พันเอกเดินหน้าถูกลูกกระเบิดตาย ลูกศิษย์ของวัดนี้
ไม่ตายแต่ขาขาด...ต้องตัดขา เพราะถูกลูกกระเบิดหายไปยังหนึ่ง ไป
นอนอยู่โรงพยาบาลพระมงกุฎฯ อาตมาไปเยี่ยม พอไปถึงก็บอกว่า
หลวงพ่อกำลังมาเยี่ยมด้วยความตั้งใจ ดีใจที่เธอเสียสละขาไปข้างหนึ่ง
เพื่อประเทศชาติ เพราะว่าลูกกระเบิดนั้นเป็นลูกกระเบิดของพวกเขา
ผู้ก่อการร้ายที่ไม่หวังดีแก่ชาติ แก่บ้านเมือง เธอไปทำงานเพื่อชาติ
ขาเธอจึงขาดไป เป็นเครื่องแสดงถึงความเสียสละ เรายังมีขาอยู่
อีกข้างหนึ่งก็ยังสามารถใช้ได้ ข้างหนึ่งเสียแล้วมันก็หายเป็นปกติ
เดี๋ยวนี้เขายังทำราชการอยู่ ได้เลื่อนชั้นเลื่อนตำแหน่งขึ้นไปแล้ว
เจริญขึ้นไปแล้ว คนนั้นอาตมาก็สีกให้ตอนเช้าเหมือนกัน...ไม่มีอะไร
เสียหาย

สิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตจะดีหรือไม่ดี ก็ไม่เกี่ยวกับบุญกรรม

มีอีกคนหนึ่งมันไม่ทำตามคำสั่งสอน เพราะไปตีหมเหล้ม
สั่งแล้วสั่งอีกว่า เธออย่าไปตีหมเหล้มนะ เธออย่าไปเล่นการพนันนะ
อย่าไปเที่ยวกลางคืนนะ อย่าไปคบเพื่อนชั่วนะ อบายมุขให้งดเว้น
เขาไปทำงานชั้นแรกก็ตีก้าวหน้าอยู่ธนาคาร ธนาคารก็ส่งไปต่าง
ประเทศให้ไปดูงานเพิ่มเติมวิชา คงจะไปตีหมเหล้มต่างประเทศเข้า

เพราะไปอยู่เมืองนอก เขาถือว่าอยู่เมืองนอกอากาศมันหนาว...
ก็หาเรื่องกินเหล้ากัน

คนเมืองนอกที่ไม่ดื่มเหล้ามันเยอะแยะ โยมรู้ไหม ฝรั่งเศสเขา
ไม่ดื่มเหล้ามีมากมาย อาตมาเคยไปร่วมอยู่ในสังคมของพวกเขาฝรั่ง
ที่ส่งเสริมศีลธรรม ไม่มีใครสูบบุหรี่ ไม่มีใครดื่มเหล้า ไม่มีใคร
ไปเที่ยวกลางคืน...ทุกคนเรียบร้อย เขาก็มีสุขภาพอนามัยดี มีความ
เจริญทุกคนไม่เสียหาย ไม่ดื่มก็ได้ อยู่เมืองนอกไม่ดื่มเหล้าก็ได้
เพราะว่าความอบอุ่นนั้นไม่ต้องดื่มเหล้าก็ได้ เพราะในบ้านเขามี
ฮีตเตอร์...เครื่องทำความอุ่นแล้ว อยู่ในบ้านมันก็อุ่น เวลาออกไป
ข้างนอกก็ใส่อะไรต่อมิอะไรเต็มตัวไปหมด มันก็ไมรู้สึกเย็นอะไร
ไม่ต้องดื่มก็ได้ แต่ว่าคนไทยเราไปอยู่เมืองนอก พอกลับมาก็เอา
มาอ้าง...ผมไปติดเหล้ามาจากเมืองนอกเพราะมันหนาว สันดาน
มันไม่ตีเอง ไม่ใช่เรื่องอะไร ที่ได้ไปติดมาไม่ใช่เพราะอากาศหนาว
อะไร...ไปอยู่เมืองนอกก็คงจะไปติดมา มันหาข้ออ้าง

วันนั้นก็เอารถของแฟน ยังไม่ได้แต่งงานกันหรอกเป็นแค่เพียง
คู่หมั้น เมาแล้วขับรถมาตามถนนสายวิภาวดี เวลานั้นเขากำลัง
ซ่อมถนนอยู่ตอนหนึ่ง อาตมาก็เคยนั่งผ่านตรงนั้นแล้วนึกในใจว่า
แห่ม! ไอ้ตรงนี้มันน่าจะมีเรื่อง เพราะไม่เอาไฟติดไว้ รถอาจจะมา
ชนเสาชนอะไรเข้าก็ได้ คนนั้นเกิดอุบัติเหตุรถชนกับรถ ๑๐ ล้อ
แล้วก็ถึงแก่กรรม เขาก็เอาศพมาที่นี้แหละ อาตมาก็ไปเยี่ยมศพ
ถามว่าชื่ออะไร เขาบอกชื่อให้ อ้าว! บวชที่นี้ บอกว่าบวชกับ

หลวงพ่อนั้นแหละ แล้วทำไมจึงตาย...มันเมา ก็มันไม่ใช่ศิษย์ หลวงพ่อมันถึงตายไปอย่างนี้ มันไม่ใช่ฤกษ์...มันไม่ใช่สิกฤกษ์ไม่ดี แต่เพราะไปทำไม่ดีเลยถึงแก่กรรมไป นั่นแหละมืออยู่รายเดียว เพราะกินเหล้า มันไม่ใช่เรื่องอะไร

แต่ถ้าประพฤติดีประพฤติชอบ ตามคำแนะนำที่ให้ไว้ในวัน ลาลิกขาก็จะปลอดภัย เพราะว่าจะลาลิกขาในตอนเช้านี้ต้องให้ ฟังเทศน์ก่อน สอนกันก่อน แนะนำย่าแล้วย่าอีกในเรื่องที่ควร ประพฤติไม่ควรประพฤติ เพื่อให้ออกไปเป็นคนเรียบร้อย ถ้าเขา ตั้งใจประพฤติดีประพฤติชอบอยู่มันก็ไม่มียอะไรเรียบร้อยทั้งนั้น บวชมาตั้งเท่าไรแล้ว ถึงพันคนสองพันคน...สามพันคนเสียด้วย เข้าไป ก็เรียบร้อยอยู่ ไม่เห็นมียอะไรเสียหาย ทั้งๆที่สิกในตอนเช้า ทั้งนั้นแหละ

ทีนี้จะไปสิกเวลาอื่นที่บอกว่า มันก็ไม่ใช่จะดีขึ้นหรือไม่ได้ เลวลงเพราะสิกเวลาไม่ใช่ตามหมอว่า มันอยู่ที่เราทำดี ถ้าเรา ทำดีแล้วก็เป็นอันว่าใช้ได้ เรื่องอย่างนี้แหละ...อยู่ที่ทำดี

การแต่งงานไม่เกี่ยวกับฤกษ์ แต่เกี่ยวข้องด้วยการประพฤติธรรม

แต่งงานก็เหมือนกัน ถ้าเจ้าบ่าวกับเจ้าสาวมันรักกันจริงๆ เสียสละกันจริงๆ อยู่กันโดยธรรมะแล้วจะแต่งงานไหนก็ได้ มัน ไม่แตกแยกกันหรอก ที่แตกแยกกันแม้แต่งงานฤกษ์ดีมันก็แตกได้

เพราะว่านิสัยมันไม่ดี มันไม่เสียสละ บางทีก็แม่บ้านไม่ดี บางทีก็พ่อบ้านไม่ดี มันมีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ดีขึ้นมา มันก็อยู่ไม่ได้ คือไม่ประพฤติธรรม มีความเชื่อไม่ตรงกัน มีศีลไม่เหมือนกัน หรือมีปัญหาไม่เท่าเทียมกัน มีความเสียสละไม่เท่าเทียมกัน มันก็อยู่ด้วยกันไม่ได้

คนเราอยู่ด้วยกัน...มีศรัทธาตรงกัน มีศีลเท่าเทียมกัน มีปัญหาเท่าเทียมกัน มีความเสียสละเท่าเทียมกัน มันก็อยู่กันได้ พระพุทธเจ้าท่านว่าไว้อย่างนั้น ถ้าทั้งคู่ประพฤติตามหลักธรรมเหล่านี้ก็อยู่กันด้วยความสุข แล้วก็ไม่มีปัญหายุ่งยากอะไร แต่ถ้าไม่ประพฤติธรรมแล้ว...มันก็ยุ่ง

เราลองสังเกตลูกหลานของเราที่มันหย่าๆ ลองศึกษาให้ดีกว่าใครผิด มันต้องผิดข้างหนึ่ง หรือผิดกันทั้ง ๒ ข้าง แปลว่าไม่เป็นธรรมทั้งคู่ก็อยู่กันไม่ได้ แต่บางทีมันอยู่กันได้ เพราะมันประพฤติเหมือนกัน เช่น กินเหล้าด้วยกัน เล่นการพนันด้วยกัน เที่ยวด้วยกัน ไม่เท่าใดก็หมดเนื้อหมดตัวร่วมกัน มันก็อยู่กันได้ เรียกว่าผีกับผีมันก็อยู่กันได้ พระกับพระมันก็อยู่กันได้ เทวดากับเทวดาแต่งงานกันมันก็อยู่กันได้ แต่ฝ่ายหนึ่งเป็นผี ฝ่ายหนึ่งเป็นเทวดา...อยู่กันไม่ได้ ถ้าเป็นผีทั้งคู่มันก็อยู่กันได้ แต่อยู่เพื่อความเสื่อม ไม่ได้อยู่เพื่อความเจริญ เทวดากับเทวดาแต่งงานกันก็อยู่กันได้ อยู่จนแก่จนเฒ่า...ถือไม้เท้ายอดทองกระบองยอดเพชร เขาเจริญก้าวหน้าเพราะเขาประพฤติธรรม...สังเกตดู

แม้ดวงไม่สมพงษกัน ถ้าประพฤตธรรมก็อยู่ร่วเม็นเป็นสุข

ครอบคร้วไต มีพระพุทธรเจ้าเป็นผู้นำ มีพระธรรมเป็น
แนวทงชีวิต มีพระสงฆ์เป็นผู้เตือนจิตสะกิดใจ ครอบคร้วก็จจะ
เจรญมั่นคง มีลูกมีหลานดี เพราะประพฤตธรรมดี

แต่ถ้าไม่ประพฤตธรรมแล้วมันก็ยุ่งกันทุกครอบคร้ว ไม่ใช่
ดวงมันไม่ตรงกัน...ไม่ใช่ หรือว่าวันคินเดือนปีมันไม่เข้ากัน เอ
มาทำอะไรแล้วมันก็ไม่เข้ากัน เขาเรียกรว่าทำพิธิ โบราณนี่เขาต้อง
ถามวันเดือนปีของฝ่ายหญิงฝ่ายชายเพื่อเอามาดูว่าเข้ากันได้ไหม
ถ้าเข้ากันไม่ได้อีกฝ่ายหนึ่งก็ไม่ยอมแต่งงานด้วย มันเข้ากันไม่ได้

เมื่อก่อนนี่เขาไม่ได้พบกันหรือก ชายหนุ่มหญิงสาวเขาไม่ได้
พบกัน ไม่ได้รู้จักกัน พ่อแม่เขาไปจัดการสื้อขอให้ มารู้เห็นหน้ากัน
ก็วันแต่งงาน หรืออาจจะเห็นแต่ไม่ได้พูดกัน...ไปเห็นในเวลาอื่น
ไปเห็นเวลาไปวัดวันซ้กพระ ถ้าเป็นปักข์ได้มีมโนราห์แข่งซ้นกัน
เขาก็แต่งตัวไปเที่ยวงาน ไปเห็นกันก็หมายหมั่นบ้นตาไว้ สืบดูว่า
ลูกใครหลานใคร แล้วก็ป็นเรื่องผู้ใหญ่ที่เขามาสื้อขอให้แต่งงาน
แต่ก็อยู่กันเรียบร้อย...ไม่ค้อยยุ่งยาก สังคมชวนาชวสนนนั้น
แต่งงานกันแล้วก็อยู่กันเรียบร้อย ไม่ค้อยมีปัญหอะไร เพราะ
เขาไม่ฟุ้งชาน ต่างคนต่างช่วยกันทำมาหากิน อยู่กันจนแก่เฒ่า
ถือไม้เท้ายอดทองตั้งว่า แต่อาศัยธรรมะเป็นพื้นฐาน เรื่องนี้
ไม่ต้องไปยุ่งก็ได้ แต่เพื่อความสบายใจสำหรับผู้ที่มีความเชื่อ

มีหนุ่มสาวคู่หนึ่งมาหา มาบอกว่า “หลวงพ่อดีช่วยดูฤกษ์ให้ผมหน่อย” ถามว่า “ดูอย่างไร?” “ดูว่าหนูจะแต่งงานกันวันไหนดีก็แล้วกัน” “ทำไมต้องดู?” “คุณพ่อคุณแม่ท่านเชื่ออย่างนั้น จะไปหาหมอดูหนูก็ไม่ค่อยจะเชื่อ เลยมาหาหลวงพ่อดี หลวงพ่อดีว่าแล้วมันก็ใช้ได้ทั้งนั้น” ก็ไม่ต้องเปิดตำราหรรษา ไม่ต้องเปิดตำราว่าเธอเกิดวันอะไรก็บอกมา เพียงถามอีกหน่อยหนึ่งว่า จะเอาเร็วหรือเอาช้า?...ว่าอย่างนั้น บอกว่าเอาเร็ว ภายในกี่วัน? ภายใน ๑๕ วันนี้หรือ? ภายใน ๑๕ วัน ก็เลยบอกให้วันเสาร์ก็แล้วกัน วันเสาร์วันที่เท่านั้นแต่งงาน แต่งงานกันตอนเช้า แล้วเขาก็จะได้ไปบอกกับคุณพ่อคุณแม่บอกว่าหลวงพ่อดีอนุญาตให้แล้ว ว่าวันเสาร์นี้เขาก็ว่าดี ท่านอนุญาตให้ ความจริงไม่ใช่ดูหมอดูอะไร ดูว่ามันเหมาะวันไหนก็ให้เขาแต่งงาน แล้วก็อยู่เรียบร้อย มีลูก ๓ คนแล้วเวลานี้ เพราะนานมาแล้ว ตั้งแต่มาอยู่วัดชลประทานฯ ใหม่ๆ มีลูกตั้ง ๓ แล้วเวลานี้...เรียบร้อย ทั้งๆที่ไม่ได้ดูฤกษ์ยามอะไร แต่ว่าแนะนำวันให้ว่าควรจะวันนั้นให้มันพอเหมาะพอดี หยุตงาน หยุตการ คนที่จะมาช่วยเหลือก็มาสะดวก เท่านั้นเองแหละมันก็ไม่ลำบากอะไร

คราวหนึ่ง ไปนั่งที่วัดแจ้ง สงขลา มี ๒ คน มาถึงก็ถามหาสมภารซึ่งเป็นเพื่อนกัน ชื่อเจ้าคุณวิเชียร ท่านสมภารก็ถามว่ามาธุระอะไร? อยากให้ท่านเจ้าคุณช่วยดูให้ เด็กมันจะแต่งงานกัน เจ้าคุณเดินลูกเข้าไปในห้อง ก็ถามว่าไปทำไม? ไปเอาตำรา ท่านมี

ตำราพรหมชาติอยู่เล่มหนึ่ง อาตมาบอกว่า “โ๊ย้ย! ไม่ต้องหรอก เรื่องมันเล็กน้อยจะไปดูตำราทำไมผมดูให้เอง” เลยก็บอกว่า โยมพร้อมแล้วหรือ? ลูกชายลูกสาวพร้อมที่จะแต่งงานกันแล้วนะ จะเอาเร็วๆไหม อาทิตย์นี้ สัปดาห์นี้ หรือสัปดาห์ไหน? เอาอาทิตย์นี้แหละ วันไหนดีเจ้าคะ? ก็แนะให้วันดี เอ้า...แต่งงานพฤหัสบดี เพราะว่าไม่ใช่ข้าราชการ เป็นคนทำมาหากิน ก็บอกว่าวันพฤหัสบดีนี้วันดี ฉะนั้นก็เกิดวันพฤหัสบดี เหมือนกัน จึงตีมาถึงจนบัดนี้แหละ คือให้แต่งงานวันพฤหัสบดี นั่นเอง

เขาก็อยู่กันเรียบร้อย เวลานี้ก็ยังอยู่ คือมันรักมันชอบกัน แล้วก็อยู่กันได้ แต่ถ้ามันไม่รักไม่ชอบให้วันวิเศษอย่างไร มันก็อยู่กันไม่ได้หรอก...กันหม้อไม่ทันดำ คนโบราณเขาพูดเอาไว้เพราะว่าหุงข้าวด้วยหม้อดิน กันหม้อไม่ทันดำก็หย่ากันแล้ว นี่ก็เพราะว่ามันไม่รักไม่ชอบกัน เรื่องมันเป็นอย่างนั้น มันก็แปลกๆแหละ

เตรียมพร้อมรับกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น

เหมือนคนที่จะเดินทางไกลนี่ก็ต้องดูฤกษ์ ชื่อตัวเรือบินอะไรเรียบร้อยแล้ว เรือบินจะออกพรุ่งนี้กลางคืน แต่ว่าพรุ่งนี้ไม่มีฤกษ์ออกจากบ้าน เลยไปหาหมอ หมอเขาบอกว่า แหม! วันพรุ่งนี้ออกจากบ้านไม่ได้ทั้งวัน เอ...ออกจากบ้านไม่ได้แล้วจะไปทำมาหากินได้อย่างไร มันก็ต้องอยู่บ้านวันยังค่ำ เลยกก็ต้องออก

เสียวันนี้ ไปนอนที่ไหน?...นอนโรงแรม เรือบินยังไม่ออกเลยต้องไปนอนโรงแรม เสียค่าโรงแรม เสียอะไรต่ออะไร เข้าไปนอนคนเดียวไม่ได้ ต้องเอาแม่บ้านไปนอนด้วยที่โรงแรม เสียค่าโรงแรม ๒ คนนอนวันกับคืนหนึ่ง แล้วไปขึ้นกลางคืน เรือบินออกกลางคืนออก ๒๓.๐๐ น.

ต้องดูวัน...ออกจากบ้าน แล้วเราออกจากบ้านอยู่ทุกวันๆ เข้าก็ออกไปทำงาน เย็นก็เข้าบ้าน ก็ไม่ได้ดูฤกษ์ดูยามอะไร นี่จะไปเรือบินไปนอกต้องดูหน่อย กลัวเรือบินจะไปตก ไม่ใช่เรื่องอะไรหรอก มันจะตกก็หนีไม่พ้นถ้าเครื่องมันเสีย...มันก็ตก

เรือบินตกนี่โยมไม่ต้องเป็นทุกข์หรอก คือตายสบายมาก ตายเรียบร้อย เรือบินตก...ไม่เจ็บไม่ตื่นอะไร ชุบ...โป่ง! ลงไปเลยเรียบร้อยดี ถ้าลงในทะเลยิ่งเรียบร้อยใหญ่ ลงไปทั้งลำเลย ลงไปในทะเล เรียกว่าฝังเสร็จเรียบร้อย ลงบนบกมันก็แตกกระจายไปตามเรื่องตามราว เนื้อที่กว้าง...มันกระเด็นไปไกลหน่อย ถ้าเนื้อที่แคบมันก็ลงเหว...มันก็อยู่ในนั้น มันไม่ไปไหนหรอก...มันอยู่ในเหวนั้นแหละ มันไม่ลำบาก

เวลาขึ้นเรือบิน เขาอธิบายต้องทำอย่างนั้น เอาออกซิเจนมาใส่ มันไม่มีโอกาสจะทำสักที พอเกิดอุบัติเหตุมันทำไม่ทัน เขาว่าที่เบาะไ้ที่นั่งนั้นแหละคือชูชีพ ให้เอามาถือไว้อย่างนี้แล้วก็ลงไป มันไม่ได้ลงสักรายเดียว...ไม่ทัน แต่เขาก็สอนตามหน้าที่ เรียกว่าพอเรือบินจะออกก็สอน ทำให้ดูอย่างนั้นอย่างนี้ อาตมาไปทีไร

ก็นั่งยั้งๆ อยู่ในใจว่าไม่ได้ทำหอรอก เวลามันเกิดอุบัติเหตุมันหยับไม่ทัน เรือบินมันหนักเหลือเกิน พอเครื่องมันเสีย มันก็บึ้ม! ลงไปแล้ว...เร็วมาก...เรียบริ้อย ไม่ได้ใช้สักรายหนึ่ง มันเป็นอย่างนั้นไม่ต้องกลัวเวลาไปอย่างนั้น

อาตมาไปเรือบินไม่ได้ไปนึกกลัวอะไร นึกแต่ว่าถ้าเรือบินมันเสียหายมันก็ตาย เราไม่ต้องเป็นห่วงอะไร วัตวาอารามก็ไม่ห่วง คนอื่นเขาอยู่กันต่อไป เราไม่มีอะไรที่จะไปแบกภาระ ไปให้มันสบาย นั่งไปสบายๆ มีอะไรก็ไม่เป็นไร แต่เรือบินไปนอกมันไม่มีอะไร มันไปของมันเรื่อยๆ ไปอย่างนั้นแหละ เรือบินไปเชียงใหม่ไปหาดใหญ่ยังมีบ้าง บางทีถูกพายุพริบ ๆ ๆ ไป

มีสติเผชิญกับปัญหาทุกสิ่ง

คราวหนึ่ง ออกจากภูเก็ตไปสงขลา ทั้งลมทั้งฝน เรือบินบูบับ ๆ ๆ บาทหลวงนั่งอยู่ใกล้ๆ อาตมา ล้วงลูกประจำออกมา จิ้มขวาจิ้มซ้ายใหญ่เลย ก็นึกในใจว่า บาทหลวงนี่กลัวตายหรือ? หลวงพ่อนั่งเฉย นั่งอยู่เฉยๆ หลวงพ่อนั่งยั้งบาทหลวงไปในตัว บอกว่า เอ...ไปกลัวตายอะไร มันจะตายก็ตายซิ จะไปทุกข์ไปร้อนอะไร ก็ไม่เป็นไรมันก็ไปถึงสงขลา แต่ว่ายังลงไม่ได้ มีดไปหมด นึกสงสัยว่าทำไมไม่ลงสักที เตี้ยวไปทะเลๆ ทำไมไปทะเลบ่อยๆ... ลงไม่ได้ สนามบินไม่ให้ลง แต่นักบินคือบินเวียนไปเวียนมา พอ

เจาะช่องได้หน่อยก็ลงไปได้ พอลงไปถึงสนามบินนายท่ามาถึง
 คุณนี่ตื้อมาก!...ชี้หน้าเลย เขาบอกไม่ให้ลงไปให้บินกลับไปทีไรก็เกิด
 ตื้อลงมา นักบินบอกว่ามือชั้นนี้ ยังคุยโตเสียอีก เพราะเรือไม่ตก
 มันยังคุยโตได้ ถ้าตกแล้วไม่ได้คุย **ไม่ต้องตกใจ ทำใจดีๆไว้ ถ้ามี**
เหตุการณ์อะไรก็คือว่ายอมมันเสียก็แล้วกัน ถ้ามีอะไร อ้าว! เป็น
อะไรก็เป็นกัน...ยอมมันเสีย พอยอมแล้วก็หมดเรื่อง ไม่กลัวแล้ว
คนเราถ้ายอมแล้วมันไม่กลัว ไม่ว่าจะอะไรแหละ...จะเป็นอะไรก็เป็น
กันก็หมดเรื่อง อย่าไปวิตกกังวลให้มันเกิดปัญหา จิตใจของเราจะ
เศร้าหมอง ยอมเสียแล้วก็นั่งเฉยๆ ภาวนาไปในใจก็ได้ นึกว่า
เออ...มันไม่เที่ยง ถ้ามันจะตายมันก็ตาย ถ้ามันไม่ตายก็อยู่ต่อไป
นึกอย่างนั้นแหละ

ประพุดดีเมื่อไร ฤกษ์ดีเมื่อนั้น

ความเชื่อตามพระพุทธศาสนาแม้ในขั้นต้นๆนั้น เราควรจะ
 เชื่ออะไร ข้าพเจ้าพูดให้เห็นง่ายๆในเรื่องอันเกี่ยวกับความสุข
 ความทุกข์ในชีวิตประจำวัน

ชาวพุทธเราโดยทั่วไปยังไม่ไว้วางใจในตัวเอง ไม่ไว้วางใจ
 ในพระพุทธรัตนตรัย เราพูดว่า ข้าพเจ้าถึงพระพุทธ พระธรรม
 พระสงฆ์ ว่าเป็นที่พึ่ง แล้วก็ยังพูดแถมพวกไปอีกว่า ที่พึ่งอย่างอื่น
 ของข้าพเจ้าไม่มี พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นที่พึ่งอัน

ประเสริฐของข้าพเจ้า...แน่หรือ? ยังไม่แน่เสมอไป เพราะว่าเรายังไม่ได้เอาหลักของพระพุทธเจ้ามาใช้เป็นเครื่องมือสะสางปัญหาชีวิต เราจึงพบแต่ความยุ่งยากลำบากเดือดร้อนต่างๆ

เวลาพี่น้องจะทำอะไรก็มักจะมีความวิตกกังวล กลัวว่าจะเป็นอย่างนั้น กลัวจะเป็นอย่างนี้ เวลาจะทำอะไรก็ต้องไปสืบถาม อย่างน้อยก็ต้องไปปรึกษาหมอดูเสียก่อน ว่าควรจะทำอะไร จะทำเวลาไหน ควรจะเอาเวลาฤกษ์ไหนดี บางทีหมอบอกว่าฤกษ์ดีสี่ โกล์เวลาฤกษ์ดี ถ้าทำชั้วก็ไปไม่ได้

พระพุทธเจ้าตรัสไว้ในพระสูตรตอนหนึ่งว่า

ผู้ใดประพตีสุจริตตอนเช้า ตอนเช้าเป็นฤกษ์ดียามดี

ประพตีสุจริตตอนสาย ตอนสายเป็นฤกษ์ดียามดี

ประพตีสุจริตตอนกลางวัน กลางวันเป็นฤกษ์ดียามดี

กลางคืนประพตีสุจริต กลางคืนเป็นฤกษ์ดียามดี

ความดีของวันเวลานั้นไม่ได้อยู่ที่ดวงดาวในท้องฟ้า

ในทางพระพุทธศาสนาถืออย่างนี้

แต่ว่าใครเขาถือไปอีกแบบหนึ่ง เรามาพูดเรื่องพุทธศาสนากัน ใครเรียนใครก็เรียนไปเถอะ ใครจะเชื่อก็เชื่อไป แต่ข้าพเจ้าเป็นลูกศิษย์ของพระพุทธเจ้า จะต้องเชื่อตามพระพุทธเจ้า **ฤกษ์ที่แท้จริงนั้นอยู่ที่การกระทำดีของเราเท่านั้น** การกระทำนั้นแหละเป็นใหญ่ คนบางคนได้รับผลเป็นความทุกข์ ก็ไม่รู้ว่าความทุกข์นั้นมาจากอะไร ถ้าไปถามหมอดูๆก็เรียกว่า เกิดอุปัทพ์ คือว่าเกิด

เสนียดจัญไรขึ้นในบ้าน ถ้าไปถามหมอพวกนั้นเขาก็บอกว่า บ้านไม่ค่อยดี มีอะไรลุ่มๆด้านนั้น ตอนๆด้านนี้ มีต้นไม้ด้านนั้น ด้านนี้มีบ่อ...เดาไปตามเรื่องแหละ คนไปถามก็เชื่อ เมื่อเชื่อแล้วก็ต้องเปลี่ยนบ้าน เปลี่ยนสภาพของบ้าน เอานั่นออกเอานี้ออก แม้เอาออกแล้วมันยังป่วยอยู่อย่างนั้นแหละ ถ้าไปถามหมอผี เขาก็ว่าถูกผีทำ ไปถามหมอดั่งศาลพระภูมิ เขายอมบอกว่าบ้าน ไม่ได้ตั้งศาลพระภูมิ เรื่องมันจึงเดือดร้อนอย่างนี้ ต้องตั้งเสียหน่อย...เสียไปสองพันสามพันบาท ให้เงินหมอเสียหน่อย เออ...สบายใจไป หมอต้มเอาเงินไปกินแท้ๆ หมอรวกกันเป็นแถวๆ

ข้าพเจ้ารู้จักคนหนึ่ง ร่ำรวยมีเงินนับล้าน ไม่มีศาลพระภูมิในบ้าน แล้วก็ไม่ได้ทำสิ่งเหลวไหล เชื่อตรงตามหลักคำสอนของพระพุทธเจ้า บ้านแกก็ใหญ่โต ทำมาหากินดี ลูกทุกคนของแกก็เรียบร้อย ไม่เกะกะระราน เทวดาไม่ต้องมาช่วยหรอก พ่อแม่สองคนช่วยกัน ออกมาแล้วก็ดูแลมันก็เรียบร้อยเท่านั้นแหละ แต่ถ้าพ่อแม่ไม่ดีแล้ว...เกิดมามันก็ไม่ดี แม้ว่าจะมีศาลพระภูมิอยู่รอบบ้าน พ่อขี้เมา แม่ขี้ไฟ ลูกเกิดมามันก็รุงรังไปทั้งนั้นแหละ ลูกไม่ได้ความ เพราะเป็นไปตามพันธุ์ ความจริงมันจะเป็นอย่างนี้

ข้าพเจ้าพูดอย่างนี้ ฟัน้องบางคนอาจจะนึกว่า ถ้ามันจะไปกันใหญ่เสียแล้วละท่านปัญญานันทะ แนวของข้าพเจ้าเป็นอย่างนี้ เพราะข้าพเจ้าเชื่อพระพุทธเจ้า ไม่เชื่อเรื่องอื่น ไม่เชื่อสิ่งเหลวไหลอะไรทั้งนั้น ใครจะมาบอกว่าอะไรเป็นอะไรนั้น ข้าพเจ้าไม่เชื่อ

ข้าพเจ้าต้องคิดต้องตรอง เพราะว่าคนฉลาดในสมัยนี้ชอบหลอกคนโง่ ชอบต้มกัน มีอะไรพอจะหลอกหาสต่างค์กันได้ เป็นต้องหลอกกันทีเดียว พวกเราชาวพุทธถูกเขาหลอกปีหนึ่งไม่รู้สักกี่ครั้ง เสียเงินไปแล้วเท่าใด เพราะไม่ได้ใช้ปัญญาตัวเอง

การยึดถือ...เป็นอุปาทาน...เป็นความทุกข์

คราวหนึ่ง เขาเอากระดูกพ่อเข้าบรรจุในอนุสาวรีย์ ไปดูพระพระก็ให้ฤกษ์ พระบอกว่าฤกษ์ดีสามกลางคืน อาตมาก็ถูกนิมนต์ไปด้วย แต่อาตมาบอกไม่ไป ฤกษ์นั้นมันไม่ไหว...ฤกษ์ดีสาม กำลังนอนหลับสบาย ไปนั่งสวดเอากระดูกผีเข้าบรรจุ ไม่ได้เรื่องอะไรทำไมไปดูอย่างนั้น หมอนี้ไม่ฉลาดเสียเลย มันควรจะดูพอให้เขาสะดวก เขากินข้าวกินน้ำเสร็จ ถวายเพลเสร็จแล้ว ฟังเทศน์เสียสักกัณฑ์หนึ่ง พอเทศน์เสร็จได้ฤกษ์แล้วเข้าบรรจุไปเลย ชาวบ้านก็ไม่ต้องตื่นกลางดึก พระก็ไม่ต้องตื่นมาให้ลำบาก งานการมันก็ไม่หลายมือหลายหน นี่ต้องตื่น...แล้วหารถขับกันมากกลางดึกกลางคืนจะเอากระดูกพ่อเข้าบรรจุ นี่มันเป็นอย่างนี้ เขาเรียกว่าถือเป็นพิธีเกินไป โดยไม่ได้ดูเหตุผลต้นดูปลาย ก็เป็นเหตุให้เกิดความทุกข์ความเดือดร้อนด้วยประการต่างๆ อันนี้เกิดจากอะไรก็เกิดจากอุปาทาน การยึดติดอยู่ในสิ่งเหล่านี้กันเสียจนกระทั่งเรากลัวกันไป ตกอกตกใจไป จนไม่ได้เรื่องอะไร

มองทุกสิ่งด้วยตาปัญญา

พวกมงคลตื่นข่าวมันเยอะ พอตื่นเข้าได้ยินเสียงจิ้งจกทัก
...นับแล้ว...เท่านั้นเป็นมงคล...เท่านั้นไม่เป็นมงคล นั่งนับเสียง
จิ้งจก ตึกแกร็อง...ก็นั่งนับอีก...ร้องก็ที ไม่ได้เรื่อง...ยุ่งใหญ่

พระพุทธเจ้าท่านว่าอย่างไร?

พระพุทธเจ้าท่านตรัสว่า . . .

ประโยชน์ย่อมล่วงเลยคนปัญญาอ่อน

...ที่ไปนั่งดูดาวดูเดือนอยู่

ประโยชน์มันเป็นฤกษ์อยู่ในตัวแล้ว

ดวงดาวในท้องฟ้าจะช่วยอะไรได้

เราต้องหัดมองอะไรๆด้วยปัญญา ไม่ใช่มองด้วยตาเนื้อ
หรือมั่งสะจักซุอย่างเดียว ต้องมองด้วยตาปัญญาคือปัญญา
จักซุด้วย มองด้วย “ตาใน” ไม่ใช่ “ตานอก” มองพิจารณาสิ่ง
นั้นๆ ให้เห็นชัดตามสภาพที่เป็นจริง

สิ่งทั้งหลายล้วนมีเหตุมีผล สิ่งดลบันดาลจึงไม่มีจริง

มีแต่พระพุทธศาสนาที่มีคำสอนเป็นวิทยาศาสตร์ ให้บุคคล
สามารถหาเหตุแห่งสุขและทุกข์ได้ด้วยตนเอง ไม่ต้องรอคอย
สิ่งดลบันดาลที่เชื่อถือกันไปอย่างลมๆแล้งๆ ทั้งๆที่ไม่มีอยู่จริง

หลวงพ่อบัญญาฯ ได้สอนไว้ว่า ...

ถ้าเราคิดในทางที่ไม่ถูกต้องก็เป็นทุกข์ ทุกข์เพราะคิดไม่เป็น ถ้าคิดเป็นแล้วก็มีความสะดวกสบาย เพราะฉะนั้นในฐานะที่เราเป็นพุทธบริษัท หัดคิดให้เป็น คิดให้ถูกต้อง คิดให้เกิดปัญญา อย่าคิดด้วยความโง่เขลา เพราะถ้าไปคิดด้วยความโง่เขลาแล้ว...มันก็เป็นทุกข์ แล้วใครชอบทุกข์บ้าง? อยู่ดีๆจะเอามือไปชุกหีบทำไม เอามือไปจับไฟทำไม อย่าเอาไปชุกหีบ อย่าไปหาเรื่อง ที่นั่งกลุ่มใจ นั้นเพราะไปหาเรื่องทั้งนั้นแหละ...โง่ทั้งนั้นแหละ...มันไม่ใช่เรื่องอะไร โง่ที่ไรก็เป็นทุกข์ทุกที ถ้าเราฉลาดเราก็ไม่ทุกข์ เราคิดเป็นคนฉลาดนั้นก็เพราะคิดเป็น คิดถูกต้อง คิดตามกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ คิดตามหลักของธรรมดา เราก็ไม่ต้องเป็นทุกข์เพราะสิ่งนั้น...ชีวิตก็สบาย

อย่าไปนึกว่าเราเป็นคนเคราะห์ร้าย อย่าไปทุกข์กับมันเลย
ของมันไปเถอะว่า เมื่อไรมันจะดับกัน แล้วดูด้วยปัญญา เมื่อสิ่งนั้น
ดับไป เราก็เบาใจ ไปรุ่งใจ

ไม่มีเหตุ ผลเกิดไม่ได้ บังเอิญไม่มี ดลบันดาลไม่ได้

อีกประการหนึ่ง เมื่อมีอะไรเกิดขึ้นก็ควรคิดว่า มันเกิดขึ้นจากอะไร? พระพุทธเจ้าวางหลักไว้ให้เราได้ศึกษาว่า สิ่งทั้งหลายเกิดจากเหตุ ไม่มีเหตุ...ผลเกิดไม่ได้

นี่อันนี้สำคัญ สำคัญมากที่เราจะต้องยึดเป็นหลักไว้สำหรับพิจารณาเพื่อให้เกิดปัญญา สิ่งทั้งหลายเกิดจากเหตุ ไม่มีเหตุแล้วผลเกิดไม่ได้ บังเอิญไม่ได้

ที่เราพูดว่า แหม! บังเอิญไม่มี มันต้องมีเหตุ...รถสองคันบังเอิญชนกันแหลกไปเลย...มันไม่ใช่บังเอิญ ยังไงมันต้องมีเหตุ คนขับรถมันประมาทมันถึงชนกัน ไมค์นใดก็คั้นหนึ่งแน่ๆ เพราะว่าประมาทมันถึงชนกัน

อะไรที่เกิดขึ้นในชีวิตของเรานี้ก็เหมือนกัน เราย่านึกว่ามีสิ่งนั้นสิ่งนี้ตกลงมาเกิดขึ้น...ไม่มี พระพุทธศาสนาไม่มีเรื่องตกลงมา ไม่มีอำนาจอะไรที่จะมาทำให้เป็นอะไร มันเป็นเรื่อง เพราะว่ามันมีเหตุ

เหตุทั้งหลายนั้น สำคัญที่ตัวเรา

แล้วเหตุมันอยู่ที่ไหนล่ะ? ที่สำคัญก็อยู่ที่ตัวเรานั้นแหละ ถ้าเรารับว่าเหตุอยู่ที่ตัวเรา...มันแก้ง่าย แก้ได้

แต่ถ้าว่าเหตุอยู่ที่ดวงดาวโนน จะไปจัดอย่างไร จะไปแก้ได้อย่างไร เหตุอยู่ภายนอก...มันแก้ไม่ได้ ต้องโทษตัวเอง ต้องบอกกับตัวเองว่า “ฉันทำผิดเอง จึงเกิดสิ่งนี้ขึ้น” ไม่ต้องโทษใคร ไม่ต้องว่าใคร ว่าตัวเอง ต่ำตัวเอง เขกกระบาลตัวเองก็ได้ เพราะว่าไปคิดผิด พุดผิด ทำผิด คบคนผิด ไปสู่สถานที่ผิดๆ มันจึงเกิดเรื่อง

แล้วก็ต้องค้นต่อไปว่า มันผิดอย่างไร เราคิดผิดอย่างไร พุดผิดอย่างไร ทำผิดอย่างไร เราคบคนผิดอย่างไร ไปสู่สถานที่ผิดอย่างไร ต้องศึกษาให้ละเอียด เราต้องใช้ปัญญาเป็นเครื่องพิจารณาศึกษาให้ละเอียดให้รอบคอบ อย่าทำอะไรแบบลวกๆ แต่ต้องทำด้วยความละเอียดรอบคอบ โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับชีวิตนี้มันต้องละเอียด ต้องรอบคอบอย่างแท้จริง ใช้ปัญญาเป็นเครื่องพิจารณาอย่างแท้จริง เราอย่าเพียงแต่นึกเอาว่ามันเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ คาคคเนเอาไม่ได้ แต่ต้องคิดให้ลึกซึ้งให้เข้าใจให้เห็นชัดด้วยใจว่า อะไรเป็นเหตุให้เกิดอะไรขึ้นในชีวิตของเรา

กรรมของตน คนเป็นผู้ลบล้างบาป...ทำอย่างใดก็ได้ อย่างนั้น

เรื่องกรรมเป็นเรื่องใหญ่ เป็นเรื่องสำคัญ เป็นเรื่องหนึ่งของพระพุทธศาสนาที่ทำให้พระพุทธศาสนาแตกต่างไปจากศาสนาอื่นอย่างสิ้นเชิง

การกระทำของตนเอง ไม่ว่าดีหรือชั่ว

คือตัวลบล้างบาปผลักดันให้เราเป็นไปในรูปแบบต่างๆ

หลวงพ่อบุญญาฯ ได้สอนเรื่องกรรมไว้อย่างเข้าใจได้โดยง่าย ๆ ว่า **ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว** เราจักหลีกเลี่ยงผลแห่งการที่เรา **ทำไว้ไม่ได้** นี่เป็นมติอีกอันหนึ่งของพระพุทธศาสนา เป็นมติที่แสดงถึงเรื่องของกัมมะ หรือเขียนอีกอย่างหนึ่งว่ากรรม

คำว่า **กรรม** นี้ เป็นคำที่ชาวไทยเราได้ยินกันบ่อยๆจนชินหูจนเราเอามาพูดกันเสมอๆว่า กรรมจริงๆบ้าง เป็นกรรมเป็นเวรบ้าง พูดกันมากจนลืมนึกถึงจิตถึงความหมายของคำนี้

ที่จริง คำว่า **“กรรม”** นี้ เป็นหลักใหญ่มิใช่แต่พุทธศาสนา หากเป็นของทุกศาสนาที่อุบัติขึ้นในอินเดีย เป็นหลักคู่กันกับเรื่อง **“ความเวียนว่ายตายเกิดหรือสังสารวัฏฏะ”** อันเป็นหลักสำคัญอีกอันหนึ่ง มีคนหนุ่มเป็นจำนวนมากไม่ค่อยเข้าใจในหลักกรรมนี้ แล้วเข้าใจเขวไปอีกทางหนึ่ง ว่าทำดีจะได้ดีก็ต่อเมื่อมีคนเห็นและได้รับรางวัล ทำชั่วจักได้ชั่วยกก็ต่อเมื่อมีคนเห็นและติเตียน...จับได้เมื่อเห็นอย่างนี้ก็เป็นเหตุไม่กลัวต่อผลของการทำ กล้าทำความชั่วได้เสมอในเมื่อมีโอกาส

ปกติจิตใจของมนุษย์ปุถุชนนั้น ย่อมมีความโน้มเอียงไปในทางอกุศลอยู่เสมอ เพราะการทำชั่วนั้นง่ายกว่าการทำความดีสำหรับคนชั่ว สิ่งใดเป็นที่พอใจโดยเอากิเลสของตัวเป็นเครื่องวัดก็มักทำสิ่งนั้นโดยง่ายตาย ปราศจากการคำนึงถึงผลได้เสียอันจักมาถึงข้างหน้า ความทุกข์ความเดือดร้อนจึงมีแก่ตนเสมอๆ มีคนจำนวนมากที่ยังไม่เข้าใจในเหตุผลอันนี้ ถ้าความทุกข์ร้อนอันใดเกิดขึ้นแก่ตน แทนที่จักแสวงหาเหตุในตน กลับไปหาเหตุจากสิ่งภายนอก คือนึกว่าผีให้โทษบ้าง เทวดาและพระเจ้า (God) ลงโทษตนบ้าง เมื่ออยากพ้นโทษก็ไปทำพิธีแก้ตัวขอโทษ ไปล้างบาป ฯลฯ อันเป็นพิธีงมงายไร้เหตุผล แทนที่จักตัดรากของความทุกข์ออก

กลับเป็นการเพิ่มพูนความทุกข์ให้แก่ตนมากขึ้น สิ่งเหล่านี้เป็นผล
เนื่องมาจากการไม่เชื่อในทางที่ถูกเป็นปัจจัย

ทุกสิ่งในสากลพิภพย่อมตกอยู่ภายใต้กฎความจริง

ในทางพุทธศาสนาสอนให้คนเข้าใจเหตุผลตามที่เป็นจริงและ
บอกให้ทราบว่ ทุกสิ่งที่ปรากฏแก่ชีวิตของเรานั้น...กรรมนั้นเป็น
แรงงานของโลก เป็นผู้แยกเป็นผู้แบ่งให้เห็นความแตกต่างกัน
ระหว่างสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่ง ทั้งเป็นเหตุสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน
ประดุจลูกโซ่

ถ้าเรามองโลกให้ดีแล้ว ความจริงจักปรากฏ ทำไมมนุษย์
แตกต่างกันทั้งรูปร่างและจิตใจ...นั่นเป็นผลของกรรม ดังคำว่า
“กรรมจำแนกสัตว์ให้เลวและประณีต” ไม่เฉพาะแต่สัตว์ที่มีชีวิต
แม้เมื่อดกรวดเม็ดทรายที่ไม่มีชีวิต ก็ถูกกรรมจำแนกให้เป็นไป
ต่างหาก ถ้าเราลงไปสู่มแม่น้ำ...กำเอาทรายขึ้นมาสักกำหนึ่ง แล้วดู
ด้วยความคิดจักเห็นว่า มันมีรูปร่างต่างๆกัน กลม รี แบน เหลี่ยม
ทำไมเป็นเช่นนั้น ตอบว่าเพราะการครูดสีในเวลาที่ถูกกระแสน้ำ
พัดผ่านไม่เหมือนกัน รูปร่างมันจึงต่างกัน นี่คือผลของกิริยาหรือ
กรรมอย่างหนึ่ง ในชั้นเรียนหนึ่งสมมติว่ามีนักเรียนสามสิบคน
นักเรียนเหล่านี้มีความรู้ไม่เสมอกัน ซึ่งวัดได้จากการทดสอบ ทำไม
จึงมีความรู้ไม่เท่ากัน นั่นเป็นผลจากการกระทำที่ไม่เท่ากันอีก

ไม่ว่าอะไรในสากลพิภพนี้ . . .

ยอมตกอยู่ภายใต้กฎความจริงคือกรรมทั้งนั้น

สำหรับสิ่งที่ไม่มีชีวิตก็มีกิริยา ปฏิกิริยา ส่วนสิ่งที่มีชีวิตก็มี
เจตนา ความคิดตั้งใจ มีกิริยาการกระทำ มีปฏิกิริยา และผลของ
การกระทำอันเกิดขึ้นตามลำดับแห่งเจตนา กรรม ผลและเหตุ
แห่งการกระทำนี้กลายเป็นแรงงานที่จักผลิตผลต่อไปอีก ผู้ทำจึง
ต้องรับสนองตามแรงงานที่ตนเสนอไว้ นี่เป็นกฎอันหนึ่ง

กรรมแสดงผลดีผลร้ายให้ปรากฏอยู่เสมอ

**อันความเป็นอยู่ในสากลจักรวาลนี้ มีกรรมและผลปรากฏ
อยู่เสมอ สลับซับซ้อนกันไม่รู้กี่ชั้นจนมนุษย์ศึกษาไม่จบ เราจึง
ต้องรับผลร้ายจากปรากฏการณ์ของธรรมชาติอยู่เนืองๆ**

พระอาทิตย์มีกำลังความร้อนและส่องมายังโลก ทำให้น้ำ
ในที่ต่างๆกลายเป็นไอไปในอากาศ รวมกลุ่มกันเข้าก็เป็นก้อนเมฆ
เมฆลอยต่ำลงมาก็กลายเป็นฝน ฝนตกทำให้ต้นไม้และคนสดชื่น
บ้าง ทำให้เกิดสิ่งอื่นๆขึ้นบ้าง สิ่งหนึ่งมีแล้วเป็นของอีกสิ่งหนึ่ง
แล้วเป็นของอีกสิ่งโน้นต่อไป ผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้กระทำและผู้
ถูกระทำเรื่อยไป มนุษย์ที่อยู่ในเมืองชวนกันเข้าในป่าโค่นต้นไม้
จนป่าเตียน...ฝนไม่ตกตามฤดูกาล มนุษย์ก็ได้รับผลของตนเอง
โดยขาดน้ำสำหรับทำการเพาะปลูก แล้วก็เดือดร้อนอีกมาก

กว้างทั้งฝูงอยู่ในป่า ต่อมากว้างจะมีเจตนาก็ตาม หรือไม่มีก็ตาม ขวนกันกินเถาววัลย์พันธุ์ไม้จนป่าเตียน มนุษย์เรารู้ว่ามีกว้างก็เข้าไปล่ายิงมากินเป็นอาหารเสีย นี่ก็เป็นผลที่เห็นแล้ว

นกบางชนิด ชอบกินตัวหนอนที่อาจทำลายพืชของมนุษย์ มนุษย์อยากกินเนื้อนก จึงได้ทำการฆ่านก ต่อมากมีหนอนมากขึ้น เพราะขาดคู่ปรับ มนุษย์ก็ต้องเดือดร้อนเพราะกรรมของตนเอง

ที่บ้านข้าพเจ้ามีป่าขนาดใหญ่ มีนกกา นกยางขาว มาทำรังอยู่มาก มันถ่ายมูลลงในนาป่าอย่างนั้น ถึงฤดูทำนาชาวนาที่หวานกล้า กล้าขึ้นงามมาก ไม่ต้องเหนื่อยเพราะการหาปุ๋ย ต่อมาชาวนาขวนกันโค่นไม้ยางเสื่อยกระดานขายในตลาด ฝูงนกไม่มีที่อาศัย จึงหนีไปอยู่ที่อื่นเสียหมด มูลนกจึงไม่มีชาวนาหวานกล้า กล้าก็ไม่งาม เป็นเหตุให้เดือดร้อน

นี่เป็นผลของกรรมที่เราสร้างไว้ในอดีต

ผลก็เกิดขึ้นในปัจจุบัน

และผลอันนั้นจักเป็นเหตุให้เกิดผลอันใดอีก

ใ ค ร จ ะ ท า น า ย ไ ต้ ? . . .

ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ก็เป็นแต่เพียงเหตุการณ์เล็กน้อยของโลกที่พอจะมองเห็นได้เท่านั้น เหตุการณ์อื่นใดที่ปรากฏ ถ้าเราไม่เอาความคิดของเราไปฝากไว้กับเทวดา พระเป็นเจ้าหรือฝากไว้กับผีสิงแล้ว เราก็ใช้ความคิดของเราค้นหาเหตุผลได้ โดยอาศัยหลักกรรมและแนวทาง

อำนาจที่ดลบันดาลให้สุขทุกข์เกิดขึ้น

ที่นี่ ลองหันมาพิจารณาถึงสุขและทุกข์ประจำวันของชีวิต
กันบ้างว่ามันมีเหตุมาจากอะไร?

ทำไมเราจึงไม่สบายทางกาย? เช่น เป็นโรคอย่างนั้นอย่างนี้
อย่าตอบว่าเพราะพระภูมิเจ้าที่ผีป่าให้ร้าย เพราะถ้าตอบอย่างนั้น
ก็เท่ากับเรายอมใจ ไม่แสวงหาเหตุผล ต่อไปมาใช้ปัญญากันดีกว่า
และจะทราบได้ว่าเหตุมันมี และเหตุนั้นก็เนื่องจากการกระทำ
ของเราเองเหมือนกัน เพราะว่าเราไม่รู้จักประมาณในการกินอยู่
บริโภคสิ่งที่ให้โทษแก่ร่างกาย ไขมันจนเกินพอดี ล้วนเป็นเหตุให้
เรารับผลของมันทั้งนั้น ถ้าเรารู้เท่าในเหตุผล และเข้าใจว่าอะไร
เป็นเหตุของสิ่งนั้นๆ ผลก็คงเกิดทุกข์สุขบ้าง สุดแล้วแต่เหตุอัน
เป็นมาก่อน ชีวิตของเราจึงขึ้นอยู่ในทางดีและปลอดภัยทั้งปวง

เรื่องความสุขทุกข์ของกาย

ก็มีกรรมเป็นสมุฏฐาน มิใช่เพราะเหตุอื่น

ถ้าเราเห็นใครเดินกะเผลกกะเผลกเพราะขาพิการ พวกเรา
มักคิดแต่เพียงว่าเขาเคราะห์ร้ายกัน มาจากกรรมคือการกระทำ
โดยสะเพร่าของเขาไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง แล้วเรารู้จักได้จำไว้เป็น
แบบอย่าง ไม่กระทำเหตุอันจักให้มีผลเช่นนั้นอีกต่อไป

การคิดค้นตามหลักกรรม ...

จึงเป็นเหตุให้คนฉลาดในเหตุผลทุกอย่าง

ที่นี้มาพิจารณากันถึงความรู้สึกทางจิตใจกันดูบ้าง

ความเคลื่อนไหวทางใจ เรียกว่า มโนกรรม มโนกรรมเป็น
มูลของกายกรรม วชิกรรม มโนกรรมยอมเคลื่อนไหวไปตามวิถี
ของอารมณ์ไปสู่อใจ ใจเป็นผู้รับรู้ปรุงแต่งไปต่างๆ เรียกตามลำดับ
ว่า ความรู้ สัมผัส เวทนา ตัณหา อุปาทาน การยึดถือ กรรมคือ
การกระทำ แล้วผลของการกระทำนั้นก็จักปรากฏในระยะต่อมา
เป็นสุขบ้าง ล่องตามกระแสของกรรมแห่งตนเอง **กรรมจึงเป็น**
อำนาจที่ดลบันดาลสุขทุกข์ให้เกิดแก่มนุษย์ โดยการกระทำของ
มนุษย์อีกทีหนึ่ง เรื่องกรรมจึงเป็นเรื่องที่ควรศึกษาให้เข้าใจ
จักได้เป็นอุบายฝึกฝนตนในทางที่ชอบทุกเมื่อ

ตนนั้นแหละเป็นผู้รับผลอันเนื่องมาจากการกระทำของตน

ต่อไปนี้...จักกล่าวถึงแนวทางแห่งกรรมต่อไป

กรรมคืออะไร?

กรรม คือการกระทำ หรืออีกนัยหนึ่งกรรมหมายถึงกฎ
แห่งเหตุผล (The Law of Cause and Effect) ถ้าพูดตามนัยของ
อภิธรรมย่อมหมายถึงตัวเจตนาที่เป็นอกุศล หรืออกุศลกรรม
มิได้หมายถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีมาก่อน หรือหมายถึงโชคชะตาอัน
ดลบันดาลให้เราเป็นไปโดยอำนาจของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ อันกระทำ
ให้เราไม่สามารถจักช่วยตัวเราได้ มันเป็นแต่เพียงการกระทำ

ของตนเองที่ก่อให้เกิดผลแก่ตนเองเท่านั้น จึงเรียกได้ว่าเป็นกฎของความจริงในตัวมันเอง กรรมไม่จำเป็นว่าจะหมายเอาแต่การกระทำในอดีตอย่างเดียว แต่มันหมายถึงการกระทำทั้งที่เป็นอดีตล่วงแล้วและปัจจุบันร่วมกัน

เราทุกคนเป็นผู้กำลังรวบรวมกรรมใหม่ๆ อันจักอำนวยผลให้ในปัจจุบันและอนาคต พร้อมกันนั้นเราก็กำลังเกี่ยวผลของกรรมที่เราได้กระทำไว้ในอดีต และของกรรมในปัจจุบันด้วย

ในคำสอนอันกล่าวด้วยเรื่องกรรมนี้แหละ ที่มารดาได้สอนลูกน้อยของหล่อนไว้ว่า ...

ถ้าหนูเป็นเด็กดีหนูจักมีความสุข คนอื่นจักรักและสงสารหนู แต่ถ้าหนูเป็นเด็กชั่วทุกคน หนูจักเป็นทุกข์และไม่มีใครรักหนู ในคัมภีร์ของเราแล้วว่า ...

หว่านพืชชนิดใดย่อมเก็บเกี่ยวผลชนิดนั้น

ผู้ทำดีย่อมได้ผลดี ผู้ทำชั่วย่อมได้ผลชั่ว

คำอันไม่รู้จักตายนี้แสดงให้เห็นว่า จักต้องเก็บเกี่ยวผลที่เราได้หว่านไว้เสมอ ถ้าเราเพาะพืชแห่งความเลว ความทุกข์ก็ย่อมติดตามเรา ประดุจล้อตามรอยเท้าโคลากเกวียน ถ้าเราหว่านพืชแห่งความดีงาม ความสุขก็ย่อมติดตามเราไปเหมือนเงาที่ไม่เคยละเลยเราไป ฉะนั้น ด้วยเหตุนี้แหละตัวเราเป็นผู้รับผิดชอบในความสุขความทุกข์ของตัวเอง เพราะมันเป็นผลเนื่องมาจากการกระทำของตนแท้ๆ

ถ้าเราทำลายชีพของมนุษย์และสัตว์ โดยปราศจากความเมตตากรุณา ผลที่ตามมาทำให้เราอายุสั้นไปด้วย แต่ถ้าเราเป็นคนมีเมตตากรุณาในสรรพสัตว์ทั่วไป ผลที่ตามมาก็เป็นเหตุให้เราเป็นคนอายุยืนนาน ถ้าเราเป็นคนเหี้ยมโหด ดุร้าย แสวงหาความเพลิดเพลิดด้วยการทำให้สัตว์อื่นเดือดร้อนลำเค็ญ ก็เป็นเหตุให้ตัวเรามีร่างกายพิการ และตกอยู่ในอำนาจของโรคภัยนานาชนิด ในทางตรงข้ามถ้าเราเป็นผู้มีใจดีรักและสงสารสัตว์อื่น เราก็จักเป็นผู้ประสบสันติสุขและมีพลานามัยดี

ถ้าเราเป็นคนขี้โกรธและผูกโกรธเอาไว้ ก็เท่ากับว่าเราพยายามสร้างรูปร่างอันไม่ดีขึ้นไว้ในใจของตน ตัวเราตลอดถึงกิริยาท่าทางก็เป็นภาพไม่น่าดูสำหรับผู้อื่น

แต่ถ้าเราเป็นคนอ่อนโยนและมีความอดทน เราก็จักเป็นคนน่ารักสำหรับผู้อื่น

ถ้าเราเป็นคนหึงหวงและริษยา เราก็จักเป็นผู้เหินห่างจากมิตรสหาย ญาติมิตร ผู้หวังดี

แต่ถ้าเรามีมุทิตา (คือความยินดี) ในความสำเร็จของผู้อื่น เราก็จะเป็นที่รักของเพื่อนฝูง และจักมีความเจริญในมิตรภาพ

ถ้าเราเป็นคนตระหนี่ เราก็จักเป็นคนยากจน

แต่ถ้าเรายินดีในการให้ เราจักเป็นคนร่ำรวย หมายความว่าคนตระหนี่ถึงมีของใช้ ก็ไม่เป็นประโยชน์ มีจึงเหมือนไม่มี ส่วนคนชอบใช้จึงชื่อว่ามี เพราะใช้เป็นประโยชน์ได้

ถ้าเรานับถือบูชาต่อบุคคล หรือสิ่งที่ไม่มีความสำคัญหรือคุณค่าที่ควรนับถือบูชา เราก็จะเกิดในตระกูลต่ำ

แต่ถ้าเป็นคนอ่อนน้อมและประพฤติชอบ เราก็จักไปเกิดในตระกูลสูง

ถ้าเราเป็นคนเกียจคร้าน ไม่สนใจในการศึกษา ไม่พยายามสร้างกำลังภายใน เราก็จักเป็นคนโง่เขลา

แต่ถ้าเป็นคนขยันสนใจแสวงหาความรู้ในด้านต่างๆ เราก็จักเป็นคนฉลาด คงแก่เรียน

ชาวพุทธเข้าใจว่า ความไม่เท่าเทียมกันของมนุษย์ชาติอันมีอยู่ในโลกนี้ มิใช่เพียงแต่สีบสายโลหิตหรือสิ่งแวดล้อมเท่านั้น แต่หมายถึงกรรมอันเป็นกำลังสำคัญที่จะช่วยเหลือในการสร้างสรรพสัตว์ให้เป็นไปต่างๆกันด้วย

คำสอนอันเกี่ยวข้องกับเรื่องกรรมนี้แหละ ที่จะให้ความอนุเคราะห์ ความหวัง ความเชื่อในตัวเอง และให้กำลังในการปฏิบัติธรรมแก่ชาวพุทธ เมื่อสิ่งอันไม่พึงปรารถนาเกิดขึ้นแก่เรา และเมื่อเราตกอยู่ในภาวะแห่งความทุกข์ร้อนที่ชาวโลกเรียกว่า โศคร้าย เราควรปลอบโยนตัวเอง โดยคิดว่า นี่มันเป็นผลของการกระทำของเราเองในอดีต และมันเป็นเหตุที่เราไม่อาจหลีกเลี่ยงได้เลย

เมื่อคนทำชั่วประสบความมั่งคั่ง แต่คนมีศีลธรรมประสบความยากแค้น ชาวพุทธเราจักไม่หลงโทษผู้อื่นว่าไม่ยุติธรรม หรือมองโลกในแง่ร้าย เพราะชาวพุทธตระหนักกว่านั้นเป็นแต่เพียงผล

ของการกระทำที่ตนได้หว่านไว้เท่านั้น คนที่มีศีลธรรมจึงมิได้
ทอดทิ้งไปเพราะเหตุนั้น โดยการทราบอย่างดีว่าผลแห่งความดี
นั้นๆจักให้ผลแก่เราอีกในกาลอนาคต

ชาวพุทธเชื่อมั่นในเหตุผลของกรรม ย่อมเชื่อมั่นในตัวเอง

ในทางพุทธศาสนา แม้คนที่ชั่วที่สุดก็ไม่ถูกสาปแช่ง เพราะ
เขามีโอกาสที่จะกลับตนเป็นคนดีได้ในโอกาสใดโอกาสหนึ่ง คนดี
อาจกลับเป็นคนชั่วได้ และคนชั่วยังเป็นคนดีได้อีกเช่นกัน

การกระทำของบุคคลในอดีต ไม่ได้เป็นนิमितซึ่งบอกอนาคต
อันแน่นอนของเขาเสมอไป เพราะเขากำลังสร้างกรรมอันใหม่ๆ
ทุกขณะจิต โดยนัยหนึ่งเราเป็นอย่างไรในบัดนี้ แสดงว่าเมื่อก่อน
เราเป็นมาอย่างไร และกาลต่อไปเราจะเป็นอย่างไรที่เราเป็นอยู่ใน
ปัจจุบันนี้ แต่อีกนัยหนึ่งเท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ อาจไม่เหมือนกับ
ที่เราเป็นมาก่อนได้ และในกาลต่อไปเราจะไม่เป็นอย่างไรที่เราเป็นอยู่
บัดนี้ก็ได้ เช่นคนที่เคยเป็นอาชญากรเมื่อวานนี้ อาจจะกลับเป็นผู้
บริสุทธิ์ในวันนี้ก็ได้ แต่ผู้บริสุทธิ์ (โดยโลกนิยม) ในวันนี้ อาจเป็น
คนเลวอย่างร้ายแรงในวันพรุ่งนี้ก็ได้

ชาวพุทธผู้เชื่อมั่นในเหตุผลของกรรม ย่อมจะไม่ทำการ
อ้อนวอนหรือบนบานสิ่งศักดิ์สิทธิ์ใดๆเพื่อให้ช่วยตน แต่จักเป็น
คำเชื่อมั่นในตัวเอง และสร้างความหลุดพ้น

ความเชื่อในเรื่องกรรมนี้แหละ เป็นเครื่องเร้าใจให้เกิดการกระตือรือร้น และเพราะความเชื่อกรรมอย่างมั่นคงนี้แหละ เป็นเหตุให้ชาวพุทธงดเว้นจากความชั่วหันมากระทำความดี โดยมีได้ หวั่นไหวต่อเทพองค์ใด หรือมิได้หวังการตอบแทนใคร นอกจากการทำดีเพื่อความดี และทำทุกสิ่งทุกอย่างโดยความมีเหตุผลเท่านั้น นี่คือหลักกรรมอย่างย่อๆของพุทธศาสนา

เราชาวพุทธควรคิดถึงกรรม และพิจารณาทุกๆวันว่า

เรามีกรรมเป็นกำเนิด

มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย

ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว หนีผลจากกรรมไม่ได้

จึงควรทำแต่ . . . กรรมดี . . . เสมอ

หลักสำคัญที่ควรยึดไว้ปฏิบัติ

เพราะไฉนเวลาเบาปัญญา คิดไม่เป็น จึงมองไม่เห็นเหตุและผล สิ่งทั้งหลายเป็นไปตามเหตุตามผล เป็นไปตามเหตุตามผลของมัน อย่าเอาความโง่ความกลัวเข้าไปจับ เราต้องใช้ปัญญาและความกล้าจึงจะจับถูกเหตุถูกผล

มีแง่คิดของหลวงพ่อบุญญาฯ ที่ท่านเทศน์ไว้ว่า . . .

ในชีวิตเราแต่ละคนนั้น มันมีวงเวียนแห่งสังสารวัฏฏ์ตั้งหลายร้อยพันวงทีเดียว ที่เราหมุนไปหมุนมาอยู่ในเรื่องอย่างนั้น

ไม่รู้จบไม่รู้สิ้นกันสักที จิตใจเราก็มันปนรวนเรไปกับสิ่งเหล่านั้น มีปัญหา มีความทุกข์ มีความเดือดร้อนใจเกิดขึ้นบ่อยๆ เราไม่รู้ว่าจะโรมันเป็นอะไร ไม่รู้ว่าสาเหตุของเรื่องมันอยู่ที่อะไร แล้วมันเกิดอะไรต่อมา เราจะแก้ไขอะไรก็ไม่เข้าใจเรื่อง

พุทธศาสนาไม่มีคำว่า “บังเอิญ”

อันนี้เราก็ต้องยึดหลักคำสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้าที่พระองค์วางหลักให้เราพิจารณา เรียกว่า เป็นหลักใหญ่ เป็นหลักสำคัญ คือหลักที่ว่า “สิ่งทั้งหลายเกิดจากเหตุ” สิ่งทั้งหลายเกิดจากเหตุ ไม่มีเหตุ...ผลจะเกิดขึ้นไม่ได้ อันนี้สำคัญมาก เป็นหลักที่เราควรยึดไว้เป็นเครื่องปฏิบัติ เอามาไว้เป็นหลักปฏิบัติว่า สิ่งทั้งหลายเกิดจาก “เหตุ” ไม่มีเหตุ “ผล” จะเกิดขึ้นไม่ได้เป็นอันขาด ไม่ว่าเรื่องอะไร...ต้องมีเหตุทั้งนั้น

คำว่า “บังเอิญ” นี้ไม่มี อย่าเอามาใช้...คำว่าบังเอิญ ที่พูดว่าบังเอิญ แสดงว่าเราไม่รู้เหตุของเรื่องนั้น เราไม่เข้าใจเหตุผลของเรื่องนั้น จึงพูดว่าบังเอิญ แหม! สิบล้อกับรถเก๋ง “บังเอิญ” มาเจอกันพอดีแหกไปทั้งคู่นี้เรียกว่าบังเอิญ

ความจริงมันไม่ใช่บังเอิญ มันต้องมีเหตุ “เหตุ” ไม่ได้อยู่ที่คนใดคนหนึ่งหรอก ก็ควรอยู่ที่สองคนนั่นแหละ คนขับ ๑๐ ล้อ ก็เป็นเหตุได้ คนขับรถเก๋งก็เป็นเหตุได้ ต้องมีเหตุทั้ง ๒ ฝ่าย

สร้างฐานความเชื่อในเรื่องเหตุและผล

การพูดอย่างนั้นแสดงว่า ยังด้อยปัญญาอยู่ ยังไม่มีความคิดถูกต้องตามหลักธรรมะที่พระผู้มีพระภาควางฐานไว้ให้เราคิดในชีวิตประจำวัน เพราะฉะนั้นเราจะต้องเอาหลักนี้ไปเป็นฐานสร้างความคิดในเมื่อมีอะไรเกิดขึ้น คือต้องมีความเชื่อเป็นพื้นฐานขึ้นในใจก่อนว่า สิ่งทั้งหลายเกิดจากเหตุ ไม่มีเหตุ...ผลจะเกิดขึ้นไม่ได้ ต้องตั้งเป็นฐานไว้ ทีนี้เมื่อเราตั้งฐานไว้อย่างนี้แล้ว เราก็ต้องศึกษาต่อไปว่า ตัวเหตุนี้มันอยู่ที่อะไร

ตัวเหตุของเรื่องมันอยู่ที่อะไร?

อันนี้สำคัญเหมือนกัน เพราะมีคนจำนวนไม่ใช่น้อยที่จับเหตุไม่ถูก แบบตาบอดคลำช้างกันอยู่ตลอดเวลา ไม่เจอกับตัวเหตุที่แท้จริง ทีไม่เจอตัวเหตุที่แท้จริงนั้น ก็เพราะเรามีความเชื่อไม่ถูกต้องกับหลักเกณฑ์ของเหตุผล

ใจคือต้นเหตุของการกระทำทั้งปวง

นอกจากหลักเกณฑ์ของเหตุผลที่ว่า สิ่งทั้งหลายเกิดจาก “เหตุ” นั้นแล้ว

เราต้องมีความเชื่อมีความมั่นใจอีกอันหนึ่งว่า

เหตุมันอยู่ในตัวเราเอง ไม่ใช่อยู่ที่ตัวใคร...อยู่ในตัวเรา

พอรับรองว่า เหตุมันอยู่ในตัวเรา มันก็ง่ายขึ้นในการที่จะ
ค้นคว้าในการที่จะพิจารณา เพราะว่าตัวเรามันไม่ใหญ่โตมโหฬาร
อะไร มันเพียงแค่ว่า “ยาววา หนาคืบ กว้างศอกหนึ่ง” เท่านั้น แล้วก็
จุดสำคัญมันอยู่ที่ใจของเรา ใจนั้นเป็นต้นเรื่องของทุกอย่าง
ในธรรมชาติท่านจึงกล่าวไว้ว่า ...

ใจเป็นหัวหน้า ใจเป็นประธาน

ใจเป็นต้นเรื่อง เป็นต้นคิดของสิ่งทั้งหลายทั้งปวง

ถ้าใจของบุคคลใดดี การพูด การทำ ก็ดีตาม

ถ้าใจของบุคคลใดชั่ว การพูดการกระทำออกไป ก็ย่อมไป

ในทางที่ชั่ว

อะไรๆมันก็เกิดมาจากใจทั้งนั้น คนเราทำอะไรที่ออกมาจาก
ร่างกาย การพูด การกระทำ การแต่งตัว การแสดงออกทุกอย่าง
มันมาจากใจทั้งนั้น ที่พูดว่า “ไม่ได้เจตนา”...มันไม่ได้ ไม่มีเจตนา
มันเป็นไปไม่ได้ มันต้องมีใจเข้ามาเกี่ยวข้องเสมอ

เจตนา สิ่งที่เกิดจากใจ

ว่าโดยเนื้อแท้ของเรื่องมันต้องมีเจตนา

เจตนาคือมีใจเข้าไปเกี่ยวข้อง

พอมีใจเข้าไปเกี่ยวข้อง . . .

ก็พูด ก็ทำ อะไรๆออกมา แสดงอาการออกมาจากใจ

ถ้าใจโกรธ... ปากก็โกรธด้วย มือไม้ก็พลอยโกรธ หน้าตาก็พลอยโกรธ กิริยาท่าทางเป็นการแสดงออกซึ่งความโกรธ ถ้าเป็นคนใจเย็นใจสงบ จะพูดก็เย็นๆ พูดแต่เรื่องสงบ มือไม้ก็เป็นปกติ หน้าตาก็เป็นปกติ ไม่ได้แสดงอาการวิกลวิการทางตา ทางปาก ทางจมูก ทางหู คนโกรธนี้มันโกรธหมดทั้งหน้าตาแหละ พอโกรธ...ตาแดง หูแดง ปากสั่น ผิวพรรณก็เปลี่ยนแปลงไปในรูปของความโกรธ เราเห็นได้ง่ายๆว่า ใครโกรธนี้หน้าตาเปลี่ยนแปลงไป เป็นยักษ์เป็นมารขึ้นมาทันที อันนี้ก็มีฐานมาจากใจของเรา

อะไรก็มีฐานจากใจ ดีก็มาจากใจ ชั่วก็มาจากใจ สุขก็มาจากใจ ทุกข์ก็มาจากใจ การได้การเสียในเรื่องต่างๆ ก็มาจากใจของเราทั้งนั้น ถ้าเราอบรมใจไว้ดี อะไรก็ดีหมด แต่ถ้าอบรมใจไว้ไม่ดี อะไรๆมันก็เสียหมด หลักมันเป็นอย่างนี้

หลักการสองประการที่ใช้ในการแก้ปัญหา

เพราะฉะนั้น เมื่อมีเรื่องอะไรเกิดขึ้นมา เบื้องต้นเราก็ต้องรู้ว่ามันต้องมีเหตุ อันนี้รับไว้ก่อนเป็นประการแรกว่าต้องมีเหตุ

ประการที่สอง...ยอมรับว่าเหตุอยู่ในตัวเรา ไม่ใช่อยู่ในสิ่งภายนอกที่จะมาดลบันดาลให้เราเป็นอย่างนั้นให้เราเป็นอย่างนี้ อย่าคิดไปว่า มีสิ่งหนึ่งสิ่งใดทำให้เราเป็น แต่ว่าเหตุที่แท้จริงนั้นอยู่ที่ตัวเรา อยู่ที่ความคิดของเรา

ถ้ายอมรับหลักการ ๒ ประการนี้ในเรื่องการแก้ปัญหาคือ

๑. ยอมรับว่า สิ่งทั้งหลายต้องมีเหตุ
 ๒. ยอมรับว่า เหตุอยู่ในตัวเรา
- ไม่มีสิ่งภายนอกเข้ามาเกี่ยวข้อง**

เราก็คิดแก้ปัญหได้ง่าย คือ มองที่ตัว พิจารณาที่ตัว มองเข้าข้างใน อย่าไปมองข้างนอก...มองเข้าข้างใน มองที่ความคิด มองที่การพูด มองที่การกระทำ มองที่เราเข้าไปเกี่ยวข้องอะไรกับใคร แล้วอย่าไปโทษใคร...สำคัญจะต้องโทษตัวเอง

พระพุทธเจ้าท่านสอนให้เราโทษตัวเอง สอนให้เราตักเตือนตัวเอง ให้แก้ไขตัวเอง ให้ค้นหาสาเหตุของเรื่องในตัวของเราเอง ในความคิด ในการพูด ในการกระทำของเรา เราก็จะพบสิ่งนั้นๆ เมื่อพบแล้วก็จัดการแก้ไขกันไป นี่เรื่องที่เราเรียกว่าต้องการแก้ไข มันต้องเป็นไปในรูปร่างนั้น

หมั่นเสริมสร้างปัญญา อย่าแสวงหาสิ่งจงมหาย

เกิดเป็นคนทั้งที ควรรู้จักหาปัญญาใส่ตัว อย่ามัววิ่งหาสิ่งจงมหายอยู่เลย ปัญญาอันแหละจะช่วยตนได้ สิ่งจงมหายที่ไหนช่วยไม่ได้หรอก

หลวงพ่อสั่งสอนไว้ว่า เราไปวัด...คนไปวัดกันบ่อยๆ แต่ว่าไม่ค่อยจะไปเพื่อการศึกษา แต่ไปทำเรื่องอื่น ไปด้วยกิจกรรม

เรื่องไสยศาสตร์มาก แล้ววัดต่างๆก็เหมือนกัน ส่งเสริมกันแต่ไสยศาสตร์ ส่งเสริมความงมงายของประชาชน ไม่ส่งเสริมความฉลาด ไม่พยายามพูดจาแนะนำให้คนมีปัญญา ให้คนมีแสงสว่างส่องใจ เพื่อจะได้ไม่เป็นทุกข์ แต่ว่าทำอะไรในทางไสยศาสตร์กันเสียมาก เช่นว่า ให้พระดูดวงชะตาราศี รตนน้ำมนต์ สะเดาะเคราะห์ หรือทำพิธีรีตองอะไรต่างๆ

แม้เป็นคนที่มีการศึกษา มีปัญญาตามโลกนิยม แต่ก็ยังเป็นปัญญาประเภทต่ำๆ ไม่ใช่เป็นปัญญาตามหลักพุทธศาสนา ซึ่งเป็นปัญญาชั้นสูง เป็นปัญญาที่ช่วยให้เราเข้าใจสิ่งทั้งหลายตามสภาพที่เป็นจริง ปัญญาอย่างนี้มันมีกันน้อย แล้วก็มักจะไปทำอะไรอื่น คนชั้นผู้ใหญ่เช่นผู้บริหารชาติบ้านเมือง ก็ยังอยู่ในสภาพอย่างนั้น ไปหาพระก็ไปเพื่อขอวัตถุ ไม่ขอธรรมะ...ไม่สนใจธรรมะ

การที่คนสนใจแสวงหาวัตถุนี้ ไม่ช่วยให้พระศาสนาเจริญ ไม่ช่วยให้พระเจริญในทางการศึกษาธรรมะ แต่หันไปศึกษาเรื่องไสยศาสตร์ เรียนวิชาหมอดู เรียนวิชาปลุกเสก ลงเลขลงยันต์ แล้วก็ดั่งเหมือนกัน มีชื่อดั่งในหมู่คนงมงาย ดั่งในหมู่ปัญญาชนที่ปนกับความงมงายอยู่

การกระทำอย่างนี้ไม่ได้ช่วยให้ศาสนาเจริญก้าวหน้าอย่างไร แต่ว่าเขาก็หาเงินได้ เขาได้เงินจากคนปัญญาอ่อน ไม่ทำให้คนดีขึ้น ไม่ทำให้คนฉลาดขึ้นแม้แต่น้อย อยู่อย่างใดก็อยู่อย่างนั้น ยังหลงอยู่ยังงมงายอยู่อย่างนั้น

ชาวพุทธต้องมีความเข้าใจชีวิตถูกต้อง

อันนี้เป็นเรื่องที่จะพูดว่ามันยังไม่ถูกต้อง เราเป็นชาวพุทธ ต้องมีความเข้าใจชีวิตถูกต้องตามหลักพุทธศาสนา ถ้าเราไปวัด ก็ควรจะไปศึกษาธรรมะจากพระ ไปแก้ปัญหาชีวิตตามหลักการ ของพระพุทธเจ้า อย่าไปแก้ปัญหามาตามหลักไสยศาสตร์

ส่วนมากมักเป็นเช่นนั้น ญาติโยมก็เป็นอย่างนั้น แต่ว่ามา วัดชลประทานฯ บ่อยๆ ก็พอลืมหูลืมตาขึ้นบ้าง ไม่ค่อยหลงไหล มัวเมาอยู่ในสิ่งเหล่านั้น ไม่ถูกหลอกถูกต้มด้วยวิธีการเหล่านั้น แต่คนที่ไม่ค่อยได้มาที่นี่...ไปวัดอื่น แล้วก็ไปพบพระเขาที่ช่วย ส่งเสริมความเิงเขลาของประชาชน คนเหล่านั้นก็ไม่ดีขึ้น

พระสงฆ์เราก็ไม่ควรให้อะไรที่ไม่ถูกต้องแก่ญาติโยม อย่าให้ ความมืดแก่ญาติโยม แต่ให้ความสว่างแก่ญาติโยม สิ่งที่ญาติโยม ต้องการ...ถ้ามันไม่ถูกต้องเราก็ไม่ให้ แต่เราจะต้องสอนให้เข้าใจ ให้อะไรเป็นอะไร อะไรถูกต้องตามหลักพุทธศาสนา อย่าไป กลัวว่าคนนั้นจะโกรธ อย่าไปกลัวว่าคนนั้นจะไม่มาที่วัดเรา เราจะ ขาดลาภผลที่จะถึงมีพึงได้ เราอย่าไปกลัวเช่นนั้น เพราะว่าเราทำ ให้เขาฉลาด ทำให้เขามีชีวิตดีขึ้น...เขาจะมาเอง เขาจะรู้สึกเองว่า ไปวัดนั้นได้ความรู้ความถูกต้อง ได้นำมาใช้แก้ไขปัญหาชีวิต ทำให้ ชีวิตดีขึ้น การงานดีขึ้น ครอบครัวดีขึ้น การเงินการทองดีขึ้น เขาก็ไป เพราะเขาได้ประโยชน์

อันนี้เป็นเรื่องที่ควรทำควรแก้ไข ญาติโยมมาวัดก็ควรมา
อย่างนั้น มาศึกษาแนวทางชีวิตให้เกิดความรู้ความเข้าใจ

หมั่นพูดเรื่องดับทุกข์ จะได้แก้ปัญหาก็ถูกต้อง

พระพุทธเจ้าท่านวางหลักไว้เหมือนกันว่าเราจะพูดอะไร?
ก็พูดกันในเรื่องที่เป็นไปเพื่อความดับทุกข์ อย่าไปพูดในเรื่องที่จะ
ก่อให้เกิดทุกข์ ซึ่งจะเป็นปัญหาเรื้อรังแก่ชีวิต แต่เราจะพูดกันใน
เรื่องการดับทุกข์ หรือข้อปฏิบัติในอันที่จะช่วยให้เราเข้าใจทุกข์
อย่างถูกต้อง เข้าใจเรื่องชีวิตถูกต้องแล้วจะได้แก้ไขปัญหาชีวิต
ถูกต้องต่อไป

การแก้ไขปัญหาชีวิตให้ถูกต้องนั้น เราต้องรู้ระเบียบ ต้องรู้
กฎเกณฑ์ตามหลักพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสอนให้เรา
เข้าใจชีวิตถูกต้อง คือให้รู้ว่าชีวิตคืออะไร มีอะไรเกิดขึ้นในชีวิต
มันเกิดขึ้นจากอะไร และเราจะแก้ไขสิ่งนั้นได้อย่างไร นี่คือหลัก
สำคัญที่จะต้องศึกษาทำความเข้าใจ

ความเชื่อผิดๆ เกี่ยวกับคำสอนและอายุศาสนา

เคยมีความเชื่อผิดๆบางประการเกิดขึ้นแก่คนบางคนว่า
คำสอนชั้นสูงชั้นโลกกุตตระนั้น...พ้นสมัยเสียแล้วกับยุคสมัยนี้

กับเชื่อว่าศาสนาพุทธจะมีอายุแค่ ๕,๐๐๐ ปีเท่านั้น คนที่เชื่ออย่างนั้นก็เพราะว่าเป็นคนโง่มองอะไรไม่ออก ก็ขนาดปราชญ์ของโลก และนักวิทยาศาสตร์ชื่อดังระดับโลกนั้น เขายังเชื่อในพระพุทธศาสนา และพระพุทธศาสนาจะเป็นศาสนาสากลเพียงศาสนาเดียวในโลก ในสมัยปัจจุบันนี้จะเห็นว่า พระพุทธศาสนาแพร่หลายไปมาก แม้ในประเทศตะวันตกหลายประเทศ ทำให้เชื่อแน่ว่าพุทธศาสนาจะอยู่ไปนานชั่วฟ้าดินสลายทีเดียว

ความเชื่อที่ว่าคำสอนชั้นโลกุตระพ้นสมัยไปแล้ว

สำหรับความเชื่อผิดๆทั้งสองอย่างนั้น หลวงพ่อปัญญาทานได้กล่าวแก้ไว้ดังต่อไปนี้

ได้พูดเกี่ยวกับเรื่องความดับทุกข์มาแล้วหลายครั้ง เพื่อให้ท่านได้เห็นว่ เรื่องดับทุกข์เป็นเรื่องที่เป็นไปได้ เป็นเรื่องที่ชาวพุทธควรจะได้กระทำให้แจ้งในใจของตน เพื่อให้ท่านได้เกิดความมานะพยายามในอันที่จะก้าวไปสู่ความดับทุกข์ร้อนตามวิถีทางที่พระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้มีความเอ็นดูกรุณาต่อชาวโลก ได้ตรัสสอนไว้ ไม่ให้คำสอนเหล่านี้เป็นหมันไป แต่ทำให้คำสอนเหล่านี้ได้เกิดเป็นผลประโยชน์แก่บุคคลผู้ปฏิบัติ แม้ในปัจจุบันนี้ เพราะบางคนในสมัยนี้ มีความคิดเห็นนอกกลุ่มนอกทางเห็นกันไปว่า คำสอนชั้นโลกุตระหรือคำสอนอันเป็นไปเพื่อความพ้นทุกข์นั้น

เป็นคำสอนที่พ้นสมัยไปเสียแล้ว พระอรชยบุคคลตั้งแต่โสดาบัน
ขึ้นไปไม่อาจเกิดไม่อาจมีในโลกนี้แล้ว นีคือความเห็นผิด อันจะ
เป็นเหตุให้เราเกิดความท้อแท้ อ่อนอกอ่อนใจ ไม่คิดก้าวหน้าใน
การศึกษา ในการปฏิบัติธรรม อันจะเป็นผลเสียแก่ตนเองและ
พระศาสนาอย่างยิ่ง

โดยความจริงแล้ว ข้อปฏิบัติอันเรียกว่า พระธรรมคำ
สั่งสอนในทางพระพุทธศาสนา นั้น ไม่ได้จำกัดว่าจะมีผลเฉพาะ
ในยุคต้นพระพุทธกาล หรือในสมัยพระผู้มีพระภาคเจ้ายังมี
พระชนม์อยู่เท่านั้น แต่เป็นคำสอนที่ให้ผลแก่คนทุกยุคทุกสมัย
ทุกหน ทุกแห่ง ทุกกาลเวลา ถ้าบุคคลนั้นเอามาใช้เป็นหลักใน
การปฏิบัติก็ย่อมจะบังเกิดผลแก่ผู้นั้นเสมอ หาได้จำกัดไว้เฉพาะ
ประเทศที่มีถิ่นฐานและกาลเวลาอย่างใดไม่

อายุพุทธศาสนาจะอยู่ยงยืนยาว ครอบที่ยังมีการศึกษาปฏิบัติ

คนสมัยโบราณในยุคสมัยกลางๆมานี้เอง ได้ทำให้คนเข้าใจ
ไขว่เขวในข้อปฏิบัติในทางพระพุทธศาสนาไว้ว่า พระพุทธศาสนา
มีอายุเพียง ๕,๐๐๐ ปี เวลาล่วงมาเท่านั้นปีไม่มีภิกษุณี ล่วงมา
เท่านั้นปีไม่มีพระอรหันต์ ล่วงมาเท่านั้นปีไม่มีสิ่งนั้น ไม่มีสิ่งนี้
อันเป็นคำกล่าวของบุคคลประเภทที่เชื่อเหลวไหล อาจจะเป็น
คำกล่าวของบุคคลบางประเภท ที่เรียนรู้ในหลักจิตวิทยานำเอา

มากล่าวไว้ เพื่อให้ชาวพุทธผู้มีความเข้าใจไม่ถูก หรือที่ที่มีความ
 เชื่อง่าย ไม่ใช่ปัญญาหาเหตุผล พวกนั้นน้อมใจเชื่อว่าจะเป็นเช่นนั้น
 จริงๆ เมื่อมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นมา ก็ไม่ได้คิดปรับปรุงแก้ไข
 ให้ดีขึ้น คิดเสียว่ามันเป็นเรื่องของปลายศาสนา ไม่ยอมพยายาม
 ปรับปรุงแก้ไขสิ่งต่างๆที่ก้าวหน้าในทางที่ถูกในทางที่ชอบ นับว่า
 เป็นความมืดที่ไขว่เขวประการหนึ่ง

จึงใคร่จะขอทำความเข้าใจกับพี่น้องพุทธบริษัททั้งหลาย
 ในเรื่องนี้สักเล็กน้อยว่า อย่าได้เข้าใจเช่นนั้นเป็นอันขาด **พระพุทธ**
ศาสนาไม่ใช่จะมีอายุเพียง ๕,๐๐๐ ปี แต่จะมีอายุอยู่เรื่อยๆ
ก็หมิ่นก็แสนกี่ล้านปีก็ได้ ถ้ายังมีคนศึกษา ยังมีคนปฏิบัติ ยังมี
 คนชักจูงกันให้ปฏิบัติอยู่แล้ว **พระพุทธศาสนาก็หาได้สูญไปไม่**
เพราะพระพุทธศาสนานั้นเป็นกฎธรรมดาธรรมชาติที่อยู่คู่กับโลก
ตลอดเวลา พระผู้มีพระภาคของเรานั้น...พระองค์เป็นแต่เพียง
ผู้รู้กฎธรรมดาเหล่านั้น แล้วก็นำมาบอกแก่ชาวโลกให้เกิดความรู้
 ความเข้าใจ **ตราบใดที่โลกยังอยู่ คนมีปัญญายังอยู่ เขาก็ยอม**
สนใจในวิชาเรื่องความพันทุกข์ของพระพุทธเจ้าอยู่ตลอดไป

ในสมัยนี้ โลกเจริญก้าวหน้ามากขึ้น เราก็มองจะเชื่อได้ว่า
 พระพุทธศาสนาของเรา...จักไม่ตาย เพราะมีคนจำนวนมากเกิด
 สนใจปัญหาของชีวิตเกิดคิดในเรื่องที่ว่า จะทำอย่างไรหนอ จึง
 จะพ้นความทุกข์ความเดือดร้อนไปเสียได้ คัมภีร์เก่าศาสนาเก่าที่
 เขามีอยู่แล้วนั้น จะไม่สามารถช่วยเขาให้พ้นจากความทุกข์ความ

เดือดร้อนอย่างแท้จริงได้เลย เพียงแต่สอนให้เขาอยู่ดีกินดีในสังคมของมนุษย์อันเป็นเรื่องของศีลธรรมเท่านั้น มิใช่สังฆธรรมอันจะช่วยคนให้พ้นจากความทุกข์ความเดือดร้อนอย่างเด็ดขาด เขาจึงได้เที่ยวมองหาว่า อะไรหนอเป็นทางของชีวิตอย่างแท้จริงที่จะทำให้ผู้ที่อยู่ในความทุกข์ พ้นจากความทุกข์เดือดร้อนเสียได้

แล้วผลที่สุดเขาก็ได้ค้นพบว่า คำสอนในทางพุทธศาสนาที่พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ทรงแสดงไว้นี้แหละ เป็นทางหนึ่งที่จะช่วยคนให้พ้นจากความทุกข์ความเดือดร้อนได้อย่างเด็ดขาดแท้ยิ่งแท้ เขาจึงได้เริ่มเข้ามาศึกษาและปฏิบัติตามแนวทางนี้แล้วผลที่สุดเขาก็จะได้รับผลอันเกิดจากการปฏิบัตินั้น อย่างเช่นชาวตะวันตกซึ่งเป็นนักศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ มีความรู้ในวิทยาการแผนใหม่ แต่ไม่เข้าใจในเรื่องอันจะทำตนให้พ้นจากความทุกข์ความเดือดร้อน บุคคลพวกนี้ได้มีความปรารถนาเกิดขึ้นในใจว่าจะทำอย่างไรหนอ...ตนจึงจะพ้นไปเสียจากความเป็นทุกข์ความเดือดร้อนได้

เมื่อเขาสอดสายหาทางก็จะพบว่ามีทางอีกอันเดียวเท่านั้นที่จะเป็นทางนำไปสู่ความพ้นทุกข์ได้ เขาจึงได้เริ่มศึกษาให้เข้าใจเริ่มปฏิบัติตามแนวทางนั้น ผลที่สุดเขาก็จะได้รับผลทางใจได้อย่างสมใจของเขา แม้จะเป็นผลที่ใครมองไม่เห็น แต่ผู้ปฏิบัติเขาก็เห็นด้วยของเขาเอง จนกล้ายืนยันได้ว่า คำสอนของพระโคตมสัมมาสัมพุทธเจ้านั้น เป็นคำสอนที่ช่วยผู้ปฏิบัติตาม

ให้พ้นจากความทุกข์เดือดร้อนได้จริง เขายืนยันได้อย่างนี้ นี่ก็
เป็นหลักฐานที่ปรากฏอยู่ทัวๆไปแล้ว

เมืองไทยก็เหมือนกัน สมัยก่อนนี้เรานับถือพระพุทศาสนา
ตามพ่อแม่ปู่ย่าตายาย ซึ่งเป็นการนับถือตามประเพณี หาได้มีการ
ไตร่ตรอง มีการค้นคว้าหาเหตุผลให้ชัดเจนถูกต้องตามความ
เป็นจริงไม่ เพราะขาดการศึกษา มีปัญญาตื้น ฐานน้อย ความ
เข้าใจเรื่องพระพุทศาสนาจึงไม่ถูกต้องชัดเจนแจ่มแจ้ง

แต่มาสมัยนี้การศึกษาวิชาการก้าวหน้า เรามีพระสงฆ์ที่
สามารถบรรยายธรรมให้คนเข้าถึงธรรมได้ ในเมืองไทยเรา
ตัวอย่างที่เห็นง่ายๆ ก็คือท่านเจ้าคุณพุทธทาส หรือพระราช
ชัยกวี แห่งสวนโมกข์ ไชยา ท่านได้เทศน์ในธรรมสวนลิก อัน
เป็นเรื่องของลัจจธรรม หรือเป็นเรื่องของฝั่งโน้นตรงกันข้าม
กับฝั่งนี้ ให้ประชาชนได้ฟังกันบ่อยๆ ผลของการเทศน์ของท่าน
ทำให้พุทธบริษัทตื่นตัวก้าวหน้า เริ่มพากันศึกษาทางถูกทางชอบ
และได้เดินตามแนวทางนั้นๆ เขาได้พบบางสิ่งบางอย่างในใจ
ของเขา ทำให้เขามีความสุขความสงบเกิดขึ้นในทางใจของเขา
เป็นจำนวนมาก

นี่ก็เป็นสิ่งแสดงให้เห็นอยู่ในตัวแล้วว่า สิ่งที่เป็นของแท้
ของจริงและเป็นประโยชน์แก่มนุษย์นั้น ย่อมจะคงอยู่ตลอดไป
แต่คำสอนอันใดที่เป็นคำสอนไม่แท้ไม่จริง แม้จะมีการโฆษณา
ชวนเชื่อเท่าไรก็ไม่เกิดประโยชน์ในหมู่คนผู้มีการศึกษา จะได้

บ้างก็ในชนผู้ไร้การศึกษาเท่านั้น และเมื่อใดชนผู้ไร้การศึกษานั้นเจริญในการศึกษามากขึ้น เขาก็ย่อมจะน้อมจิตใจของเขาเข้าหาธรรมของพระพุทธเจ้าอีกเช่นเดียวกัน พวกเราชาวพุทธทั้งหลายจึงควรจะเข้าใจหลักนี้ไว้

ธรรมะเป็นสิ่งที่ให้ผลได้ไม่จำกัดกาล

ธรรมะเป็น “อกาลโก” เป็นของไม่จำกัดกาล เป็นของไม่จำกัดเวลา ปฏิบัติเมื่อใดได้ผลเมื่อนั้น บุคคลใดปฏิบัติ...ก็ย่อมได้รับผลอันเกิดขึ้นจากการปฏิบัติ ไม่จำกัดอะไรๆทั้งสิ้น

อยากจะทำอย่างกล่าวเตือนพี่น้องพุทธบริษัททั้งหลาย ให้ได้รู้ชัดเข้าใจชัดไว้ตามความเป็นจริง แล้วจะได้ช่วยกันกระตุ้นเตือน เร่งเร้า ปลุกให้ตื่น เพื่อคนทั้งหลายจะได้ลืมตาเห็นทางของธรรมะ แล้วจะได้ก้าวหน้าไปในทางที่ถูกต้องต่อไป ผลที่สุดจะนำเขาเหล่านั้นไปสู่จุดหมายปลายทาง คือความพ้นทุกข์ความพ้นร้อน ได้สมความปรารถนาทุกประการ

ทางสายเอก สายเดียว ที่ทุกคนจำเป็นต้องเดิน

เราทั้งหลายเรียกตัวเองว่าชาวพุทธ ซึ่งหมายความว่า เป็นผู้รู้ เป็นผู้ตื่น เป็นผู้มีความเบิกบาน ที่ว่าเป็นผู้รู้ณะรู้อะไร?

ก็รู้ทางที่ควรเดิน อันจะเป็นทางนำไปสู่ความพ้นทุกข์ เป็นผู้ตื่นคือเดินอย่างตื่นตาตื่นใจ ไม่ใช่หลับตาเดิน เพราะคนหลับนั้นเดินไม่ได้ คนหลับมองอะไรไม่เห็น แต่คนที่ตื่นอยู่นั้นสามารถที่จะมองเห็นอะไรชัดเจนถูกต้องตามความเป็นจริง ขอให้พวกเราจงเป็นผู้ตื่น จงเป็นผู้รู้ จงเป็นผู้เบิกบานในการปฏิบัติธรรม อย่าได้มีความหดหู่ อย่าได้ท้อถอย อย่าได้อ่อนแอ อย่านึกว่าสิ่งนั้นฉันทำไม่ได้ แต่ให้นึกและมั่นใจว่า เป็นสิ่งซึ่งเราจะต้องทำได้ เพราะไม่เหลือวิสัย คนสมัยก่อนเขาทำกันได้ คนสมัยนี้ก็ทำได้เหมือนกัน ไม่เหลือวิสัยของผู้ปฏิบัติเป็นอันขาด ขอให้เรานึกไว้แบบนี้ แล้วจงคิดก้าวหน้าในทางปฏิบัติตามที่เวลาและโอกาสอำนวยให้ เพราะว่าการปฏิบัตินั้นเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับชีวิต และเป็นกิจที่พวกเราทุกคน ควรจะพึงได้กระทำกันให้มากยิ่งขึ้นกว่าปกติ

ปัญหาต่อไปก็คือว่า ...

เมื่อเราปฏิบัตินั้นเราจะเดินตามเส้นทางไหน?

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย! ทางนี้เป็นทางเอก เป็นทางเดียว เป็นทางที่จะนำไปสู่ทางพ้นทุกข์ นั้นแหละคือทางสายกลาง อันประกอบด้วยองค์ ๘ เป็นทางเอกทางเดียว เป็นทางที่ทุกคนพึงเดินได้ไม่ต้องแก่งแย่งกันเดิน ให้ต่างคนต่างเดินไป เพราะทางเปิดกว้างไว้สำหรับทุกคนเดินอยู่แล้ว ไม่เหมือนกับเดินเข้าโรงหนังโรงละคร ต้องแก่งแย่งแข่งดีกัน ชนกัน...ลำบาก แต่ต้องเดินตาม

ทางมรรค ๘ นี้ ไม่ต้องลำบากอะไร ขอให้เดินไปเถอะไม่ต้องกลัว จะกระทบกระเทือนใคร เราเดินด้วยความตั้งใจก็จะถึงจุดหมาย ปลายทางเองในที่สุด

ทางอันประกอบด้วยองค์ ๘ ประการนี้มีอะไรบ้าง?

๑. สัมมาทิฏฐิ	ความเห็นชอบ
๒. สัมมาสังกัปปะ	ความคิดชอบ
๓. สัมมาวาจา	การพูดชอบ
๔. สัมมากัมมันตะ	การกระทำงานที่ชอบ
๕. สัมมาอาชีวะ	การเลี้ยงชีพชอบ
๖. สัมมาวายามะ	ความเพียรชอบ
๗. สัมมาสติ	การตั้งใจชอบ
๘. สัมมาสมาธิ	การตั้งใจมั่นชอบ

รวมเป็น ๘ ประการด้วยกัน

แต่ว่าทาง ๘ ประการนี้ จะต้องให้สามัคคิกกลมเกลียว เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ไม่ใช่ทำทีละอย่าง...ทำแล้วก็ต้องทำพร้อมๆ กันไป ท่านเรียกว่า “มัคคสมังคี”

เพราะว่า . . .

ทางอันประกอบด้วยองค์ ๘ นี้

เป็นทางสายเดียว เป็นทางเอก ไม่ใช่ทางตรี ทางโท

ไม่ใช่ ต ร อ ก ช อ ก ช อ ย

ถ้าขาดส่วนใดส่วนหนึ่งไปเสียแล้ว...ก็เป็นไปไม่ได้

องค์ที่สำคัญที่สุดในทางสายกลาง

ในทาง ๘ ประการที่เอามารวมกันนี้ องค์ใดสำคัญที่สุด?

องค์ที่สำคัญที่สุดนั่นคือ ความเห็นชอบเป็นตัวนำ เป็นตัว
ปัญญาที่จะให้เกิดตัวอื่นๆต่อไป เพราะหากว่าขาดความเห็นชอบ
เสียแล้ว ตัวอื่นจะพลอยล้มพลอยเหลวไปหมดเลยทีเดียว เป็นตัว
ปัญญา เป็นตัวสำคัญในการปฏิบัติในทางพระพุทธศาสนา ไม่ใช่
ตัวศรัทธา

ศรัทธาก็ต้องใช่เหมือนกัน...แต่ต้องตามมาทีหลัง ถ้าหากมี
ปัญญาแล้วมีศรัทธาตามมาก็คือเป็นอันใช้ได้

คนใจง่าย เชื่อง่าย ทำให้ชีวิตยุ่งยาก

ถ้ามีศรัทธา...แต่มักเป็นคนเชื่อง่ายเชื่อตายไปในเรื่องต่างๆ
ไม่คิดค้นหาเหตุผลในเรื่องนั้นๆให้ชัดเจนให้แจ่มแจ้ง อย่างนี้เขา
เรียกว่าเป็นคนที่เรียกว่า “ใจง่าย” เชื่ออะไรก็เชื่อไปตามที่เขาว่า
ไม่ศึกษา ไม่สนใจให้เข้าใจในเรื่องนั้นให้ชัดเจนถูกต้องตามความ
เป็นจริง ผลที่สุดก็จะทำความยุ่งยากให้เกิดขึ้นในชีวิตของเขา
ได้บ่อยๆ เพราะความเชื่อของเขาตัวเอง

ปฏิบัติความงมกาย
ความเชื่อผีसाง เทวดา เทพเจ้า

บุคคลผู้มีปัญญา นั้น
จะไม่เชื่ออะไรง่าย ๆ จะมีการฟัง
จะมีการคิดหาเหตุผลในเรื่องนั้นเสียก่อน
แล้วจึงปลงใจเชื่อลงไป

ความเชื่อในเทพเจ้ากับความเชื่อในปัญญาของตนเอง

มีคำกล่าวที่เราได้ยินได้ฟังกันอยู่เสมอว่า ศาสนาทุก
ศาสนาสอนให้คนเป็นคนดี ผู้หลักผู้ใหญ่ ใครต่อใครพูดกัน
ทำนองนี้ทั้งนั้น ข้อนี้คงไม่มีใครโต้เถียง

แต่คำว่าคนดีนั้น ศาสนาทั้งหลายอาจจะมองไม่เหมือนกัน
และหลักธรรมคำสอน ก็อาจจะแตกต่างกันด้วย

ความกลัวเมื่อเกิดขึ้นแล้ว ทำให้จิตใจไม่สงบ ผู้ที่มีความกลัวก็ต้องหาอะไรๆ มาเป็นที่พึ่งแห่งตน จึงพึ่งตั้งแต่ต้นไม้จนถึงเทพเจ้า

ความกลัวทำให้หลงงมกายไปยึดถือสิ่งที่ตนกลัวเป็นที่พึ่ง

คนในสมัยโบราณที่ขาดการศึกษา ยังไม่มีความเจริญทางอารยธรรม เมื่อมีความกลัวเกิดขึ้น ก็นึกว่าเราจะต้องมีอะไรเป็นที่พึ่งสักอย่างหนึ่ง เพราะฉะนั้นสิ่งใดที่เขาเห็นว่า ยิ่งใหญ่น่ากลัว เขาก็เข้าไปยึดถือเอาสิ่งนั้นเป็นที่พึ่ง

คนสมัยก่อนจึงต้องพึ่งสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น พึ่งต้นไม้ พึ่งภูเขา แม่น้ำ ป่าใหญ่ หรืออะไรอื่นๆ ที่เขาเห็นว่าแปลกมหัศจรรย์ เช่น เห็นภูเขาใหญ่ๆ มหึมาน่ากลัว เขาก็นึกว่าต้องเป็นที่พึ่งไว้ เห็นต้นไม้ต้นใหญ่ๆ น่ากลัว ร่มครึ้ม เวลาเข้าไปนั่งที่ใต้ต้นไม้รู้สึกว่ายืนยะเยือก เขาก็เอาต้นไม้ต้นนั้นเป็นที่พึ่ง เห็นแม่น้ำใหญ่ๆ กระแสน้ำไหลเชี่ยว แล้วไม่รู้ว่าไหลมาจากไหน ก็เกิดความหวาดกลัว เลยเข้าไปยึดถือเอาแม่น้ำนั้นเป็นที่พึ่ง

ความงมกายทำให้ยึดถือเอาแม่น้ำเป็นที่พึ่ง

ชนชาติอียิปต์สมัยโบราณนับถือแม่น้ำไนล์เป็นแม่น้ำศักดิ์สิทธิ์ เขาเข้าไปทำการเซ่นสรวงภูเขาแม่น้ำนั้น การที่นับถือแม่น้ำไนล์ก็

เพราะว่าโดยปกติแล้วในประเทศอียิปต์ฝนไม่ค่อยตก แต่ว่าพอถึงฤดูหนึ่งในรอบปีน้ำก็ล้นฝั่ง แม่น้ำนี้ทำให้พวกเขาได้อาศัยน้ำทำการเพาะปลูก ได้รับประโยชน์จากน้ำไนล์อยู่มาก เขาก็ถือว่าแม่น้ำไนล์เป็นแม่น้ำที่มีประโยชน์แก่ชีวิต เขาไม่รู้ว่าแม่น้ำไนล์มาจากไหน แต่พอถึงฤดูนั้นก็มีน้ำหลาก ก็เกิดความเคราฟ หวาดกลัว **เมื่อมีความกลัวก็เลยไปกราบไหว้บูชาแม่น้ำนั้น**

ความจริงแม่น้ำไนล์นั้นตั้งต้นมาจากดงใหญ่ ซึ่งอยู่ในทวีปแอฟริกา แต่ว่าคนอียิปต์ไม่สามารถจะเดินทางไปถึงได้ เพราะมีทะเลทรายขวางหน้าอยู่ ก็เลยไม่รู้ภูมิประเทศหรือภูมิศาสตร์ของท้องถิ่นนั้น ก็ถือว่าเป็นแม่น้ำศักดิ์สิทธิ์

ต่อมาก็มีคนแต่งเรื่องประกอบความศักดิ์สิทธิ์ขึ้น บอกว่าพอถึงปีที่มีน้ำมากนั้น เนื่องด้วยมีเทพเจ้าองค์หนึ่งร้องไห้ เพราะสามีถึงแก่ความตาย น้ำตาที่ร้องไห้อาลัยรักนั้นได้ไหลลงมาตามแม่น้ำไนล์ และล้นฝั่งทุกๆปี เขาก็เลยไหว้แม่น้ำด้วย ไหว้เทพเจ้าที่ร้องไห้ของค่านั้นด้วยควบคู่กันไป ถึงปีก็ต้องไปบูชากันเสียครั้งหนึ่ง

ในประเทศอินเดีย เราได้ยินข่าวว่าแม่น้ำคงคาเป็นแม่น้ำศักดิ์สิทธิ์ คนอินเดียที่เกิดมาเป็นฮินดู นับถือศาสนาฮินดู ต้องไปอาบน้ำในแม่น้ำคงคาอย่างน้อยก็ครั้งหนึ่งในชีวิต ถ้าเกิดมาเป็นฮินดูแล้วไม่ได้ไปอาบน้ำในแม่น้ำคงคาเลย ก็เรียกว่าเสียชีวิตเกิดเป็นฮินดูที่ไม่สมบูรณ์ **ทำไมเขาจึงได้นับถือแม่น้ำคงคา** เพราะว่าแม่น้ำนี้เป็นแม่น้ำใหญ่ ยาว ไหลผ่านประเทศอินเดียมา ตั้งแต่

เหนือมาถึงทางใต้ ออกมหาสมุทรอินเดีย เขาไม่รู้ว่าแม่น้ำนี้ไหลมาจากไหน รู้แต่ว่าไหลมาจากภูเขาในป่าหิมพานต์

สมัยก่อนคนไม่สามารถจะเข้าไปในบริเวณป่าได้ เพราะมันกว้างใหญ่เหลือเกิน ภูเขาหิมาลัษณ์นั้นมีน้ำแข็งปกคลุมอยู่ตลอดเวลา หนาวร้อนก็ละลายไหลซึมลงมา เกิดเป็นแม่น้ำคงคา แม่น้ำยมนา และแม่น้ำสายอื่นๆ แต่ว่าสายอื่นไม่สำคัญเท่าแม่น้ำคงคา เขาจึงถือว่า แม่น้ำคงคาเป็นแม่น้ำสำคัญสำหรับเลี้ยงชีวิตของชาวอินเดีย จึงได้ไปกราบไหว้แม่น้ำว่าเป็นสระเป็นที่พึ่ง

ต่อมาก็มีคนแต่งนิยายเกี่ยวกับแม่น้ำคงคาว่า แม่น้ำคงคาไหลมาจากมวยผมของพระศิวะซึ่งอยู่บนเขาไกรลาส คือภูเขาหิมาลัษณ์นั่นเอง พระศิวะก็บิดมวยผมให้น้ำไหล เกิดเป็นแม่น้ำคงคาขึ้นมา ไหลผ่านทุ่งราบของประเทศอินเดียแล้วได้ออกไปที่เมืองพาราณสี

ที่ถือว่าแม่น้ำตอนนี้ศักดิ์สิทธิ์นั้น เพราะว่าเมื่อแม่น้ำคงคาไหลมาถึงเมืองพาราณสี แล้วก็ได้ไหลคดเคี้ยวขึ้นไปทางเหนือ ชาวบ้านชาวเมืองจึงถือว่าแม่น้ำคงคาไหลกลับไปสู่อสุวรรค์ เขาจึงต้องไปอาบกันที่ตรงนั้น ทั้งๆที่แม่น้ำคงคาที่บริเวณนั้นมันไม่ค่อยสะอาด เพราะน้ำต่างๆในเมืองพาราณสีไหลไปลงที่นั่น น้ำในคูน้ำในถนนต่างๆก็ไหลลงไปตรงนั้น แต่เขาไม่กลัวสกปรก เขาก็อาบอยู่อย่างนั้น อันนี้ก็เกิดมาจากความไม่รู้ไม่เข้าใจ แล้วก็ทำให้เกิดความหวาดกลัวขึ้น

ความงมงายทำให้ยึดถือเอาต้นไม้ จอมปลวกและก้อนหินเป็นที่พึ่ง

ต้นไม้ใหญ่ๆที่มีอยู่ในบ้านนั้น คนก็มักที่จะเข้าไปกราบไหว้
จอมปลวกที่มันใหญ่มากๆ คนก็ไปไหว้ ก้อนหินที่มีสีด้ามะเมือม
ใหญ่โตดูแล้วน่าสะพรึงกลัว คนก็เข้าไปกราบไหว้

การกราบไหว้สิ่งเหล่านั้น เนื่องมาจากความกลัวว่าสิ่งนั้น
จะลงโทษ เมื่อเกิดความกลัวก็เลยต้องเข้าไปประจบประแจง
กราบไหว้สิ่งเหล่านั้น

อันนี้เป็นศาสนาเบื้องต้นที่คนนับถือ เรียกว่าเป็นศาสนาตาม
ธรรมชาติ คือนับถือสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติ มีอยู่อย่างใดก็ไหว้
ไปอย่างนั้นแหละ ไม่มีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอะไร คนก็
ไปกราบไหว้สิ่งเหล่านั้นตลอดมา

เมื่อเจริญก้าวหน้าขึ้นก็สงสัยในสิ่งที่ตนเข้าไปเกี่ยวข้อง

ต่อมามนุษย์เรามีความเจริญก้าวหน้าขึ้นโดยลำดับ เช่น
รู้จักเลี้ยงสัตว์ เพราะว่าไปจับสัตว์ป่ามาได้ ไม่ฆ่า...เอามาเลี้ยงไว้
สัตว์เหล่านั้นก็ตกลูกออกมา มีหลายๆตัวเข้าก็เลยใช้สัตว์นั้นเป็น
เครื่องมือสำหรับการเพาะปลูก มนุษย์เริ่มรู้จักทำการเพาะปลูก
พืชพันธุ์ธัญญาหาร รู้จักเลี้ยงสัตว์ รู้จักสร้างบ้านสร้างเรือนเป็น

ที่อยู่อาศัย แล้วก็รู้จักทำอะไรๆเพิ่มขึ้นอีกหลายอย่างหลายประการ วิวัฒนาการทางด้านวัตถุค่อยเจริญขึ้นโดยลำดับ

ทางด้านจิตใจ คนก็มีความคิดความอ่านเกิดขึ้น เมื่อมีความคิดก็มีความสงสัยในสิ่งที่ตนได้เข้าไปเกี่ยวข้อง เป็นต้นว่า สงสัยเรื่องต้นไม้ เรื่องแม่น้ำ เรื่องภูเขา เรื่องแผ่นดิน เรื่องลมฟ้าอากาศ เช่น ลมพัดแรง ต้นไม้หักโค่น ฟ้าผ่าเปรี้ยงลงมาเกิดเป็น เปลวไฟลูกบนต้นไม้ หรือว่ามีแผ่นดินไหว มีภูเขาไฟระเบิด หรือมีปรากฏการณ์ของธรรมชาติแปลกๆ คนเหล่านั้นก็มีความสงสัยกันว่าสิ่งเหล่านี้มีอะไรอยู่จึงได้เป็นอย่างนั้น **เมื่อมีความสงสัย** ก็นึกกันเอาเองตามประสาของคนที่ยังสงสัยว่า คงมีอะไรอยู่ในสิ่งเหล่านั้น เขาก็เลยเข้าไปกราบไหว้พร้อมทั้งนำวัตถุไปด้วย มีข้าวก็เอาข้าวไปไหว้ มีผ้าก็เอาผ้าไปประดับให้สิ่งเหล่านั้น เอาไปหมั้นให้ต้นไม้ เอาไปคลุมให้ก้อนหิน เอาไปคลุมให้จอมปลวก หรือสิ่งที่เขานับถือบูชา คนรู้จักใช้เครื่องประดับกาย เช่น แป้งสำหรับทาหน้าทาตัว น้ำอบน้ำหอมที่ได้มาจากใบไม้ดอกไม้ เขาก็เอาไปไหว้สิ่งเหล่านั้น เอาไปประพรมให้เกิดความหอม ตามที่มนุษย์ต้องการ

การกระทำอย่างนี้ . . .

เกิดจากความไม่รู้ ก็เป็นการบูชาแบบหนึ่ง

. . . โ ต ย นี ก ว า . . .

ที่นั่นคงจะมีอะไรสิงสถิตอยู่อย่างแน่นอน

ความคิดที่ทำให้เกิดการจงมายนับถือผีและเทวดา

มนุษย์เราเมื่อมีเกิดแล้วก็มีตาย เกิดสงสัยว่าตายแล้วจะไปไหน ก็นึกว่า คงจะอยู่แถวนั้นแหละ เช่น ไปตายที่แม่น้ำ ก็คงจะอยู่ที่แม่น้ำ ไปตายในป่าก็คงจะอยู่ในป่า ไปตายในทุ่งก็คงจะอยู่ในทุ่ง ไปตกต้นไม้ตายก็นึกว่าคงอยู่ที่โคนต้นไม้ นั่น เขาก็เอาของไปไหว้ตามที่เข้าใจว่าญาติของเขาอยู่ เช่น คนตายที่ต้นไม้ ก็เอาไปไหว้ที่ต้นไม้ ตายในทุ่งก็เอาไปเช่นไปไหว้ที่ในทุ่ง ตายที่บ้านที่เรือนก็นึกว่าอยู่ที่บ้านที่เรือน

อันความคิดนี้แหละทำให้เกิดการนับถือผีขึ้นมา เรียกว่า ผีป่า ผีทุ่ง ผีต้นไม้ ผีเรือน ผีบ้าน คนที่นับถือสักการบูชาต่อสิ่งเหล่านั้น เพราะนึกว่าคนตายแล้วก็ไปเกิดเป็นผี แต่ว่าบางคนมีชีวิตอยู่ในโลก เป็นคนดี รักเพื่อนบ้าน ช่วยเหลือในกิจกรรมต่างๆ เวลาตายไปเพื่อนฝูงก็เสียใจ ว่าคนนั้นยังไม่ควรตาย ควรจะมีชีวิตอยู่ในโลกต่อไป ตายไปแล้วถ้าจะให้กลายเป็นผี ก็ดูมันต่ำไป ก็ควรจะให้เป็นอย่างอื่นที่สูงกว่าผี ก็เลยสมมติว่าต้องไปเกิดอยู่ชั้นสูง อยู่เบื้องสูง ก็ต้องเป็นเทพเจ้า เป็นเทวดา

เทวดาก็มีทั่วไปอีก เทวดาตามต้นไม้ เทวดาอยู่ตามแม่น้ำ ตามป่า ตามภูเขา ตามบ้าน ตามเรือน...อยู่คู่กันกับผีนั่นเอง แต่ว่าผีอยู่ต่ำ เทวดาอยู่สูง ก็เกิดมีการกราบไหว้บวงบนต่อเทวดา ต่อผีสูงเหล่านั้น ไหว้กันมาในรูปเหล่านี้เป็นเวลานาน

ต่อมาก็มีความคิดความเกิดขึ้นว่า พวกมนุษย์มาจากไหน โลกนี้มาจากไหน สิ่งทั้งหลายที่เราดูแล้ว ชอบใจและไม่ชอบใจนี้ มาจากไหน เกิดอยากรู้สิ่งที่เป็นมูลฐานดั้งเดิมของสิ่งทั้งหลาย ทั้งปวงว่ามาจากไหนกัน ความสงสัยเหล่านี้เมื่อเกิดขึ้นมากๆ ก็ไปถามบุคคลบางจำพวก ซึ่งเรียกกันว่า “มุนี”

ในสมัยนั้น มีคนพวกหนึ่งที่ไม่ชอบอยู่กันในหมู่ในคณะ แต่ไป อยู่ตามป่า อยู่ตามไต้ต้นไม้ อยู่ตามใกล้ชะง่อนผา หรือว่าอยู่ใกล้ ที่ซึ่งคนชอบไปบูชา อาศัยสิ่งเหล่านั้นเป็นที่อยู่ กินอาหารที่คน เอาไปเช่นไปไหว้ก็พอเลี้ยงร่างกายไปได้ เมื่ออยู่คนเดียวก็นั่ง สงบจิตสงบใจ นั่งคิด นั่งนึกในเรื่องอะไรต่างๆ คิดไป นึกไป ก็ เกิดอะไรขึ้นในใจจากความคิดที่สงบนั้นแหละ เขาเรียกคนพวกนี้ ว่าเป็นพวกมุนี คือเป็นพวกแสวงหาปัญญา แสวงหาความพ้นทุกข์ เป็นนาคะ เป็นที่ฟังของประชาชน เวลาที่ประชาชนเดือดเนื้อ ร้อนใจก็ไปถามมุนีเหล่านี้ ซึ่งนั่งอยู่ตามต้นไม้ ตามป่า หรือตาม ริมห้วยริมลำธารเพื่อหาความสงบ

เวลาไปถามอะไร มุนีเหล่านี้เขาฉลาด ไม่บอกทันทีหรือก บอกว่าต้องถามเทวดาดูก่อน แล้วพอดกกลางคืนก็คงจะคิดว่า ควรจะตอบอย่างไรดี ครั้นรุ่งเช้าพอพวกนั้นมาก็ตอบว่าเทวดา ว่าอย่างนี้...คนก็เชื่อ เพราะคนสมัยโบราณนั้นสมองยังไม่เจริญ ก้าวหน้าในวิชาความรู้ จึงไม่ค่อยจะถามมากเรื่อง ถามอะไรสักข้อ พอเขาตอบแล้วก็หยุดถาม ไม่เหมือนคนสมัยนี้ ถามแล้วถามอีก

มีเรื่องจะถามเยอะมาก เพราะมีประสบการณ์มากขึ้น สมัยโบราณ คนมีประสบการณ์น้อยจึงถามแต่เพียงน้อยเรื่อง เมื่อตอบแล้วก็หยุดเพียงเท่านั้น ดังนั้นพอตอบว่าเทวดาบอกว่าอย่างนั้นอย่างนี้ เขาเชื่อและทำตาม ก็มีความสุขตามสมควรแก่ฐานะ

ความคิดที่ทำให้เกิดการจงมายนับถือพระผู้เป็นเจ้าของ

ครั้งต่อมาก็มีข้อสงสัยเกี่ยวกับว่า สิ่งทั้งหลายนี้มาจากอะไร ชีวิตมาจากไหน โลกนี้มาจากไหน อะไรที่ได้ประสบพบเห็นนี้มาจากไหน มีปัญหาเกิดขึ้นในใจ ก็ไปถามพวกมุนีอีก เมื่อถามลึกซึ้งเช่นนี้ พวกมุนีจะบอกว่าไม่รู้ก็ไม่รู้...เสียเหลี่ยม เพราะได้อวดตนว่าเป็นผู้รู้มานานแล้ว ก็เลยบอกว่าต้องทำพิธีใหญ่เพื่อถามเทวดาดูก่อน

แล้วก็ประชุมกันในหมู่พวกที่เป็นมุนี ปรึกษาดกลงกันว่า จะตอบอย่างไรดี ก็เลยตกลงกันตอบว่า เราจะต้องมีเทพเจ้าอีกสักองค์หนึ่ง ให้ยิ่งใหญ่ มีมเหศม์ มีอำนาจอันสามารถที่จะคลบบันดาลอะไรได้ทุกอย่างทุกอย่าง เป็นผู้สร้างสรรพสิ่งทั้งปวง รวมทั้งสร้างผู้ที่ถามปัญหานั้นมาด้วย จึงตกลงกันที่ว่า จะตอบอย่างที่ได้คิดไว้ เมื่อมีคนมาถามในวันหลังก็ตอบว่า เทวดามาบอกว่ามีเทวดาผู้ยิ่งใหญ่ เป็นผู้สร้างสรรพสิ่งทั้งปวง สร้างแผ่นดิน แผ่นฟ้า สร้างสัตว์ที่มีชีวิต สร้างอะไรทุกอย่างทุกอย่าง ให้ชื่อว่า

พระหมา ซึ่งแปลว่า ผู้สร้าง ในภาษาอินเดียหรือบาลีเรียกว่า พระอัลลาห์ แถวปาเลสไตน์พวกยิวเขาเรียกว่า พระยะโฮวา ก็คือ พระผู้เป็นเจ้าของผู้มีอำนาจยิ่งใหญ่สร้างสรรพสิ่งทั้งหลายทั้งปวง อันนี้เป็นการเกิดขึ้นของเทพเจ้าผู้สร้างสรรคในยุคแรกของการนับถือ เรียกว่า บูชาพระผู้เป็นเจ้าของ

พวกที่บูชาพระผู้เป็นเจ้าของมีอยู่ ๒ พวก คือ นับถือพระผู้เป็นเจ้าของคนเดียว กับนับถือพระผู้เป็นเจ้าของหลายองค์ ทางแถวตะวันออกกลางนับถือพระผู้เป็นเจ้าของคนเดียว คือพวกอาหรับก็นับถือพระอัลลาห์องค์เดียว พวกยิวนับถือพระยะโฮวา พระผู้เป็นเจ้าของคนเดียว ความจริงพระยะโฮวากับพระอัลลาห์ก็องค์เดียวกันนั่นเอง แต่ว่าภาษาอาหรับกับภาษาฮีบรูพูดไม่เหมือนกัน เรียกชื่อแตกต่างกัน เนื้อแท้ก็อันเดียวกัน

คัมภีร์กุรอ่านของพี่น้องชาวอิสลาม กับคัมภีร์ไบเบิลของพวกคริสเตียนที่เรียกกันว่า โอลด์เทสตาเมนต์ (Old Testament) คือคัมภีร์เก่าเหมือนกัน เดินเรื่องเหมือนกัน ชื่อคนก็ผิดเพี้ยนกันตามรูปของภาษา แต่โครงเรื่องทั้งหมดเป็นแบบเดียวกัน มาแตกต่างกันตอนปลาย คือแตกต่างกันตั้งแต่พระเยซูเกิด เขาเรียกว่าพระคัมภีร์ใหม่ (New Testament) และตั้งแต่พระนาบีโมหะหมัดเกิดมาก็เป็นเรื่องใหม่ มันจึงแตกต่างกัน เรื่องต้นมันก็เหมือนกันทั้งนั้น เพราะฉะนั้น แถวทะเลทรายเขานับถือพระผู้เป็นเจ้าของคนเดียว

การที่ถือพระผู้เป็นเจ้าองค์เดียวก็เพราะสิ่งแวดล้อมทำให้เกิดความคิดอย่างนั้น คนในทะเลทรายไม่เห็นอะไร ตื่นขึ้นก็เห็นแต่ทรายและความเงิ่งว่าง ไม่มีอะไรที่เรียกว่า ใหม่ แปลก เจริญตาเจริญใจ มองไปทางไหนก็มีอยู่เท่านั้นแหละ คือทรายเท่านั้นเอง เมื่อมีพระผู้เป็นเจ้า เขาก็มีองค์เดียวตามสิ่งที่เขาได้พบเห็น

แต่คนในอินเดียนั้น ชีวิตไม่ได้อยู่กับสิ่งเดียว อินเดียเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ในสมัยก่อน สมัยนี้คนมากกว่าความอุดมสมบูรณ์หายไป เขาเห็นภูเขาใหญ่ เห็นท้องทุ่ง เห็นแม่น้ำ เห็นความงามของธรรมชาติหลายสิ่งหลายประการ เขาก็มีความคิด ความเห็นว่าไม่ใช่สิ่งเดียว แต่มีหลายสิ่งดังที่ปรากฏอยู่แก่ตา เมื่อจะมีเทวดาก็ควรจะมีหลายๆองค์

เพราะฉะนั้น พวกทางอินเดียนับถือเทพเจ้าหลายองค์ ส่วนพวกตะวันออกกลาง ซึ่งเป็นบ่อเกิดศาสนาคริสต์กับศาสนาอิสลาม มีพระผู้เป็นเจ้าองค์เดียว และโดยเหตุนี้ศาสนาที่นับถือพระผู้เป็นเจ้าจึงแบ่งได้เป็น ๒ พวก คือพวกนับถือพระผู้เป็นเจ้าองค์เดียว ได้แก่ ศาสนาคริสต์ อิสลาม พวกที่นับถือพระผู้เป็นเจ้าหลายองค์ ก็คือศาสนาพราหมณ์ ซึ่งเป็นศาสนาหลักของอินเดีย ศาสนาพราหมณ์นั้นเดี๋ยวนีเขาเรียกว่า ฮินดู โดยเรียกตามชื่อคนเรียกตามชื่อชาติที่นับถือว่า ศาสนาฮินดู ฮินดูก็คือพราหมณ์นั่นเอง

ในศาสนาพราหมณ์นั้นมีพระผู้เป็นเจ้าของค์ ที่ใหญ่ๆ ก็มี ๓ เราเรียกว่า พรหมะ วิษณุ ศิวะ ที่เขาพูดย่อว่า อะ อุ มะ ก็เหมือนกัน คือ พรหมะ หมายถึงเอาตัว มะ ศิวะ เอาตัว วิษณุ เอาตัวอุ

มะ อะ อุ เป็นอักษร ๓ ตัว พรหมะเป็นผู้สร้างสรรพสิ่ง ทั้งปวง พระศิวะเป็นผู้รักษาบริหาร พระวิษณุเป็นกองปราบ มีหน้าที่ปราบยุคเข็ญ เวลาเมื่อเรื่องวุ่นวายอะไรเกิดขึ้น ก็ให้พระวิษณุมาปราบ พระพรหมนี้ไม่มีใครนึกถึงเท่าใด คนในอินเดียไม่ค่อยจะนับถือพระพรหมเท่าใด...เฉยๆ ด้วยเพราะเขาเห็นว่า พระพรหมนี้สร้างเท่านั้น ไม่ค่อยจะมีอำนาจราชศักดิ์อะไร สู้พระอินทร์ก็ไม่ได้

ส่วนพระศิวะมีเรื่องสนุกครึกครื้น...คนชอบ คนอินเดียเห็นว่าพระผู้เป็นเจ้าของไม่ควรจะอยู่องค์เดียว พระพรหมนั้นเขายกให้เป็นพรหมไปเสียเลย ไม่วุ่นวาย ไม่มีครอบครัว แต่พระศิวะต้องให้มีครอบครัว พระวิษณุก็ต้องให้มีครอบครัว เวลาไปอินเดียเขาเอารูปมาชุดหนึ่ง ถามว่ารูปอะไร? เขาบอกว่า God Family เอาไปแล้วไหว้ครบชุดเลย มีทั้งพ่อ ทั้งแม่ ทั้งลูก ถามว่านี่อะไร? พระศิวะเป็นพ่อ พระอุมาเป็นแม่ พระพิฆเนศเป็นลูก (บางทีก็เรียกว่าพระขันธกุมาร) เรื่องพระพิฆเนศมีหัวช้างเป็นช้างนั้น ก็เกิดจากเรื่องตลกๆ นั้นเอง โต้แล้วจะทำพิธีตลกๆ ก็ออกบัตรเชิญเทวดามาด้วย งานตลกๆ เป็นงานใหญ่ก็เลยไปเชิญพระวิษณุให้มาร่วมด้วย

พระวิษณุเป็นเทพเจ้าของพวกกริมทะเล ชาวอินเดียที่อยู่ตามริมทะเล นับถือพระวิษณุทั้งนั้น เช่น เมืองมัทราส บอมเบย์ กัลกัตตา เขานับถือพระวิษณุ ถ้าขึ้นไปตอนๆ ก็นับถือพระศิวะ พวกที่อยู่ตามชายทะเลนับถือพระวิษณุกัน เพราะพระวิษณุอยู่ใต้ เกษียรสมุทรหรือทะเลน้ำนม ท่านนอนอยู่บนหลังพญานาคราช ไม่ค่อยตื่นกับใคร ถ้าโลกสงบแล้วไม่ตื่น ถ้าโลกเกิดยุคเข็ญก็จะตื่นขึ้น

ในคราวจะทำพิธีตัดจุกนั้นกำลังนอนหลับ เทวดาไปบอกว่า พระอิศวรเรียกหา ถามว่ามีเรื่องอะไร? บอกว่าจะตัดจุกลูกชาย พระวิษณุเคืองร้องว่าไอ้ลูกหัวขาด พอบอกไอ้ลูกหัวขาดเท่านั้น หัวของพระพิฆเนศหายไปเลย เหลือแต่ตัว เลยเดือดร้อนกันใหญ่ ต้องไปหาหัวมาสวม...หาไม่เจอ เมื่อหาไม่เจอบอกว่าหัวอะไรก็ได้ สัตว์อะไรนอนผินหัวไปทางทิศตะวันตกตัดมาเลย คินนัมมนุษย์ก็ไม่นอนผินหัวไปทางทิศตะวันตกเลยสักคนเดียว มีแต่ข้างเกเร เขือกหนึ่งนอนหันหัวไปทางทิศตะวันตก เลยตัดหัวข้างมาต่อเข้า กลายเป็นมนุษย์ครึ่งสัตว์เดียรฉานไป แต่คนก็ยังปั้นรูปไว้ไว้ เป็นเทพเจ้าแห่งข้าง ถ้าพูดตามภาษาชาวบ้าน ก็เรียกว่าหมอข้างนั่นเอง เพราะฉะนั้นพระพิฆเนศจึงถือขอสับหัวข้าง ปวงบาศ คล่องข้าง มีอะไรๆเกี่ยวกับข้างทั้งนั้น

พวกอินเดียนอกจากนับถือ ๓ องค์นี้แล้ว เขายังนับถือพระอินทร์ สมัยก่อนนับถือพระอินทร์มาก ต่อมาพระอินทร์เสื่อม

ก็เลยไปนับถือพระศิวะ เทวดาก็คล้ายกับคน ถูกถอดเหมือนกัน คนเคยนับถือกันมา พอเห็นว่าชักรจะไม่ได้ความแล้วเทวดาองค์นี้ ก็เปลี่ยนไปนับถือองค์โน้นต่อไป เลยเปลี่ยนกันไปแปลกๆ นับถือองค์นั้น นับถือองค์นี้ เทวดามีต่างๆอย่างนี้

คนในอินเดีย ถ้าจะพูดกันไปแล้ว มัวเมาหมกมุ่นอยู่ใน **พระผู้เป็นเจ้า**กันเหลือเกิน อะไรก็อ้างพระผู้เป็นเจ้าทั้งนั้น มีอะไรเกิดขึ้นก็ว่าพระผู้เป็นเจ้าสร้าง เจ็บไข้ได้ป่วยรักษาไม่หาย ก็ว่าเป็นพระประสงค์ของพระผู้เป็นเจ้า ยากจน...ไม่มีจะกินก็ว่าพระผู้เป็นเจ้าให้เกิดมาอย่างนี้ตนก็พอใจ กิติเหมือนกันเชื่อกันจนพอใจทุกอย่าง เกิดมาจนก็เป็นพระประสงค์ของพระผู้เป็นเจ้า ท่านยังไม่โปรดให้ร่ำรวยก็ต้องจนกันต่อไป...ก็จนกันอยู่อย่างนี้ ถ้าร่ำรวยขึ้นมา ก็ว่าพระผู้เป็นเจ้าช่วย เพราะฉะนั้นตามร้านค้าของอินเดียต้องมีรูป...รูปพระวิษณุบ้าง รูปพระอิศวรบ้าง รูปอะไรต่ออะไร เขาต้องบูชาทุกวัน

เคยไปถามคนขายของในโรงแรมที่ไปพัก ถามว่านั่นอะไร? เขาบอกว่าพระผู้เป็นเจ้า ถามว่ามีไว้ทำไม? ตอบว่าให้ท่านช่วยค้าขายให้ร่ำรวย ผมบูชาทุกคืน...ไม่ต้องการอะไร ผมต้องการให้ร่ำรวยเรื่องเดียว

ก็เลยถามว่า ถ้าเราไหว้พระผู้เป็นเจ้าแล้วเราไม่ทำงานจะรวยไหม?

เขาก็บอกว่า มันจะรวยได้ยังไงถ้าเราไม่ทำงาน

อ้าว! ถ้าทำงานแล้วต้องไปขอพระผู้เป็นเจ้าของเจ้าทำไม ทำงานมันเรื่อยไปไม่ติดกว่าหรือ?

เขากลับบอกตอบว่า เขาถือกันมาอย่างนั้นตั้งแต่โบราณ...ถือตามกันมา

ความมั่งงายในเรื่องการเซ่นไหว้พระผู้เป็นเจ้าของเจ้าด้วยการบูชาัญญ

ชาวอินเดียเขานับถือในรูปอย่างนี้ จึงมีแต่การกราบไหว้บวงสรวงต่อสิ่งเหล่านั้น การเซ่นไหว้เทพเจ้าในอินเดียยุคก่อนพระพุทธเจ้าเกิด เขาทำเป็นงานใหญ่ เรียกว่า “บูชาัญญ”

บูชาัญญต่อพระผู้เป็นเจ้าของเจ้านั้นเขาบูชาด้วยสัตว์นับเป็นร้อยๆ เอาแกะร้อยตัว ม้าร้อยตัว วัวร้อยตัว อย่างนี้เป็นต้น นำเอาไปบูชาัญญ เวลาจะบูชาก็ขุดหลุมลงไปให้ลึก เขาเอาไม้พินมาเผาให้เป็นถ่าน แล้วพราหมณ์ก็ทำพิธีเอาไม้มาปักเป็นหลักเข้า เพื่อจะได้มัดสัตว์ที่จะฆ่าให้เลือดพุ่งลงไปในห้องไฟ แล้วควันก็คลุ้งไปบนอากาศ เขานึกว่าเทพเจ้าได้รับผลแล้ว ได้เสวยแล้วก็พอใจ

พระเจ้าแผ่นดินก็เคยกระทำการบูชาัญญใหญ่ๆเช่นนั้น ในตำนานพระพุทธศาสนา กล่าวว่า

คราวหนึ่ง พระพุทธเจ้าได้เดินไปพบคนเลี้ยงแกะกำลังต้อนแกะประมาณ ๕๐๐ ตัว พระองค์ก็เดินตามไป เห็นลูกแกะตัวหนึ่งเป็นน่องยอ เดินไม่ไหวก็อุ้มไป จึงทรงถามคนเลี้ยงแกะว่า

กำลังต้อนแกะไปไหน? เขาบอกว่าต้อนไปให้พระราชา พระราชา จะทำอะไรด้วยแกะมากมายอย่างนี้? เขาบอกว่าวันนี้ท่านไม่รู้รี พระราชาก็จะทำการบูชาด้วยแกะ ๕๐๐ ตัว ท่านไปดูซิ พระองค์ ก็เสด็จไปด้วย เมื่อไปถึงเห็นพวกพราหมณ์แต่งตัวแบบพราหมณ์ ทาแป้งที่หน้าท้าว (เราจะสังเกตเห็นว่าพวกพราหมณ์ ทา ๓ แฉก ที่หน้าผากเป็นเครื่องหมายแทนพระผู้เป็นเจ้า คือ พระพรหม พระวิษณุ พระศิวะ นั่นเอง ที่แขนก็ทาเป็น ๓ แฉก เหมือนกัน พราหมณ์เหล่านี้ถือตรี ตรีกีคือเครื่องหมายแทนพระผู้เป็นเจ้า ทั้ง ๓ ที่เขาเคารพนับถือ) กำลังร้ายเวทตามคัมภีร์พระเวทของ พราหมณ์เพื่อทำการบูชาด้วย แกะเหล่านั้นอาบน้ำอย่างเรียบร้อย เติมด้วยแป้งของหอม กำลังเอาไปสู่หลัก เพื่อจะฆ่า

พระพุทเจ้าได้เสด็จเข้าไปหาพระราชา แล้วตรัสถามว่า พระองค์กำลังจะทำอะไร? พระราชาทอบว่าจะบูชาด้วย บูชาด้วยเพื่ออะไร?

พระราชาก็บอกว่า เพื่อความยิ่งใหญ่ในราชสมบัติ เพื่อ ความสุขความเจริญแก่ชีวิต แก่การงาน

พระองค์ก็ถามว่า การบูชานี้ ถ้าได้เสียสละสิ่งที่รักที่สุด จะได้ผลมากที่สุดใช่ไหม แล้วสิ่งใดที่พระองค์รักมากที่สุด?

พระราชาทอบว่า ชีวิตของข้าพระองค์เป็นที่รักยิ่ง

พระพุทเจ้าตรัสถามต่อไปว่า แล้วทำไมพระองค์ไม่กระโดด ลงไปในหลุมขี้ฉะ จะได้ผลมากกว่าฆ่าแกะเสียอีก พวกแกะนี้

พระองค์คงไม่รักมันเท่าใดหรอก รักชีวิตมากกว่า รักลูกรักเมียมากกว่า ทำไมไม่ฆ่าลูกฆ่าเมียเพื่อบูชายัญ พระราชาไม่ยอมตอบ

พระพุทธเจ้าจึงตรัสว่า ทุกชีวิต...มีความรักชีวิตของตัวเอง ไม่อยากถูกฆ่าถูกทำร้าย พระองค์ต้องการความยิ่งใหญ่ แต่กลับทำร้ายผู้อื่นให้ถึงแก่ความตาย แล้วจะได้ความยิ่งใหญ่ได้อย่างไร ผู้ใดต้องการความสุข...แต่ทำให้เกิดความทุกข์ความเดือดร้อนแก่บุคคลอื่น ผู้นั้นจะไม่ได้สุขสมใจ ผู้ใดที่ต้องการมีความสุข...ช่วยให้ผู้อื่นมีสุขนั้นแหละ เขาจึงจะได้มีความสุขด้วย

พระพุทธเจ้าทรงสอนให้เลิกการบูชายัญ ไม่มีการกระทำบูชายัญต่อไป แต่จะให้บูชาด้วยการบริจาคทาน ให้อาหาร ให้เสื้อผ้า ให้ที่อยู่อาศัย ให้ยาแก้ไข้แก่มนุษย์ทั้งหลาย เป็นการแก้ไขในยุคพระพุทธเจ้า ชาวอินเดียนั้นทำกันมาในรูปอย่างนั้นเป็นเวลานาน

บทกล่อมพระผู้เป็นเจ้าของศาสนาพราหมณ์

ศาสนาพราหมณ์มีคัมภีร์เรียกว่า พระเวท มี ๓ คัมภีร์ด้วยกัน เป็นคัมภีร์ที่กล่าวบูชาพระผู้เป็นเจ้าทั้งนั้น สรรเสริญพระผู้เป็นเจ้าทั้งนั้น

คราวหนึ่ง ไปพักอยู่ที่เดลฮี อยู่ใกล้ๆกับที่เรียกว่า วิษณุเทมเปิล เป็นวัดของพระวิษณุ สะอาดหน่อย ตอนเกือบเที่ยงคืน

ราวๆ ๒๓.๐๐ น. ได้ยินเสียงคนกำลังสวดมนต์ ตื่นตีสี้ก็ได้ยินเสียงสวดอีกครั้ง ก็เลยถามพระที่รู้ภาษาเขา...ที่สวดมนต์ตอนหัวค่ำว่าเรื่องอะไร สวดมนต์ตอนใกล้รุ่งนี่เรื่องอะไร? ได้รับคำตอบว่าสวดตอนหัวค่ำสวดกล่อมพระผู้เป็นเจ้า ในคำสวดนั้นก็บอกว่าพระองค์ได้รักษาโลกมาอย่างเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า โลกปลอดภัยไม่มีความทุกข์ ไม่มีอันตราย บัดนี้ถึงเวลาแล้ว ขอให้พระองค์หลับนอนพักผ่อนให้สบายเถิด...ร้องเพลงให้พระผู้เป็นเจ้านอน

พอพระผู้เป็นเจ้านอนไปได้สักพัก ตีสี้มารบกวนอีกแล้วมาร้องเพลงอีก ถามว่าร้องว่าอย่างไร? เขาบอกว่า พระองค์ได้หลับนอนพักผ่อนมาสมควรแก่เวลาแล้ว โลกนี้ถ้าขาดพระองค์เสียแล้วก็จะไปไม่รอด จะมีความทุกข์ จะมีความเดือดร้อน อาศัยพระมหากรุณาธิคุณในพระองค์ ขอให้พระองค์จงตื่นพระบรรทมแล้วมองตามาที่โลก เพื่อให้โลกปลอดภัยต่อไป ก็หมายความว่าให้ตื่นขึ้นมารักษาโลกเถอะ เพราะชาวโลกนั้นเขาจะตื่นกันแล้วพระผู้เป็นเจ้าก็ต้องตื่นตามคำเชื่อเชิญของพวกเขา นั่นจริงหรือไม่พวกนั้นก็ว่าเอาเองว่าพระผู้เป็นเจ้าตื่นแล้ว ได้ฟังเช่นนั้นก็บอกว่าพระผู้เป็นเจ้าก็เหมือนเด็กๆ เวลานอนก็ต้องไปบอกให้นอน เวลาตื่นก็ต้องปลุกให้ตื่น

ในเทวสถานบางแห่งมีดนตรีกล่อมพระผู้เป็นเจ้า เสียงสนั่นหวั่นไหว พวกพราหมณ์สวดมนต์เอาจริงเอาจัง ว่าเต็มเสียงคอบเป็นเอ็นทีเดียว เพราะฉะนั้นคัมภีร์พระเวทก็คือบทกล่อม

นั่นเอง เป็นบพสรรเสริญความดีความงามของพระผู้เป็นเจ้าของ รูปต่างๆ ซึ่งเขาถือกันมาตั้งแต่โบราณ

ศาสนาพราหมณ์นี้ถ้าจะพูดกันไปแล้ว ไม่มีศาสดา คือ ไม่มีผู้ที่บัญญัติเป็นตัวเป็นตน มีฤาษีมากมายหลายชื่อเป็นผู้เขียน คัมภีร์เหล่านี้ เขาถือว่ามหาฤาษีทั้งหลายนี้ มีจิตใจสูง ได้สัมผัสกับพระผู้เป็นเจ้าของ ได้รู้เรื่องของพระผู้เป็นเจ้าของ พระผู้เป็นเจ้าของ ได้ดลบันดาลให้เขียนข้อความเหล่านั้นไว้ เขาจึงถือว่าเป็นคัมภีร์ของเขาสืบเนื่องต่อกันมาจนบัดนี้ เราจะหาตัวศาสดาที่แท้จริงในศาสนาพราหมณ์ไม่ได้ นอกจากสิ่งที่เขานับถือ ก็คือเทพเจ้าทั้งหลายเท่านั้นเอง เป็นเรื่องของศาสดาที่นับถือกันอยู่ในอินเดีย

แล้วศาสนาพราหมณ์ก็นับถือธาตุทั้ง ๕ เป็นหลัก ธาตุดิน น้ำ ไฟ ลม และธาตุเหล่านั้นก็มีเทพเจ้าประจำ เช่น เทวดาลม วายุเทพ เทวดาฝน พระพิรุณ เทวดาน้ำ เทวดาไฟ ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์เหล่านี้ก็เป็นเทพเจ้าทั้งนั้น ถ้าเราสนใจอ่านหนังสือ เรื่องที่เทพเจ้าเหล่านั้นก็สนุกครึกครื้น เพราะว่ามีประวัติมากมาย หลายเรื่องหลายประการ เป็นเรื่องน่าอ่าน แต่ว่าในภาษาไทยไม่ค่อยมี คนไม่ได้เขียนไว้ละเอียด ชาวอินเดียเขามีอ่าน เขาเล่าให้ฟังในเรื่องเกี่ยวกับพระผู้เป็นเจ้าของเหล่านั้น ก็สนุกครึกครื้นดี

อันนี้เป็นศาสนาตั้งเดิมของมนุษย์ คือนับถือสิ่งที่เป็นธรรมชาติเป็นเริ่มต้น ต่อมาก็นับถือผี นับถือเทวดา ต่อมาก็นับถือพระผู้เป็นเจ้าของ สิ่งเหล่านี้เกิดจากความกลัว ไม่ใช่เรื่องอะไร

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่ไม่เกี่ยวกับเทพเจ้า

ต่อมาเมื่อพระพุทธเจ้าของเราเกิดขึ้นในโลก พระองค์ทรงเกิดในท่ามกลางความเชื่อในสิ่งเหล่านั้น ความเชื่อเทวดา เชื่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์อะไรต่างๆ แต่ว่าพระพุทธเจ้าของเรา เป็นผู้ที่ไม่มีใครความเชื่อเหมือนเขา แม้พระบิดา พระมารดา เป็นผู้นับถือศาสนาพราหมณ์ตามแบบดั้งเดิม แต่ว่าพระองค์ไม่มีความเชื่อในรูปนั้น พระองค์มีความคิดในรูปใหม่ว่า มันน่าจะมียะไรดีกว่านี้ ประเสริฐกว่านี้ อันจะเป็นทางช่วยให้คนพ้นจากความทุกข์ความเดือดร้อน

พระพุทธศาสนาเกิดจากความกลัวอีกเหมือนกัน แต่ไม่ใช่กลัวสิ่งที่เห็นอยู่ตามธรรมชาติ ไม่ใช่กลัวสิ่งนั้นสิ่งนั้นอันเป็นเรื่องธรรมชาติ แต่กลัวความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความตาย เป็นความกลัวที่ติดกันกับความกลัวของศาสนาที่ถือธรรมชาติ เกิดจากพื้นฐานทางจิตใจที่มีความกลัว ความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความตาย เพราะเจ้าชายสิทธัตถะ ซึ่งต่อมาได้เป็นพระพุทธเจ้า พระองค์ได้พิจารณาว่า ...

คนเรานี่เกิดมาแล้วก็แก่ เจ็บ ตาย ถ้าเกิดมาแล้วแก่ เจ็บ ตายไป โดยไม่ได้ทำอะไรที่เป็นประโยชน์แก่เพื่อนมนุษย์ มันไม่มีราคาไม่มีความหมาย ทำอย่างไรจึงจะทำการที่เป็นประโยชน์ต่อมนุษย์ได้มากๆ

แล้วพระองค์คิดไปในปัญหาที่ว่า ...

เมื่อสิ่งหนึ่งมีอยู่สิ่งตรงกันข้ามก็ต้องมี เช่นว่า มีมืดต้องมีสว่าง มีเย็นมีร้อน มีสุขมีทุกข์ มีดีมีชั่ว มีอะไรต่ออะไรมาคู่กัน ทั้งนี้ ของในโลกนี้มีเป็นคู่กัน เมื่อมีความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความตาย เรื่องไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย เรามีความทุกข์ **ทำอะไรจึงจะไม่มี ความทุกข์ความเดือดร้อนใจ** พระองค์คิดในปัญหาเหล่านี้บ่อยๆ ผลที่สุดก็ต้องหนีไปบวชเพื่อหาความสงบใจ ตามแบบมุนีซึ่งมีอยู่ในอินเดียสมัยนั้น แล้วจะได้ศึกษาค้นคว้าว่า **ทำอะไรจึงจะดับทุกข์ได้ ทำอย่างไรจึงจะไม่มี ความทุกข์ความเดือดร้อนอีกต่อไป** ปัญหานี้เป็นปัญหาใหญ่ที่เกิดขึ้นในน้ำพระทัยของเจ้าชายสิทธัตถะ อันเป็นเหตุให้ท่านสละราชสมบัติ ออกไปบวชศึกษาค้นคว้าหาความจริง แล้วก็ได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า เมื่อได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าแล้วก็เที่ยวสอนศาสนา

พุทธศาสนานี้ไม่เหมือนศาสนาอื่นที่มีอยู่ก่อน เป็นศาสนาที่ **แปลกไปจากศาสนาดั้งเดิมทั้งหมด จุดที่แปลกอันสำคัญก็คือว่า** ศาสนาอื่นนั้นเกี่ยวข้องกับเทพเจ้า แต่พระพุทธศาสนาไม่เกี่ยวข้องกับเทพเจ้า ไม่ได้ถือว่าเทพเจ้าเป็นผู้ดลบันดาลให้เป็นไปอย่างนั้น เป็นอย่างนี้ ให้มีสุข ให้มีทุกข์ ให้พ้นจากความทุกข์ความทุกข์ ไม่ได้เชื่อเช่นนั้น ตัดเรื่องเทพเจ้าออกหมด **คำสอนในพระพุทธศาสนา** เมื่อเริ่มสอนก็สอนข้อปฏิบัติล้วนๆ เป็นธรรมะเท่านั้น ไม่ได้สอนเรื่องว่าโลกนี้ใครสร้าง สร้างอย่างไร ทำอย่างไร...ไม่ได้พูดถึง

เพราะสิ่งเหล่านั้นไม่ใช่เรื่องจะเป็นที่จะต้องพูด พระองค์สอนแต่เรื่องธรรมะอันเป็นเรื่องที่จะต้องปฏิบัติ อันจะทำให้ผู้ปฏิบัติตามได้พ้นจากความทุกข์ความเดือดร้อน พระพุทธศาสนาจึงเป็นศาสนาที่ไม่มีพระผู้เป็นเจ้าของ ฉะนั้นเราจึงได้ศาสนาอีกประเภทหนึ่ง ประเภทที่เรารู้จักมาก่อน ที่เรียกว่า ศาสนาที่ถือเทพเจ้า เรียกตามภาษาว่า “เทวนิยม” นี้เป็นพวกหนึ่ง

ครั้นเมื่อพระพุทธเจ้าเกิดขึ้นในโลก พระองค์ไม่คล้อยตามอำนาจเทพเจ้า ไม่อ้างอำนาจเทพเจ้า นักสอนธรรมะศาสนาอื่นมักบอกว่า เป็นบุตรพระผู้เป็นเจ้าของบ้าง เป็นผู้แทนพระผู้เป็นเจ้าของบ้าง พระผู้เป็นเจ้าของเป็นผู้บันดาลให้เขียนบ้าง ให้พูดบ้าง แต่ว่าพระพุทธเจ้าท่านไม่ว่าอย่างนั้น กลับบอกว่า สิ่งที่เราเอามาพูดมาบอกแก่ท่านทั้งหลายนี้ เป็นสิ่งที่เราได้ค้นพบด้วยตัวเราเอง พระองค์บอกว่าสิ่งที่ได้นำมาสอนทั้งหมดนี้ เป็นสิ่งที่พระองค์ค้นพบด้วยพระองค์เอง

อันนี้เราจะเห็นได้จากถ้อยคำอันตรัสแก่อุปกาศิก คือเมื่อพระพุทธเจ้าตรัสรู้แล้วได้เดินทางไปกรุงพาราณสี พบกับอุปกาศิกคนหนึ่ง ชื่อว่า อุปกาศิก เขาเห็นพระพักตร์ของพระองค์ผ่องใส มีอิริยาบถเรียบร้อยน่าดู ก็ถามว่าดูหน้าตาของท่านผ่องใส ท่านชอบใจในธรรมะของใคร ท่านเป็นศิษย์อาจารย์ใด ท่านปฏิบัติธรรมของผู้ใด พระองค์บอกว่า เราเป็นสยัมภู ผู้รู้เองในโลก เราจะอ้างว่าใครเป็นครูเป็นอาจารย์ได้อย่างไร เพราะสิ่งที่เรารู้เรา

ขอใจนี้เราพบด้วยตัวเราเอง เรียกได้ว่าเป็นคำพูดใหม่ในวงการศาสนา ในโลกแห่งศาสนานี้พระพุทธเจ้าพูดใหม่ที่สุด คือพูดว่า เรารู้เองในโลก พระองค์พูดว่า เรารู้เอง ไม่มีใครเป็นครูอาจารย์ของเรา อันนี้เป็นการแสดงว่า มนุษย์มีความสามารถในเรื่องที่จะรู้จะเรียน ในเรื่องที่จะเข้าใจอะไรต่างๆ มนุษย์คิดเอาเองก็ได้ ถ้ารู้จักใช้ปัญญา รู้จักใช้ความสามารถแล้วก็คิดเอาเองได้ ก็เป็นการเคารพต่อมนุษย์ขึ้นมา ไม่เอาชีวิตของมนุษย์ไปแขวนไว้กับพระเจ้าเป็นเจ้าในสรวงสวรรค์อีกต่อไป เป็นการบอกให้มนุษย์ทั้งหลายทราบว่า ตัวท่านเองทุกคน มีปัญญา มีความสามารถที่จะคิดจะค้น สิ่งทั้งหลายที่จะรู้นั้นมันอยู่ในตัวเราแล้ว แต่ว่าเรามองไปทางอื่นเสีย เราไม่มองตัวเรา ไม่ค้นหาเอาจากตัวเรา เราจึงไม่รู้อะไร คอยแต่ให้คนอื่นเขาบอกตลอดเวลา

ก็เท่ากับสอนว่า มนุษย์ต้องพึ่งตัวเอง อย่าไปพึ่งสิ่งที่เรียกว่าอำนาจเบื่องบน อย่าไปคอยฟังคำสั่งจากเบื่องบนต่อไป ต้องคอยฟังเสียงจากภายใน ต้องคิดต้องค้นด้วยปัญญา ด้วยความสามารถของท่านเอง อันนี้นับว่าเป็นเรื่องใหม่ที่เกิดขึ้นในวงการพระศาสนาของประเทศอินเดีย เวลาพระพุทธเจ้าท่านไปเทศน์ก็เรียกว่าเทศน์ใหม่ที่สุด เพราะไม่อ้างอะไรทั้งนั้น พูดข้อปฏิบัติล้วนๆ...ศาสนาแบบนี้เรียกว่า สัจนิยม หรือ ธรรมนิยมแท้

ประเทศอินเดียยุคก่อนพระพุทธเจ้าจะเกิด มีความคิดความเห็นแผลงๆกันอยู่หลายอย่างแปลกๆกัน เพราะมีผู้สนใจใน

ธรรมะอยู่เหมือนกัน จึงมีทิวฐิตุความคิดเห็นแปลกๆไม่เหมือนกัน แบ่งเป็นหลายพวกหลายเหล่า เช่นเรื่องเกิดเรื่องตาย บางพวกถือว่าตายแล้วเกิด บางพวกถือว่าตายแล้วสูญ พวกที่ถือว่าตายแล้วเกิดนั้นแตกต่างกันอีก เช่น ถือว่าเป็นอะไรก็เป็นอยู่อย่างนั้น นี่พวกหนึ่ง บางพวกถือว่าอาจเปลี่ยนแปลงได้ พวกที่ถือว่าเกิดเป็นอะไรก็เป็นอย่างนั้น เช่นเกิดเป็นมนุษย์ก็เป็นมนุษย์เรื่อยไป บางคนว่าไม่อย่างนั้นหรือ อาจเป็นลิงเป็นค่างก็ได้ เป็นสัตว์เดียรัจฉานก็ได้ อาจเป็นอะไรก็ได้ บางพวกถือว่าตายแล้วไม่เกิด...สูญเลย แต่พวกก็แตกต่างกันไปอีก บางคนว่าสูญหมด บางคนว่าสูญแต่บางสิ่งบางประการ เรื่องทิวฐิตุเกี่ยวกับเรื่องการตายการเกิดมีหลายพวกอย่างนี้

ในเรื่องสุขทุกข์ไม่เหมือนกัน พวกหนึ่งถือว่าสุขทุกข์เกิดจากเหตุภายนอก กล่าวคือเทพเจ้าดลบันดาลให้เป็นไป จึงมีคำว่าพรหมลิขิต ที่เราได้ยินบ่อยๆว่า มีอะไรเกิดขึ้นในชีวิตก็ให้ถือว่าเป็นพรหมลิขิต เราไม่สามารถจะหลีกเลี่ยงพรหมลิขิตได้ นี่เป็นทิวฐิตุของคนในสมัยนั้นแบบหนึ่ง อีกพวกหนึ่งไม่ได้ยึดถืออย่างนั้นเลย ถือว่าสุขทุกข์เกิดแต่การทำของตัวเอง พวกที่ถือว่าสุขทุกข์เกิดจากเทพเจ้าดลบันดาลก็มีแต่เรื่องเช่นสรรวบบวงบนอันวอนด้วยประการต่างๆเพื่อให้ได้สิ่งที่ตนต้องการ ถ้ายังไม่ได้ก็นึกว่าเทพเจ้ายังไม่โปรด จะต้องหาวิธีใหม่บวงสรรวบบวงอันวอนใหม่ จึงได้มีพิธีบวงสรรวบบวงต่างๆเกิดขึ้น ส่วนพวกที่ถือว่าสุขทุกข์เกิดแต่การกระทำ

ของตน ถ้าทำดีก็จะได้ดี ทำชั่วก็จะได้ชั่ว ทำผิดก็จะได้ผลแห่งความผิด ทำถูกก็จะได้ผลแห่งความถูก เขาเชื่อในโลกอย่างนั้น

ความคิดความเห็นของคนในสมัยนั้นมีมาก ที่ว่านี้เป็นพวกใหม่ๆ ปลีกย่อยยังมีอีกเยอะแยะในเรื่องความทิวฏฐิมานะความคิดความเห็นในพรหมชาลสูตรแสดงทิวฏฐิไว้ถึง ๖๒ อย่าง เราจะหาอ่านได้จากหนังสือพุทธประวัติจากพระโอษฐ์ มีเขียนไว้ละเอียดแต่เวลาอ่านแล้วก็มันศีระชอยู่เหมือนกัน เพราะมีเรื่องมากมายเหลือเกิน สลับซับซ้อน แตกกิ่งก้านสาขาออกไปมากมาย นั่นเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในก่อนยุคที่พระพุทธเจ้าของเราเกิดขึ้น ในประเทศอินเดีย ศาสนาของโลกมีความเป็นมาอย่างนี้

“ของดี” ในพระพุทธศาสนา

ใครๆ ก็อยากได้ “ของดี” กันทั้งนั้น ซื่อสินค้าก็อยากจะได้สินค้าดีๆ แต่งานก็อยากจะได้คู่ชีวิตดีๆ ทำกิจการงานอะไรก็อยากจะได้ผลงานดีๆ แสดงว่าของดีเป็นสิ่งที่ใครๆ ชื่นชอบกันทั้งนั้น ทั้งนี้เพราะของดีเป็นสิ่งที่มีความค่านั่นเอง แต่มี “ของดี” บางอย่าง ที่มีความหมายไปในทาง “ของขลังของศักดิ์สิทธิ์” ก็เป็นของดีอีกอย่างหนึ่งที่ผู้คนทั้งหลายต้องการเช่นกัน

หลวงพ่อบัณฑิตฯ เคยเขียนถึง “ของดี” ไว้ โดยแต่งเป็นเรื่องราวของพระธุดงค์กับเด็กหนุ่มคนหนึ่ง เด็กหนุ่มต้องการ

“ของดี” อย่างหนึ่ง แต่พระธุดงค์ท่านได้ให้ของดีอีกอย่างหนึ่งของดีที่พระธุดงค์ให้เด็กหนุ่มคนนั้นเป็นอะไร เขียวอ่านได้จากข้อเขียนของหลวงพ่อดังต่อไปนี้ ...

ภายใต้ต้นกำมบูใหญ่ในตำบลทุ่งรังสิต มีพระธุดงค์ ๑ รูป มาปักกลดพักอยู่ พระธุดงค์รูปนี้แปลกจากพระธุดงค์รูปอื่น คือมิได้สะพายย่ามใบใหญ่ การนุ่งห่มก็เรียบร้อย เวลาหยุดพักก็มีใกล้ย่านชุมชนคน แต่มักอยู่ห่างออกไปประมาณ ๑ กิโลเมตร เป็นอย่างน้อย เข้าๆจึงเข้ามาบิณฑบาตในหมู่บ้าน เดินด้วยอาการสงบนำเสื่อมื่อ รับประทานอาหารแต่พอประมาณแล้วก็กลับไปสู่ร่มไม้และไม่รับอะไรจากใครอีก ฉันแต่อาหารที่ได้เฉพาะบิณฑบาตมาเท่านั้น ฉันช้าๆ น่าดู เมื่ออิ่มแล้วก็มิได้นอนหลับในเวลากลางวัน เยี่ยงพระธุดงค์อื่นที่เคยเห็น ห่มจีวรเรียบร้อยเดินจงกรมไปมาเพื่อบรรเทาความเมาอาหาร มีสติควบคุมอิริยาบถของตน เมื่อหายง่วงแล้วจึงนั่งในท่าอันสงบ มีจิตที่มุ่งต่อปัญหาเฉพาะหน้า ทำอย่างนี้เสมอไป

พระคุณเจ้ารูปนี้พักที่นี้ได้ ๒ วันแล้ว ยังไม่มีใครมารบกวนความสงบสุขของท่านเลย แต่พออย่างเข้าในวันที่ ๓ เวลากลางคืนเป็นเวลาประมาณสัก ๒๑ นาฬิกาเห็นจะได้ เด็กหนุ่มคนหนึ่งถือไฟฉายเดินมาคนเดียว ครั้นเข้าใกล้ร่มไม้ เขาก็ทำเสียงกระแอมให้พระคุณเจ้ารู้ ขณะนั้นเป็นเวลาของการเจริญภาวนาทำให้สงบ พระคุณเจ้านั่งกายตรง มีสติอยู่เสมอ แม้จะมีคนเดินมาใกล้ๆ ทำ

เสียงให้ท่านได้ยิน ท่านก็มีได้ห้วนไหวอะไร ท่านยังคงเจริญพระกรรมฐาน ต่อไป

หนุ่มน้อยเดินเบาๆเข้าไปใกล้ท่าน เห็นท่านนั่งด้วยอาการสงบเช่นนั้น ก็กราบด้วยความเคารพ ๓ ครั้ง เขานึกในใจ “หลวงพ่อดูคนนี้คงมีอะไรดีๆเป็นแน่” จึงเฝ้ามองดูด้วยอาการอันสงบเงียบ

พระคุณเจ้านั่งบริกรรมเป็นเวลาพอสมควร แล้วก็ยิ้มน้อยตามวิสัยของผู้สงบ พงดูหนุ่มน้อยด้วยความกรุณา แล้วก็นิ่งเฉยอยู่เพื่อดูต่อไปว่าเขาผู้เป็นแขกจะถามอะไรบ้าง เด็กหนุ่มเมื่อเห็นพระคุณเจ้าแสดงไมตรีจิตด้วยการยิ้มเช่นนั้นเขาก็พอใจ จึงยกมือไหว้ แล้วถามท่านว่า **“ใต้เท้ามาจากไหนขอรับ?”**

พระคุณเจ้าเผยอริมฝีปากเหมือนจะยิ้มแล้วพูดว่า **“เธอจะต้องการอะไรกับที่อยู่เดิมของฉัน เธอจงถามเรื่องที่จะเป็นประโยชน์แก่เธอดีกว่า”**

เมื่อถูกย้อนมาเช่นนี้หนุ่มน้อยก็งงมีรู้อจะถามอะไร เขานั่งสำรวมสติเป็นเวลาราวสองนาทิจึงกล่าวต่อไปว่า

“ถ้ากระนั้นกระผมอยากได้ของดีจากใต้เท้าบ้างครับ”

“ของดีของเธอคืออะไร?” พระถามอีก

เด็กหนุ่มพูดต่อไปอีกว่า “ผมเป็นคนหนุ่ม มีอายุย่างเข้า ๒๐ ปีนี้แล้ว มีความรู้พอสมควร บัดนี้มีความประสงค์จะลงไปบางกอกเพื่อหางานทำ ได้เคยทราบว่าคุณเจ้าที่มาเดินตุตงค์แบบนี้มักมีของดีๆมาเสมอ กระผมจึงอยากได้ของดีๆ

**เช่นนั้นจากพระคุณเจ้า อันสามารถช่วยตัวกระผมให้ถึงจุดหมาย
ปลายทางได้ครับ”**

พระคุณเจ้านึกยิ้มในใจ และได้มีความสงสารเด็กคนนี้มี
ความเข้าใจผิดอยู่บางประการ จึงได้ถามอีกว่า

“เธอเคยขอของดีทุกอย่างนี้กับพระอื่นมาบ้างหรือเปล่า?”

“เคยขอมาหลายรายแล้วครับ” เด็กหนุ่มว่า

“เขาให้อะไรแก่เธอบ้างล่ะ?”

“หลายอย่างครับ”

แล้วเขาก็เริ่มจาระโนให้พระรูปนั้นฟังว่า “ท่านองค์หนึ่งให้
ลูกอมสำหรับเข้าไปหาผู้ใหญ่ อีกองค์หนึ่งให้ขี้ผึ้งสำหรับสีปาก
เวลาเข้าหาผู้ใหญ่ อีกท่านหนึ่งให้ตะกรุดสำหรับผูกติดสร้อยคอ
กระผมได้ผูกไว้เสมอ” พูดแล้วก็นำสายสร้อยที่มีตะกรุดอวด “อีก
ท่านหนึ่งให้คาถาสำหรับภาวนาเข้าหาคนอื่น”

พระคุณเจ้าจึงถามว่า “คาถาที่พระท่านให้ นั้นว่าอย่างไรบ้าง
เธอจะว่าให้ฉันฟังได้ไหม?” เขาก็บอกว่า “ได้ครับ”

แล้วก็ว่าคาถาที่พระบอกให้ว่า “นะ...เมตตา, โม...กรุณา,
พุท...ปรานี, ธา...ยินดี, ยะ...เอ็นดู”

“ยังมีอะไรอีกบ้างไหม?” พระคุณเจ้าท่านถามต่อไป

เขาบอกว่า “มีอีกหลายอย่าง เพราะผมมันสนใจเรื่องนี้มาก
เคยให้อาจารย์ลงกระหม่อม...ลงหน้าทองก็แล้ว **วันนี้มาหา
พระคุณท่าน จึงหวังว่าจะได้อะไรๆที่เป็นของดีเช่นนั้นบ้าง”**

พระคุณเจ้าท่านยิ้มในความไม่เดียงสาของเด็กหนุ่มผู้นั้น มีความปรารถนาที่จะแสดงความจริงให้เขาทราบ จึงบอกว่า “ขอให้เธอนั่งให้สบายเถิด เราคงจะได้พูดอะไรกันนานๆหน่อย คินนี่เดือนหงาย พระจันทร์กำลังจรัสจ้าส่องแสง ดูแล้วเย็นใจดี”

“ในเบื้องต้นฉันอยากถามเธอว่า เธอเป็นชาวพุทธใช่ไหม? ในฐานะที่เธอเป็นชาวพุทธ...เธอได้ศึกษาเรื่องพระพุทธศาสนาแล้วหรือยัง?”

เขาตอบว่า “ยังมีได้เรียนเลยครับ”

“เธอเข้าใจหรือเปล่าว่าพระพุทธศาสนาคืออะไร? เราจะทำตนอย่างไรจึงจะเรียกว่าชาวพุทธที่แท้?”

เมื่อถูกถามเช่นนี้ เขานั่งนิ่งมีรูจะตอบอย่างไร แต่ในที่สุดก็พูดว่า “ผมเอาได้เท่าที่ฟัง โปรดช่วยผมให้รู้ด้วย”

พระคุณเจ้ายกมือห้ามพลาংกล่าวว่า “เธออย่าเอาฉันเป็นที่พึ่งเลย จงพึ่งตัวเองเถิด ฉันเป็นแต่ผู้ชี้บอกหนทางให้เธอเท่านั้น การเดินตามทางนั้นเป็นกิจของเธอเอง”

แล้วพระคุณท่านก็กล่าวต่อไปอีกว่า

“หลักสำคัญของพระพุทธศาสนานั้น สอนให้ทุกคนตื่นจากหลับ เป็นคนมีเหตุผล เชื่อตัวเอง ทำในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ แก่ตนและผู้อื่น ไม่เชื่อโชคลางหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์อันเป็นเรื่องไร้สาระและไม่มีเหตุผล สุขทุกข์ ชั่วดี เนื่องมาจากการกระทำของตนเอง ไม่มีใครดลบันดาลให้เป็นสุขเป็นทุกข์ ถ้าเจ้าตัว

ไม่กระทำ พูดอย่างง่าย ๆ ก็คือว่าหลักพระพุทธศาสนาได้แก่หลัก การครองชีวิตที่ชอบนั่นเอง ฉันทพูดอย่างนี้เธอเข้าใจไหม?”

“เข้าใจครับ” เด็กหนุ่มตอบ

พระองค์เจ้ากล่าวต่อไปอีก “เธอมาหาฉันก็เพื่อต้องการ ของดีในทัศนะของเธอ แต่ของดีที่ฉันจะให้เธอนั้นหาเป็นเช่นที่ เธอต้องการไม่ เพราะสิ่งที่เธอคิดว่าดีนั้นๆ นั้นไม่มีในพระพุทธ ศาสนา พุทธศาสนามีใช้ศาสนาของการเสกๆ เป่าๆ แต่เป็นศาสนา แห่งการกระทำให้ถูกทาง ชาวพุทธที่ยังนับถือสิ่งเหลวไหล ย่อม ไม่สามารถไปสู่ความพ้นทุกข์ได้เลย ฉะนั้นจึงควรศึกษาให้เข้าใจ ความจริงว่า...ของดีที่จะทำให้คนรักนั้น ได้แก่ การประพฤติชอบ เป็นมูลฐาน เมื่อเรามีความประพฤติชอบทั้งส่วนตนและส่วนที่ เกี่ยวข้องกับคนอื่นแล้ว รับประกันได้ว่า ไม่มีใครเกลียดเราเลย เพราะหลักมีอยู่ว่า เมื่อเรารักเขา เขาก็รักเรา เมื่อเราเกลียดเขา เขาก็จะเกลียดเราด้วย”

ความรักคือความเมตตา คือความเสียสละ

“ความรักคืออะไร? นี่เป็นปัญหาที่ต้องเข้าใจก่อน

ความรักคือการเสียสละ เรารักสิ่งใดเราก็ต้องเสียสละ เพื่อสิ่งนั้น มารดาบิดารักลูกก็เสียสละทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อลูก ลูกที่รักบิดามารดาก็เสียสละทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อมารดาบิดา

ที่ใดมีความรักที่นั่นมีการเสียสละ

ที่ใดไม่มีการเสียสละ ที่นั่นยังไม่มีความรักที่แท้

หนุ่มสาวชอบพูดถึงเรื่องความรักบ่อยๆ แต่ความรักของเขา เป็นไปในทางที่มันเห็นแก่ตัว มิใช่ความรักที่บริสุทธิ์ ความรักที่ไม่บริสุทธิ์เป็นเหตุของความทุกข์ยาก แต่ความรักที่แท้เป็นเหตุของความสุขสงบ ฉะนั้นถ้าจะมีความรักจึงมีความรักแท้ อย่ารักแบบไม่แท้เป็นอันขาด ความรักแท้เป็นความรักของคนมีปัญหา มีเหตุผล มีหุตาสว่าง ความรักปลอมเป็นความรักของคนโง่ คนหลับ ขาดเหตุผล ความรักแท้เป็นเรื่องของหัวใจ ความรักปลอมเป็นเรื่องของร่างกาย หนุ่มสาวที่รักกันโดยมากเป็นรักปลอม เพราะเขารักที่รูปร่าง ที่สีสน์วรรณะ ที่เงินทอง อันเป็นของปลอม ทั้งนั้น ส่วนความรักแท้ันั้นเขารักกันโดยธรรม โดยความดี เป็นเรื่องของใจแท้ๆ ความรักอย่างนี้ไม่ทำให้คนตาบอด แต่ว่าเป็นความรักที่คอยทำให้คนมีการเสียสละต่อกัน เห็นอกเห็นใจกัน

ความรักแท้หายาก มีอยู่ในคนสองคนเท่านั้น คือมารดา บิดาที่รักบุตรในอุทรของตน เป็นความรักที่บริสุทธิ์จริง เป็นความรักที่ไม่หวังอะไรตอบแทน แต่ท่านอยากเห็นลูกของท่านเป็นคนก้าวหน้า เจริญด้วยลาภ ยศ สรรเสริญ สุข...ทุกประการ ท่านหวังใจเวลาลูกเป็นทุกข์ เบาทใจในเวลาลูกได้รับความสุข มัน เป็นความรักที่ใหญ่ยิ่งยากที่จะหาสิ่งใดเปรียบแล้ว นี่แหละเป็นความรักที่บริสุทธิ์จริง

ความรักที่แท้มีอีกที่ท่านผู้หนึ่ง คือ พระพุทธเจ้า เป็นความรักที่กว้างมาก พระองค์ทรงรักสัตว์โลกทั้งหลาย จึงยอมเสียสละความสุขส่วนพระองค์ทุกอย่าง เพื่อออกไปช่วยชาวโลกให้รอดพ้น นับว่าเป็นความเสียสละอันยิ่งใหญ่ หาผู้ใดเสมอเหมือนมิได้

พระองค์มีพระทัยเสมอในหมู่สัตว์ทุกจำพวก ไม่ว่าเขาผู้นั้นจะเป็นอะไรต่อพระองค์ ดังคำกล่าวที่ว่าพระองค์มีพระทัยเสมอกันในท่านเหล่านี้ คือ พระเทวทัต องคุลิมาล ช้างธนบาล และพระราหุล พระเทวทัตเป็นศัตรูต่อพระองค์ องคุลิมาลเป็นโจรปล้นฆ่ามหาชน พบพระองค์ก็จิกทำร้ายด้วย ช้างธนบาลเป็นช้างเมามันและแถมเมาเหล้าอีก ถูกปล่อยมาเพื่อให้ฆ่าพระองค์ ทั้งสามแสดงตนเป็นศัตรู แต่พระองค์ทรงมีพระทัยสม่ำเสมอในคนและสัตว์ทั้งสามเสมอด้วยพระราหุลอันเป็นโอรสของพระองค์

นี่แหละเป็นความรักที่แท้ที่หายาก เป็นความรักที่ไม่เจือไปด้วยมลทิน เป็นความรักที่พระศาสดาทรงสอนให้ประชาชาวโลกทั่วไปปฏิบัติต่อกัน ความรักอย่างนี้เรียกอีกอย่างว่า **เมตตา** แปลว่า **ความรักใคร่สนิทสนม ไม่เจือไปด้วยราคะความกำหนัด** เป็นคุณธรรมชั้นสูงที่ทุกคนควรมีไว้ในใจ มีแล้วเป็นเหตุให้พบความสุขความสงบได้สมหมายในทางพระพุทธศาสนา พระองค์ผู้เป็นมหาการุณิก ผู้ประกอบด้วยความกรุณาใหญ่ต่อปวงสัตว์ จึงได้ตรัสสอนให้ทุกคนมีจิตประกอบด้วยเมตตา ดังคำว่า ...

๑. มารดาพึงตามรักษาบุตรคนเดียว ด้วยยอมสละแม่ชีวิตของตน ฉันทใด บัณฑิตพึงมีความเมตตาต่อปวงสัตว์ทั้งมวลหาจำกัดมิได้ ฉันทนั้น

๒. ภิกษุเสื่อมใสในพระพุทธศาสนา อยู่ด้วยความเมตตาเสมอแล้ว เธอย่อมบรรลุถึงพระนิพพานอันระงับทุกข์ทั้งปวงได้

๓. ภิกษุในพระธรรมวินัยนี้ มีจิตประกอบด้วยเมตตาแผ่ไปตลอด ๔ ทิศ ด้วยเมตตาจิตอันกว้างใหญ่ หาเวรหาภัยมิได้

๔. โลกนี้จักดับเข็ญรุมเย็นได้ด้วยเมตตาเท่านั้น

ที่กล่าวมานี้ก็เป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า เมตตา มีราคาสูงเพียงไร ผู้ใดมาปฏิบัติในคุณธรรมข้อนี้แล้ว เขาก็ย่อมมีสภาพเป็นพรหมไปทันที

พรหมโดยสมมติ

หนุ่มน้อยนั่งฟังเพลินอยู่จึงถามขึ้นว่า

“เป็นพรหมอย่างไรกันครับ เพราะเคยทราบว่าพระพรหมอยู่บนสวรรค์ คนในเมืองมนุษย์จะเป็นอย่างไรกัน?”

พระคุณเจ้ายิ้มด้วยอารมณ์เอ็นดูตอบว่า

“พรหมมี ๒ อย่าง พรหมโดยอุบัติ ๑ พรหมโดยสมมติ ๑

ผู้ใดเจริญธรรมกรรมฐานบรรลุญาณสมบัติแล้ว ตายจากโลกนี้ก็ไปบังเกิดในพรหมโลก ที่เรียกว่า พรหมโดยอุบัติ

ส่วนพรหมโดยสมมตินั้นหมายเอาคนทุกคนที่อยู่ในโลกนี้ ไม่ว่าชาวบ้าน ชาววัด หญิง ชาย เด็ก ผู้ใหญ่ ถ้าเขาทำใจให้ประกอบด้วยพรหมวิหารธรรมแล้ว ก็ได้นามสมมติว่าเป็น “พรหม” ทั้งนั้น แต่เป็นพรหมโดยสมมติ เป็นกันในโลกนี้ และเป็นความประสงค์ของพระพุทธองค์ ที่จักให้ทุกคนเป็นกันในโลกนี้ เดียวนี้

เธอจงเข้าใจไว้อีกข้อหนึ่งว่า ...

อันผลแห่งการปฏิบัติธรรมนั้น เป็นผลที่ทุกคนพึงเห็นแจ้งด้วยตนเองในปัจจุบันชาตินี้ มิใช่ทำแล้วไปคอยเอาผลกันในชาติหน้าอย่างเดียว ฉะนั้นการเป็นเทวดา เป็นพรหม หรือแม้ในด้านตรงกันข้าม ก็เป็นกันในโลกนี้ก่อนทั้งนั้น ถ้าปัจจุบันบัดนี้มีสภาพเป็นอย่างไร อนาคตก็ต้องเป็นอย่างนั้น เพราะเหตุผลนั้นย่อมสัมพันธ์กันเสมอ จำไว้ว่า “เหตุที่ดี ก่อให้เกิดผลดี เหตุที่ชั่ว ก่อให้เกิดผลชั่ว เราจักหนีจากเหตุที่เราสร้างไว้มิได้เป็นอันขาด นี่เป็นหลักอีกประการหนึ่งที่เธอจะต้องจำไว้ให้ดี

หลักธรรมที่ทำให้คนเป็นพรหม

“ถ้าหากต้องการเป็นพรหม ต้องทำตนอย่างไรบ้างครับ?”

พระคุณเจ้าตอบว่า หลักธรรมที่ทำให้คนให้เป็นพรหมนั้น มี ๔ ประการ เรียกตามภาษาธรรมว่า พรหมวิหารธรรม แปลว่า ธรรมสำหรับผู้ใหญ่

ผู้ใหญ่ทุกคนจกต้องมีคุณธรรมทั้ง ๔ นี้ไว้ในใจเสมอ คือ

๑. เมตตา = รัก-เผื่อแผ่-ใจดี

๒. กรุณา = สงสาร

เห็นใจในความทุกข์ของเขารื่น

๓. มุทิตา = ยินดีด้วยความสุขของผู้อื่น

๔. อุเบกขา = มีใจเสมอ ไมยินดียินร้าย

ผู้ใหญ่ ๓ ประเภท

เมื่อได้ฟังมาถึงตรงนี้ พ่อหนุ่มเกิดสงสัยขึ้นมาทันทีว่า “พรหมวิหาร” แปลว่า ธรรมสำหรับผู้ใหญ่ ส่วนตนนั้นเองนั้นยังเป็นเด็กหนุ่มเพียง ๒๐ ปีเท่านั้น ประกอบทั้งมิได้เป็นหัวหน้าในการงานอะไร ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องประพฤติตามหลักนี้

จึงได้ถามขึ้นว่า “ผมยังเป็นเด็ก...ยังมีได้เป็นผู้ใหญ่ จะปฏิบัติธรรมนี้อย่างไรครับ?”

พระคุณท่านได้ยกมือห้ามและกล่าวว่า

ช้าก่อน...ฟังก่อนพ่อหนุ่ม เธอยังคงไม่เข้าใจว่าผู้ใหญ่นั้นหมายถึงใคร ในทางธรรมะท่านแจกไว้สามพวก คือ

๑. เป็นผู้ใหญ่ เพราะเกิดในตระกูลสูง (ชาติวุฑโฒ)

๒. เป็นผู้ใหญ่ เพราะมีอายุมาก เกิดนาน (วัยวุฑโฒ)

๓. เป็นผู้ใหญ่ เพราะมีความงามความดี (คุณวุฑโฒ)

ในหมู่คนที่ถือเรื่องชาติตระกูล ย่อมยกย่องคนตระกูลสูง ยกย่องกันตั้งแต่เกิดมาทีเดียว ในหมู่คนที่ถืออายุก็นับถือคนที่มีอายุมากกว่าตัวว่าเป็นผู้ใหญ่ ทั้งสองพวกที่กล่าวมายังหาจัดเป็นผู้ใหญ่แท้ไม่ เพราะคนที่เกิดในตระกูลสูงก็มีการทำชั่วได้ ถ้าขาดการประพฤติธรรม คนมีอายุมากก็เป็นคนชั่วได้ เพราะเหตุที่ไร้คุณธรรมในใจ

ส่วนคนใดแม้จะเป็นเด็กก็ตาม เกิดในชาติตระกูลใดก็ตาม ถ้าหากเขาเป็นคนดีมีธรรมแล้วก็เป็นผู้ใหญ่โดยคุณ ใหญ่ที่ความดีเป็นผู้ใหญ่แท้ ควรได้รับความนับถือจากชุมชน ในสมัยนี้เราจะเห็นได้ว่า มีคนหนุ่มเป็นจำนวนมากได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ใหญ่ มีชื่อว่าเป็นใหญ่โดยเขาให้เป็น คนอื่นเขาเอาความเป็นใหญ่มาครองให้ ถ้าทำตนไม่ดีไม่สมแก่ตำแหน่ง ก็จัดเป็นผู้ใหญ่ไม่ได้ แต่ผู้ใดแม้เขาไม่ตั้งให้เป็นใหญ่ แต่ทำตัวเป็นผู้ใหญ่โดยการทำตนให้ดี ให้เหมาะแก่ตำแหน่งหน้าที่แล้ว ผู้นั้นเป็นผู้ใหญ่ที่แท้จริงควรได้รับความนับถือจากชุมชน ฉะนั้นปัญหาที่ว่าเธอเป็นเด็ก ก็เป็นผู้ใหญ่ได้โดยน้ำใจ

อีกประการหนึ่ง คนเราในโลกนี้ย่อมมีการผลัดเปลี่ยนกัน อยู่เสมอ ในบางครั้งเราก็เป็นผู้น้อย แต่บางครั้งเราก็เป็นผู้ใหญ่ ในหน้าที่การงาน ขณะใดมีฐานะเป็นอย่างใด ต้องรู้จักตัวของตัวเอง แล้ววางตนให้พอเหมาะแก่คนทุกชั้น ทุกหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติต่อกัน เป็นคุณธรรมที่ทำให้คนทุกคนให้มีสภาพพ้นจากความ

เป็นเด็กในสังคม แต่ให้กลายเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณธรรมเลี้ยงตัวได้ในที่ทุกสถาน

พ่อหนุ่มได้สอดถามขึ้นว่า “ผมได้ยินเขาพูดกันบ่อยๆว่า เป็นผู้หลักผู้ใหญ่แล้วต้องระวังหน่อย คำว่า **ผู้หลักกับผู้นั้น** มีความหมายต่างกันอย่างไรครับ?”

ท่านผู้มีศีลได้ตอบว่า ผู้หลัก นั้นหมายถึง คนที่มีหลักมีฐานหลักนั้นหมายถึงอาชีพที่ประกอบเป็นเกณฑ์ คนขาดอาชีพเป็นคนขาดหลัก ย่อมลำบาก ฐานเป็นฐานะที่รองรับหลัก ได้แก่ มีที่ดิน มีบ้านเรือนเป็นของตัวเองให้อยู่ใจได้ในความเป็นอยู่ เรียกว่า มีหลักฐาน คนถ้าปราศจากหลักเป็นคนเพียง ๒๕% ถ้ามีหลักก็เป็นคนได้ ๕๐% มีฐานอีกก็เป็นคนได้ ๗๕% ถ้ามีความเป็นผู้ใหญ่โดยคุณธรรมอีกก็เป็นคนเต็ม ๑๐๐% ฉะนั้นจึงพูดกันว่า เป็นผู้หลักผู้ใหญ่ อย่างนี้ เมื่อเธอเข้าใจคำว่า ผู้ใหญ่คืออะไรแล้ว มาพูดกันต่อไปถึงคุณธรรมที่จักทำตนให้เป็นผู้ใหญ่ต่อไปเถิด และจงจำเอาไว้ว่า **“ผู้ใหญ่ ที่แท้จริงนั้นหมายถึงคนดีมีศีลธรรม มิใช่อยู่ที่การแต่งตั้ง เกิดในตระกูลสูง หรือมีอายุมาก อยู่ที่ความดีเท่านั้น”**

ความดีของผู้ใหญ่ ได้แก่ คุณธรรม ๔ ประการ คือ

เมตตา	รัก-เผื่อแผ่-ใจดี
กรุณา	สงสารต่อผู้ได้ทุกข์ทั้งหมด
มุทิตา	ยินดีด้วยความสุขของผู้อื่น
อุเบกขา	มีใจมั่นคง สม่าเสมอ ไม่ยินดียินร้าย

หมู่มนุษย์และสัตว์ดิรัจฉาน มีความรู้สึกนึกคิดย่อมมีความหวาดกลัวเป็นสมบัติประจำนิสัย กลัวต่อภัยอันตรายรอบข้าง และพยายามพาตัวหนีในเมื่อทราบว่าจะมีภัยมาสู่ตน ทุกตัวทุกตนรักความสุขเกลียดความทุกข์ทั้งนั้น

ในคาถาพระธรรมบทพระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า “สัตว์ทั้งหลาย ย่อมกลัวต่ออาชญา สะดุ้งต่อภัยคือความตาย จึงควรคิดว่าตน ก็กลัวสิ่งนั้นๆ แล้วอย่าเบียดเบียนใครให้เดือดร้อนเป็นอันขาด”

ในคัมภีร์อุทานมีอยู่ว่า “ความไม่เบียดเบียน คือความกรุณา เอ็นดูในสัตว์ที่มีปราณ (ชีวิต) ทั้งหลายเป็นความสุขในโลก” ในทางตรงกันข้าม ความเบียดเบียนก็เป็นความทุกข์ในโลกเหมือนกัน

เมื่อชาวโลกต้องการความสุขกันแล้ว อะไรเล่าจะเป็นเหตุลดบันดาลให้ชาวโลกอยู่กันด้วยความสงบ ถ้ามิใช่ความเมตตาต่อกัน เมตตาจึงเป็นคุณธรรมค้ำจุนโลกไว้ ในที่ที่ใดขาดเมตตาที่นั่นก็กลายเป็นนรกไปทันที สงครามมหาประลัยที่เกิดขึ้นทุกยุคทุกสมัยนั้นเกิดมาจากการขาดคุณธรรมข้อนี้นั่นเอง

ถ้ามนุษย์มีใจรักต่อเพื่อนมนุษย์เหมือนกับรักตัวเองก็ดี มีความโลภน้อยลงแล้วเพื่อแผ่กันก็ดี ไม่นุหนั้นในขณะที่กระทบกับอารมณ์ที่ขุ่นแค้นก็ดี ความเห็นอกเห็นใจก็จะเกิดขึ้น เรื่องร้ายต่างๆก็จะหายไป ความทุกข์ยากในสังคมมนุษย์ก็จะพอบรรเทาลงบ้าง ที่กล่าวมาก็พอเห็นได้แล้วว่า มีเมตตากับขาดเมตตามีผลแตกต่างกันอย่างไรบ้าง มนุษย์เราก็พอเข้าใจ และเห็นได้อยู่แล้ว

แต่คนเราส่วนมากไม่ชอบเป็นตัวเอง คือมักจะปล่อยใจไปตามอารมณ์ที่จรมา รักษาไว้ไม่ได้ในสภาวะปกติ เป็นคนเห็นแก่ตัวเกินไป จนลืมนึกถึงผู้อื่น มิได้คิดก่อนทำ ความเดือดร้อนจึงเกิดแก่ตนได้มาก จึงจำเป็นที่สุดที่จะต้องหัดทำใจให้มีเมตตา หรือพูดอีกอย่างว่า “มาเรียนทางเมตตากันเสียบ้าง” คนโบราณที่เขาสอนคาถาให้ภาวนาแล้วจะเป็นทางก่อให้เกิดความรักนั้น ก็หาได้พ้นจากเมตตาไม่ เช่น คาถาว่า นะ-เมตตา โม-กรรณา พุท-ปราณี ธา-ยินดี ยะ-เอ็นดู เป็นเรื่องของเมตตาทั้งนั้น แต่แทนที่จะหัดทำใจให้ชุ่มชื่นด้วยเมตตา เรากลับท่องเป็นคาถามหานิยมไปเสีย ผลจึงไม่ขลังเพราะใจไม่มีเมตตา ไปคิดเสียว่าเมตตาอยู่ที่ซี่ผึ้งอยู่ที่หน้าทอง เป็นความเข้าใจผิดทีเดียว

ปัญหามีว่า **คนบางคนเห็นหน้า เราก็อรัก เราก็อชอบใจ แต่บางคนพอเห็นหน้าก็เกลียด ไม่ชอบใจ ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น?**

ตามทางธรรมบอกว่า เพราะจิตของเขามีเมตตาและไม่มีเมตตาเป็นสำคัญ คนโบราณที่เขาสอนคาถาให้ภาวนา แล้วจะเป็นทางก่อให้เกิดความรักนั้น ก็หาได้พ้นไปจากเมตตาไม่ เช่น คาถาว่า นะ-เมตตา โม-กรรณา พุท-ปราณี ธา-ยินดี ยะ-เอ็นดู นี่เป็นเรื่องของเมตตาทั้งนั้น แต่แทนที่จะหัดทำใจให้ชุ่มชื่นด้วยเมตตา เรากลับท่องเป็นคาถามหานิยมไปเสียผลจึงไม่ขลัง เพราะใจไม่มีเมตตา ไปคิดเสียว่า เมตตาอยู่ที่ซี่ผึ้ง อยู่ที่หน้าทอง นั้นเป็นความเข้าใจผิดอย่างมากทีเดียว

ถ้าใครมีใจแหม่มขึ้นประกอบด้วยเมตตาแล้วเสมอ ใครเห็นใครรักเพราะเขารักคนอื่นทุกคนแล้ว เข้าหลักที่ว่า “เรารักเขา เขารักเรา” ส่วนคนใดมีแต่ความดุร้ายอาฆาตอยู่ในใจ พบใครก็คิดแต่ทางร้ายต่อเขา ผลที่สะท้อนจึงเป็นไปในทางเดียวกัน

ถ้าเธอเคยอ่านเรื่องในชาดก เช่นพระเวสสันดร เมื่ออยู่ในป่าเขาวงกต หมูสัตว์ก็มาเป็นเพื่อนคั่นเคยกันเป็นอันดี หรือสุวรรณสามเป็นเพื่อนกับสัตว์ทุกชนิด เดินไปไหนก็มีสัตว์ตามไปด้วยเป็นฝูง นี่เป็นผลของเมตตาแท้ๆ หาใช้สิ่งใดไม่ สัตว์เลี้ยงที่อยู่ในบ้านของเรา ถ้าคนใดให้ข้าวให้น้ำ หรือลูบหัวลูบหลังมันบ่อยๆ มันก็รักใคร่สนิทสนม คนใดดูมันบ่อยมันก็ไม่อยากเข้าใกล้ นี่เป็นผลที่เห็นง่ายอยู่แล้ว

ผลแห่งเมตตา

ฉันเคยอยู่ป่า ฉันไม่เคยเบียดเบียนสัตว์รังแกสัตว์ จึงได้ฟังนกร้องเพลง ได้เห็นขนอันสวยงามของมันในที่ใกล้ๆ แต่พวกนายพรานป่านั้นไม่เคยมีโอกาสได้ยินได้เห็นเช่นนั้นเลย ความเมตตาขยายตัวกว้างขวางออกไปเพียงใด ความสุขก็ย่อมมีมากเท่านั้น

เธอควรทราบเสียก่อนว่า การมีเมตตานั่นก่อผลให้เกิดเป็นประการใดบ้าง

ในเมตตานิสั่งสูตร แสดงผลของเมตตา กล่าวคือ

๑. นอนหลับก็เป็นสุข
๒. ตื่นขึ้นก็เป็นสุข
๓. ไม่ฝันลามก
๔. เป็นที่รักของเพื่อนมนุษย์
๕. เป็นที่รักของผู้มิใช่มนุษย์
๖. เทวดาย่อมคุ้มครองรักษา
๗. ไฟ ศาสตร์ราวุธ ยาพิษ ย่อมไม่เข้าทำลายผู้มีเมตตา
๘. ถ้าฝึกจิตให้เป็นสมาธิย่อมเป็นสมาธิได้เร็ว
๙. สีหน้าของเขา ย่อมเปล่งปลั่ง
๑๐. ถ้ายังไม่บรรลุคุณธรรมเบื้องสูง ก็จักได้บังเกิดในพรหมโลก

พุทธวิธีหัดให้เป็นผู้มีเมตตา

เมื่อเห็นว่าเมตตาเป็นคุณที่จะทำให้เกิดขึ้นในใจแล้ว
ก็เป็นการสมควรที่จะพึงฝึกหัดให้เกิดขึ้น

ในเบื้องต้นควรจะทราบเสียสักเล็กน้อยก่อนว่า จิตของคน
ธรรมดาสามัญนั้นมักคิดไปในทางต่ำเสมอ บางครั้งก็ถูกอำนาจ
ฝ่ายต่ำดึงไปจนนำเกลียดก็มี จึงต้องมีธรรมเป็นสิ่งแก้กัน **เมตตา**
เป็นคู่ปรับกันกับพยาบาท เพราะความพยาบาทมีอาการไปทาง

หมายมั่นในอันที่จะแก้แค้น เป็นพวกเดียวกันกับโทษะ เกิดในใจ แล้วจักทำให้เราร้อนอยู่เสมอ ส่วนเมตตาธรรมเป็นจำพวกเย็น ตับร้อน ฆ่าพยาบาลได้ ขณะใดมีเมตตา...พยาบาลก็ไม่มี

การฝึกหัดก็คิดเห็นคนอื่นเช่นเดียวกับตนเอง ตนไม่ชอบ สิ่งใดคนอื่นก็เป็นเช่นนั้น ความปรารถนาร่วมกันของมนุษย์คือ ความพ้นทุกข์ เมื่อตนรู้ว่าความทุกข์ไม่เป็นที่พอใจของตนแล้ว จงอย่าก่อทุกข์ให้แก่ใครๆเป็นอันขาด ให้นึกถึงพุทธโอวาทว่า “ถ้าความทุกข์ไม่เป็นที่รักที่พอใจของสุเจ้าแล้ว สุเจ้าอย่าได้ก่อ ความทุกข์ให้แก่ใครๆเขาเป็นอันขาด การเบียดเบียนคนอื่นก็คือ การเบียดเบียนตนเอง การช่วยคนอื่นให้เป็นสุข ก็เป็นการช่วย ตัวเองให้เป็นสุขเช่นเดียวกัน”

นี่เป็นหลักที่ควรคิดไว้ในใจเสมอ เมื่อคิดเรื่องใด จงคิดด้วยความเมตตา เมื่อทำก็จงทำด้วยความเมตตา เมื่อพูดก็จงพูดด้วยความเมตตา ถ้ามีเมตตาทั้งสามทางนี้แล้วความโหดร้ายก็จะไม่มี แต่เมตตาที่สำคัญนั้นต้องให้มีอยู่ในใจก่อน เพราะใจเป็นต้นเหตุของสิ่งทั้งปวง

การที่จะฝึกใจให้มีเมตตานั้น ในเบื้องต้นต้องให้หัดคิดแผ่เมตตาจิตแก่ตนเองก่อน เพื่อจะได้เอาตนเป็นตัวอย่าง ในการคิดเมตตาต่อตนเองนั้นควรคิดว่าดังๆ คิดให้แรงในใจ อย่าเพียง ลึกแต่ว่าบ่นด้วยปาก ต้องให้เป็นไปทั้งปากทั้งใจก็จักรู้สึกซาบซึ้งได้ ให้นึกและภาวนาดังๆบ่อยๆดังนี้

“ขอให้ข้าพเจ้าจงเป็นสุข ขอให้ข้าพเจ้ารักษาไว้ ซึ่งความสุขของข้าฯ และมีชีวิตอยู่โดยปราศจากศัตรูหมู่มาร” แล้วคิดต่อไปอีกว่า “ขอให้สัตว์ทั้งหมด จงเป็นสุขสบายเถิด ข้าฯ ซาบซึ้งแล้ว ด้วยเมตตา ข้าฯ อิ่มเอิบแล้วด้วยเมตตา ข้าฯ หอมล้อมอยู่ด้วยความเมตตา โลกนี้เป็นสุขด้วยเมตตา” ให้นึกอย่างนี้หลายๆ ครั้ง ก็จะเห็นทุกคนเป็นมิตรเป็นญาติผู้ร่วมสุขร่วมทุกข์กัน ภัยเวรย่อมไม่เกิดแก่คนที่คิดอย่างนี้ เพราะตนแผ่ไปแต่ความรักความเมตตาเท่านั้น จิตใจก็เยือกเย็นเป็นสุขได้สมปรารถนา

เมื่อหัดคิดเมตตาต่อตนเองแล้ว ในขั้นต่อไปก็หัดแผ่ให้แก่คนที่รักกัน โดยคิดในใจเสมอว่า “ขอให้คนนั้นจงเป็นสุข ขอให้คนนั้นอิ่มเอิบด้วยสิ่งที่เขาต้องการ ขอให้เขาปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ขอให้เขาจงเป็นที่รักใคร่พึงใจของคนทั่วไป เมตตาจะมีแก่เขา เขาจะอยู่ภายใต้ความเมตตา”

ในทุกครั้งที่นึกถึงคนที่รักกันก็จงคิดเสียในทำนองนี้ อย่าไปคิดถึงความสุขความงาม หรือทางใดอันก่อให้เกิดราคะ แต่จงคิดให้เขาเป็นสุขสงบเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ความรักในทางกามจะไม่รบกวนใจได้ แต่จะมีความเสียสละมากขึ้นเพราะการคิดถูกทางอย่างนี้

ครั้นคิดเมตตาต่อคนที่รักแล้ว ให้คิดแผ่ต่อไปกับคนที่เฉยๆ ต่อกัน คือคนที่ไม่รักกัน ไม่เป็นศัตรูกัน คิดให้เขาเป็นสุขสบายในทำนองเดียวกับคนที่เรารักและตัวเราเอง

อันสุดท้ายที่สำคัญก็คือ ให้มีเมตตาจิต ให้ปลุกความรัก ต่อคนที่เป็นศัตรูของเราด้วย เป็นการกระทำที่ยากสักหน่อย ที่จริงคนเรานั้น...หาได้เป็นมิตรหรือเป็นศัตรูต่อกันโดยกำเนิดไม่ แต่เป็นมิตรเป็นศัตรูกันโดยการงานเท่านั้น คนที่ทำงานและได้ผล ประโยชน์ร่วมกันก็เป็นมิตรกันได้ พอผลประโยชน์ขัดกันก็เป็น ศัตรูต่อกันในทันที

ฉะนั้นจึงควรคิดว่า การเป็นมิตรกับการเป็นศัตรุนั้นอันไหน ได้ผลเสียผลดี ไม่ต้องสงสัย...การเป็นมิตรต่อกันก่อประโยชน์ การเป็นศัตรูกันก่อโทษ ยิ่งความเสียหายให้เกิดแก่ตนและคนอื่น

จริงอยู่ความขัดแย้งกัน การกระทบกระทั่งกัน ในสังคม ของมนุษย์ย่อมมีบ้างเป็นธรรมดา แต่มนุษย์จักต้องให้อภัยแก่ มนุษย์ด้วยกัน เรื่องมันก็จักผ่อนหนักให้เป็นเบาได้ “เพราะในกาล ไหนๆเวรในโลกนี้ย่อมไม่ระงับด้วยการจองเวรเลย แต่ระงับ ด้วยการไม่จองเวร” คนใดมาคิดอยู่ว่า “มันดำเรา มันตีเรา มัน ข่านะเรา มันมาลักของๆเราไป” เวรของผู้นั้นก็ย่อมไม่ระงับไป แต่ผู้ใดคิดว่า “เรามีได้ดำเรา มิได้ตีเรา เรามีได้ข่านะเรา เขามีได้ลักของๆเราไป” เวรของผู้นั้นย่อมระงับได้

การผูกเวรเป็นเรื่องของคนขาดเมตตา การไม่ก่อเวรเป็น เรื่องของคนมีเมตตา ฉะนั้น จงถือเอาทางชอบคือเมตตาต่อกันเถิด ในขณะที่ใดเกิดความรู้สึกตรงกันข้ามกับความเมตตาแล้ว จงหักใจ จงสอนใจตนเอง ให้รับกลับตัวเสีย ความสงบของใจก็

เกิดขึ้นเพราะความคิดในรูปนั้น การหัดคิดดังกล่าว เป็นอุบาย
ประการหนึ่ง เป็นทางที่จะทำให้เกิดเมตตาขึ้นในใจได้

ทานเป็นเครื่องหมายของความเป็นผู้มีเมตตาจิต

แต่เมตตาในใจเท่านั้นยังไม่พอ จะต้องทำต่อไปถึงกาย
วาจาด้วย ทานจึงสอนให้มีความเผื่อแผ่แบ่งปันสิ่งที่ตนมีเพื่อ
ประโยชน์ของผู้อื่นบ้าง เพราะการแบ่งปันเป็นทางแห่งโมตรจิต
ความตระหนี่เป็นทางแห่งความแตกพวก

ทุกๆศาสนาสอนศาสนิกให้มีการทำทาน ในทางพระพุทธ
ศาสนาเรา พระศาสดาได้ทรงสอนไว้มาก เช่น สำหรับคฤหัสถ์
ผู้ครองเรือนต้องมีจาคะ...การแบ่งปันสิ่งที่ตนมีอยู่เพื่อผู้อื่นบ้าง
ในนโยบายผูกมิตร ๔ ประการ ก็มีการสอนให้มีการแบ่งปันเช่นกัน
ในแบบฝึกหัดสามประการของประชาชน ก็ทรงสอนทานไว้เป็น
ประการต้น ทานจึงเป็นบันไดแห่งสวรรค์ เป็นทางแห่งความมี
อิสราภาพ คนจักมีเกียรติยศชื่อเสียงก็เพราะการบริจาคทาน

ทานเป็นเครื่องหมายของความเป็นผู้มีเมตตาจิต แต่ว่าใน
การทำทานนั้นต้องทำด้วยปัญญา คือต้องเพ่งถึงประโยชน์แก่
ผู้รับและให้แก่บุคคลที่ควรให้ อย่าทำทานให้เป็นการเบียดเบียน
คนและเป็นการส่งเสริมคนให้เกียจคร้าน “จงเลือกก่อนจึงให้
พระสุคตเจ้าทรงชมเชย” นี้เป็นคติควรคิด

อีกประการหนึ่ง ในการทำทานนั้นผู้ทำต้องไม่หวังผลอันใดจากการให้ ทำเพียงเพื่อเป็นการสงเคราะห์เพื่อนมนุษย์และเพื่อขจัดความเห็นแก่ตัวให้หมดไปเท่านั้น จึงควรถือเป็นคนดีไว้ว่า **“ทำลายความเห็นแก่ตัวเสียก่อนจึงทำทาน”** ถ้าในโลกนี้มีคนไม่เห็นแก่ตนถ่ายเดียว เมื่อได้ตั้งตนเป็นหลักฐานแล้วก็มีความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ เผลยสิ่งที่ตนมีอยู่สงเคราะห์ผู้อื่นตามสมควร โลกนี้ก็จักเป็นโลกแห่งอารยสมัย

ในพระสูตรตอนหนึ่งกล่าวไว้ว่า ...

“เพราะไม่มีการเฉลี่ยแบ่งปัน การลักขโมยก็เกิดขึ้น เมื่อมีการลักขโมย ก็ต้องมีเจ้าหน้าที่ไว้ปราบปราม การต่อสู้กันก็เกิดขึ้น เพราะมีการต่อสู้กัน การสร้างศัตรารัฐก็มีขึ้น การพูดเพื่อเอาตัวรอดด้วยคำเท็จ คำตู่เขา คำหยาบคาย ก็เกิดมีขึ้น ภัยร้ายต่างๆก็เกิดมี เพราะขาดทานการแบ่งปันเท่านั้น”

ฉะนั้น ขอท่านที่มีเมตตาจิตทั้งหลาย จงแบ่งปันสิ่งที่ตนมีอยู่เพื่อผู้อื่นบ้างเถิด ถ้าท่านอึดแล้วจงคิดถึงคนที่ยังหิวและจะอดตายเพราะความหิว ท่านสบายแล้วจงคิดถึงความทุกข์ยากของมนุษย์บ้างเถิด อย่าใช้จ่ายเงินทองทางสุรุษสุร่ายกันนักเลย จงใช้เงินทองให้เกิดเป็นประโยชน์แก่เพื่อนผู้ลำบากกว่าท่านกันบ้างเถิด

นี่คือ ความเผื่อแผ่ อันเป็นความหมายอีกแบบหนึ่งของความเมตตา

ใจดี ใจร้าย

นอกจากความเพื่อแผ้วแล้ว เมตตา ยังแสดงออกในด้านของความเป็นคนใจดี เราได้พบคนบางคน เรามักชมเขาว่า “แหม! คนนี้ใจดีจริง” “แหม! คนนี้น่ารักจริง” ทำไมเราจึงชอบเขาชมเขา เพราะเขาเป็นคนใจดี เราเกลียดเขาตีเขาเพราะเขาเป็นคนใจร้าย คนใจร้าย...ไม่มีใครชอบ ไม่มีใครอยากเข้าใกล้ การที่ใจดีเพราะเขามีใจเมตตา ใจร้ายเพราะขาดเมตตา มีแต่ความคิดในทางชั่ว ぐるุ่นอยู่ในใจเขาเสมอ คนใจร้ายคือคนติดไฟเผาตัวเอง เขานั่งตีหมยาพิษอยู่ทุกวินาทีโดยเขาไม่รู้สีกตัว เขาทำชีวิตของเขาให้สิ้นเขามองดูโลกและเพื่อนมนุษย์ในแง่ร้าย คนเช่นนี้เขาช่างเป็นคนที่น่าสงสาร

ใจอ่อน ใจแข็ง

เรามักเข้าใจผิดกันอยู่อย่างหนึ่งคือ ถ้าเห็นคนใดดูร้าย โมหะ โทโสเสมอๆ เรามักพูดกันว่า “เขาใจแข็งมาก อย่าไปยุ่งกับเขา เดี่ยวเกิดเรื่อง” คนขี้โกรธใจร้ายมิใช่คนใจแข็ง แต่เป็นคนใจอ่อน อ่อนจนแม้แต่จักรังใจตนเองไว้ในอำนาจก็ทำไม่ได้ เขาเป็นคนแพ้ตลอดกาล คนใจแข็งคือคนใจเย็นอันเกิดจากมูลฐานคือความเมตตา

พรรณนาโทษของความโกรธ

พูดถึงความโกรธแล้วมีโทษมากมาย ดังที่พรรณนาไว้ว่า

๑. ทำลายรสอาหาร
ทำให้หมดความอยากรับประทานอาหาร
๒. เป็นเหตุให้เครื่องย่อยอาหารทำงานไม่ปกติ
๓. ทำให้เส้นประสาทเกิดความพิการ
๔. ทำให้เกิดความระส่ำระสายทั่วสรรพางค์กาย
๕. ทำให้เกิดพิษในตัวเหมือนงูพิษให้ร้ายแก่ตนเอง
๖. เด็กที่ถูกแกล้งหรือทำให้โกรธอยู่เสมอ
จักทำให้การเติบโตช้าอย่างผิดประหลาด
และเป็นอันตรายแก่ชีวิตของเด็กเสมอไป
๗. สตรีที่ทรงความงามอย่างสูง ถ้ามีเรื่องโกรธบ่อยๆ
ความโกรธสามารถเปลี่ยนหน้าตาที่น่ารัก
ให้กลายเป็นน่าชังไปได้

**เมื่อเห็นโทษของความโกรธแล้ว จึงควรหัดทำตนให้เป็น
คนมีใจดี มีเมตตาประจำใจ ความโหดร้ายจะไม่ปรากฏออกมา
ภายนอกเป็นอันขาด จะเป็นผู้มีใจดี เป็นสุขสงบในที่ทุกสถาน
ด้วยประการฉะนี้**

พ่อหนุ่มน้อยนั่งฟังคำบรรยายของผู้ทรงศีลด้วยอาการ
สงบ รู้สึกซาบซึ้งในคำสอนของพระคุณเจ้า เขาเริ่มรู้สึกตัวได้ทันที

ว่า “ของดี” ที่เขาต้องการและแสวงหาเป็นเวลานานนั้น ได้พบแต่ของปลอมเท่านั้น เพิ่งได้พบ “ของดี” วันนี้อง จึงได้ความอิมใจในเมตตาคุดของพระคุณเจ้า ทั้งที่เป็นคำพูดและการกระทำ ซึ่งเขาไม่เคยได้ยินได้ฟังมาก่อน

เขาได้ความเข้าใจในปัญหาชีวิตขึ้นหลายประการ และคิดในใจว่าจะพยายามครองชีพตามหลักที่พระคุณเจ้าสอนให้ จึงประนมมือแสดงความเคารพแล้วพูดว่า

“พระคุณเจ้าได้แสดงเหตุผลให้กระผมฟังหลายประการ เมื่อสรุปลใจความแล้วก็คือ ...

ให้ทุกคนมีความรัก มีความเผื่อแผ่ ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และแม้ต่อสัตว์ผู้เป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งสิ้น จึงมีชีวิตด้วยความสงบสุขปราศจากทุกข์ภัย

และถ้ามีหนทางใดที่จักช่วยเหลือกันได้แล้ว ควรช่วยเหลือกันจนสุดความสามารถ นี่เป็นเรื่องที่กระผมเข้าใจ”

พระคุณเจ้าเมื่อได้ฟังความรู้สึกของพ่อหนุ่ม ก็รู้สึกพอใจที่การชี้แจงของท่าน เป็นเหตุให้ขจัดความมิดออกปจากหัวใจของพ่อหนุ่มได้

เมื่อจะพูดต่อไปท่านจึงกล่าวว่า...

นี่แน่ะพ่อหนุ่มน้อย เธอคิดบ้างไหมว่า ทำไมบ้านเมืองจึงมีการโง่กินกัน อย่างขุกขุดมดมีข่าวในหนังสือพิมพ์บ่อยๆ? เธอคงยังไม่เคยคิดในเรื่องนี้ เอาเถอะ! ฉันทจะว่าให้ฟัง

เมื่อขาดเมตตา...ก็กล้าที่จะทำความชั่ว

มูลเหตุสำคัญก็คือคนเราขาดความเมตตาต่อตัวเอง จึงกล้าทำชั่วได้มาก ไม่นึกว่าตนจะลำบากในเมื่อเขาจับได้ ตนจักต้องติดคุกติดตะราง ขาดความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ในทางที่ถูก แต่ไปเมตตาในทางผิดไปเสีย เช่นเขาจักทำผิด ถ้าเราไปสนับสนุนให้ทำ นั่นเป็นการขาดเมตตาแล้ว เราอยู่ให้เขาตกหลุมมูตรคุณเท่านั้น ถ้ามีเมตตาคนแนะนำตักเตือนให้เขากลับตัวเสีย ความเสียหายก็จักไม่เกิด

กับอีกประการหนึ่ง พวกเราไม่มีความเมตตาต่อประเทศบ้างเลย ประเทศไทยกำลังตกหนักอยู่แล้ว ก็ยังไม่มีการเมตตากันมุ่งหาแต่ประโยชน์ส่วนตัว ไม่คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม โดยคิดผิดว่าตัวสบายแล้ว...ชาติล่มจมช่างมัน นี่คืออาการของคนโหดร้ายใจทมิฬ

ถ้ามีคนประเภทนี้เกิดขึ้นในเมืองใดมาก เมืองนั้นก็ย่อมฉิบหายล่มจมเท่านั้น และก็เคยล่มจมมามากแล้ว และเมื่อชาติประเทศล่มจมแล้ว ทั้งคนรวย คนจน คนโง่ คนฉลาดก็จำต้องล่มจมด้วย

นี่เป็นปัญหาที่เธอควรนำไปคิดเพื่อสะสางเรื่องในสมัยนี้แล้วจะได้ช่วยกันภาวนาให้ชาติและประเทศมีความสุขบ้างตามสมควรแก่ฐานะ

สร้างความรักและกตัญญูให้เกิดในจิตใจ

และอยากแนะนำเธอเป็นการส่วนตัวอีกเล็กน้อย คือ ถ้าเธอลงไปบางกอก หางานทำได้แล้ว เธอจะมีใจรักและกตัญญูต่องานนั้น ทำงานด้วยความคิดจะให้งานเจริญด้วย แต่ถ้าเธอขาดเมตตาต่อนายงาน ต่อองค์การ เห็นแต่ความสุขส่วนตัว ทำงานด้วยความเกียจคร้าน ไม่สม่ำเสมอ ไม่ยุติธรรมแล้ว เธอจักเป็นคนทำลาย ไม่ใช่คนสร้าง ถ้างานล่มเธอก็พลอยล่มไปกับงานด้วย งานส่วนน้อยเป็นเช่นใด งานส่วนรวมก็เป็นเช่นนั้น ขอให้เธอจำอุตมคติข้อนี้ไว้ในใจเสมอ

และถ้าดำเนินตามแล้ว เธอจักเป็นคนมี “ของดี” “ของดี” นี้แหละ จะทำให้เธอก้าวหน้ารุ่งเรืองด้วยเกียรติยศ ชื่อเสียง ทุกประการ

พอท่านพูดจบ พ่อหนุ่มน้อยก็ลุกขึ้นกราบด้วยความเคารพ และเปล่งวาจาต่อหน้า ผู้ทรงศีลว่า ...

๑. ผมจะเป็นคนรักงานจริง
๒. ผมจะรักเพื่อนมนุษย์เหมือนกับรักตนเอง
๓. ผมจะตั้งมั่นในสุจริตธรรมในที่ทุกสถานทุกเมื่อ
๔. ผมจะบำเพ็ญชีวิตให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น
๕. ผมจะมีอุตมคติว่า ...

ประโยชน์ส่วนรวมสำคัญกว่าประโยชน์ส่วนตัว

ความดีจะอยู่กับคนที่รักดี และรักษาความดี

ครั้นเมื่อได้แสดงความรู้สึกของตนแล้ว พ่อหนุ่มน้อยก็ลา
จากไป

ท่านผู้มีเมตตาได้ย้าไว้อีกหน่อยว่า ...

วันนี้เธอได้ “ของดี” ไปแล้ว

และใจของเธอก็ถูกผูกไปด้วยความดีแล้ว

ความดีจะอยู่กับคนที่รักดี

ฉะนั้นจงรักความดีด้วยการรักษาตามวิธีนี้คือ

๑. ทำดีด้วยตนเองเสมอ

๒. ชวนคนอื่นให้ทำดีด้วย

๓. ช่วยเหลือคนที่ทำดี

“กระผมได้รับกวนพระคุณเจ้ามาเป็นเวลานานแล้ว”

“หาเป็นการเช่นนั้นไม่” พระคุณเจ้าแย้ง

“มันเป็นหน้าที่ของฉันทที่จะต้องช่วยผู้เป็นทุกข์ให้คลายทุกข์
ผู้มืดให้พบแสงสว่าง ฉันทสบายในงานที่ฉันททำแล้ว ถ้าเธอคิดถึง
ฉันทก็จงช่วยทำงานที่ฉันททำแก่เธอนั้นแก่คนอื่นต่อไปอีกเถิด ขอเธอ
จงเป็นตัวของเธอเอง”

แล้วพ่อหนุ่มน้อยก็ลาไป เพราะได้ “ของดี” ไปแล้ว”

ปฏิบัติความงมกาย
วัตตุมงคล เครื่องรางของขลัง

พระในเมืองไทยของเรามีมากที่สุดในโลก
ไม่ว่าจะเป็นพระภิกษุ พระเครื่อง และพระพุทธรูป
กล่าวเฉพาะพระเครื่องกับพระพุทธรูป
สำหรับในเมืองไทยของเรานับว่ามีแพร่หลายมาก
ปกติพระเครื่องกับพระพุทธรูปนั้น
เขามีไว้สำหรับเตือนใจไม่ให้ทำผิด ไม่ให้ประมาท
แต่ภายหลังเรามองเห็นเป็นของขลังของศักดิ์สิทธิ์
ทำให้เกิดค่าในทางโลกๆ คือมีราคาเป็นเงินเป็นทองขึ้นมา
กลายเป็นสินค้าที่มีการซื้อขายในท้องตลาด
“พระ” ซึ่งเป็นรัตนตรัยอันสูงสุดของชาวพุทธ
... ก็มีความหมายเปลี่ยนแปลงไป ...

นับถือพระเพื่อเตือนใจตน มิใช่หวังเพื่อให้คลบันดาล

มีข้อคิดคำสอนสอนของหลวงพ่อบัณฑิต ในเรื่องนี้ว่า ...
ความจริงพระพุทธรูปนี่นะ ไม่ต้องปลุก ไม่ต้องทำพิธี
พุทธานิเสก เพราะจุดมุ่งหมายมีเพื่อเตือนใจเท่านั้น ทำเป็น
รูปพระแล้วก็ใช้ได้ ไม่ต้องเอาอาจารย์มาปลุกเสกกันให้มันยุ่ง
ลำบากหรอก เมืองไทยเราเสกกันบ่อย ยิ่งเสกกันไป...ใจเราก็ยัง
เต็มเมืองอยู่นั่นเองแหละ เพราะอะไร? เพราะเราไม่เสกคนให้มี
พระในใจ แต่ไปเสกให้พระ มันจะได้ประโยชน์อย่างไร ขอให้
พี่น้องคิดดูเถอะ อย่าทำอย่างนั้นเลย ไม่ต้องเสกก็ได้

เบิกตาเนื้อ เบิกตาใจ

บางคนว่า ถ้ายังไม่เบิกพระเนตรยังไม่เป็นพระ พระเนตร
ของพระพุทธรูป ไม่ต้องเบิกของท่านหรอก เบิกตาเรานี่ให้มัน
กว้างสักหน่อย ให้มองเห็นความจริงว่า อะไรถูก อะไรผิด อะไรดี
อะไรชั่ว อะไรควร อะไรไม่ควร ตาเรานี่แหละควรเบิก...ตาพระ
เบิกเท่าไรก็เท่านั้นแหละ แต่ว่าตาคนเราถ้าเบิกแล้วมันกว้าง เบิก
ตาเนื้อแล้วเบิกตาใจรับเชื่อสิ่งที่มีเหตุผล ที่ควรจะรู้ควรจะเข้าใจ
ตามความเป็นจริง พวกเราบางที่มีพระองค์หนึ่งแล้วอยากได้อีก
ต้องไปหาซื้ออีกเพราะว่าหลงเชื่อเขา ที่บอกว่าองค์นั้นเก่งนัก

ความจริงเก่งเท่ากัน...ในรถไฟพบบ่อยๆ บางคนเห็นข้าพเจ้าห่มผ้าสีหม่นๆ ก็นึกว่าเป็นพระหลวงพ่อล่ะ มาถึงก็ว่า “หลวงพ่อดูพระเป็นไหม?” ข้าพเจ้าตอบว่าดูได้ เขาก็เอาให้ดู “องค์นี้ดีไหมครับ?” “องค์นี้ล่ะ” “ดี” ฮี! ดีทุกองค์ องค์อื่นไม่ว่าอย่างนี้ ว่าองค์นี้ดี ว่าองค์นี้ไม่ดี นั่นเป็นภิกษุที่ไม่มีพระในใจจึงว่าอย่างนั้น องค์ที่มีพระอยู่ในใจแล้วจะว่าดีหมด เมื่อเห็นอะไรก็เป็นพระหมดเพราะใจมีพระอยู่ ถ้าหากว่ามีผีอยู่ในใจ...เห็นอะไรมันก็มีหมดนั่นแหละ ความจริงเป็นอย่างนี้ เพราะฉะนั้นพระพุทธรูปทุกองค์ดีทั้งนั้น

ขึ้นชื่อว่าพระพุทธรูป...ดีทั้งนั้น เพราะพระพุทธรูปเป็นวัตถุมีไว้เตือนใจ เวลาเราเข้าไปไหว้พระ อย่าไปขอสลากกินรวบจากพระ ไม่ใช่ขอหวยเบอร์จากท่าน บางคนว่า “แหม! หลวงพ่อองค์นี้ฉมังนักหนาเชียว” แล้วถูกไหมล่ะที่ขอได้มา...ผิดทั้งนั้น ไม่เคยถูกพวกเล่นสลากกินรวบนั้นฉิบหายกันไปตามๆ กันทีเดียว

ข้าพเจ้าเคยไปเที่ยวเทศน์ต่างจังหวัด มีคนฟังมากาก็ลองถามดู พี่น้องที่มาฟังปาฐกถา...ใครบ้างที่ไม่เคยเล่นสลากกินรวบตั้งแต่เขาเล่นกันมา ยกมือขึ้นหน่อยเถอะ บางแห่งมีคนสองพันห้าร้อยคน...ยกสองคน บางแห่งคนเจ็ดแปดร้อยไม่ยกสักคนเลยที่ตะพานหินไม่มียกสักคน คนแกนนั่งข้างหน้าก็ไม่ยก ถามว่า “โยมทำไมไม่ยก?” “อ้อ! ฉันท้อใจเขาเหมือนกัน” เป็นอย่างนี้แหละเสียงไซค์ ถามว่า “คุณโยมจะซื้อเอาไปไหน?” “ถูกสักทีจะได้ไปทอดกฐิน” ข้าพเจ้าบอกว่า “ไม่ต้องดึกกว่าโยม ทอดกฐินกับสลาก

กินรวบนี้ไม่ได้ บ้านเมืองมันจะเดือดร้อน โยมไม่ต้องทอดกฐิน
หรรอก...สละความโลภ ความตระหนี่ออกจากใจดีกว่า ทอดกิเลส
ให้มันออกไปๆดีกว่า

พระพุทธรูปดีเท่ากันทุกองค์

มีคนเคยถามเรื่องพระบูชาว่าบางองค์เอามาไว้ที่บ้านแล้ว
ชักรุง ไม่ใช่เพราะพระหรรอก ยุงเพราะเจ้าของบ้าน พระท่านนั่ง
เฉยๆไม่ได้ยุงเลยเชียว ญาติโยมพอยุงเข้าก็ไปถามหมอคนที่นั่ง
หลับตาคู “อ้อ! พระองค์นั้นของคุณไม่ดี” มีหรือพระพุทธรูป
ไม่ดีนะ ขอให้เราคิดดูเถอะ พระพุทธรูปต้องดีทั้งนั้นแหละไม่มีเสีย
ถ้าพระสงฆ์เรานี้ซีเสียมั่งตีมั่ง แต่พระพุทธรูปแล้วดีทั้งนั้น เพราะ
ทำเป็นรูปพระแล้วก็ใช้ได้ สุโขทัย เชียงแสน ลพบุรี หรือทวาราวดี
ศรีวิชัย ดีเท่ากันแหละ ดีในฐานะเป็นรูปเปรียบของพระพุทธรูปเจ้า
เป็นวัตถุเตือนใจให้เราได้มองเห็นพระและนึกถึงพระ ข้าพเจ้าจึง
ถือว่าดีทุกองค์ โยมได้พระแล้วเอาไปไว้ที่บ้านนะ เวลาป่วยอย่าไป
โทษพระเลย โทษว่าบ้านเรานี้ลมมันไม่โกรก ใต้ถุนบ้านมีน้ำเนา
หมักหมม ยุงมักกัดกลางคืน กินอาหารเสียเข้าไป ฯลฯ ตรวจดูที่
เราอย่าไปดูกันที่พระ นี่เราไปโทษพระว่า พระพุทธรูปไม่ดี บางคน
บอกว่าเอาไปไว้วัดเสียหลายองค์แล้ว ถ้าไม่ดีแล้วเอาไปไว้วัด
ภิกษุไม่ยุ่งกันไปอีกหรือ นี่เรียกว่าเห็นนอทาง ไม่ใช่ถูกทาง

ขอให้เราเข้าใจกันเสียใหม่ว่าพระพุทธรูปองค์ไหน จะหล่อเวลาไหน จะสร้างในวันไหน ก็ยอมตีทั้งนั้น ที่ไม่ตีนะไม่ใช่เรื่องพระพุทธรเจ้า แต่เป็นเรื่องของไสยศาสตร์ เป็นเรื่องเดาของหมอนอกลุ่มนอกทาง

มารศาสนา

เมื่อเดือนก่อนนั้น ข้าพเจ้าเดินได้ทางไปปาฐกถาที่สุโขทัยเป็นเวลา ๑๕ วัน เมืองสุโขทัยนี้ใครๆก็อยากไป เพราะว่าเป็นเมืองเก่าแก่โบราณ เป็นนครหลวงของประเทศไทยที่เราควรจะภูมิใจว่าเมืองไทยเรานี้เคยรุ่งโรจน์มาในสมัยหนึ่ง ปู่ย่าตายายของเราเคยสร้างสิ่งที่ตั้งงามเอาไว้ และทำกิจซึ่งเป็นการก้าวหน้าแก่ชาติบ้านเมืองมามากในสมัยนั้น จึงอยากจะไปดู

ข้าพเจ้าเองก็มีความภูมิใจในการที่ได้ไปเหยียบพื้นแผ่นดินสุโขทัยของพ่อขุนรามคำแหง แต่ว่ามุ่งไปเทศน์สอนคนมากกว่ามีเวลาว่างเขาก็พาไปเที่ยวที่เมืองเก่า เมื่อได้ไปชมเมืองเก่านี้ท่านเจ้าคุณพุทธทาสไปด้วย ไปในฐานะเป็นผู้ศึกษาโบราณคดี ท่านไปดูนานกว่าข้าพเจ้า ข้าพเจ้าเองดูไม่นานหรอก เพียงแต่ดูๆเท่านั้น เมื่อดูแล้วก็ทำให้เกิดความรู้สึกบางประการ ตีใจก็มีเกิดขึ้นในใจ เสียใจก็มีเกิดขึ้นในใจเหมือนกัน ที่ตีใจนะเพราะอะไร...ตีใจเพราะว่าเราคนไทยชั้นนี้เป็นลูกหลานของคนสมัย

๗๐๐ ปีมาแล้ว คนไทยเมื่อสมัย ๗๐๐ ปีมาแล้วนี้ ท่านรักความก้าวหน้า เป็นคนซื่อสัตย์สุจริต เสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ช่วยกันสร้างสรรค์สิ่งต่างๆอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติให้เกิดขึ้น และมีส่วนเหลือปรากฏอยู่จนกระทั่งทุกวันนี้

ข้าพเจ้าเดินเหยียบแผ่นดินในบริเวณเมืองเก่าด้วยความภูมิใจ แต่ว่าพร้อมๆกับความภูมิใจนั้นข้าพเจ้ารู้สึกสลดใจ รู้สึกสลดใจเพราะเห็นเจดีย์สถานต่างๆ อันคนสมัยก่อนได้สร้างไว้ นั้นอยู่ในสภาพที่ชำรุดทรุดโทรม ความทรุดโทรมขององค์พระเจดีย์นั้นไม่ใช่ทรุดโทรมตามกาลเวลา แต่เป็นความชำรุดทรุดโทรมเพราะคนไปแะไปขุดไปค้น ทำให้สิ่งเหล่านั้นผุพังเสียหายลงไป ทำให้เกิดความเศร้าใจ แล้วคิดต่อไปว่าใครหนอที่มาขอบขุดค้นในองค์พระเจดีย์เหล่านี้ เจดีย์บางองค์ วัดบางวัด ไปดูแล้วน่าภูมิใจ เช่นวัดพระเชตุพน อยู่นอกเมืองสุโขทัยไปหน่อย นอกกำแพงเมือง เป็นวัดที่สร้างใหญ่โตมาก วิหารวัดพระเชตุพนนี้ทำด้วยหินทั้งนั้น เพียงแต่ประตูเท่านั้นแหละ เราก็เห็นว่าหินที่เขายกมาทำประตูนั้น มันสูงใหญ่ ข้าพเจ้าไปยืนเคียงข้างสูงกว่าศีรษะของข้าพเจ้าขึ้นไปอีกตั้งศอกกว่าๆแล้ว ความเป็นใหญ่ของหินนั้นก็กว่า ๑ วา

ท่านเจ้าคุณพุทธทาสเคยไปเที่ยวนครวัดมาแล้ว ท่านบอกว่า นครวัดก็สู้ตรงนี้ได้ เพราะตรงนี้ใหญ่ยิ่งกว่า ยินดูแล้วก็นึกว่า แหม! พ่อขุนรามคำแหง ปู่ย่าตาทวดของเราในสมัยก่อนนี้สำคัญ

ไปยกหินมาจากภูเขา มาทำเป็นขุมประตูดุได้ มาทำเป็นฝาผนังได้ เจาะหินให้เป็นรูอย่างนั้นอย่างนี้ก็ได้ แล้วในพระวิหารนั้นก็ มีพระพุทธรูปปางลีลา ซึ่งเราเรียกว่า พระกำแพงเขย่ง แต่ความจริง เป็นพระพุทธรูปปางลีลา คือเดิน พระพุทธเจ้าเป็นนักเดิน เป็นผู้ ลุกขึ้น ไม่ใช่เป็นผู้ที่ชอบนั่งชอบนอน พระองค์เดินตลอดเวลา เพื่อไปประกาศธรรมะสั่งสอนคนให้ได้เกิดความเข้าใจ คนในสมัย สุโขทัยเป็นนักเดิน นักก้าว นักสร้าง ไม่ใช่ นักทำลายอย่างที่เราเห็นๆ กันอยู่ในสมัยนี้

เมื่อได้เห็นแล้วก็สบายใจ แต่พอไปเห็นพระพุทธรูปถูก เจาะพุ่งเสีย ถูกต่อยหัวเสีย ถูกเจาะขาเสีย จึงทำให้สลดใจ แล้วก็คิดว่าใครหนอมาเจาะสิ่งเหล่านี้ คนที่มาเจาะมาทำลายเจดีย์ มาทำลายพระพุทธรูปนั้นมันไม่ใช่ใคร...ล้วนแต่เป็นคนไทยทั้งนั้น แล้วก็เรียกตัวเองว่าเป็นชาวพุทธ แต่ชาวพุทธทำไมไปเจาะไปขุด เจดีย์ คนเหล่านี้เขาเป็นนักแสวงหาพระ แต่ว่าเขาไม่ได้มีพระ ไว้ในใจ มัวแต่ไปแสวงหาพระในด้านวัตถุ เจาะกันเป็นงานใหญ่ แล้วก็ได้พระซึ่งเขาทำไว้ในสมัยนั้น เราเรียกกันว่าพระเครื่อง เพราะว่าเป็นพระองค์เล็กๆ

ความจริงพระองค์เล็กที่อยู่ตามเจดีย์นี่นะ เขาไม่ได้มุ่งจะ ทำให้เป็นพระองค์เล็กที่อยู่ตามเจดีย์นี่นะ เขาไม่ได้มุ่งจะทำให้ เป็นพระเครื่องรางวิเศษศักดิ์สิทธิ์อะไร เขาทำขึ้นเพื่อสำหรับ แจกแก่คนที่ไปนมัสการพระ ใครไปไหว้พระที่นั่นเขาก็แจกพระให้

องค์หนึ่ง เพราะในสมัยนั้นไม่มีหนังสือแจก การเขียนหนังสือยากกว่าการพิมพ์พระเป็นไหนๆ เพราะว่าต้องเขียนลงในใบลานกว่าจะทำได้แต่ละผูกนี้มันลำบากเต็มที จะแจกหนังสือธรรมะก็ไม่สะดวก ภิกษุในสมัยนั้นจึงทำการแจกพระพุทธรูปนี้แหละจะเป็นทางหนึ่งให้เขาผูกใจไว้กับพระพุทธรูปศาสนา จึงได้ทำพระแจกกันเป็นการใหญ่ เมื่อทำมากๆ แจกไม่หมดจึงบรรจุในเจดีย์ จนมาถึงพวกเราทั้งหลายในสมัยที่เล่นพระเครื่องกัน ถ้าหากว่าเป็นพระเก่ายุคสุโขทัยใครๆก็ต้องการ

ความต้องการของพี่น้องที่อยากจะได้พระพุทธรูปในยุคสุโขทัยนี้แหละ เป็นตัวปัจจัย ตัวต้นเหตุ ที่ทำให้มีคนไปขุดพระ เพราะขุดแล้วเอามาขายได้...ขายราคาดีเสียด้วย ถ้าเห็นว่าเป็นพระสมัยสุโขทัยก็ราคาแพง เพราะฉะนั้นคนเหล่านั้นก็ลงทุนขุดกันเป็นการใหญ่ เพื่อเอามาขายที่ต่างๆที่คนรับซื้อกัน ความจริงคนไปขุดพระก็เป็นโจร คนที่ซื้อพระก็เรียกว่าสมรู้ร่วมคิดกับพวกโจร

ข้าพเจ้าเคยไปเทศน์ในคุก ถ้ามักโทษบางคนว่า เรามาติดคุกเรื่องอะไร บอกว่า รับซื้อของโจร ของโจรคือของเขาลักพามาขายแล้วก็ซื้อไว้ เจ้าหน้าที่จับได้ก็ติดคุก การลักขุดพระตามพระเจดีย์ย่อมผิดกฎหมาย เว้นไว้แต่กรมศิลปากร...เขาขุดตามระเบียบ นั่นเขาทำไปตามเรื่องไม่ผิดกฎหมาย เพราะว่าถ้าไม่ขุด...ขโมยเอาหมด เลยขุดมาเสียดีกว่า ถ้าหากเอกชนไปขุดมาขายโดยไม่ได้ทำให้ถูกต้อง เราไปซื้อเข้าเราก็สมรู้กับพวกนั้น พวกเราผู้ซื้อ

ก็พลอยร่วมมือกับเขาด้วยเหมือนกัน แต่ว่าไม่มีใจทักไปฟ้องร้อง
เท่านั้นเอง คนซื้อพระทั้งหลายนั้นจึงไม่ติดคุกติดตะรางกัน
ถ้าใครไปฟ้องร้องคดีนี้ขึ้น แหม! ติดกันเป็นแถวไปเลยทีเดียว
พระสงฆ์องค์เจ้าเราก็อาจพลอยติดกับเขาไปด้วยนะ เพราะว่า
รับซื้อกันไว้คนละหลายๆองค์ เรื่องมันเป็นอย่างนี้ การขูดเจาะ
พระเจดีย์ก็มีสาเหตุมูลฐานอยู่ตรงนี้

มารศาสนาไม่มีพระในใจ

เมื่อเจดีย์ทั้งหลายใหญ่ๆโตๆ ถูกทำลายเพราะมีคนต้องการ
เอาพระไปขาย พวกเราทั้งหลายก็ช่วยกันซื้อ เป็นเหตุให้วัตถุต่างๆ
ในทางศาสนาซึ่งมีราคาเพราะเป็นโบราณวัตถุ ควรแก่การศึกษา
ก็จะหมดไป คนในยุคหลังๆไม่มีโอกาสศึกษาความเป็นอยู่ของคน
ในยุคก่อน ไม่มีโอกาสจะรู้ถึงความก้าวหน้าความเจริญของงาม
ในทางสร้างสมของคนที่เป็นบรรพบุรุษ เพราะว่าสิ่งของได้ถูก
ทำลายเสียหายหมดแล้ว ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจ ในสมัยนี้ก็ยังมีคน
แอบขูดกันอยู่เรื่อยๆ

เดี๋ยวนี้ที่จังหวัดอยุธยา กรมศิลปากรขูดไปเจดีย์หนึ่งแล้ว
ยังมีพวกแอบขูดอยู่อีกวัดหนึ่ง แล้วก็เอามาขายกันในกรุงเทพฯ
พวกเราใครที่อยากจะมีก็ซื้อกันไปเรื่อยๆ เพราะนี่ว่าเป็นของคลัง
ของศักดิ์สิทธิ์

คนที่ไปบูชาพระนั้น เขาต้องการได้พระ แต่เขาไม่มีพระในใจ เพราะถ้ามีพระในใจแล้วก็ต้องเคารพองค์พระเจดีย์ ต้องเคารพองค์พระพุทธรูป ต้องเคารพต่อเจดีย์สถาน ซึ่งคนสร้างอุทิศต่อองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่กล้าลงมือบูชาทีเดียว ต้องนั่งลงกราบ นั่งนึกถึงพระพุทธรูป บูชาความงามความดีของพระพุทธรูป

แต่ว่าคนเหล่านั้นมีพระแต่ข้างนอก ไม่มีพระข้างใน จึงได้ไปเที่ยวเจาะขุดทำลายตามที่ต่างๆจนเสียหายไปหมด เดียวนี้ขนาดหนักกว่านั้น ไม่ใช่เจาะแต่องค์เจดีย์ พระพุทธรูปสวยๆงามๆ ก็หักคอเอามาเลยทีเดียว เมืองเชียงใหม่พระถูกหักคอมาขายเสียหลายองค์ ข้าพเจ้าไปเมืองสุโขทัย ไปวัดไหนถ้าพบพระสุโขทัยงามๆ ก็กระซิบบอกท่านสมภารว่า ระวังหน่อยนะครั้น เดียวนักเลงจะมาหักคอไปขายฝรั่งเสียอีก ท่านสมภารถามว่าขนาดนั้น เขียวหรือ ข้าพเจ้าตอบว่า “เหลือขนาดไปเสียแล้วแหละสมัยนี้ เขาหักคอพระไปขายกันแล้ว เป็นอย่างนี้มากมายก่ายกอง”

ความเชื่อที่ไม่ถูกต้องตามแนวของพระพุทธรูปเจ้า

ทำไมจึงเกิดเรื่องอย่างนี้?

มูลฐานสำคัญอยู่ที่ความหลงผิด คือพี่น้องชาวพุทธยังไม่มี ความเชื่อถูกต้องตามแนวที่พระพุทธรูปเจ้าต้องการให้เราเชื่อ

ชาวพุทธเราทั่วไปไม่มีความเชื่อออกนอกลู่ นอกทางกันไปหมด เดียวนี้เด็กหนุ่มเด็กน้อยชอบมีพระเครื่อง ข้าพเจ้าพบสุภาพบุรุษในรถไฟบ่อยๆ ส่วนมากมีพระเครื่องห้อยคอพวงโตๆ แล้วพอใครพูดถึงเรื่องพระพุทธรูปศาสนาก็ต้องเอาพระออกมาอวด “ของผมพระร่วงเก่าแท้ พระพิฆิตร์เก่าแท้” แต่ขณะที่ว่าเก่าว่าแท้อยู่นะ กลิ่นเหล้าฟุ้งที่เดียว พูดกันไม่ค่อยรู้เรื่อง ตอนเย็นกินเหล้า พอตื่นเช้ายังไม่ทันกินอาหารเข้าก็กินเหล้าเข้าไปก่อนอีก แต่มีพระห้อยคออยู่เหมือนกัน บอกว่าฉันถือพุทธศาสนา ไม่รู้ว่าถือตรงไหน ถือตรงมีพระห้อยคอเท่านั้นเอง นี่คือการเข้าใจผิด จึงอยากจะทำ ความเข้าใจสักหน่อย เพราะชาวพุทธไทยยังหลงผิดในเรื่องนี้ อยู่มาก

พระเครื่องเมืองอื่นไม่มี ในประเทศพม่าไม่มีพระเครื่อง เมืองอินเดียลังกาก็ไม่มีพระเครื่อง แต่เมืองไทยมีพระเครื่อง ทำไมจึงมีพระเครื่องในเมืองไทย?

สมัยก่อนนี้เขาทำพระแจกคน เพื่อให้ไปไหว้นมัสการ จะได้ นึกถึงพระ คนสมัยก่อนทำอะไรเพื่อเตือนคนทั้งนั้น ให้เราสังเกต ถ้าออกไปบ้านนอก เขาสร้างเจดีย์บนยอดภูเขาสูง...สร้างไว้สูงๆ เพื่อให้คนเห็นได้แต่ไกล ทำไรไถนาเห็นเจดีย์ กลางค้ำกลางคิน เดินไปไหนก็ได้เห็นเจดีย์ พอเห็นเจดีย์จะได้นึกถึงพระพุทธรูปเจ้า นึกถึงพระธรรม พระสงฆ์ เดินทางไปกระทำชั่ว ถ้านึกถึงพระ จะได้หยุดเสียที เขามุ่งอย่างนั้น

พระพุทธรูปนั้นก็เหมือนกัน ทำไว้เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจ ให้คนได้นึกถึงความดีของพระพุทธเจ้า แล้วก็ให้เอาความดีของพระพุทธเจ้ามาใส่ไว้ในใจของเรา

การมีพระประจำตัวข้าพเจ้าไม่ขัดคอ ใครจะมีพระห้อยคอ ก็ขอให้มีเถอะ อยากให้มีทั่วกันทุกคนแหละ แต่ทว่าถ้ามีแล้วเราอย่าเข้าใจผิด พ่อแม่เอาพระห้อยคอเด็ก เมื่อห้อยคอเด็กแล้วอย่าบอกว่า “หนูมีพระแล้วไม่ต้องกลัว ครูเขี่ยนโม้เจ็บ” เด็กบางคนมาหาข้าพเจ้า บอกว่า “หลวงพ่อกับ ขอพระสักองค์เถอะ” “หนูขอเอาไปทำอะไร” “ครูตีผมเจ็บทุกที ผมอยากจะได้พระสักองค์ที่ครูตีไม่เจ็บ” ข้าพเจ้าบอกว่า “มาหนูมานั่งฟังฉันพูดสักหน่อย ถ้าหนูอยากจะได้พระที่ครูตีไม่เจ็บแล้วฉันจะให้ ทำไมครูถึงตีหนูล่ะ “ผมชน ผมทำผิด” ว่าอย่างโน้นอย่างนี้ไป “หนูจะเอาพระไหมล่ะ” “เอา” “ตั้งแต่นี้ไปนะหนู หนูต้องมีพระในใจ หนูอย่าชนชิว อย่าตีชิว อย่าขัดคำสอนของครู ครูสั่งให้ทำอะไรทำอย่างนั้นทุกอย่าง แล้วครูจะไม่ตีหนูต่อไป นี่แหละคือพระของหนูล่ะ หนูเอาพระไว้ในใจ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป” พูดให้เขาฟัง

วันหลังพบเขาอีกข้าพเจ้าถามว่าครูตีอีกหรือเปล่า?

“ตั้งแต่ได้พระหลวงพ่อกับมา ค่อยยังชั่วหน่อย ครูไม่คอยตีแล้ว เพราะว่าผมไม่ชนชนแล้ว” แต่ว่าให้มีพระห้อยไปด้วย แล้วพูดสอนไปด้วย เช่นเราเอาพระห้อยคอเด็ก แล้วบอกว่าหนูมีพระห้อยคอแล้วนะ คนที่พระห้อยอยู่กะตัวนี้ต้องเป็นคนดี ต้องตื่นแต่เช้า ต้อง

ขยันเรียน ต้องเชื่อพ่อเชื่อแม่ ต้องรักษาความสะอาด ต้องซื่อตรง ต้องบอกเขาอย่างนั้น อย่าให้เขาไปเชื่อว่า ถ้ามีพระแล้วตีไม้เจ็บอะไรทำนองนั้น ให้เขาเชื่อว่า **ถ้ามีพระอยู่แล้วต้องเป็นคนดี** เด็กก็จะได้รับสัมมาทิฐิ ใส่ใจไว้ตั้งแต่ตัวน้อยๆ โตขึ้นเขาก็จะเป็นคนมีพระที่ถูกต้อง

การสร้างพระกันมากมาย ทำให้คนยิ่งโง่งมงาย

เวลานี้เกิดพระเล็กๆขึ้นมากมาย หล่อกันขายกันเพื่อสร้างนั้น สร้างนี้ ใครจะสร้างอะไร เอ้า! หล่อพระขาย เพราะว่าคนที่ชอบ อย่างนั้นมีอยู่มาก ที่มีมากเพราะอะไร? เพราะเราไม่อธิบายให้คนเข้าใจ ไม่สอนให้เขารู้อะไรเป็นอะไร ทั้งไว้อย่างนั้นแหละ ทั้งไวให้โง่งต่อไป จะได้โง่งตางค์กันต่อไป ก็เลยทำพระขายกันบ่อยๆ

วัดใหญ่ๆ ในกรุงเทพฯ นี่...หลายวัดกลายเป็นสำนักผลิต “วัตถุมงคล” ขายกัน พระนั้นพระนี้ ขายกันเรื่อยๆ อาตมาไม่ค่อยชอบเรื่องนี้ แอนต์เรื่อย บางทีท่านผู้ใหญ่บอกว่า “ระวังนะ เดี่ยวฝ่ายตรงกันข้ามรู้จะเอาไปเทศน์อีก” ความจริงอาตมาก็นั่งอยู่ตรงนั้น ท่านจะว่าอาตมา แต่ไม่กล้าพูด ไม่กล้าพูดว่า “ระวังท่านปัญญาจะเอาไปเทศน์อีก” ไม่กล้าว่า แต่กลับว่าฝ่ายตรงข้าม ตรงกันข้าม แต่มันข้ามไปในด้านดี ด้านบริสุทธิ์ ด้านปัญญา ท่านผู้ผลิตไม่ใช่ด้านปัญญา...ด้านทำให้คนโง่งมงาย กลัวฝ่ายด้านปัญญาจะตีเอา

ท่านว่า “ระวังนะ เตี้ยวฝ่ายตรงกันข้ามจะติเอาอีก” อาตมาก็นั่งยิ้มอยู่ในใจว่า “พีโธเอ๊ย! รู้แล้วว่ามันไง แล้วจะทำไปทำไมกัน...ทำให้คนโง่หลงทำไม” เราก็เข้าใจผิดกันอย่างนั้น คือนึกว่าสิ่งเหล่านั้นเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เป็นวัตถุมงคล เออานามพระพุทธเจ้ามาอ้างว่า “ได้เสก” ได้ทำอย่างนั้นทำอย่างนี้

ถ้าพูดกันไม่เกรงใจใครก็เรียกว่า “มันไม่ได้เรื่องทั้งนั้น” ไม่ต้องเสกอะไร ไม่ต้องทำอะไร... ถ้าจะทำเป็นรูปพระก็ทำให้เป็นรูปงามๆ าก็แจกไป...แจกให้ฟรี เอาไปไว้เป็นเครื่องเตือนใจนะ นึกถึงพระบ่อยๆ ถ้ามีพระอยู่กับเนื้อกับตัวก็อย่าไปฆ่าใคร อย่าไปมัวเมาในกามารมณ์ อย่าไปเล่นการพนัน อย่าไปเที่ยวกลางคืน อย่าคบเพื่อนชั่วเพื่อนร้าย สอนให้เขาประพฤติธรรมยังดีกว่าที่จะบอกว่า โอ้! นี่ศักดิ์สิทธิ์มาก หลวงพ่อองค์นั้นก็มาเสก หลวงพ่อองค์นี้ก็มาเสก มันไม่ได้เรื่องอะไร คนก็ไม่ดีขึ้น เพราะไม่สอนคนให้เข้าไปถึงเนื้อแท้ของพระพุทธเจ้า แต่ไปติดอยู่ในสิ่งนั้น

ท่านเจ้าคุณ “พุทธทาส” จึงเทศน์ไว้ในสมัยหนึ่งว่าเป็นภูเขาแห่งวิถิปุทธธรรม คือสิ่งเหล่านั้นขวางคนไม่ให้เข้าถึงธรรม อันเป็นเนื้อแท้ของพระพุทธเจ้า ต้นโพธิ์ขวางไว้ เจดีย์ขวางไว้ พระพุทธรูปขวางไว้ หลวงพ่อศักดิ์สิทธิ์ขลังๆ ขวางไว้ ไปติดแจอยู่ที่นั่นแหละ สิ่งนั้นก็เช่นท่านบอกกันคนไม่ให้ไหลเข้าไปถึง “พระพุทธเจ้า” ไปติดอยู่ในสิ่งเหล่านั้นแล้ว จะไปถึงเนื้อแท้ได้

อย่างไร เราจึงต้องข้ามสิ่งเหล่านั้นไป หมายความว่าสิ่งเหล่านั้น เป็นเพียงสื่อให้เราระลึกถึง เช่น พระพุทธรูป พระสถูปเจดีย์ แม้พระธาตุ พระธาตุอะไรๆอย่าไปหลงไหลมัวเมา ว่าเป็นพระธาตุ อะไร ธาตุแท้ของพระพุทธเจ้าคือธรรมะ นั่นเอง

“ธรรมธาตุ” นี้ธาตุแท้เราต้องเข้าถึงธรรมะ ปฏิบัติธรรมะ แล้วเราก็เข้าถึงองค์พระพุทธเจ้า อย่าไปติดสิ่งเหล่านั้นว่าจะ ช่วยเรา...มันผิดหลักการ เราต้องช่วยตัวเรา ไม่ใช่สิ่งเหล่านั้น ช่วยเราได้ ช่วยตัวเองก็คือต้องประพฤติธรรม ต้องศึกษาเรื่อง ปัญหาชีวิต ให้เข้าใจว่าอะไรมันเป็นอะไร...อะไรเกิด เหตุเกิดจาก อะไร สิ่งทั้งหลายเกิดเฉยๆไม่ได้ ต้องมีเหตุ เหตุมันอยู่ที่ไหน มันก็อยู่ในความคิดของเรา เราคิดผิดจึงเป็นเหตุให้เกิดทุกข์ คิดถูกเป็นเหตุให้เกิดสุข คิดผิดก็ทำให้ยากจน คิดถูกทำให้เกิด มั่งมีร่ำรวย มันอยู่ที่ตัวเรา เหตุมันอยู่ในตัวเรา ผลมันก็อยู่ที่ตัวเรา

หลักการของพระพุทธเจ้า

พระองค์ตรัสไว้ชัดเจนว่า “ในกายยาววา หนาคืบ กว้าง ศอกหนึ่งนี้ มีความทุกข์ มีเหตุให้เกิดทุกข์ มีการดับทุกข์ได้ มี แนวทางปฏิบัติให้ถึงซึ่งความดับทุกข์” มันอยู่ในตัวเราไม่ใช่อยู่ที่อื่น แล้วก็ให้มองที่ตัว พิจารณาที่ตัว ศึกษาจากตัวเอง มีอะไร เกิดขึ้นก็ศึกษาค้นคว้า นั่นคือ “หลักการของพระพุทธเจ้า”

แต่ถ้าเรามัวไปเอาสิ่งศักดิ์สิทธิ์มาช่วย ไม่มีทางจะก้าวหน้าไปได้ เพราะไปติดสิ่งนั้น ไปแสวงหาอยู่แต่สิ่งศักดิ์สิทธิ์ สิ่งมีฤทธิ์มีเดช ซึ่งไม่สามารถจะช่วยให้เราได้ ถ้าเราไม่ประพฤติธรรม อันนี้ต้องเข้าใจไว้ให้ดีว่า ไม่ใช่เรื่องของพระพุทธศาสนา ไม่ใช่เรื่องที่เรียกว่าเข้าถึงเนื้อแท้ของพระรัตนตรัย เราจะต้องเอาสิ่งนั้นเป็นเพียงสื่อเพื่อดึงเข้าไปเท่านั้นเอง...

อย่าไปหลงเชื่อว่าสิ่งใดๆจะช่วยเรา เราต้องเชื่อว่าเราช่วยตัวเอง พระพุทธเจ้าสอนให้ช่วยตัวเองด้วยการประพฤติธรรม รักษาศีล ฝึกสมาธิ เจริญภาวนาให้เกิดปัญญา นั่นคือทางที่เอาตัวรอดปลอดภัย เราต้องเชื่ออย่างนั้น สิ่งต่างๆที่เขามีเราก็ไปไหว้ไปตามเรื่อง เช่น มาถึงก็ไหว้พระพุทธรูป เวลาไหว้ก็ต้องนึกถึง “พระพุทธเจ้า” จิตน้อมนึกไปถึงพระคุณของพระองค์แล้วก็ไหว้ ไม่ใช่ไหว้รูปที่เอามาวางไว้ ไม่ใช่ไหว้ “เจดีย์” ที่เขาสร้างงามๆ แล้วไม่ใช่ไหว้สิ่งนั้นสิ่งนี้ เราไหว้มุ่งไปถึงพระคุณของพระพุทธ ไปถึงพระธรรม พระสงฆ์ นึกถึงพระอรหันตเจ้าทั้งหลายที่ เป็นผู้หมดจดจากกิเลสเครื่องเศร้าหมองด้วยประการทั้งปวง เราไหว้อย่างนั้นเรียกว่าทะลุเข้าไปถึงสิ่งเหล่านั้น เข้าไปถึงเนื้อแท้ มองให้ลึก มองให้ลึกจึงจะเจาะเข้าไปได้ ให้ถึงเนื้อแท้ของพระพุทธเจ้า เราก็จะได้เห็น “พระองค์พระพุทธเจ้า”

เราต้องมองเข้าไปถึงเห็นความจริงของสิ่งทั้งหลาย ตามสภาพที่เป็นจริง เห็นว่าอะไรมันไม่เที่ยง มันเป็นทุกข์ มันเป็น

อนัตตา นั้นแหละจึงจะเห็นแท้ เห็นธรรมะ เห็นด้วยใจว่ามันไม่เที่ยงจริงๆ เป็นทุกข์จริงๆ เป็นอนัตตา ไม่มีเนื้อแท้ เมื่อเห็นอย่างนั้นก็เบื่อหน่ายคลายความกำหนัด จิตก็หลุดไปจากการยึดถือสิ่งเหล่านั้น แม้เราจะอยู่ในโลกก็อยู่โดยไม่ต้องเป็นทุกข์ เพราะรู้อยู่ว่ามันไม่มีอะไรที่น่าเอา ไม่มีอะไรที่น่าเป็น ไม่มีอะไรที่น่าจะไปยึดถือว่าเป็นตัวฉันเป็นของฉัน

เราใช้สิ่งนั้นด้วยปัญญา มีเงินก็ใช้ด้วยปัญญา มีอะไรก็ใช้มียศใช้ด้วยปัญญา มีอำนาจก็ใช้ด้วยปัญญา มันก็ไม่ยุ่ง ที่นี้เรา มันไม่ได้ใช้ด้วยปัญญา มีอำนาจเอาไปใช้ในทางที่ผิดแสวงหาวัตถุเพื่อตน มี “ยศ” ก็เอาไปใช้ในทางที่ผิด มีทรัพย์ก็เอาไปใช้ทางที่ผิด อย่างนี้มันไม่เป็นธรรม ไม่ถูกต้องตามกฎหมายเกณฑ์ทางพระศาสนา

พระพุทธเจ้าที่เป็นเนื้อแท้

เราผู้นับถือพระพุทธศาสนา ต้องใช้ให้เป็น

ธรรมถ้าใช้เป็นธรรมแล้วมันก็สบายใจ

ถ้าใช้ธรรมไม่เป็นธรรม...มันก็ทุกข์

มีเงินไม่เป็นก็เป็นทุกข์ มียศไม่เป็นก็เป็นทุกข์ มีอะไรทุกอย่างถ้าไม่เป็นมันก็เป็นทุกข์ แต่ถ้ามีเป็นมันก็มีอย่างนั้น มีตามที่เขาเป็น เป็นตามที่เขาเป็น แต่เราไม่มีด้วยความยึดถืออุปาทาน ไม่เป็นด้วยอุปาทานการเข้าไปยึดถือสิ่งนั้นๆ ความทุกข์ก็ลดน้อยลงไป

เมื่อเรอไม่มีควมทุกข์ ก็เรอควอเรอได้ถึงพุทเธ ถึงด้วยใจของเรอ ถึงด้วยกรเข้ถึงสิ่งนั้นเป็น “พุทเธ” ตอแห่งพุทเธนี้ เป็นตอแห่งสอธรรณะ ที่เปิดกว้งให้คนทูกคนเข้ถึงได้ ไม่ใช่เป็นเฉพอองค์พระพุทเธเจ้า คนอื่นก็เป็นได้ หญิงก็เป็นได้ ชอขก็ เป็นได้ แต่ไม่ได้เรอควอ “สั้มมอสั้มพุทเธ” เทอานั้น เรอควอเป็น สอวกพุทเธ เป็นพุทเธเพรออได้ยิน ได้ฟัง ได้ศอกษอ จากองค์ พระพุทเธเจ้า เรอควอสอวกพุทเธ เรอทูกคนเป็นได้ ไม่ต้องตกใจ เช่นโยมผู้หญิงนอโยอไปคอดวอ ฉันชอติหนอขอเกิดเป็นชอข จะได้ บวช...ไม่ต้อง บวชกันชอตินี้ได้ เป็นหญิงก็บวชได้ บวชใจนะ ไม่ต้อง ไปบวชอยู่วัดให้ลอบอาก บวชใจอยู่ที่บ้าน ทำใจให้สบอโย ให้สงบ ให้รู้เทออทันตอสิ่งท้งหลอโยตอสมภอที่ เป็นจรง เวลอได้ก็ไม่ได้ ยินดี เวลอเสอชก็ไม่เสอชใจ เพรออรู้้อยูอว่ามันก็อยอ่งนี้แหละ มีออไร มอากมีออไรไป มีได้มันก็มีเสอช มีพบก็ตอองมีพรอากจอกัน มันเป็น เรอองกฏธรรมชอติธรรมตอ มันอยู่ในสภอออยอ่งนี้ เรอคอดอยอ่งนี้ ใจก็สบอโย ไม่มีควมอวิตกทูกข์ร้อนออไร ถอเรอเข้ถึงพระพุทเธเจ้า ที่เป็นเนออแ้ สภออจิดก็ตอชั้น สออออดชั้น สวอ่งชั้น สงบชั้น รู้ด้วย ตนเอง รู้วอจิดเรอสออออด กิลสนนอโยแล้วก็สงบ คอไม่วุ่นวอโย อออไรมอกรทอบก็ไม่ต้องเดิน ไม่ต้องออออตามสิ่งทอมารทอบ แล้วก็ อยอในสภออสวอ่ง อยอด้วยปัญญออ เพรออรู้วอสิ่งนั้นคออออไร? มัน เกิดชั้น ตั้งอยอ ดบไปอยอไร ไม่เข้ไปจับเอออดอนใดตอนหนอึ่ง วอเป็นตอัวฉัน เป็นของฉันชั้นมอ เรอก็มีควมสงบสบอโย

พระเครื่อง

พระเครื่องนี้ถ้าเป็นพระสมเด็จแล้วก็มีค่ามาก เพราะคนไปติดสมเด็จฯ ถ้าของสมเด็จพุฒาจารย์ฯ แล้วก็ค่ามาก ทำไมถึงมีค่ามาก?... เพราะคนนึกว่าเก่า เขาเลียนแบบเหมือน...ของใหม่เดี๋ยวนี้ทำเหมือนทุกอย่าง คนก็ซื้อกันด้วยราคาแพง

สมัยหนึ่งเล่นพระบัวเข็ม องค์ละ ๕,๐๐๐-๖,๐๐๐ พระบัวเข็มเมืองพม่านี่เกลื่อนกุกฏ...พระบัวเข็มไม่มีใครสนใจ กองอยู่บนกุกฏทำไมถึงมากโยมรู้ไหม...เขาทำแกำบน เจ็บใช้ได้ป่วยแกำบนต้องนั้นแล้วถ้าสำเร็จคราวนี้จะสร้างพระบัวเข็มถวาย...ก็สร้างกันเยอะ พระบัวเข็มนี้ต่อมาคนไทยเกิดนิยมชมชอบขึ้นมา ไม่รู้ว่าใครอุตริเอาไปตั้งราคาของพระนี้ขึ้นมา พระบัวเข็มองค์หนึ่งให้รถยนต์คันหนึ่งยังเอา...เอาเลย...เอามาจากพม่า แล้วก็เข็มติดไว้เท่านั้นเล่นเท่านั้นเล่น

คราวหนึ่งไปแม่สาย ตำรวจ ตชด. แขนงสายสร้อยเส้นโตเกือบเท่านี้วก้อย...หนักคอแทน ถามว่า “สายสร้อยทำไมมันใหญ่อย่างนั้น เอามาจากไหน?”

“หลวงพ่อกให้”

“หลวงพ่อกไหนล่ะ?”

“หลวงพ่อกบัวเข็ม หลวงพ่อกอยากได้สักองค์ใหม่ นิมนต์เข้าไปดูหลังบ้าน” เป็นลึงเลย...พระบัวเข็ม ลึงขนาดใหญ่ พระบัวเข็ม

นอนคว่ำนอนหงายอยู่ในนั้นแน่นเลย เต็มลังเลย บอกว่า โอ๊ย!
มีมากมาย ขายราคาดี...สมัยหนึ่งนะ เดียวนี้ไม่มีราคาคนไม่สนใจ
แล้วเวลานี้พระบัวเข็มนั้น แล้วเขาก็บอกว่าเอาไปบูชาต้องใส่ไว้ใน
ขันน้ำมีพานรองให้ มีน้ำด้วย เพราะพระบัวเข็มชอบเย็น ทำไม
ไม่ใส่น้ำแข็งไว้ด้วยก็ไม่รู้...ทำอย่างนั้น

นี่สร้างความนิยมขึ้นให้คนเล่นกัน แล้วก็ขายดีเป็นยุคเป็น
สมัย สมัยอื่นก็นิยมเรื่องอื่นกันต่อไป มันอย่างนั้น

พระแท้คือธรรมะ

พระที่แท้นั้นคืออะไร?

ตามความจริงก็คือธรรมะที่เรานำมาปฏิบัตินั่นเอง

ธรรมะคำสอนของพระพุทธเจ้า

เป็นองค์พระที่เรานำมาใช้ในชีวิตของเรา

ทำได้ทุกวันทุกเวลาไม่จำกัดสถานที่

ถ้าเอาธรรมะของพระพุทธเจ้ามาใส่ใจรักษาใจของท่าน

... ท่านก็มีพระอยู่ในใจแล้ว ...

แม้จะไม่มีพระห้อยคอ ท่านก็มีพระอยู่ในใจ

พระในใจนั้นคือพระแท้ และช่วยท่านได้อย่างแท้จริง

... แล ะ ...

ธรรมะที่ประพฤตินั้นแหละ คือพระพุทธเจ้าที่แท้

เมื่อเรารักษาพระ พระก็จักรักษาเรา

ข้าพเจ้าเคยให้หลักเกณฑ์ไว้เป็นคำง่าย ๆ ว่า

“พระจะรักษาเรา เมื่อเรารักษาพระ”

ถ้าเรารักษาพระ พระจะรักษาเรา

ถ้าเราไม่รักษาพระ พระก็ไม่รักษาเรา

สำหรับพี่น้องที่มีพระห้อยคอ ถ้าพี่น้องรักษาพระ...พระก็รักษาท่าน รักษาอย่างไร?

สมมติว่า คนหนุ่มคนหนึ่งออกจากที่ทำงานเดินไปพบเพื่อนชวนเราไปกินเหล้า เรามีพระห้อยคอ เรานึกถึงพระที่ห้อยคอแล้วถามตัวเองว่า เวลานี้เพื่อนชวนไปกินเหล้า เราควรจะไปกับเพื่อนหรือไม่ ถ้าหากว่าเราไปกับเพื่อน...เราก็ไม่รักษาพระ แล้วเมื่อเราไม่รักษาพระ เราก็เมานะซี พอเมาเราก็เดินชนโน่นชนนี้ เกิดเป็นความทุกข์ความเดือดร้อน เพราะเราไม่รักษาพระไว้ในใจ

แต่ถ้าเพื่อนชวนเราไปกินเหล้า เราบอกเพื่อนว่า เพื่อนเอ๋ย เรามันเลิกแล้ว เพราะเรามีพระอยู่กับตัว ต้องรักษาพระไว้ในใจ ทีนี้เมื่อรักษาพระไว้ในใจ ก็เกิดความละเอียดต่อบาป เกิดความเกรงกลัวต่อบาป ไม่ยอมไปกินเหล้ากับเพื่อน เราก็พ้นภัยอันตราย เพราะอะไร?...รักษาพระอยู่ในใจ...พระก็รักษาเรา พระองค์ใดก็ช่วยคุณไม่ได้ ถ้าคุณไม่ช่วยตัวเอง พระที่คูณแขวนคือนี่เป็นวัตถุสำหรับเตือนใจให้คุณทำความดี ไม่กระทำความชั่วเท่านั้น

ญาติโยมผู้หญิงก็เหมือนกันที่มีพระห้อยคอ พอวันอาทิตย์ เพื่อนมาเรียกไปล้อมวงนับญาติมิตรกัน เราก็นึกถึงหลวงพ่อกีที่อยู่กะตัว ไปเล่นไฟนี้หลวงพ่อกีห้ามไหม? หลวงพ่อกีบอกว่าไม่ได้ การพนันมีโทษหลายสถาน ชนกะก่อเวร แพ้เสียตายทรัพย์ ทรัพย์ที่มีก็เสียหายไป ไม่มีใครเชื่อถ้อยฟังคำ แล้วยุ่งยากหลายเรื่อง...เราไม่ไป เรายังรักษาพระไว้ในใจดีกว่า เราก็บอกกับเพื่อนว่า ไม่เอาแล้ว เลิกที...ฉันมีหลวงพ่อกีอยู่กะตัว เพื่อนคนนั้นเขาก็ไปหาบ้านอื่นที่ไม่มีพระต่อไป เราก็จะไม่ยุ่งยากเดือดร้อนกับใครๆ อย่างนี้แหละ เรียกว่ารักษาพระ ถ้าพี่น้องช่วยกันรักษาพระไว้ในใจอย่างนี้ พระก็รักษาพี่น้อง

จุดมุ่งหมายของการสร้างพระ

ในสมัยที่เขาสร้างพระพุทธรูปขึ้นใหม่ๆ ในยุคสุโขทัยนั้น พระองค์เล็กๆ ที่เกิดในยุคสุโขทัย ไม่ได้มีจุดมุ่งหมายที่จะให้สังคักดีสิทธอะไร พ่อขุนรามคำแหงนั้นท่านมีปัญญา พระศาสนาในยุคสุโขทัยไม่เหมือนกับในยุคกรุงเทพฯ มีความเจริญกว่ายุคกรุงเทพฯ ในด้านจิตใจ มีความเจริญในด้านการศึกษามากกว่าในสมัยนี้

ในสมัยนั้น เรารับพระพุทธศาสนามาจากประเทศลังกา... เป็นศาสนาดั้งเดิมก็ยังไม่รุ่งเรืองเท่าใด พุทธศาสนาเกิดขึ้นที่นครศรี

ธรรมราชก่อนแล้วก็เผยแพร่ที่นั่น ชาวบ้านชาวเมืองก็ได้ศึกษา
 เข้าใจในธรรมะ พระที่สอนในยุคนั้นเป็นนักปฏิบัติธรรม เป็นนัก
 เผยแพร่ธรรมะ ไม่ใช่แค่เผยแพร่เครื่องรางของขลัง หรือลัทธิ
 ไสยศาสตร์หมอดูหมอเดาหาไม่ได้ แต่ว่าท่านเป็นนักสอนธรรม
 อันแท้จริง ท่านทำการสอนได้ชื่อเสียงที่เมืองนครศรีธรรมราช
 กระทั่งมีชื่อเสียงไปถึงเมืองสุโขทัยอันเป็นเมืองหลวงในสมัยนั้น
 พ่อขุนรามคำแหงจึงได้ส่งทูตไปนิมนต์ให้พระเหล่านั้นไปอยู่กรุง
 สุโขทัย พระที่ไปจากนครศรีธรรมราชไปอยู่สุโขทัยในยุคนี้ ไม่ใช่
 ประเภทฟุ้งเพื่อเห่อเหิมในเรื่องลาภยศ เพราะท่านไม่สมัครอยู่ใน
 เมือง

เมื่อไปถึงสุโขทัยแล้วไปตั้งวัดอยู่ในป่า ห่างจากเมืองมาก
 จากพระราชวังอันเป็นที่ประทับ ถ้าจะไปให้ถึงวัดที่พระท่านอยู่ใน
 สมัยนั้นก็ห่างไกลหลายกิโล หลายกิโลในสมัยก่อนยอมห่างไกล
 มากเพราะต้องเดินด้วยเท้า กุฎียังมีเหลือเป็นซากให้เห็นอยู่ใน
 สมัยนี้ เป็นกุฎีหลังเล็กๆ ทำด้วยหินศิลา ยาวประมาณวากว่าๆ
 กว้างไม่ถึงวาเสียด้วยซ้ำไป เรียงกันเป็นแถวห่างๆกัน นั้นแหละ
 เป็นที่อยู่ของพระผู้เผยแพร่ธรรมในสมัยนั้น...ในสมัยของพ่อขุน
 รามคำแหง

พ่อขุนรามคำแหงพระองค์ว่างจากงานการ โดยเฉพาะใน
 เวลากลางวัน ท่านมักจะทรงช้างเสด็จไปจนถึงบริเวณวัด แล้วลง
 จากหลังช้างเดินด้วยพระบาทไปหาพระเหล่านั้น เพื่อสนทนาใน

ข้อธรรม ไต่ถามในเรื่องต่างๆอันเป็นที่สงสัยว่าจะดำเนินชีวิตอย่างไร จะดำเนินการปกครองบ้านเมืองอย่างไร ท่านนำธรรมะของพระพุทธเจ้ามาใช้ในการปกครองบ้านเมืองมาก บ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุข ไม่มีความทุกข์ความเดือดร้อนอะไร สมกับเมืองที่เรียกว่า สุโขทัย

ในด้านพระศาสนานั้น แม้ว่าจะมีการสร้างพระพุทธรูป ก็เป็นการสร้างขึ้นเพื่อเตือนจิตสะกิดใจให้ประชาชนเกิดความนึกคิดในทางที่ดีที่งาม ตัวอย่างที่เห็นได้ง่ายๆ คือสร้างพระตามภูเขา พระพุทธรูปที่พ่อขุนรามคำแหงสร้างไว้บนยอดเขานั้น ส่วนมากเป็นพระยืนไม่ใช่พระนั่งหรือนอน...ในเมืองสุโขทัยไม่มีพระนอนสักองค์เดียว เพราะว่าไม่ต้องการนอน ต้องการให้เดิน ต้องการให้ก้าวหน้า เป็นเมืองที่เริ่มสร้างเนื้อสร้างตัว จะมัวไปนอนกันอยู่นั้นก็ไม่ได้ ต้องคิดก้าวหน้ากัน จึงได้ทำพระก้าวเดินอยู่บนยอดเขา

ที่เขาทำเช่นนั้นเพื่ออะไร? ก็เพื่อจะให้คนเห็น แล้วจะได้นึกถึงพระ เมื่อนึกถึงพระกำลังยืนอยู่แล้วนั้น เราจะได้นึกว่าพระพุทธเจ้าท่านยืน พระพุทธเจ้าท่านจะเดิน แล้วก็นึกถึงคำสอนของท่านซึ่งท่านสอนว่า ให้ลุกขึ้นประกอบกิจการงาน อย่าเกียจคร้าน ให้ก้าวไปข้างหน้า เพื่อปฏิบัติงานให้แข่งกับเวลา เพราะชีวิตของเรานั้นเมื่อเวลาผ่านไป เราแก่ลงไปด้วย เราจะตายเสียเปล่าๆ ถ้าหากเราไม่ได้ใช้ชีวิตให้เป็นประโยชน์แก่ตนแก่ท่าน

ท่านจึงได้สร้างพระอย่างนั้นไว้บนภูเขาสูง เพื่อเป็นสิ่งสะกิดใจให้ประชาชนได้นึกถึงพระ

สิ่งเตือนใจมนุษย์ ให้มีกรุณา ปัญญา และความบริสุทธิ์

ในสมัยต่อมา คนไปไหว้พระนมัสการตามที่แตกต่างกัน พระท่านไม่มีหนังสือธรรมะสำหรับแจกเหมือนในสมัยนี้ ก็มีทางเดียวที่จะให้อะไรฝากไปเป็นเครื่องเตือนใจแก่คนเหล่านั้นบ้าง ก็เลยสร้างพระพุทธรูปเพื่อเป็นภาพเตือนใจ พระพุทธรูปที่สร้างในสมัยสุโขทัยก็เป็นรูปยืนเดินทั้งนั้น ที่เราเรียกว่า พระกำแพงเขย่ง ถ้าพูดให้ไพเราะหน่อยก็เรียกว่า พระพุทธลีลา หรือพระก้าวหน้า

พระพุทธรูปลีลาหรือพระก้าวหน้า หมายความว่าพระกำลังเดินก้าวหน้า ก็เท่ากับสอนให้ประชาชนให้ตื่นตัว ให้ก้าวหน้า ให้ใช้ชีวิตให้เป็นประโยชน์ ให้ปฏิบัติการทำงานอันเป็นหน้าที่ ไม่ปล่อยเวลาในชีวิตให้ล่วงไปเปล่าๆ ไม่ได้กระทำพิธีลูกเสกลงเลกลงยันต์อะไร...สร้างแจกแก่ประชาชน แต่ว่าเมื่อทำมาแล้วแจกไม่หมด ก็เก็บไว้ในเจดีย์ **ไม่ได้มีความมุ่งหมายที่จะให้ศักดิ์สิทธิ์ป้องกันอันตราย...หาไม่ได้** แต่เพราะแจกไม่หมดแล้วก็เก็บไว้

พวกเราในยุคนี้คิดว่าพระที่อยู่ในเจดีย์นั้นขลัง...ศักดิ์สิทธิ์ ก็ไปเที่ยวขุดเจดีย์ รื้อเจดีย์ ทำให้เสียหาย แล้วเอาพระเหล่านั้นมาขายกันเป็นการใหญ่

เครื่องเตือนจิตสะกิดใจ ให้เกิดความสำนึกรู้สึกผิดชอบชั่วดี

**รูปพระเครื่ององค์เล็กๆนั้น ถ้าเราพิจารณาก็ล้วนแต่ว่า
เป็นภาพเตือนสะกิดใจ ให้เกิดความสำนึกรู้สึกผิดชอบชั่วดี**

ท่านเตือนใจอย่างไร?... อย่างน้อยๆเราก็ต้องนึกว่า พระองค์
มีความกรุณา มีปัญญา มีความบริสุทธิ์ อันเป็นคุณที่เราสวด
ท่องบ่นกันอยู่เสมอ เช่นเวลาที่พวกเรานบูชาพระ เราก็มว่า อะระหัง
สัมมาสัมพุทธโธ หมายถึง ปัญญาตรัสรู้ชอบด้วยพระองค์เอง
ภะคะวา นั้นหมายถึงความกรุณา คือสงสารอยากจะช่วยบุคคล
อื่นให้รู้ให้เข้าใจธรรมะ แล้วจะได้พ้นจากความทุกข์พ้นจากความ
เดือดร้อนในชีวิตประจำวัน พระคุณดังกล่าวทั้งสามประการนี้
เป็นพระคุณใหญ่ เราจึงได้เอามาสวดบูชาพระ

แม้แต่ในการตั้งนะโมสามจบก็ว่าในเรื่องนี้ นะโม ตัสสะ
ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ หมายถึงความกรุณา
อะระหะโต...หมายถึงความบริสุทธิ์ สัมมาสัมพุทธัสสะ...หมายถึง
ปัญญาตรัสรู้ชอบด้วยพระองค์เอง เราพูดกันแต่เรื่องความงาม
ความดีของพระพุทธเจ้า พูดถึงเรื่องความกรุณา ความบริสุทธิ์
เรามีพระพุทธรูปไว้กับเนื้อกับตัว เพื่อให้ได้มองเห็นสิ่งเหล่านี้ เพื่อ
ให้ได้นึกถึงสิ่งเหล่านี้ ผู้ที่ใช้พระเป็นต้องใช้อย่างนี้

นิมนต์พระแบบคน นิมนต์แบบธรรมะ จะไปไหนมาไหนนิมนต์พระไปด้วยทุกหนแห่ง

คนโบราณเขาบอกว่า จะไปไหนมาไหนนิมนต์พระไปด้วยนะ
เขาว่าอย่างนั้น เขาพูดภาษาธรรมะ...ไม่ใช่พูดภาษาคน แต่ว่าเรา
ไม่เข้าใจ เราพูดกันแต่ภาษาคน ไม่พยายามพูดภาษาธรรมกันบ้าง
เราเข้าใจว่า นิมนต์หลวงพ่อดีๆไปด้วย เพราะอย่างนั้นเวลา
ไปไหนก็ยกสายสร้อยขึ้นมาทูนหัวแล้วก็ห้อยคอ อย่างนี้เรียกว่า
นิมนต์พระแบบคน ไม่ใช่นิมนต์พระแบบธรรมะ เพราะถ้าเป็นแบบ
ธรรมะ เมื่อเราเอาพระห้อยคอเราก็ต้องนึกถึงธรรมะ อันเป็น
คำสอนของพระ นึกว่าเราจะไปไหน ไปด้วยอาการอย่างไร

สมมติว่าเราจะออกจากบ้านขับรถยนต์ไป ก็อธิษฐานใจว่า
จะขับรถด้วยความไม่ประมาทไม่ให้เร็วเกินไป จะมีสติตลอดเวลา
ในการขับรถ จะไปด้วยใจสงบเยือกเย็น เรียกว่านิมนต์พระไว้ที่ใจ
แล้วเอาความสงบมาไว้ที่ใจ เอาสติมาไว้ที่ใจ เอาสัมปชัญญะมาไว้
ที่ใจ เอาความอดทนมาไว้ที่ใจด้วย เวลาไปหยุดที่ไฟแดง เราก็หยุด
ด้วยความอดทน อย่าไปโกรธไฟโกรธรถมาก ตลอดจนคนที่อยู่
ข้างเคียง เพราะว่ามันเผาตัวเราให้เราร้อน ไม่ได้เรื่องอะไร เราก็
นั่งเฉยๆ ถึงเวลาหยุดก็หยุดมันไปตามเรื่อง ไปด้วยความระมัด
ระวัง อย่างนี้เรียกว่า ไปตามพระ เรามีพระติดเนื้อติดตัวไปด้วย
เราก็ปลอดภัย

ปฏิบัติตนตามพระธรรม ไม่ทำสิ่งที่พระห้าม

ในสถานที่ที่เราจะนิมนต์พระไป ก็ต้องรู้ว่าพระควรไปหรือไม่ ที่ไหนพระท่านห้าม ที่ไหนพระบอกให้ไป ที่พระท่านห้ามมีหลายที่ โรงเหล้า โรงหญิง บ่อนการพนัน...พระห้าม ไปเที่ยวสนุก ในที่สนุกเกินไป...พระห้าม พระท่านห้ามหลายที่มีมากเรียกว่า “อบายมุข” เป็นปากทางของความเสื่อมความเสียหาย ประตุนั้นพระท่านปิดไม่ได้ให้เดิน แต่เรามันชอบ ดันเข้าไป ดิ่งเข้าไป ดุนเข้าไป อันเป็นเหตุให้เกิดความทุกข์ความเดือดร้อน

เมื่อพูดถึงตอนนี้ก็คิดว่า เมื่อวานเดินทางไปอำเภอสมนาโปรอเรืออยู่ที่ปากเกร็ด ได้คุยกับเจ้าของบ้าน ซึ่งเป็นเอเยนต์ขายสุราทั่วเมืองนนทบุรี เขาคุยถึงเรื่องค้าขาย ถามว่าปีหนึ่งๆขายสุราเมืองนนท์ฯ ได้เท่าไร แกบอกว่าเป็นปีหนึ่งสามสิบล้าน อาตมาตกใจ เพราะว่าตั้งสามสิบล้านไม่ใช่เล็กน้อย เมืองนนท์ฯ ขายสุราได้ตั้งสามสิบล้าน และถามว่าเมืองนนท์มีพลเมืองเท่าใด ก็ได้รับคำตอบว่ามีประมาณสองแสนคน เลือกผู้แทนได้สองคน แต่ว่าสองแสนกินเหล้ามูลค่าสามสิบล้านต่อไปนี้ไม่ไหว อาตมานั่งนึกในใจว่า เมืองนนท์ฯ เท่านี้กรุงเทพฯ จะเท่าไร? แล้วจังหวัดอื่นที่มีคนมากกว่านี้จะสักเท่าไร เมื่อเอาสถิติเหล่านั้นมารวมกันเข้าแล้วจะเป็นลมเป็นแล้งกันไปตามๆกันทีเดียว น่าตกใจมาก...เมากันเหลือเกิน อันนี้พระท่านห้าม

เมื่อเรามีพระห้อยคอ เรานิมนต์พระไปกับเนื้อกับตัว เราก็ถามตัวเองว่า นี่จะไปไหน ถ้าได้รับคำตอบจะว่าไปตีมเหล่า เราก็ต้องตอบว่าไปไม่ได้ พระท่านห้าม เราคนมีพระ จะไปในที่เช่นนั้นไม่ได้ บางคนมีพระห้อยคอแต่ว่างกลับไปตีไก่...เอาพระไปตีด้วยอย่างนี้ ไม่ให้ไปบ่อนอย่างนั้น หรือว่าเราจะไปทะเลาะเบาะแว้งกับใคร หากเรามีปืนเราก็เอาไปด้วย เราจะไปฆ่ากัน ก็ไม่สมควรที่จะไปกระทำเช่นนั้น ไม่สมควรจะนิมนต์พระไป แต่ว่าเรานิมนต์ผีไปเพราะว่าผีมันยุให้เราทำชั่ว ให้ไปฆ่าไปทำร้ายกัน ให้เราไปประพาศเสียหาย เรียกว่าผีไปกับเรา ไม่ได้มีพระไปกับเรา

ถ้าเรามีพระไป เราต้องไปในที่สะอาดๆ ไปในที่สว่าง ไปในที่สงบ ไปด้วยใจที่เยือกเย็น ไม่มีอารมณ์ร้อน เขาเรียกว่ามีพระไปกับตัว เวลาจะไปไหนเขาจึงพูดว่า นิมนต์พระไปด้วย ซึ่งนั้นก็หมายความว่า นิมนต์ธรรมะนั้นแหละ ไม่ใช่เรื่องอะไร

ธรรมอันจำเป็นที่ต้องมีไว้ตลอดเวลา

พระในที่นี้คือตัวพระธรรม อันเป็นสิ่งสำคัญในองค์ทั้งสาม พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ นั้นแหละ สำคัญอยู่ที่ตัวธรรมะ เพราะองค์พระพุทธเจ้าที่เป็นพุทธะขึ้นได้ก็เพราะรู้ธรรมะ ถ้าไม่รู้ธรรมะก็เป็นพุทธะไม่ได้ พระสงฆ์ก็เป็นผู้ศึกษาธรรมะ เป็นแกนกลางที่ทำให้สิ่งต่างๆ เป็นไปตามธรรมดา “คนเราจะเป็น

อะไรก็เป็นธรรม หากไม่มีธรรมค้คุมครองแล้ว การจะเป็นอะไรก็
ไม่สมบูรณั ไม่เรียบร้อย” เพราะฉะนั้นตัวธรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญ
ที่เราควรจะนำติดตัวไปด้วยเสมอๆ เวลาที่เราจะไปไหน ก็นิมนต์
ธรรมไปด้วย นิมนต์สติสัมปชัญญะติดตัวไปด้วยพร้อมๆกัน

**สติคือความระลึกได้ สัมปชัญญะคือความรู้ตัว สองอันนี้
ต้องมีอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าเราจะทำอะไร ไปนอกบ้าน ขับรถไปบน
ถนน ไปติดต่อกาการทำงาน พุดจาเรื่องอะไรทุกๆประเภท ต้องมีสติ
สัมปชัญญะไปด้วย คนเราบางคนไปทำอะไรผิดพลาดแล้วบอกว่า
แห่ม!...เปลอไปนิตเตียว ที่เปลอไปนิตเตียวนั้นแหละคือไม่มีธรรม
ไม่นิมนต์พระไปใส่ใจ เราจึงเปลอ เมื่อเปลอไปแล้วก็ขาดทุน ทำให้
เสียหายแก่ชีวิตแก่กาการทำงาน บางคนเปลอไป อาจจะมีเงินเป็น
หมื่นเป็นแสนก็ได้ หากว่าไม่เปลออาจจะได้กำไรเป็นล้านก็ได้**

**เพราะฉะนั้น ธรรมที่จำเป็นที่เราจะต้องมี ไปไหนจะต้องมี
สติสัมปชัญญะ มีหิริ มีโอตตปปะ หิริคือความละอายแก่ใจ
โอตตปปะคือความกลัวต่อความชั่วอันจะเกิดขึ้นแก่ตน**

หิริ โอตตปปะ

ในชั้นแรกให้ละอายก่อน

ละอายในการที่จะไปที่เขนนั้ ละอายในการที่เราจะพุด
ในการที่จะทำเขนนั้ ละอายที่จะไปเดินกับคนประเภทอย่างนั้น

เพราะว่าคนนั้นเป็นคนไม่ดี เป็นคนที่มีความประพฤติไม่เรียบร้อย ใครๆเขาก็ว่ากันอย่างนั้น เราก็ละอายที่จะไปเดินไปร่วมนั่งกับคน อย่างนั้น ละอายที่จะเข้าไปสู่สถานที่อันไม่เหมาะสมไม่ควร มีความ ละอายรอบตัว สิ่งใดไม่เหมาะสมไม่ควร เราก็ละอายไว้ อย่างนี้เรียกว่ามีพระ คือ หิริ...อยู่ในใจ

โอดตัดปะ นั้นหมายถึงคิดถึงอนาคตไว้ว่า ผลมันจะเกิดเป็นอย่างไร หากเราตี๋มเหล่า เล่นการพนัน ไปเที่ยวในสถานที่ชั่ว ไปคบคนชั่วอย่างนั้น จะเป็นอย่างไร คนชั่วจะจูงเราไปทางไหน เราจะตกต่ำในชีวิตอย่างไร อันนี้เรียกว่าคิดถึงอนาคตข้างหน้า

คนเรามันจะต้องอยู่ด้วยเหตุด้วยผล ปัจจุบันเป็นตัวเหตุ ต้องคิดว่าผลข้างหน้ามันจะเป็นอย่างไร อะไรจะเกิดขึ้นมาบ้าง ไม่ใช่เอาแต่เรื่องปัจจุบันเฉพาหน้าอย่างเดียว เราจะต้องคิด คาดการณ์ไว้ว่า มันจะมีอะไรเกิดขึ้นข้างหน้าบ้าง ส่วนข้างหลังนั้น ไม่ต้องพูดถึงมันก็ได้ เพราะว่ามันผ่านพ้นไปแล้ว ถ้าเราจะทำเดี๋ยวนี้ ผลข้างหน้ามันจะเป็นอย่างไร

ความกรุณา ความบริสุทธิ์

อีกประการหนึ่ง เราจะระลึกถึงคุณพระ เช่น พระท่านมีความกรุณา พระท่านมีความบริสุทธิ์ เราก็พยายามทำตัวเรา ให้มีความกรุณาเหมือนกับท่าน

กรรณา หมายถึงว่ามีความสงสาร ในขั้นต้นนี้ให้หัดสงสารตัวเอง “คนเราที่ทำชั่วทำร้ายด้วยประการต่าง ๆ นั้น เพราะเป็นคนไม่รู้จักสงสารตัวเอง ไม่กรรณาตัวเอง”

ทำไมถึงเป็นเช่นนั้น?

เพราะไม่เคยคิดถึงตัว ไม่เคยมองตัวเอง ในเรื่องนี้เราต้องคิดถึงตัวเรา โดยฐานะ โดยอายุ โดยตำแหน่งหน้าที่ โดยความรู้ โดยชาติตระกูล เราต้องคิดถึงบ่อยๆ เช่นเราควรคิดว่าเราเป็นชาติอะไร เกิดในตระกูลไหน มีอายุขนาดไหน มีความรู้ความสามารถเท่าใด อยู่ในตำแหน่งหน้าที่อะไร เป็นผู้นำหรือเป็นผู้ตาม หากเราได้มองตัวเองอย่างนี้ จะเป็นเหตุให้รู้จักตัวเอง

คนเราถ้าเป็นมันต้องเป็นให้ถูกเรื่อง ถ้าไม่ถูกเรื่องมันก็ยุ่งเหมือนกัน นำความทุกข์ความเดือดร้อนมาภายหลัง จึงให้เรารู้ฐานะตำแหน่งหน้าที่อะไร แล้วทำตนให้สมกับสิ่งนั้น เมื่อเราได้พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่เหมาะสมกับสิ่งที่เราเห็น เช่น มีความรู้แต่ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับความรู้ เรามีอายุปานนี้แต่ทำตนเหมือนกับเด็กไม่สมกับอายุของเรา เราอยู่ในตำแหน่งผู้นำ แต่ไม่นำเขา หรือนำเหมือนกันแต่นำไปทางผิดทางเสีย ไม่นำไปทางถูกทางชอบ

เรารู้ตัวก็ควรจะได้สงสารตัวเองให้มาก สงสารว่าตัวเราเน่เดินผิด ไม่เข้าทางพระ แต่เดินออกนอกทาง เป็นเหตุให้เสียหาย แก่ชีวิต แก่การงาน

ส่วนพระคือความบริสุทธิ์นั้น ขอให้เรารู้ว่าความบริสุทธิ์ในตัวเราเป็นของเดิมไม่ใช่เป็นของใหม่ ตัวสกปรกเศร้าหมองนั้นไม่ใช่ของเรา มันจรมาทิหลัง อันนี้สำคัญมาก มูลฐานสำคัญในการปฏิบัติธรรมะในพระพุทธศาสนา ให้เรายอมรับในอุดมการณ์นี้ โดยยอมรับว่าตัวเราบริสุทธิ์ ความสกปรกเศร้าหมองทั้งหลายนั้นพึงจรเข้ามา เราต้องล้างมันออก

ความเชื่อนี้กับความเชื่อว่า ความสกปรกเป็นของเดิม ความบริสุทธิ์ต้องสร้างให้ผลผลิตกัน คือถ้าเราคิดว่าความสกปรกเป็นของเดิมแล้ว เราก็ไม่อยากจะถูมัน ไม่อยากจะล้างมัน เพราะนึกว่ามันอยู่อย่างนี้แหละ เป็นมานานแล้ว เลยไม่อยากจะขุดอยากถู แต่ถ้าเรารู้ว่าสิ่งนี้มันใหม่...มันเพิ่งมา เหมือนเสื้อผ้าที่เราสวมใส่อยู่นี้แหละ มันสะอาด ไม่ใช่สกปรกมาแต่เดิม หากนั่งไม่ดูแล ไปนั่งเอาสีที่ทาไว้ใหม่ ๆ มันก็เปื้อนสี หรือไปนั่งในที่ที่มีโคลน ชี้ฝุ่น ชี้ผง ก็สกปรกไป เราดูแล้วเราก็ว่าไม่ใช่ของเดิม ความสกปรกมันมาทีหลัง...ล้างได้ เราก็ต้องล้างเอาสิ่งสกปรกออกไป แต่ถ้าเรามองเห็นแล้วว่าของเก่ามันอยู่อย่างนี้มานานแล้ว เราก็ไม่อยากจะชำระให้สะอาด ปล่อยให้มันสกปรกต่อไป

พระผู้มีพระภาคเจ้าจึงบอกว่า จิตของมนุษย์นั้น ธรรมชาติมีความบริสุทธิ์ ผุดผ่อง คือมันสะอาดอยู่เดิม แต่ว่าสิ่งสกปรกเกิดขึ้นทีหลัง เกิดขึ้นเพราะเราไม่รู้ ไม่เข้าใจ เราประมาทมัวเมา แล้วพาให้เราหลงผิดไปอีกว่าเป็นของเดิม มันเป็นอย่างนี้ แล้ว

มันมีอัสวะกิเลสมาแต่ชาติก่อน ภพก่อนโน้น เอามาผูกพันกัน
ไม่รู้จักจบไม่รู้จักสิ้น ก็เลยไม่คิดชำระชะล้าง ไม่พอกสิ่งนั้นออก
เราไม่ยอมรับว่าความสกปรกแล้ว...เราจะกระทำตนให้สะอาดได้
อย่างไร อันนี้มันไม่ตรงกับหลักในทางพระพุทธศาสนา

เพราะฉะนั้นขอให้เราคิดเสียใหม่ว่า ความคิดไม่ดี เช่น
ความโลภ ความโกรธ ความหลง ความริษยา ความพยาบาท
อาฆาตจองเวรอะไรๆประเภทต่างๆที่มันเกิดขึ้นในใจของเรานั้น
ล้วนแต่เป็นอาคันตุกะ...แขกทั้งนั้น คือมาทีหลัง ไม่ใช่เจ้าของบ้าน
ซึ่งบริสุทธิ์ สะอาด แต่สิ่งนั้นจรเข้ามาแล้วมันก็ทำให้เกิดความ
เศร้าหมอง เราต้องดูใจของเราบ่อยๆว่ามีพระหรือว่ามีผีอยู่ในใจ
ถ้ามีความบริสุทธิ์ก็เรียกว่ามีพระ ถ้าหากมีความสกปรกเราร้อน
วุ่นวายก็เรียกว่ามีผี ไม่มีพระอยู่ในใจของเรา เราจึงต้องขูดเกลา
เอาสิ่งนั้นออกไป

มีศีล สมาธิ ปัญญา : เครื่องขูดเกลากิเลส

การขูดเกลานั้นก็ต้องใช้กรรมวิธีมากอย่าง ใช้กรรมวิธีสวน
ศีลบ้าง สมาธิบ้าง ปัญญาบ้าง เพื่อขจัดปัดเป่าสิ่งเหล่านั้นออกไป
สุดแล้วแต่ความสะดวกของเราในเรื่องใด ชั้นหยาบๆก็ต้องเอา
ศีลขูด ชั้นสูงก็ต้องใช้ปัญญาศึกษาพิจารณาให้เห็นชัดในสิ่งนั้น
ว่าสิ่งนั้นที่ถูกต้องที่แท้คืออะไร มีตัวตนที่แท้จริงที่ตรงไหน หรือเป็น

แต่เพียงส่วนประกอบเข้ากัน พอเล่นไปชั่วขณะหนึ่ง แล้วมันก็แตกดับไป แต่เราชอบเข้าไปยึดถือในสิ่งนั้นๆ ว่าเป็นตัว เป็นตน เป็นเรา เป็นเขา เราจะต้องมีความเดือดร้อนด้วยเรื่องสิ่งนั้นอยู่ตลอดเวลา

อันนี้เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณากัน ศึกษากันโดยลำดับไป เพื่อให้เกิดปัญญาารู้แจ้งเห็นจริงในสิ่งนั้นๆ เราก็มักจะพ้นไปจากความยุ่งยากใจทางจิตใจได้โดยไม่ลำบาก

มีศาสนาเป็นหลักประคองจิต

ในสมัยนี้ก็มีคนบางประเภท ไม่ค่อยจะนึกถึงศาสนานึกถึงธรรมะ นึกแต่เรื่องอื่น แต่ไม่มีธรรมะ ไม่มีศาสนา ก็กลายเป็นรถที่ไม่มีห้ามล้อ รถไม่มีห้ามล้อนี้มันขึ้นทะเบียนไม่ได้ เพราะมันอันตราย ยิ่งในกรุงเทพฯ ถ้าไม่มีห้ามล้อเดี๋ยวก็ชนท้ายรถคันอื่น เพราะวารถมันติดเหลือเกิน เวลาติด...ถ้าเราพุ่งไปก็จะ “โครม” เข้าให้ แล้วก็เกิดการชนกันบ่อยๆ ทั้งๆที่มันก็มีห้ามล้อแล้ว มี “ห้ามล้อรถ” แต่ไม่มี “ห้ามล้อที่จิตใจ” คนขับก็เลยชนกันกันได้เหมือนกัน

เราจึงต้องมีทั้ง ๒ อย่าง ห้ามล้อรถ...เบรคติ แล้วต้องมีห้ามล้อจิตใจคือศีลธรรม คำสอนในทางพระศาสนาเป็นเครื่องห้ามล้อจิตใจ เป็นเครื่องยับยั้งชั่งใจ ให้เกิดความคิดอ่านถูกต้อง

จะทำอะไรก็จะได้คิดว่า...ทำทำไม? ทำเพื่ออะไร? ทำแล้วจะได้
อะไร? และสิ่งที่ได้มานั้นมันให้ความสุขหรือว่าให้ความทุกข์? ใ้
ความร้อนหรือว่าให้ความเย็น? ให้ความเสื่อมหรือให้ความเจริญ
แก่ชีวิตของเรา? ต้องคิด...คิดให้ละเอียด

ถ้าคิดละเอียดก็จะเกิดความควบคุมตนเอง เกิดการบังคับ
ตัวเองขึ้นมา ถ้าเราไม่คิดก็ทำไปอย่างที่เขาเรียกว่า ทำไปตาม
อารมณ์ที่มากกระทบ พออะไรมากกระทบก็ไหลไปตามอารมณ์นั้น
กระทบให้โกรธก็โกรธ กระทบให้เกลียดก็เกลียด กระทบให้รักก็รัก
กระทบให้หลงก็หลง ไม่มีการยับยั้งชั่งใจ ไม่มีการควบคุม เมื่อไม่มี
การควบคุมก็จะเกิดการตีรันฟันแทง ฆ่ากันตาย เกิดการทำร้าย
ร่างกายกัน ดังปรากฏเป็นข่าวอยู่บ่อยๆ

นั่นก็เพราะว่าคนเหล่านั้น ไม่ค่อยจะมีหำมล้อม ถ้าพูดตาม
ธรรมะก็ว่าไม่มีหลักรักษาจิตใจ แต่ถ้าใช้ศัพท์เทคนิคในทางธรรมะ
เขาว่าไม่มีสรณะ **“สรณะ”** แปลว่า ที่พึ่งทางใจ เราจึงเปล่งวาจา...

พุทธัง	สละระณัง	คัจฉามิ
ธัมมัง	สละระณัง	คัจฉามิ
สังฆัง	สละระณัง	คัจฉามิ

ข้าพเจ้า...

ถึงพระพุทธเจ้า	เป็นสรณะ
ถึงพระธรรม	เป็นสรณะ
ถึงพระสงฆ์	เป็นสรณะ

ก็หมายความว่า...เอาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ มาเป็น
หลักใจ เป็นสธณะก็เ็นหลักของใจ เป็นที่ฟังทางใจ คิดอะไร พุด
อะไร ทำอะไร ก็เอาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ มาเป็นหลัก
ไว้ในใจ ถ้าเรามีหลักอย่างนั้นมันก็ไม่ค่อยผิดพลาดเสียหาย เพราะ
มีธรรมะเป็นเครื่องค้ำครองจิตใจ เช่น มีความละอายต่อบาป
มีความกลัวบาป มีสติมีปัญญากำกับจิตใจ นี้เรียกว่ามีสธณะ มี
หลักประคองใจ

พระกับบมาร

เราจะไปไหนก็มีสธณะไปด้วย...ไปกับพระ ไม่ไปกับผีกับมาร
ถ้าไปกับผีกับมาร...ไปด้วยอำนาจกิเลสบังคับ ไปด้วยความกลัว
ไปด้วยความเกลียด ไปด้วยความพยายบาท ไปเพื่อจะทำให้เขา
เจ็บช้ำน้ำใจ นี่มันบังคับให้ไป ถ้ากิเลสบังคับให้ไปก็ไป “นรก” นี้ก็
หมายความว่าไปหาความทุกข์ใส่ตัว ไปหาความเดือดร้อนใส่ตัว
เพราะเราไปด้วยอำนาจฝ่ายต่ำบังคับให้ไป...ไปทำชั่ว ไปคิดชั่ว
ไปพูดชั่ว เดินร่วมกับคนชั่ว ทำแต่เรื่องชั่วร้าย อย่างนี้เรียกว่า
มารมันบังคับ ไม่มีพระในจิตใจ

ถ้าคนมีพระเป็นหลักครองใจ เขาจะต้องเป็นคนหัดคิด
ในเมื่อจะทำอะไร เช่นจะทำอะไรก็คิดว่า...จะทำอะไร? ทำทำไม?
ทำเพื่ออะไร? ทำแล้วมันจะได้อะไร? คิดอย่างนั้น

เรามาโรงเรียน มีเพื่อนคนหนึ่งบอกว่า “ไอ้ะ! วันนี้ไม่ต้องเรียนหรอก ไปเที่ยวกันดีกว่า” ถ้าเราคิดว่า เอ๊ะ! เพื่อนจะชวนไปไหน? ไปทำไม? ไปเพื่ออะไร? ไปแล้วจะได้อะไรขึ้นมา? แล้วเรานี้กำลังจะไปไหน?...ไปโรงเรียน ไปเรียนหนังสือ ไปหาความรู้ใส่ตัว ถ้าเราไปกับเพื่อน ไปเที่ยวเหลวไหล หนีโรงเรียน สร้างนิสัยชั่วขึ้นในจิตใจ ความชั่ว...ถ้าเราทำ มันก็เกาะจับอยู่ในใจของเรา ถ้าเราทำดี เราก็ได้ความดีเพิ่มขึ้น ถ้าเราทำชั่วเราก็ได้ความชั่วเพิ่มขึ้น ถ้าเราทำ “เหตุให้เกิดทุกข์” ก็เรียกว่ารณาเรื่อง...หาเรื่องให้เกิดความทุกข์ความเดือดร้อน ถ้าเราทำ “เหตุให้เกิดสุข” เราก็จะมีปัญญา แสวงหาความสุขทางใจ เราคิดรอบคอบ พอดคิดแล้วบอกเพื่อนว่า “เฮ้ย! อย่าไปเลย เวลานี้เป็นเวลาเรียนหนังสือ ไปเรียนหนังสือกันดีกว่า” ดึงเพื่อนมาด้วยมาที่เรียน...มาเรียนหนังสือ อย่างนี้เรียกว่ามีพระเกิดขึ้นในใจ

ความรู้สึกลดชอบที่เกิดขึ้นในใจ เรียกว่าเป็นพระ
ความไม่มีความรู้สึกชอบเรียกว่าไม่มีพระ

ไม่มีพระ...จิตใจตกต่ำ การพูดก็ตกต่ำ การทำก็ตกต่ำ การคบใครก็คบแต่คนต่ำ คนชั่ว คนร้าย ทำให้ชีวิตเหลวไหลไม่ได้สาระ แก่นสาร ความก้าวหน้าไม่มี มีแต่การถอยหลังทรุดลงไปเรื่อยๆ ชีวิตไม่เจริญก้าวหน้า เพราะไม่มีหลักใจ ไม่มีพระเข้าไปจำไว้ในใจ จึงเกิดความเสียหาย

พระข้างใน พระข้างนอก

เด็กบางคนหรือผู้ใหญ่ก็มี เอาพระห้อยคอไว้ ไม่ใช่องค์เดียวนะ..ห้อยตั้งหลายองค์ แต่ว่าใจไม่มีพระ ห้อยแต่ข้างนอก แต่ใจไม่มีพระ อย่างนี้ได้แต่วัตถุแต่ไม่ได้คุณค่าของพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ ยังไม่ถึงเนื้อแท้ของพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ ไปถึงแต่เพียงวัตถุ เอามาแขวนไว้เต็มคอแล้วไปทำสิ่งไม่ถูกต้อง เช่น ไปตีแม่เหล้า ไปเล่นการพนัน ไปเที่ยวกลางคืน หรือไปทำกรรมชั่วถูกตำรวจจับได้ก็เห็นมีพระเต็มคอ หรือบางทีถูกตำรวจยิงตายก็มีพระเต็มคอเหมือนกัน

ที่นี้คนบางคนก็ซ่า “โอ้! พระไม่ช่วยนี่ มีพระเต็มคอแล้ว พระไม่ช่วย” เขาไม่เข้าใจ คนๆนั้นเขาไม่เข้าใจว่าพระคืออะไร คนที่คิดอย่างนั้นเขาไม่เข้าใจว่าพระคืออะไร คนที่ห้อยพระก็ไม่เข้าใจว่าพระคืออะไร แล้วคนที่ทำพระขายก็ไม่ได้พูดให้เข้าใจว่ามีพระแล้วควรประพฤติตนอย่างไร มันก็เกิดความเสียหาย เพราะไปประพฤติสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

คราวหนึ่งลงไปที่ชุมพร ไปเยี่ยมหลวงพ่อบึงหนึ่ง ชื่อ หลวงพ่อสงค์ แก่เต็มที่แล้ว ลูกขึ้นนั่งไม่ไหวแล้ว ต้องนอนเรื่อยไป อายุตั้ง ๙๔-๙๕ ร่างกายใหญ่โตแข็งแรง...นอน ก็ไปเยี่ยมท่าน ท่านถามเบาๆ “มาทำไม? มาธุระอะไร?”

บอกว่า “มาเยี่ยมหลวงพ่อ”

“เอ้อ! ขอบใจ”

นั่งๆไป ลูกศิษย์ไปหยิบเหรียญรูปของท่านเอามาให้ เวลาท่านให้ท่านก็บอกว่า “อย่าไปตำว่าใคร อย่าไปปากร้ายกับใคร” ก็ดีเหมือนกันถ้าคนนั้นปฏิบัติได้ เพราะว่าเรื่องทั้งหลายมันเกิดจากที่ปากก่อน เราพูดคำไม่ดีก็ทำให้เขาโกรธ ไปตำเขา...ก็ทำให้เขาโกรธได้ ท่านให้พระแล้วก็สั่งไว้ว่าอย่าไปตำใคร

บางคนก็เล่าว่า ท่านให้พระแล้วท่านบอกว่า “ถือศีลห้านะ” อย่างนี้ก็ยังดี ให้ถือศีล ๕ ไว้ คนที่มีความเชื่ออย่างนั้นและนับถือพระองค์นั้นก็เลยอยู่ในศีล ๕ ก็ปลอดภัย ไม่ถูกยิง ไม่ถูกฆ่า ไม่ถูกทำร้าย แต่ถ้ามีพระแล้วไม่ถือศีล ไม่มีคุณธรรมประจำจิตใจ มีแต่พระห้อยคอ ก็ไม่มีความหมายอะไร

เรามี “พระ” ไว้เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจ ไม่ให้เรากระทำความผิด ไม่ให้เราล่วงเกินศีลธรรม...คำสอนของพระพุทธเจ้า ถ้าเราไม่ประพฤติผิดธรรม เรียกว่าเรามีพระอยู่แล้ว พระคือความดี เรามีความดีอยู่ในใจ เพราะเราประพฤติดี ประพฤติชอบ อย่างนี้เรียกว่า เข้าถึงพระ เข้าถึงคุณธรรมของพระ **ชีวิตของเราก็ไปโลด** หมายความว่าไปดี แต่ถ้าไม่มีคุณธรรมของพระอยู่ในใจ ...ขลุ่ยขลุ่ย เดินตีดนนั้นตีดนนี้ เดินชนนั้นชนนี้ เปะปะไปตามเรื่องตามราว ไม่ค่อยจะเรียบร้อย เพราะว่าขาด **“พระ” เป็นหลักครองใจ** เราต้องเอาพระมาไว้ในใจตั้งแต่เยาว์วัย... ตั้งแต่เด็กๆ เอาพระพุทธเจ้า เอาพระธรรม เอาพระสงฆ์มาไว้ในใจ

เอามาไว้อย่างไร? จะเอาพระพุทเจ้าทั้งองค์มาใส่ไว้ในตัวเราก็ไม่ได้ เพราะอันนั้นเป็นเนื้อเป็นหนัง หรือเอาพระพุทธรูปมาก็ไม่ได้ องค์ใหญ่...เอาไม่ไหว องค์เล็ก...เอามาห้อยคอ แต่ถ้าห้อยคอโดยไม่รู้ความหมายก็ไม่ได้เรื่องอะไร

คำว่า **“มีพระไว้ในใจ”** นั้น หมายความว่า มีความดีอย่างพระอยู่ในใจของเรา มีความดีตามแบบพระพุทเจ้า มีความดีตามแบบพระธรรม มีความดีตามแบบพระสงฆ์ ตัวพระสงฆ์ก็เป็นตัวความดีเหมือนกัน แต่เป็นตัวปฏิบัติ จะพูดให้เข้าใจง่ายๆว่า... **พุทธะคือตัวผล ธรรมะคือทางไปหาผล สังฆะคือตัวปฏิบัติไปหาผล**

พุทธะเป็นจุดหมายที่เราจะไปให้ถึงจุดหมายที่เราต้องการ คือ ความบริสุทธิ์แห่งจิตใจ หรือพูดว่าจิตสะอาด จิตสว่าง จิตสงบ หมายถึงพุทธะ เป็นเป้าที่เราจะต้องไป

ทีนี้จะไปทางไหนล่ะ?...

ทางมันมี ทางนั้นก็คือธรรมะ พระธรรมเป็นแผนที่ที่บอกทางชีวิตให้เราเดินไปหาพุทธะ ไปหาความสะอาด ไปหาความสว่างสงบของใจ

การเดินก็คือสงฆ์... สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ หมายความว่า ลงมือเดิน พระสงฆ์นั้นคือตัวปฏิบัติ เวลาที่เราสวดมนต์บทพระสังฆคุณ เราสวดว่า...

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าเป็นผู้ปฏิบัติดี

อุชุปะฏิปันโน ปฏิบัติตรง

สามีจิปะฏิปันโน ปฏิบัติเป็นธรรม

ญายะปะฏิปันโน ปฏิบัติเพื่อออกจากทุกข์

มี ๔ อย่าง... ปฏิบัติดี ปฏิบัติตรง ปฏิบัติธรรม คือถูกต้อง
แล้วก็ออกจากทุกข์ ปฏิบัติเพื่อออกจากทุกข์ ถ้าเราลงมือปฏิบัติ
กาย วาจา ใจของเรา เรียกว่ามี “พระสงฆ์” เช่นที่ “ถือศีล” นี้
เราก็มีพระสงฆ์ เราละอายบาป กลัวบาป เราก็มีพระสงฆ์อยู่ใน
ตัวเรา เรามีสติปัญญาคอยกำกับความคิด การพูด การกระทำ
การไป การมา การคบหาสมาคม เขาเรียกว่า เรามีพระสงฆ์

ข้อที่ควรนำมาปฏิบัติ

ตัว “พระสงฆ์” นั่นคือตัวปฏิบัติ... เรามีแล้ว **ข้อที่เรานำ
มาปฏิบัติ นั่นคืออะไร? คือ “ตัวธรรมะ” ตัวที่เราเอามาปฏิบัติ
คือธรรมะ** เราก็มีธรรมะขึ้นในตัวเราเหมือนกัน เรามีพระธรรม
อยู่ในตัวเราอีกตัวหนึ่ง

ทีนี้เมื่อเราปฏิบัติธรรม...ใจเราก็ดีขึ้น ใจของเราสะอาดขึ้น
สว่างขึ้น สงบขึ้น ตามฐานะของการปฏิบัติ ทำดีมาก...ใจก็สะอาด
มาก สว่างมาก สงบมาก ทำดีน้อยก็สะอาดน้อย สว่างน้อย
สงบน้อย ก็เป็นไปตามกำลังของการปฏิบัติ เมื่อเราปฏิบัติไป
สิ่งนั้นก็เกิดขึ้นมา

เหมือนเราล้างสิ่งสกปรก พอเอาน้ำราด...ก็เริ่มเกิดความสะดวกแล้ว ราดไป ถูไป ขัดไป มันก็ค่อยสะดวกขึ้นเรื่อยๆ จนกว่าจะสะดวกเกลี้ยงเกลา เหมือนกับผงซักฟอกที่เขาประกาศว่า “สะดวกหมดจด จนดมความสะดวกได้” ความจริงความสะดวกนี้ไม่ต้องดมแล้ว มันสะดวกแล้วก็ไม่ต้องดม มันสะดวกเพราะเราขัดถู การขัดถูนั้น เรียกว่าเป็น “ตัวปฏิบัติ”

การที่เราทำนั้นเป็นตัวปฏิบัติ พอเราปฏิบัติก็มีพระสงฆ์เกิดอยู่ในใจของเรา วิธีปฏิบัตินั้นเป็นตัวธรรมะเราเอามาปฏิบัติ พอปฏิบัติธรรมะจิตก็ดีขึ้น สะอาดขึ้น สงบขึ้น สว่างขึ้น จนขณะนี้เรามีทั้ง ๓ อย่าง มีพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์อยู่ในใจของเรา มีพระสงฆ์คือว่าเราปฏิบัติบุญ คือฟังธรรม บุญสำเร็จด้วยการฟังธรรม ที่เรามาฟังธรรมนี่ก็คือมีพระสงฆ์อยู่ในตัวเราแล้ว ธรรมะที่เราฟังนั้นเป็นตัวพระธรรม แล้วใจเราก็สะดวกสงบอยู่ในขณะนั้น ไม่วุ่นวาย ขณะใดฟังธรรม...จิตใจสงบ พุทธธรรมะก็จิตใจสงบ แต่ถ้าเราไปฟังเพลงที่มันยุ่ง ชอบบ้างไม่ชอบบ้าง ฟังอะไรดูมันยุ่งทั้งนั้น แต่ถ้าเรามาฟังธรรมะ ไม่ยุ่ง จิตสงบ บาปไม่เกิด ในขณะที่เราฟังธรรมะ เมื่อบาปไม่เกิดขึ้นในใจของเรา ใจเราก็สะดวก ใจเราสว่าง ใจเรามีความสงบ

เรามีแล้ว...พระพุทธรูปเจ้าก็มีแล้ว พระธรรมก็มีแล้ว พระสงฆ์ก็มีอยู่ในตัวเราแล้ว แล้วเมื่อเรามีพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์อยู่ในใจของเรา เราก็จะปลอดภัย

คนมีพระประจำตัวนั้น...ปลอดภัย พระคุ้มครองรักษาเรา ให้เราปลอดภัย ไม่มีอันตรายเกิดขึ้น ไม่ว่าจะอยู่ในฐานะใด ในสถานที่ใด ถ้าเราอยู่กับพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เราก็จะปลอดภัย...อันตรายจะไม่เกิดขึ้น

อย่าคิดแค่เปลือก จงเลือกเอาเนื้อหามาใช้ประโยชน์

ถ้ามัวติดที่เปลือก เราก็จะไม่ถึงแก่นแท้ แปลว่า เราจะไม่ได้รับประโยชน์จากสิ่งที่เคารพนับถืออย่างแท้จริง ชาวพุทธ จึงควรถากเปลือกให้ถึงแก่น และเข้าไปถึงเนื้อหาสาระให้ได้

พระพุทธศาสนานี้มี “เปลือก” เยอะ พระพุทธเจ้าท่านไม่ได้สอนเปลือก แต่คนเอาเปลือกไปพอกไว้ พอกเข้าไปเรื่อยๆ เพื่อจะดึงดูดจิตใจคน ไม่ได้ดึงคนเข้ามา “เนื้อ” แต่ดึงคนเข้ามาให้เห็นเปลือก แล้วติดเปลือกกันหมด...ติดเปลือกกันอยู่

ในบ้านเมืองของเราเนี่ยดึงคนเข้ามาเปลือกมานานแล้ว ไม่ได้ดึงคนเข้ามาเนื้อคือพระธรรม แต่ว่าดึงเข้ามาหาวัตถุให้คนรักวัตถุ เลื่อมใสในวัตถุ ติดใจในวัตถุ แล้วก็อยากได้วัตถุกัน อยากได้เอาวัตถุมาไว้เป็นสมบัติ ชอบอวด ชอบคุย “ผมมีพระดี...สุขโขทัย” “ผมมีพระทวาราวดีเก่าแก่ มีพระเชียงแสน” พระนั้น พระนี้ อวดพระกัน อวดวัตถุทั้งนั้นแหละ ไม่ได้เรื่องอะไร

บางทีก็เอามาแขวนคอไว้จนเต็มคอ ของหลวงพ่อกุ หลวงปู่ มีหมัด แต่ว่ายังตีหมัดเข้าทุกเข่าทุกเขี้ยว ยังประพาศติสิ่งเหลวไหลอยู่ แล้วไปไหนก็เอาหลวงพ่อกุไปด้วย ให้หลวงพ่อกุช่วยป้องกันตัว ก็ตัวไม่รู้จักป้องกันตัวเองแล้วจะให้หลวงพ่อกุช่วยอย่างไร ถ้าหลวงพ่อกุที่ห้อยคอพูดได้คงจะรำคาญเต็มที คงบอกว่า “มึงนี่ไม่เอาไหน เอากูมาผูกไว้ให้มันหนักคอเสียเปล่าๆ ไม่เอากูไปใช้ในด้านธรรมะ ไม่ศึกษาไม่ปฏิบัติ บางทีเอากูไปเที่ยวเสียด้วย พาไปไหนต่อไหน เลอะเทอะ ประอะเปื้อน กูพลอยเสียชื่อไปด้วย” ถ้าหลวงพ่อกุพูดได้ ท่านคงด่าออกมาอย่างนั้น

แต่ว่าไม่ได้ยินหรอก คือไม่มีหูจะฟังแล้วจะได้ยินอย่างไร แล้วก็ยังไม่รู้จักฟังด้วย ไม่เคยคิดในรูปอย่างนั้น เพราะว่าผู้ให้ นั้น “ให้” ให้หลง ให้มัวเมา ติดใจในเรื่องอย่างนั้น ไม่ได้เป็นประโยชน์ ในทางการปฏิบัติธรรมเท่าใด มันเป็นประโยชน์ทางพานิชยกรรม โฆษณาขายนั่นขายนี่ หล่อรูปมาขายให้คนซื้อหาเอาไปไว้ บอกเอาไว้เป็นมงคลแก่บ้านเรือน ก็ไม่รู้ว่ามงคลคืออะไร มงคลนั้น อยู่ตรงไหน...ก็ไม่รู้

มงคลอยู่ที่พระพุทธรูป อยู่ที่ผ้ายันต์ อยู่ที่เหรียญ ที่แหวน ที่อะไรต่างๆ เลยเรียกกันว่า “วัตถุมงคล” มันไม่มีหรอก... วัตถุมงคล มีแต่ “ธรรมมงคล”

ถ้าเราประพาศธรรมก็เป็นมงคล ถ้ามีแต่วัตถุมันไม่ได้ ความหมายอะไร เพราะวัตถุพูดไม่ได้ เตือนเราก็ไม่ได้

เราจะไปไหน วัตถุประสงค์ไม่ได้เตือน ทั้งที่มีติดตัวไป ไม่ได้พูดเตือนว่า “อย่าไปตรงนั้น ไม่ถูก ไม่ดี ไม่เจริญ ไม่ก้าวหน้า” ไม่พูดเพราะใจเรามันคิดไม่ออก ที่ไม่คิดเพราะไม่ค่อยมีคนสอนให้คิด มีแต่คนสอนให้หลับสนิทหลับตาเชื่ออย่างนั้น ไม่เข้าไปถึงเนื้อแท้ แต่ไปติดอยู่ที่ “เปลือก” ตลอดเวลา

แม้ยุคพระพุทธเจ้าก็มีคนติดเปลือกเหมือนกัน เช่นเห็นพระรูปของพระพุทธเจ้าสวย ก็เลียบวช บวชแล้วไม่ทำอะไร คอยจ้องดูอยู่นั้นแหละ พระพุทธองค์เห็นว่า “เธอนี้ไม่เอาไหนเสียแล้วมานั่งดูรูปเปื่อยเน่าของฉัน...มันไม่ได้เรื่องอะไร”

ร่างกายไม่ใช่องค์พระพุทธเจ้า มันเป็นรูปร่าง มันเป็นของเปื่อยเน่า เป็นสังขารธรรมดา ที่นี้ไปติดอยู่ในสิ่งนั้นก็ถูกตะเพิดออกไป เสียอกเสียใจจะไปกระโดดหน้าผา พระองค์ก็ทรงตามไปปลอบโยน ชี้แจงให้เข้าใจว่า พระองค์นั้นคือธรรมะ ธรรมะคือพุทธะ พุทธะที่แท้คือตัวธรรมะ ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นพุทธะ ผู้ใดเห็นพุทธะ ผู้นั้นเห็นธรรมะ ผู้ใดเข้าถึงธรรมะ ผู้นั้นเข้าถึงตัวพุทธะ หรือจิตเข้าถึงพุทธะก็เข้าถึงธรรมะด้วย

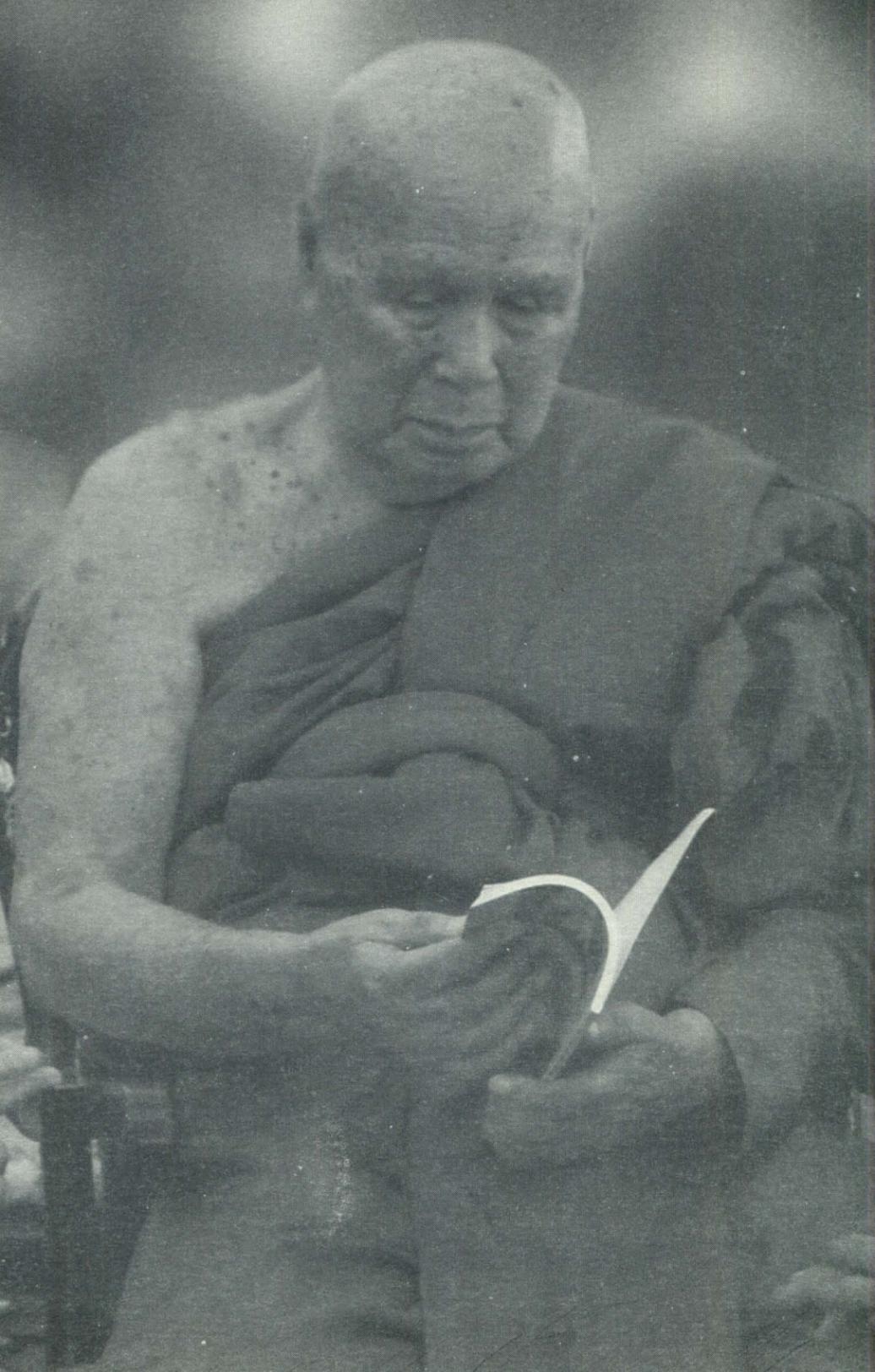
...เข้าใจ...พอเข้าใจก็สลัดเปลือกทิ้ง เอาแต่สิ่งที่เป็นเนื้อเข้ามาไว้ในใจ เอามาใช้เป็น “พาหนะ” สำหรับนำตนพ้นจากสังสารวัฏฏ์ต่อไป

ปฐิวัดิตความงมกาย

ข้อปฏิบัติและบทบัญญัติความเชื่อ

เมื่อมัวเมาในเรื่องอะไร ...

จิตใจฝักใฝ่อยู่แต่เรื่องนั้นๆ อย่างงมงาย

ก็จะถูกเขายกเอาเรื่องนั้นมาหลอกหลวง

เอาผลประโยชน์ไปได้อย่างง่าย

ความหลงมัวเมาในลาภสักการะ

พระพุทธเจ้า...ท่านไม่ได้สอนให้เราทำบุญเพื่อจะไปสวรรค์
สวรรค์นั้นเป็นแต่เพียงเครื่องล่อชนิดๆ หน่อยๆ ให้พอเพลินไป
เท่านั้นเอง คนติดสวรรค์นั้นมักจะทำบุญเพื่อต้องการสวรรค์
เรียกว่า “ทำบุญเพื่อกิเลส” ทำบุญเพื่อจะเอา...เอานั้นเอานี้ ที่มี
อยู่ก็รักษาไม่ไหวอยู่แล้ว ยังจะเอาแถมเข้ามาอีกมากมายก่ายกอง
อย่างนี้เขาเรียกว่า เป็นบุญไม่บริสุทธิ์

มันเป็นแต่เพียง “บุญ” เท่านั้นเอง ซึ่ใจสบายใจ ได้ทำอะไรแล้ว แหม! ตีใจจนเนื้อเต้น อย่างนี้เขาเรียกว่า “บาบุญ” พวกนั้นไม่คิดจะออกไปจากสิ่งเหล่านั้น ด้วยการพอกจิตใจให้สะอาดปราศจากสิ่งเศร้าหมองทางใจ...ไม่ได้คิดอย่างนั้น เพราะว่าคุณสอนผู้เทศน์ก็ไม่ได้พยายามจะชี้ให้เห็นว่าอะไรเป็นอะไรที่ถูกต้อง ล่อว่ามีสวรรค์ ให้โยมสร้างนั่นสร้างนี่ แล้วจะได้เกิดในสวรรค์ มีวิมานเป็นของตนเอง

พระบางองค์ก็เก่งเหมือนกัน เห็นว่าโยมทำอะไรมาหลายๆแล้ว แต่ยังไม่อยากจะทำให้ทำอีก ก็บอกว่า “แหม! เมื่อคืนก่อนนี้อาตมานอนหลับฝันไป ฝันไปว่าได้ขึ้นสวรรค์ ขึ้นไปถึงเห็นวิมานหลังคาระยิบระยับ ประดับด้วยเพชรพลอยสวยงามสูงหลายชั้น แล้วก็มิตเววดานั่งเฝ้าอยู่องค์หนึ่ง เลยถามว่าวิมานนี้เป็นของใคร เทวดาบอกว่า เป็นของคนชื่อนั้น” คือโยมคนนั้นแหละ โยมที่แกคุยด้วยนั่นเอง บอกว่าชื่อของโยมนี้

สมมติว่าโยมคนนั้น ชื่อว่าแม่จันทรา

“เทวดาบอกว่า นี่เป็นวิมานของคุณแม่จันทรา กำลังมารออยู่แล้ว คุณแม่จันทรายังไม่มาเกิด ให้อยู่ทำบุญเพิ่มเติมต่อไป แล้วก็วันหนึ่งจะได้มาเกิดอยู่ในวิมานนี้”

แล้วก็ถามว่า “ท่านมาจากเมืองมนุษย์หรือ?”

“ใช่! มาจากวัดเมืองมนุษย์ อยากจะดูวิมานของแม่จันทราสักหน่อยว่ามีอะไรบ้าง”

เมื่อเข้าไปดูในวิมานนั้น วิมานยังว่างอยู่ ห้องนอนก็ยังไม่มียางนอน ไม่มีหมอน ไม่มีเครื่องใช้ไม้สอย วิทยุก็ไม่มี โทรทัศน์ก็ไม่มี เครื่องทำความอบอุ่นก็ไม่มีในวิมาน ห้องน้ำก็มีแต่ห้องเฉยๆ ไม่มีน้ำ ยังไม่ได้ต่อประปาเข้าไปในวิมานเลยแม้แต่น้อย เลยบอกให้คุณโยมทราบ

โยมฟังแล้วถามว่า “ทำอย่างไรจะเจ้าคะ ทำอย่างไรจะมี?”

“โยมต้องบริจาคเตียง บริจาคผ้าห่มนอน หมอน มุ้ง อ่างน้ำ เครื่องสุขภัณฑ์ภายในห้องน้ำ”

โยมก็เมาวิมาน ก็ต้องบริจาคไป

ความจริงกุฏิท่านสร้างแล้ว แต่ว่ามันยังขาดในเรื่องเหล่านี้ อยู่ จะบอกตรงๆมันก็ได้ เลยต้องบอกวิมานโยมยังขาดอยู่ อย่างนี้โยมก็ไปสร้างให้ได้ตั้งใจเพราะได้วิมานแล้ว

หนักเข้าไปกว่านั้น คุณโยมคนหนึ่งสามีตายก็คิดถึง พระท่านก็มาเยี่ยมมาเยียน วันหนึ่งมาบอกว่า “เมื่อคืนอาตมานอนฝันเห็นคุณหลวง คุณหลวงมาหา”

“เป็นไงเจ้าคะ คุณหลวงสบายดีหรือ รูปร่างเป็นอย่างไร?”

“อ้วนท้วนเป็นน้ำเป็นนวลดี สบายทุกอย่าง เจริญพร แต่คุณหลวงแสบว่าไปไหนลำบาก ไม่มีรถยนต์จะใช้”

เออ! ตายแล้วอย่างนี้จะหารรถยนต์ไปใช้ในสวรรค์อีกต่อไป ก็เมืองสวรรค์เขาขี่รถกันเสียเมื่อไหร่ เทวดามันลอยฟองเหมือนมนุษย์อวกาศ ลอยไปนั่งอยู่ตรงนี้ พอนึกว่าจะไปวิมานน้อย

หน้อยก็ลอยไปทันที จะกลับมาก็ลอยมา แล้วเทวดาจะใช้รถยนต์เมื่อไหร่กัน

โยมแกไม่ได้ฟังเรื่องนี้ละเอียดย พอฟังพระบอกว่าสงสารคุณหลวงไม่มีรถยนต์ใช้ อยู่เมืองมนุษย์นี้ได้ใช้รถยนต์ตลอดเวลาที่โนนไม่มีรถยนต์ใช้

“ทำอย่างไรดีเจ้าคะ?”

“ก็โยมจะต้องสร้างรถยนต์ถวายวัดสักคันหนึ่งสิ”

คุณนายก็ตกลงใจซื้อรถยนต์ถวายวัดไว้คันหนึ่ง ปรากฏว่าขับรถไปรอบไปรอบมา ขึ้นเหนือล่องใต้ บรรทุกเฮโรอินส่งไปที่เมืองนอกบ้างก็มี ที่นี้เรื่องมันไปกันใหญ่

นี่เขาเรียกว่า พระประเภทต้มคน มันก็เป็นอย่างนั้นแหละ ถูกหลอกถูกต้มเรื่อยไป ฝันเรื่อย ฝันไม่หยุดไม่หย่อน ชัดซึ้งอะไรก็ไปหาคุณนายคนนั้น...ฝันอีกแล้ว ฝันบ่อย มันเป็นอย่างนี้ คุณนายก็เชื่อ

อันนี้ก็เรียกว่าเป็นอันตรายอย่างหนึ่ง ซึ่งทำให้คนหลงผิดในเรื่องของพระศาสนา ไม่สอนสิ่งที่ถูกต้อง ไม่พูดความจริงให้คนฟังเพราะความต้องการลาภสักการะ นักเผยแผ่ธรรมะถ้าเผยแผ่เพื่อลาภเพื่อสักการะ มันไม่ได้...ไม่ถูกต้อง เราจะต้องเผยแผ่สังฆธรรม อันเป็นหลักคำสอนของพระพุทธเจ้าอย่างแท้จริง ให้คนเขาเอาไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ถ้าเขาเข้าใจเอาไปปฏิบัติแล้วเขาก็เห็นผลประจักษ์ด้วยตนเอง

ชาวพุทธต้องอยู่ด้วยจิตใจที่เป็นอิสระ ไม่ตกเป็นทาสกิเลส

เมื่อเป็นชาวพุทธ เป็นผู้นับถือพระพุทธศาสนา ก็ต้องทำตัวให้เหมาะสมกับความเป็นทุกข์ มีความรู้ ตื่นตัว และเบิกบาน แจ่มใสอยู่ตลอดเวลา

หลวงพ่อบัณฑิต ท่านสอนไว้ว่า ...

ความเป็นไทนั้นอยู่ที่ไหน อยู่ที่จิตใจเป็นอิสระ ไม่ตกเป็นทาสของกิเลสประเภททำร้ายตัวเรา เช่น ไม่ตกอยู่ในอำนาจของความโลภ โกรธ หลง ริษยา อาฆาตจองเวร ก็เรียกว่าเป็นไท คือใจสะอาด สงบ สว่างอยู่ตลอดเวลา เพราะมีธรรมะเป็นเครื่องประดับจิตใจ มีสติปัญญา มีความรู้จักผิดชอบชั่วดี รู้เท่าทันต่อสิ่งทั้งหลายที่เกิดขึ้นในใจของเรา ถ้าเห็นว่าเป็นเรื่องไม่ดีก็หยุดใจทันที ระวังความคิดนั้น แล้วหันมาพิจารณาให้ถ่องแท้ว่าความคิดอย่างนั้นมันเป็นธรรมชาติหรือเปล่า เป็นเรื่องใฝ่ต่ำหรือใฝ่สูง สร้างสรรค์หรือว่าเป็นเรื่องการทำลาย เป็นเรื่องที่ทำให้เกิดความสบายใจหรือเดือดร้อน วุ่นวาย เราต้องใช้ปัญญาที่เราถืออยู่มากพิจารณาให้รอบคอบ สิ่งเหล่านั้นก็จะสลายไปจากจิตใจของเรา เราก็จะอยู่ด้วยความสงบใจ เป็นไทแท้

ถ้าอยู่ด้วยความวุ่นวาย เรำร้อน เราก็จะไม่เป็นไท แต่เป็นทาสของกิเลสด้วยประการต่างๆ ทำให้เกิดปัญหาในชีวิต เราจึงต้องทำตนให้เป็นไท

และการเป็นโชนั้นจะต้องเป็นอีกอย่างหนึ่ง คือเป็นมนุษย์ ไม่ใช่เป็นคนธรรมดา คนธรรมดาเป็นง่าย เกิดมาคอยักษ์ ลักแต่ว่าเป็นคน คนโบราณเขาพูดไว้อย่างนั้น คนที่จะเป็นคนถูกต้อง เขาเรียกว่ามนุษย์ผู้มีใจสูง ไม่ใช่คนใจต่ำทราวม ใจสูงคือสูงพ้นจากระดับความชั่วร้ายด้วยประการต่างๆ สูงพ้นจากความโลภ พ้นจากความโกรธ พ้นจากความหลง พ้นจากความริษยาอาฆาต พ้นจากความเห็นแก่ตัว ทำอะไรก็ไม่ได้ทำเพื่อตัว ทำเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุขแก่เพื่อนมนุษย์ทั้งหลาย ถ้าเพื่อนมนุษย์เป็นสุขเราก็เป็นสุขด้วย ถ้าทำให้เพื่อนมนุษย์เป็นทุกข์ เราก็จะเป็นทุกข์ด้วยเช่นกัน

เพราะฉะนั้นจึงควรคิดควรทำในทางที่ทำให้ใจเราสูงขึ้น คิดอย่างไร?... ก็คิดดี พูดดี ทำดี คบคนดี ไปสู่สถานที่ดี อย่างนี้เขา เรียกว่าเป็นคนดี เป็นมนุษย์ที่มีใจสูง ใจดีงาม

ชาวพุทธไม่มัวเมาอยู่ในไสยศาสตร์

เราเป็นผู้นับถือพระพุทธศาสนา เราก็ควรจะทำตัวให้เป็นชาวพุทธอย่างถูกต้อง เราต้องมีความเชื่อตามหลักคำสอนของพระพุทธเจ้า ไม่ไปเชื่อสิ่งที่มัวเมาอยู่ในไสยศาสตร์ ไม่ไปเชื่อในเรื่องเหลวไหล อย่างนี้ไม่ได้ทำให้เราหลุดพ้น เป็นความทุกข์อีกอย่างหนึ่ง เราจึงต้องมีความเชื่อมั่นในพระพุทธเจ้าที่ชี้

ทางให้บรรเทาทุกข์ ชี้ทางสุขเกษมศานติให้เราได้เข้าใจ อย่าไปเชื่อพระไสยศาสตร์...ทำพิธีรดองปลุกเสกลงเลกลงยันต์ เขกกระบาล ถ่มน้ำลายรดหัว อันนั้นไม่ใช่พระในพระพุทธศาสนา แต่เป็นพระของไสยศาสตร์ ทำคนให้โง่งมงาย ไม่ตื่นตัว ไม่ก้าวหน้า ในสิ่งที่ถูกที่ชอบ เราจึงควรปลุกความเชื่อให้ถูกทาง แล้วคิดแต่เรื่องที่ถูก ทำในเรื่องที่ถูก คบคนที่ถูกต้อง ไปไหนก็ไปสู่สถานที่ถูกต้อง อย่างนี้เรียกว่าเป็นชาวพุทธ

เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานแจ่มใส

เป็นชาวพุทธแบบง่ายๆ ให้จำไว้ว่า เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานแจ่มใส ในคำสอนของพระพุทธเจ้า

เป็นผู้รู้นั้น รู้อะไร รู้เหตุ รู้ผล รู้ตน รู้ประมาณ รู้เวลา รู้บุคคล รู้ประชุมชน รู้ว่าอะไรดี อะไรชั่ว อะไรถูก อะไรผิด อะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ เรียกว่าเป็นผู้รู้

เป็นผู้ตื่นคือ ตื่นอยู่ด้วยสติปัญญา ไม่หลับไหล ไม่มัวเมา ไม่ประมาท ความประมาทนั้นเป็นทางแห่งความตาย ส่วนความไม่ประมาทเป็นทางแห่งความไม่ตาย เราจึงต้องอยู่ด้วยสติด้วยปัญญา เรียกว่าเป็นผู้ตื่น ตื่นอยู่ด้วยสติ

สังจธรรมคือสติ เป็นเครื่องปลุกใจให้เราตื่นตัวอยู่ในโลก ไม่อยู่ในโลกอย่างคนหลับไหล อย่างคนมัวเมา อย่างคนที่ตกเป็น

ทาสของอำนาจกิเลสที่เกิดขึ้นภายในใจ ของอำนาจสิ่งชั่วตาม เหตุการณ์ต่างๆ เรียกว่าเป็นผู้ตื่น

ตื่นตัวแล้วเราก็ต้องก้าวหน้า ทำงานในช่วงเวลาที่ทำหน้าที่ ที่ถูกต้อง เป็นพ่อแม่ก็ต้องทำหน้าที่ที่ถูกต้อง เป็นลูกก็ต้องทำ หน้าที่ที่ถูกต้อง เป็นครูต้องเป็นครูที่ถูกต้อง เป็นทหาร เป็นตำรวจ เป็นข้าราชการก็ต้องเป็นให้ถูกต้อง ถ้าเป็นไม่ถูกต้องก็จะเกิด ความเสียหาย เรียกว่าเกิดการคอร์รัปชันกินสินบนด้วยประการ ต่างๆ...บ้านเมืองเสียหาย คนที่กินสินบนนั้นคือคนใจต่ำใจทราม เป็นคนเห็นแก่ตัว เป็นคนมีความโลภ มีความหลงมัวเมาในวัตถุ มากเกินไปจึงได้ประพฤติกรรมอย่างนั้นซึ่งเป็นการไม่สมควร หมด ความเป็นไท หมดความเป็นมนุษย์ หมดความเป็นพุทธบริษัท โดย ประการทั้งปวง เราจึงต้องทำตนให้ไม่เป็นคนอย่างนั้น ทำอะไร ก็ทำด้วยความเสียสละเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุขแก่ส่วนรวม คือประเทศชาติ เราไม่ทำอะไรอันเป็นเหตุให้เกิดความเสื่อมเสีย แก่ชาติบ้านเมืองของเรา อย่างนี้จึงเรียกว่าทำหน้าที่ถูกต้อง

ท่านจะเป็นอะไรก็ตามให้เป็นให้ถูกต้องตามวิถี

เป็นผู้แทนราษฎร ก็เป็นผู้แทนฯ ที่ดี ทำหน้าที่เพื่อหน้าที่ ไม่ทำหน้าที่เพื่อตัว ไม่หวังลาภ ไม่หวังสักการะ ไม่กินสินบน เป็น ข้าราชการก็เป็นข้าราชการที่ดี เป็นผู้รักษาหน้าที่ เพราะการเป็น ข้าราชการนั้นเป็นการทำตนให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น พุดง่ายๆว่า เป็นผู้ที่ใช้ประชาชน เป็นคนรับใช้ที่ดี...ไม่เรียกร้องอะไร เป็น

ข้าราชการที่ดี เป็นนายกฯ ที่ดี เป็นรัฐมนตรีที่ดี เป็นพระที่ดี ช่วยทำกิจกรรมในพระพุทธศาสนาให้เจริญและก้าวหน้า ให้เป็นไปในทางที่ถูกที่ชอบ ก็ชื่อว่าเป็นคนดีตามคำสอนของพระพุทธเจ้า

ถ้าเราเป็นคนดี...พระพุทธเจ้าก็จะอยู่กับเรา พระธรรม พระสงฆ์ก็จะอยู่กับเรา เมื่อท่านอยู่กับเรา...เราก็จะมีความสุข ความเจริญ มีความก้าวหน้าในชีวิตในการงาน แต่ถ้าเป็นคน ไม่มีพระ เรียกว่าพระไม่คุ้มครองไม่รักษา เพราะเราไม่คิดถึงพระ ไม่เคารพพระ ไม่ปฏิบัติตามคำสอนของพระ เราก็ตกต่ำเป็นสัตว์ เดรัจฉาน เป็นเปรต เป็นอสุรกาย เป็นสัตว์นรก เขาเรียกว่า อบายภูมิ เป็นเรื่องไม่ดีไม่งาม เสียหายที่เกิดมาเป็นคนไทย เสียที่ได้พบกับพระพุทธศาสนา แต่ไม่รู้จักนำสิ่งนั้นมาใช้

ชาวพุทธสองแบบ

ถ้าเราพากันเป็นชาวพุทธเพียงแต่ปิดฉลากบอกชาวโลกว่า “ฉันเป็นชาวพุทธ” อย่างนี้ยังหาเป็นการถูกต้องไม่ จะเป็นให้ถูกต้องนั้น เราจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระพุทธองค์ อย่างแท้จริง...

ในสมัยปัจจุบันนี้ ถ้าจะมองดูความเป็นไปของบุคคลที่เรียกกันเองว่า “ชาวพุทธ” แล้ว ก็อาจจะแบ่งออกได้เป็นสองแบบด้วยกัน คือ

๑. ชาวพุทธที่ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระพุทธองค์จริงๆ
๒. ชาวพุทธที่เป็นแต่ปิดฉลากบอกชาวโลกว่า “ฉันเป็นชาวพุทธ”

อันบุคคลที่ได้รับเอาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นที่เคารพนับถือของตน แล้วยังพยายามที่จักครองชีพตามคำสอนด้วยนั้นเป็นชาวพุทธแบบที่หนึ่ง

ส่วนบุคคลผู้มีความชอบใจเลื่อมใสในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ และเรียกตัวเองว่าเป็นชาวพุทธแล้ว แต่ความประพฤติ และการกระทำหาได้ตรงต่อคำสอนของพระพุทธองค์ไม่ หรือกระทำบ้างก็แต่พอเป็นพิธี หาได้มุ่งเพื่อความหมดจดแห่งใจไม่ ชื่อว่าเป็นชาวพุทธแบบที่สอง

พระพุทธศาสนาจักดำรงอยู่สิ้นกาลนาน ก็ด้วยชาวพุทธแบบที่หนึ่ง มุ่งธรรมเป็นสำคัญและพยายามทำตาม เพื่อความรอดพ้น ไม่หลงติดในพิธีการต่างๆ อันเป็นแต่เพียงเปลือกของพระพุทธศาสนา

ส่วนชาวพุทธแบบที่สองไม่พยายามศึกษาค้นคว้าความจริง ไม่ยอมคิดค้นในเหตุผล พอใจแต่จักทำตามประเพณีเสมอไป โดยมีได้คำนึงว่าควรหรือไม่ควร ดีแท้หรือดีปลอม เหมาะแก่กาลเวลาหรือไม่เหมาะ ถืออย่างเดียวว่า เขาทำกันมาอย่างนี้ แล้วก็ไมยอมเปลี่ยนแปลงเป็นเด็ดขาด

ชาวพุทธแบบหนึ่งนั้น สร้างความก้าวหน้าแห่งสังฆธรรม และแผ่ขยายออกไปในวงกว้าง แต่ชาวพุทธแบบสองมุ่งสร้างแต่รูปธรรม และมีใจแคบอยู่เฉพาะในบริเวณของตัวเท่านั้น พระศาสนาจักก้าวหน้าก็เฉพาะพวกแบบที่หนึ่ง จักถอยหลังก็เพราะแบบที่สอง

ที่เป็นแบบหนึ่งแบบสองนี้ มิใช่เฉพาะชาวบ้านที่มีใช้นักบวช แม้เป็นพระสงฆ์...แล้วก็เป็นพระแบบปิดฉลากบอกว่า เป็นพระ แต่การกระทำไม่เป็นพระกันจริงๆก็มียุ่่มากเหมือนกัน ชาวไม่ได้ต่างๆ ในวงการพระศาสนานั้น เกิดจากการกระทำของพระแบบปิดฉลากนี้เอง คือเป็นพระแต่เปลือก ถ้าเรามีแต่เปลือกมากๆก็ใช้ไม่ได้ ฉะนั้นนักบวชจึงพยายามเป็นนักบวชแท้ เป็น “นักบวชแบบไม่เห็นแก่ตัว เสียสละเพื่อส่วนรวม จูงชาวบ้านให้เป็นคนอื่นในทุกด้านทุกมุม” จึงจักไม่เป็นการหมดเปลืองข้าวสุกไปเปล่าๆ

พระศาสนาเสื่อมก็เพราะพวกนักบวช พระศาสนาจักเจริญก็เพราะพวกนักบวช เพราะตนเป็นผู้นำเขา...ถ้าทำถูกก็ก้าวหน้า นำผิดก็ถอยหลัง เป็นแบบคนตาบอดจูงคนตาบอด เวลาล่วงไป...ทุกสิ่งทุกอย่างย่อมเปลี่ยนไป ถ้าเราไม่พยายามเปลี่ยนกันเพื่อความเหมาะสมกันแล้ว พวกเราก็จักเป็นแต่เพียงคนเฝ้าวิหารเท่านั้น จักเป็นประโยชน์อะไรแก่ชุมชนคนเล่า หลักการของเรามีดีทุกอย่าง แต่ทำไมพวกเราจึงไม่พยายามทำตามหลักการนั้นกันเลยเล่า?

ข้อปฏิบัติสำหรับชาวพุทธแท้ที่ยังครองเรือน

ชาวพุทธที่แท้ถ้าเป็นคฤหัสถ์ครองเรือนควรปฏิบัติดังนี้

๑. ต้องมีความซื่อตรงต่อตนเอง ต่อเพื่อนบ้าน ต่อหน้าที่ ต่อเวลา และคำสอนในทางศาสนาที่ตนนับถือ
๒. ต้องมีการรู้จักขมใจในคราวที่ควรขม เพื่อรังใจของตน มิให้ตกเป็นทาสของมารร้าย อันจักนำเราไปสู่ความตกต่ำ
๓. ต้องมีความอดทนในการประกอบกิจการงานในคราวลำบากและในคราวเจ็บป่วย ชาวพุทธจะต้องมีใจเข้มแข็งบึกบืน ไม่แสดงความอ่อนแอ เช่นสตรีและเด็กเป็นอันขาด
๔. ต้องมีการแจก การแบ่ง เป็นการเฉลี่ยความสุขสบายของตนแก่เพื่อนบ้าน เป็นการให้ด้วยความรักสงสาร เป็นการสงเคราะห์เพื่อนมนุษย์โดยมิหวังตอบแทนจากผู้รับ แต่ให้เพื่อเป็นการขัดเกลาจิตใจตนเองให้พ้นบ้าง หวังกุศลเป็นกำไรเพียงอย่างเดียว แม้ชื่อเสียงก็ไม่ต้องการ เป็นการให้แบบชาวพุทธแท้ เรียกว่าเป็นการบริจาค สละรอบ
๕. ชาวพุทธต้องขยันในการทำงานอันเป็นหน้าที่ของตน การเกียจคร้าน เฉื่อยชา เห็นแก่ความสบายชั่วแล่น มิใช่เป็นวิสัยของชาวพุทธ ชาวพุทธต้องรักการก้าวหน้า...ตื่นอยู่เสมอ
๖. ชาวพุทธต้องมีความรู้จักรักษาทรัพย์ที่หามาได้ด้วยความหมั่น โดยการ ...

- ก. เก็บไว้ให้ปลอดภัย
- ข. รู้จักทำให้เกิดดอกออกผล
- ค. รู้จักใช้ในที่ควรใช้

ชาวพุทธต้องถือหลักว่า ...

ทรัพย์สิ้นเงินทองเป็นเพียงส่วนประกอบของชีวิต
มีแล้วต้องใช้ให้มันเป็นประโยชน์มิใช่มีไว้บูชา

๗. ชาวพุทธจะต้องมีการคบหาสมาคมด้วยคนดี เว้นจาก
คนพาล อันจักนำตนไปสู่ความเดือดร้อน

**ถ้าจำเป็นต้องช่วยเหลือคนพาลให้กลับเป็นคนดีแล้ว
...ชาวพุทธควรช่วย เพราะการช่วยคนอื่นให้เป็นคนดีนั้น เป็น
หน้าที่ของชาวพุทธที่ดี เมื่อได้เพื่อนดีแล้ว จงผูกใจเพื่อนด้วยหลัก
๔ ประการ คือ**

- ก. แบ่งปันในคราวที่ควรแบ่งปัน
- ข. พูดจาอ่อนหวานสมานมิตร
- ค. ประพฤติสิ่งที่ประนีประนอมต่อกัน
- ง. ไม่ถือตัว แล้วดูถูกมิตรของตน

๘. ชาวพุทธต้องเลี้ยงชีพในทางที่ขอบธรรม ต้องงดเว้น
จากการทำมาหากินอันเบียดเบียนตนและผู้อื่นให้เดือดร้อน และ
ชาวพุทธต้องไม่เลือกงาน ถ้างานนั้นเป็นงานธุรกิจ...งานสูง
งานต่ำในอุดมคติของชาวพุทธไม่มี มีก็แต่งานเลวงานดีเท่านั้น
งานที่ทุจริตเป็นงานเลว งานสุจริตเป็นงานดี

การค้า การอุตสาหกรรม ที่ไม่ควรแก่ชาวพุทธ มี ๕ ประการ คือ

- ๑) การค้าเครื่องประหาร
- ๒) ค้าขายมนุษย์
- ๓) ค้าขายสัตว์สำหรับฆ่าเพื่อเป็นอาหาร
- ๔) ค้าขายน้ำเมา
- ๕) ค้าขายยาพิษ

การค้าขายที่กล่าวมาทั้งห้าประการนี้ ไม่ควรแก่อุบาสกอุบาสิกาผู้เป็นชาวพุทธ

๙. ชาวพุทธต้องเป็นคนรักตัวเอง รักเพื่อนมนุษย์ รักสัตว์ เคารพเจ้าน รักประเทศชาติ และมีความจงรักภักดีต่อพระเจ้าแผ่นดินผู้เป็นประมุขของประเทศชาติ

๑๐. ชาวพุทธจักต้องเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าส่วนตัว เมื่อคิดถึงสังฆธรรมแล้วยอมเสียสละทุกอย่างเพื่อรักษาธรรมไว้

๑๑. ชาวพุทธจักต้องมีศีลห้า มีกัลยาณธรรมห้าคู่กัน คือ ไม่ฆ่าสัตว์ มีเมตตากรุณา ไม่ลักทรัพย์ มีการเลี้ยงชีพชอบ ไม่ประพฤติผิดในกาม มีความพอใจในคู่ครองของตน ไม่พูดโกหก ต้องพูดจริง อ่อนหวาน สমানสามัคคีและเป็นประโยชน์

๑๒. ชาวพุทธจักต้องเว้นจากการเที่ยวเตร่ทุกชนิด ในเวลาที่ไม่สมควร เว้นการเที่ยวหาผู้หญิงแพศยาอันจักนำโรครามาสูตนเอง

หญิงสาวชาวพุทธต้องรักษาความบริสุทธิ์ของตนเสมอด้วยชีวิต เป็นหญิงตัวอย่างของชาติ ผู้หญิงชาวพุทธต้องช่วยกันส่งเสริม ศีลธรรมของชาติ โดยการเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ เป็นศิษย์ที่ดี ของครู เป็นภรรยาที่ดีของสามี และเป็นแม่ที่ดีของชาติ

๑๓. การบำรุงพระศาสนาของชาวพุทธ ต้องทำด้วยความ ระมัดระวัง อย่าทำบุญจนเป็นเหตุให้ศาสนาเสื่อม แต่ต้องบำรุงผู้ ประพฤติดีประพฤติชอบ ทั้งเป็นการทำสาธารณประโยชน์ด้วย ชาวพุทธต้องมีอุดมคติว่า สงเสริมคนดี...ดีกว่าสงเสริมคนชั่ว

๑๔. ชาวพุทธเมื่อสร้างตนในโลกได้มั่นคงแล้วก็ไม่มัวเมา หลงใหลอยู่ในโลกเกินไป พยายามจักแสวงหาความสงบทางใจ ต่อไปเพื่อเป็นการรักษาพระศาสนาส่วนสูง ชาวพุทธต้องถือหลัก ว่า “เมื่อแก่ขราแล้วต้องเตรียมตัวเพื่อความสงบต่อไป”

บทบัญญัติความเชื่อ

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาเดียวในโลก ที่เป็นต้นตอ บ่อเกิดแห่งวิทยาศาสตร์ด้วย หลักการในพุทธศาสนาล้วนแล้ว แต่เป็นความจริง เป็นสังฆธรรมแท้จริง ไม่มีการอ้างอิง ไม่มีสิ่ง ตลบับตาลหรือสิ่งอื่นใดอย่างล่อยๆ โดยได้พิสูจน์มาแล้วด้วย ปัญญาอันยิ่งใหญ่ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศาสดาเอก ของโลก บรรดานักปราชญ์และนักวิทยาศาสตร์ที่ไม่ยอมรับใน

ศาสนาอื่นหรือลัทธิอื่น ต่างให้ความเชื่อถือต่อพระพุทธศาสนา ทั้งสิ้น

บทบัญญัติความเชื่อ ๑๐ ประการ และพลังอันศักดิ์สิทธิ์ ที่หลวงพ่อบัณฑิตได้กล่าวไว้ นับเป็นสุดยอดของวิทยาศาสตร์ เลยทีเดียว

ความเชื่อในศาสนาอื่นผิดกับหลักพระพุทธศาสนา คือ เขาสอนให้คนเอาชีวิตจิตใจฝากไว้กับสิ่งภายนอก เช่น ฝากไว้กับ พระผู้เป็นเจ้าของอันเป็นสิ่งทีทุกคนจะต้องเชื่อ ต้องทำตาม เป็น ศาสนาประเภทอ้างเทวดาเป็นผู้อำนวยคำสอนให้แก่เขา หรือที่ เรียกกันว่า เทวนิยม แต่ในทางพระพุทธศาสนานั้น พระพุทธเจ้า ไม่มุ่งเอาในรูปอย่างนั้น พระพุทธเจ้าเกิดในท่ามกลางความเชื่อ มั่งงาย เกิดในท่ามกลางของการปฏิบัติในสิ่งที่ไม่เป็นสาระ แก่นสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศอินเดีย ถ้าเราไปประเทศ อินเดียในสมัยนี้ เราจะมองเห็นว่า ความมั่งงายที่มีอยู่ในประเทศ อินเดียนั้นมากมายเหลือเกิน คนแก่ๆเก็บก้อนหินสี่ห้าก้อน เอามา ใส่วางในขามอ่าง เสริ้งแล้วเอาข้าวสารมาโรยลงบนก้อนหิน เอา ใบมะกรูดใบมะนาวไปโรยลงบนก้อนหิน แล้วก็ไปนั่งไหว้กรำแดด อยู่ตลอดตั้งแต่เช้าถึงเที่ยง ถามเขาว่าไหว้อะไร? เขาบอกว่าไหว้ พระศิวะ พระศิวะนะแกอยู่ทุกหนทุกแห่ง ในหิน ในกรวด ในทราย แกแอบเข้าไปอยู่ทั้งนั้น คราวนี้ตาคนนั้นแกเก็บก้อนหินไปนั่ง ไหว้อยู่ แล้วก็ยังมึพิธีการอื่นๆอีกมากมายหลายสิ่งหลายประการ

ข้าพเจ้าเดินดูนั่งดูแล้วก็เห็นว่า นี้อยู่ได้ด้วยความเชื่อประเภท
จงมาย

แต่พระพุทธศาสนาไม่จงมาย เพราะพระพุทธเจ้าต้องการ
ให้เชื่อในสิ่งที่มีเหตุผล ไม่ต้องการให้ศาสนิกชนอยู่อย่างหลับตา
แต่ต้องการอยู่อย่างลืมตา นับถือในสิ่งที่ควรเชื่อควรปฏิบัติ
ไม่ใช่ว่าเชื่อตามเขาเสมอไป คนเหล่านั้นเข้าไม่ถึง...เมื่อเข้าไม่ถึง
พระพุทธศาสนาก็หายไปจากอินเดีย ต่อมาปรากฏอยู่ในประเทศ
ลังกา ในประเทศพม่า ในประเทศไทย ฯลฯ แต่ความจงมายของ
คนไทยก็ยังไม่หายไป

ในสมัยก่อน เมืองไทยเรายังมีพระพุทธศาสนาที่บริสุทธิ์
กว่านี้ เรียบร้อยกว่านี้ แต่ในสมัยนี้ความนิยมในด้านวัตถุมาก
เกินไป เราจึงเอาตัวศาสนาที่เป็นธรรมะทิ้งไปเสีย แล้วเอาศาสนา
เฉพาะที่เป็นตัววัตถุมาเก็บไว้ พี่น้องชาวพุทธสังเกตดูเถอะ เราจะ
เห็นว่ามีกำไรโฆษณาในทางวัตถุมากมายก่ายกองตามวัดวาอาราม
ที่มีงานการอะไร เรื่องโฆษณาก็เกี่ยวกับสังฆธรรมมีน้อย แต่โฆษณา
เกี่ยวกับวัตถุมีมากมาย เช่นบอกว่าในงานนี้จะมีอาจารย์พิเศษมา
ปลุกเสกเครื่องรางของขลัง จะมีการแจกพระ แจกตะกรุด แจก
อะไรต่ออะไร ทุกสิ่งทุกประการแหละ...ที่ต้องการแล้วแจกตะพึด
ตะพือทีเดียว คนก็ไปกันมาก แต่ถ้าหากว่าจะประกาศกิจกรรม
คนมาไม่กี่คน ฟังกันได้ไม่กี่คนหรอก เพราะว่าไม่เคยฟัง ถ้าหาก
ได้เคยฟังกันบ่อยๆ ก็พอจะเข้าใจได้

**พระพุทธเจ้าท่านไม่เชื่อ ไม่ส่งเสริม ในสิ่งที่คนอินเดีย
เขาทำกันมาก่อน พระองค์เป็นผู้กล้าพูดกล้าแสดง**

ข้าพเจ้าอยากจะทำด้วยใจด้วยความภูมิใจว่า **ไม่มีครูอาจารย์
คนใดในโลกที่จะกล้าพูดให้คนเข้าใจอย่างองค์พระพุทธเจ้า**
ขอให้ท่านลองอ่านประวัติของครูอาจารย์ในโลก ซึ่งมีหลายองค์
ด้วยกัน ใครบ้างที่กล้าพูดอย่างพระพุทธเจ้า ที่จะกล้าตัดสินใน
สิ่งที่ควรอย่างองค์พระพุทธเจ้า...ไม่มีเลย เมื่อได้อ่านประวัติ
พระพุทธเจ้าแล้ว ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่ได้เกิดภายใต้ร่มธงของ
พระพุทธเจ้า ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่เป็นลูกศิษย์ของพระองค์ท่าน
ภูมิใจที่ได้ทำงานที่พระองค์เคยกระทำมาในสมัยสองพันห้าร้อยปี
มาแล้ว แม้ว่าจะมีคนเชื่อไม่ก็คน แต่ข้าพเจ้าก็ภูมิใจว่าเกิดชาติหนึ่ง
ภายใต้บารมีธรรมของพระพุทธศาสนา ข้าพเจ้าได้ใช้สิ่งนั้นให้
เป็นประโยชน์แก่ชีวิต ด้วยการทำงานที่เป็นประโยชน์เพื่อส่งเสริม
พระพุทธศาสนาต่อไป

ข้าพเจ้าเลื่อมใสพระพุทธเจ้าในข้อนี้ พระพุทธเจ้าท่าน
ไปที่ไหนท่านก็พยายามเปลี่ยนแปลงความเป็นอยู่ของสังคมใน
อินเดีย ให้เข้าระบบการที่ถูกต้องและให้เรียบร้อย ยกตัวอย่าง
ให้เห็นง่ายๆ เช่น การทำบุญอุทิศให้แก่ผู้ตาย ชาวอินเดียเขาถือว่า
คนตายแล้วเกิดอีก เหมือนกับที่เราเชื่ออยู่ในสมัยนี้ เวลาใครตาย
ไปแล้วเขาก็ไปทำบุญที่ป่าช้า ด้วยการเอาอาหารไปกองในป่าช้า
ให้วิญญาณบรรพบุรุษมากิน ปีหนึ่งนั้นเราทำกันใหญ่คราวหนึ่ง

เรียกว่าสารท...ก็การทำบุญสารทอย่างบ้านเรานั้นเองแหละ คนทั้งหลายก็ไปทำกันมาก เอาของไปกองที่ป่าช้า...สูงเหมือนกับจอมปลวก พระพุทธเจ้าท่านไปเห็นการกระทำเช่นนั้น เห็นว่าการเอาอาหารมาทิ้งให้มดกินนี่ไม่ได้ความ ถ้าหากเอาอาหารไปแจกคนยากจน ให้สมณะชีพรามณ์ผู้ประพฤติดีประพฤติชอบ ก็จะเป็นประโยชน์มากกว่า พระองค์จึงสอนให้รู้จักบริจาคทาน เอาสิ่งที่จะควรจะเป็นบรพบุรุษนั้นไปทำทานเสีย แจกแก่คนยากจน แก่สมณะชีพรามณ์ สิ่งเหล่านั้นก็กลายเป็นวัตถุที่มีคุณค่าแก่สังคมมนุษย์ ดีกว่าที่จะให้เป็นวัตถุมีคุณค่าแก่มดแก่ปลวกซึ่งนอนอยู่ในป่าช้า

พระพุทธเจ้าทรงเปลี่ยนแปลงไปในรูปร่างนี้ แม้เหตุการณ์อื่นๆก็มีอีกมาก ถ้าเราอ่านศึกษาเรื่องเกี่ยวกับพระพุทธเจ้า อ่านพระสูตรต่างๆอันเป็นหลักคำสอนเราจะเห็นว่า พระพุทธเจ้านี้ทรงทำการปฏิบัติตลอดเวลา เปลี่ยนแปลงสิ่งนั้นสิ่งนี้เพื่อเข้าสู่ระบบใหม่ อันจะเป็นไปเพื่อความสุขแก่สังคมอย่างแท้จริง

กาลามสูตร

พวกเราสมัยนี้ แทนที่จะเปลี่ยนแปลงให้เข้ารูปตามแบบของพระองค์ กลับเปลี่ยนของพระองค์ให้ไปสู่วัตถุของที่มีอยู่ก่อน องค์พระพุทธเจ้า อย่างนี้เรียกว่า **ถอยหลังเข้าคลอง** ไม่ใช่คลอง

สั้นๆนะ ถอยเข้าไกลหลายสิบหลายร้อยกิโลเมตรเสียด้วย อย่างนี้ จะเชื่อว่าก้าวหน้าได้อย่างไร เพราะฉะนั้นจึงอยากจะทำความเข้าใจกับพี่น้องสักเล็กน้อยในเรื่องนี้ ว่าเราจะเชื่ออะไร เราจะรับอะไร เราต้องมีเหตุผลจึงจะควรเชื่อควรฟังกันอยู่อย่างแท้จริง

ข้าพเจ้าอยากบอกให้ท่านทั้งหลายทราบว่า พระพุทธเจ้า ท่านสอนให้เราเชื่อด้วยอาการอย่างไร?

ครั้งหนึ่งพระพุทธเจ้าเสด็จผ่านบ้านกาลามะ พวกกาลามชนทั้งหลายเมื่อได้เห็นองค์พระพุทธเจ้าแล้ว ต่างก็มีความปลื้มใจว่า นักบวชมาอีกองค์หนึ่งแล้ว ในสมัยนั้นในประเทศอินเดียมีนักบวชชนิดท่องเที่ยวมากมาขายกายกอง คนหนึ่งก็มาสอนอย่างนี้ อีกคนหนึ่งมาก็สอนอย่างนั้น...ขัดกันทั้งนั้น ขัดกันตลอดเวลา พวกนั้นงงไม่รู้ว่าเชื่อใคร ครั้นพอพบพระพุทธเจ้าเข้าก็บอกเล่าให้ฟังว่า นักบวชของค้ก่อนๆมาสอนอย่างนี้ อีกองค์หนึ่งมาสอนอย่างนั้น องค์นี้ขัดกับองค์นั้น พวกข้าพระองค์ไม่รู้จะเชื่ออย่างไรแล้ว แทนที่พระพุทธเจ้าจะบอกว่า “อ้อ!...ต้องมาเชื่อฉันซิ ฉันพูดแต่ความจริง ความแท้ ท่านต้องเชื่อ” แต่พระองค์ไม่พูดอย่างนั้น นำเลื่อมใสในปฏิปทาของพระองค์ในตอนนี้ คือแทนที่พระองค์จะชวนเขาให้เชื่อพระองค์ แต่กลับบอกกับเขาว่า ถูกแล้ว...ท่านทั้งหลายควรระวังจะลั้งเล ควรจะสงสัย ไม่ควรเชื่ออะไรง่ายๆ แต่ควรคิดควรตรองให้รอบคอบเสียก่อน จึงจะเชื่อ

แล้วพระองค์ก็บอกว่า ...

คนที่ฉลาดนั้นอย่าเชื่อโดยอาการ ๑๐ ประการ...อย่าเชื่อ
อย่างใดบ้าง ข้อนี้มีปรากฏอยู่ในกาลามสูตร ในมัชฌิมนิกาย
พระองค์บอกว่า ..

๑. อย่าเชื่อโดยบอกเล่าต่อๆกันมา
๒. อย่าเชื่อโดยทำตามๆกันมา
๓. อย่าเชื่อโดยตื่นข่าวเล่าลือ
๔. อย่าเชื่อโดยอ้างตำรา
๕. อย่าเชื่อโดยนึกเดาเอาเอง
๖. อย่าเชื่อโดยคาดคะเน
๗. อย่าเชื่อโดยการตรikirตรองเอาตามอาการ
๘. อย่าเชื่อโดยการคิดว่า
เข้ากันได้กับความคิดเห็นของตน
๙. อย่าเชื่อโดยถือว่าผู้พูดควรเชื่อได้
๑๐. อย่าเชื่อโดยนับถือว่าท่านเป็นครูอาจารย์ของเรา
ชาวกาลามะทั้งหลาย เมื่อใดที่ท่านรู้ด้วยปัญญาของท่าน
เองแล้วว่า . . .

ธรรมเหล่านี้เป็นอกุศล มิโทษ นักปราชญ์ดีเตียน เมื่อทำ
แล้วทำให้เสียประโยชน์ มีทุกข์ ท่านก็ควรละธรรมนั้นเสีย

ถ้าเห็นว่า ธรรมเหล่านี้เป็นกุศล ไม่มีโทษ นักปราชญ์
สรรเสริญ เมื่อทำแล้วย่อมก่อให้เกิดประโยชน์ และมีความสุข
ท่านควรเข้าถึงธรรมนั้นๆเถิด

ขอให้ลองฟังดูตามแนว ๑๐ ประการ ที่พระพุทธเจ้าทรงวางไว้เป็นหลักว่า อย่าเชื่อโดยบอกต่อกันมา โดยทำตามกันมา โดยข่าวเล่าลือ โดยมีอ้างอยู่ในหนังสือตำรา โดยการเดา โดยการคาดคะเน โดยตรึกตามอาการ โดยคิดเอาว่าตรงกับความคิดความเห็นของตน ผู้พูดควรเชื่อได้ หรือว่าผู้พูดเป็นครูเป็นอาจารย์ของเรา พระองค์ไม่ให้เชื่ออย่างนี้ เพราะเหตุว่าถ้าหากคนเราไปยึดสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น สมมติว่าท่านองค์นี้เป็นครูเราพูดอะไรเชื่อทั้งนั้น ความคิดในเหตุผลก็จะไม่มี ปัญญาของคนที่จะควรจะใช้ก็ไม่ได้ใช้ พอครูบอกก็เก็บเอาทันที ถ้าหากว่าเราได้ข่าวว่าภิกษุของคัมภีร์เทศน์เก่งนัก เช่นพี่น้องได้ข่าวว่าท่านปัญญาดีพูดสำคัญนัก ท่านตั้งใจเชื่อมาเสียแล้วแต่บ้าน...อย่างนี้ไม่ได้มันเป็นมานขวางทางไว้เสียเหมือนกัน อย่าเชื่อก่อนนั่งคิดตรองดูว่าท่านพูดอะไร เราควรเชื่อฟังได้ไหม เพียงแต่รับไว้ก่อนอย่าเชื่อทันที เอาไปบ้านไปคิดไตร่ตรองหาเหตุผลค้นคว้า จับต้นชนปลายให้มันเห็นชัดเจนแจ่มแจ้งแก่ใจแล้วจึงจะปลงใจเชื่อลงในสิ่งนั้น พระพุทธเจ้าท่านต้องการให้เราเชื่ออย่างนี้ ไม่ให้เชื่อตามที่คนเขากล่าวมา แปลว่า ให้ใช้ปัญญาของตนพิจารณาคิดให้เข้าใจด้วยเหตุผลเท่านั้น

ในทางพระพุทธศาสนานั้น ถ้าจะพูดกันให้เข้าใจง่ายๆ ก็ให้เรียกว่า เชื่อความคิดความเห็นที่ตนได้คิดโดยแจ่มแจ้งแล้วจริงๆ คิดเห็นโดยเข้าใจแจ่มแจ้ง ไม่ใช่เชื่อเพียงเพราะรู้ ไม่ใช่

เชื่อเพียงเพราะเข้าใจ แต่เชื่อเพราะเห็นแจ้ง ความรู้ความเข้าใจ ความเห็นแจ้งนั้นไม่ใช่อันเดียวกัน ความรู้เป็นเพียงสักแต่ว่า เรา ได้ยินมา ตาได้เห็น หูได้ยิน จมูกได้กลิ่น ลิ้นได้รส อย่างนี้เรียกว่ารู้ รู้แล้วก็เข้าไปอยู่ในใจ จำไว้ได้ อย่างนี้เรียกว่าเข้าใจ แต่ว่า บางทียังไม่เห็นแจ้งในเรื่องนั้น **ความเห็นแจ้งนั้นต้องอาศัยการกระทำตามความรู้ตามความเข้าใจเป็นประสบการณ์ในชีวิตของเราเอง** ไม่เชื่อตามเขาว่า ไม่เชื่อตามตำรา ไม่ใช่เชื่อเพราะเขาพูดกันทั้งบ้านทั้งเมืองว่ามันเป็นอย่างนั้น...ไม่ใช่อย่างนั้น แต่เรา**เชื่อเพราะเราเห็นแล้วว่ามันเป็นอย่างนั้นจริงๆ**

ยกตัวอย่างให้เห็นง่ายๆ เช่น พระพุทธเจ้าสอนว่า สรรพสิ่งทั้งหลายไม่เที่ยง เรารู้ตามที่พระองค์บอก สิ่งทั้งหลายเป็นทุกข์ สิ่งทั้งหลายเป็นอนัตตา ไม่มีตัวตนสาระเป็นแก่นสาร เราฟังไว้ แต่ที่เรายังไม่เข้าใจในสิ่งนั้น เรายังไม่เห็นแจ้งในสิ่งนั้น เรารับมาก่อน...รับว่าสิ่งทั้งหลายไม่เที่ยง สิ่งทั้งหลายเป็นทุกข์ สิ่งทั้งหลายไม่มีอะไรที่เป็นสาระแก่นสาร กลับไปถึงบ้านเอาไปคิดดูว่าอะไรที่เรียกว่าไม่เที่ยง สังขารทั้งหลายไม่เที่ยง นั่งคิดพิจารณา ไตร่ตรอง ทำวิปัสสนาอยู่ด้วยเรื่องนี้เท่านั้นแหละ นั่งคิดอยู่ตลอดเวลา เดินก็คิด นั่งก็คิด มีเวลาว่างก็คิดไป...ในรถยนต์โดยสารก็นั่งคิดว่าสิ่งทั้งหลายมันไม่เที่ยงอย่างไร คิดให้เห็นแจ่มแจ้ง ปรากฏแก่ใจของเราเองว่า เออ...มันไม่เที่ยงจริงๆ แล้วจิตเราก็ไม่ยึดไม่ถือในสิ่งนั้น เพราะมองเห็นแล้วว่ามันไม่เที่ยง มันเป็นทุกข์

มันไม่มีอะไรเป็นสาระเป็นแก่นสาร จะไปจับเอาตอนใดตอนหนึ่ง
ว่า เป็นฉัน เป็นเขา เป็นเรา เป็นไทย เป็นแจ็ก เป็นแขก เป็นฝรั่ง
ขึ้นมาอะ มันเรื่องสมมติกันทั้งนั้น มองเห็นชัดแล้วว่า เราไม่มี
เขาก็ไม่มี มีแต่ว่าสิ่งทั้งหลายมันผสมกัน ตั้งอยู่เพราะอาศัยปัจจัย
ปรุงแต่งชั่วคราวชั่วขณะแล้วก็ดับไปๆ ความเป็นอยู่ในชีวิตของเรา
ทุกวันทุกเวลานี้ คือการเกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วก็ดับไปเท่านั้นเอง
พระท่านสอนอย่างนี้

ทีนี้เราก็มาคิด นั่งคิด นั่งนึก ทำความเข้าใจให้ชัดเจน
แจ่มแจ้งจนปรากฏแก่ใจว่า มันไม่เที่ยงจริงๆ อย่างนี้เรียกว่า
เห็นแจ้งด้วยน้ำใจของเรา ถ้าเห็นแจ้งแล้วมันก็ปล่อยได้วางไว้
ถ้าเพียงแต่รู้เพียงแต่เข้าใจก็ยังไม่ปล่อยไม่ได้ มันยังเห็นว่าสวยอยู่
นั่นแหละ วางามอยู่นั่นแหละ ยังอยากได้โน่นได้นี่ ยังชอบอยู่
นั่นเอง...ยังไม่ปล่อย เราปล่อยได้เพราะเห็นแจ้ง หลักความจริง
มีอยู่อย่างนี้ พระพุทธเจ้าต้องการให้เราเชื่ออย่างนี้

จงทำในใจให้ดี จงคิดให้รอบคอบ

พระบรมศาสดาทรงเห็นอนาคตเกี่ยวกับความเชื่อนี้ดี
จึงได้วางหลักเกณฑ์ไว้ให้ตัดสินใจว่า อะไรเป็นพุทธศาสนา อะไร
มิใช่พุทธศาสนา หลักสำหรับตัดสินใจมีดังนี้ คือคำสอนและการ
ปฏิบัติรูปใด ที่เป็นไปเพื่อ ...

๑. ความกำหนัดข้อมใจ
๒. ความประกอบทุกข์
๓. สะสมกองกิเลส
๔. ความอยากมาก ๆ
๕. ความไม่ยินดีด้วยของตามมีตามได้
(ไม่สันโดษ)
๖. ความคลุกคลีเป็นหมู่เป็นคณะ
๗. ความเกียจคร้าน
๘. ความเลี้ยงยาก

นี้มีโชธรรม มิใช่วินัย มิใช่การปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธรองค์ ถ้าพูดกันในเรื่องเสรีภาพของความนึกคิดแล้ว พุทธศาสนาให้เสรีไว้มากทีเดียว คำว่า “สุเจ้าต้องเชื่อ ถ้าหากสุเจ้าไม่เชื่อ สุเจ้าจะตกนรก” หรืออะไรทำนองนั้น ไม่ได้มีในคำสอนของพระพุทธรองค์เลย เวลาพระพุทธรองค์จะสอนใคร ก็เตือนก่อนว่า จงทำในใจให้ดี จงคิดให้รอบคอบ เราจะกล่าวสอนท่าน ณ บัดนี้แล้ว

การที่บอกว่า**จะทำในใจให้ดี**นั้นหมายถึง เตรียมเครื่องรับให้ดี ให้รับได้เนื้อถ้อยกระถกความ ฟังให้ชัดเจน แจ่มแจ้ง

คำว่า**จงคิดให้รอบคอบ**นั้น หมายถึงให้ฟังให้คิดว่าอะไรเป็นอะไร มิใช่สักแต่ว่าฟังพอผ่านพ้นไปเท่านั้น จงฟังเพื่อจำและนำไปคิดทบทวนต่อไป สิ่งที่ได้รับมาจากการฟังเป็นเพียง

ความรู้ ถ้านำไปคิดให้เห็นเหตุผลก็ได้ความเข้าใจ นำสิ่งที่เข้าใจ
นั้นมาปฏิบัติก็เกิดความเห็นแจ้งด้วยใจตัวเอง ความเห็นแจ้งหรือ
ประสบการณ์นั้นแหละ เป็นเรื่องที่ต้องการในวงการของพระพุทธ
ศาสนา เป็นการทำให้หูตาสว่างอย่างแท้จริง ความมกมายจึงไม่มี

ชาวพุทธผู้มีความซื่อตรงตามคำสอน ย่อมเป็นคนบูชา
เสรีภาพ ย่อมเป็นคนมีน้ำใจกว้างขวาง ไม่มีการถือเราถือเขา
ไม่ถือนิกายโน้นนิกายนี้ แต่ถือเอาความถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
ใครทำถูกก็พลอยยินดีด้วย ใครทำผิดก็พลอยสงสาร ใครจะช่วย
เขาให้พ้นความผิดนั้นๆ ตัวอย่างในข้อนี้เคยมีในเมืองไทยมาแล้ว
ทั้งในอดีตและสมัยปัจจุบัน พระราชาผู้ครองประเทศไทยส่วนมาก
เป็นชาวพุทธที่เคร่งครัดในธรรมะ หลายพระองค์ได้ช่วยให้ชาติ
ไทยก้าวหน้า และต่อสู้กับอุปสรรคต่างๆ โดยอาศัยธรรมเป็นที่พึ่ง
นักสอนศาสนาชาวต่างประเทศเข้าไปสอนศาสนาในประเทศอื่น
ย่อมถูกกีดกันทุกวิถีทาง บางทีก็ถูกทำร้ายจนถึงตายไปก็มี แต่
เหตุการณ์เช่นนี้ไม่ได้เคยปรากฏในเมืองไทย ชาวไทยเรามีน้ำใจ
กว้างขวาง เอื้ออารีต่อทุกชาติทุกศาสนา ไซ้แต่เท่านั้น พระราชา
ยังทรงประทานที่ดินและเงินทองให้สร้างโบสถ์ สร้างโรงเรียนอีก
นี่เพราะความเป็นผู้มีใจกว้างขวางตามหลักธรรมนั่นเอง

ชาวตะวันตกหลายประเทศมักกีดกันคนศาสนาอื่น รวมทั้ง
คำสอนในศาสนานั้นๆ บางแห่งถึงกับห้ามนำหนังสือต่างศาสนา
เข้าเมือง เขาจึงกลายเป็นคนใจคับแคบไป แต่ชาวพุทธไม่กระทำ

อย่างนั้น การอ่านการเรียนคำสอนในศาสนาอื่นๆ ก็ไม่เป็นการผิดการเสียหายอะไร ชาวพุทธจึงสามารถคบคนได้ทุกจำพวก ที่เห็นว่ามีใช่เป็นภัยแก่ตัวเอง

อาตมาเคยอ่านประวัติของนักวิทยาศาสตร์บางคน ที่มีความคิดขัดแย้งกับทางศาสนา แล้วถูกพระในศาสนานั้นลงโทษคว่ำบาตร บางคนถูกทรมานจนถึงตายก็มี เขาถูกลงโทษเพราะพูดความจริงบางประการ อันขัดต่อความไม่จริงบางประการของศาสนาเท่านั้น ถ้าหากคนเหล่านั้นมาแสดงความคิดเห็นและกระทำในหมู่ชาวพุทธหรือพุทธศาสนา เขาจะมีเสรีภาพในทางความคิดเห็นเป็นอย่างดี เขาอาจคิดได้สะดวกและปลอดภัยกว่าเป็นไหนๆ ข้าพเจ้าจึงกล่าวว่า พระพุทธศาสนาให้เสรีภาพในทางความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ไม่มีศาสนาอื่นใดจะให้เท่า

อุบาสกธรรม ธรรมที่ทำให้ลายความงมงาย

ที่ชาวบ้านทั่วไปหลงเชื่องมงายในสิ่งเหลวไหลไร้สาระ มีพฤติกรรม ทำ พูด คิด ผิดเพี้ยนไปจากหลักความจริง ก็เพราะขาดคุณธรรมประจำชีวิต

ถ้าคนไทยทุกคนจะนำเอาหลัก “อุบาสกธรรม” มาใช้ในการดำเนินชีวิต ก็เชื่อแน่ว่าความงมงายในสิ่งเป็นไสยศาสตร์ต่างๆ จะมลายหายไปจากเมืองไทยทันที

หลวงพ่อบัณฑิตฯ ได้พูดถึงหลักกรรมหมวดนี้ดังต่อไปนี้ ...

ถ้ายังไม่เข้าใจคุณสมบัติของอุบาสกอุบาสิกาแล้ว การเป็นอุบาสกอุบาสิกา นั้นก็จะไม่ถูกต้อง เป็นกันไปอย่างนั้นไม่ค่อยจะสมบูรณ์ตามแบบของพระพุทธศาสนา ผู้ที่เรียกตนเองว่าอุบาสกอุบาสิกา แปลว่าผู้นั่งใกล้พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ นั่งใกล้ด้วยใจและกายทั้งสองอย่าง

คุณสมบัติของอุบาสกอุบาสิกา มี ๕ ประการ คือ

๑. ประกอบด้วยศรัทธา
๒. มีศีลบริสุทธ์
๓. ไม่ถือมงคลตื่นข่าว เชื่อกกรรม ไม่เชื่อมงคล
๔. ไม่แสวงหาเขตบุญนอกพุทธศาสนา
๕. บำเพ็ญบุญแต่ในพุทธศาสนา

ประกอบด้วยศรัทธา

๑. ประกอบด้วยศรัทธา

ศรัทธา แปลว่า ความเชื่อ อันศรัทธาในพระพุทธศาสนา นั้นต้องเป็นศรัทธาที่มีปัญญากำกับ ไม่ใช่ศรัทธาแบบหลงงมงาย ประกอบด้วยปัญญา แต่ศรัทธาที่ไม่มีปัญญานั้น เป็นพวกเชื่อง่าย เขาบอกอะไรก็เชื่อไปทั้งนั้น เช่น เขาบอกว่ามีน้ำศักดิ์สิทธิ์ที่นั่น ก็เชื่อแล้ว อย่างนี้เรียกว่า ไม่ใช่ปัญญา

พระพุทธศาสนาไม่ต้องการความเชื่อแบบไม่มีปัญญา แต่ต้องการความเชื่อที่มีปัญญา เวลาพระองค์จะเทศน์สอนใคร พระองค์ตรัสว่า ทำในใจให้ดี คิดให้รอบคอบ เราจะกล่าวให้ฟัง ที่ตรัสอย่างนั้นก็เท่ากับว่า อย่าเชื่อคำที่ฉันกล่าวง่ายๆ แต่จงคิดให้รอบคอบ **คิดให้ดีแล้วจึงปลงใจเชื่อ**

ครั้งหนึ่ง พระองค์ตรัสกับพระสารีบุตร แล้วก็ถามพระสารีบุตรว่าเชื่อไหม พระสารีบุตรทูลว่า ยังไม่เชื่อ พระเจ้าข้า พระองค์ตรัสว่า ชอบแล้ว คนมีปัญญาไม่รับเชื่ออะไรง่ายๆ แต่ต้องเอาไปคิดไปตรองจนชัดเจนแล้วจึงปลงใจเชื่อ **เพราะฉะนั้นเมื่อเราจะฟังอะไรจากใครก็ตาม เราเพียงแต่รับฟังเท่านั้น ยังไม่ปลงใจเชื่อ เราจะเชื่อก็ต่อเมื่อได้นำไปคิดไปตรองจนเห็นชัดด้วยตัวเราเอง จึงปลงใจเชื่อ อย่างนี้เรียกว่า มีศรัทธา มีปัญญา**

ขอให้สังเกต ธรรมะไม่ว่าหมวดใด ถ้ามีศรัทธาแล้วก็ต้องมีปัญญาอยู่ด้วย เพราะถ้ามีศรัทธาไม่มีปัญญา...ก็จะทำให้งมงายเสียหายได้ ปัญญาเข้าไปทำศรัทธาให้เกิดคุณ จึงต้องใช้ปัญญากำกับ เช่น พละ ๕ มีศรัทธา วิริยะ สติ สมาธิ ปัญญา เมื่อเราเชื่อในอะไรยึดอะไรเป็นหลัก เช่น ยึดพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ เป็นหลักเรียกว่า เชื่อมั่นในพระพุทธเจ้า เชื่อมั่นในพระธรรม ในพระสงฆ์ ไม่หวั่นไหว ไม่โยกโคลง ก่อนที่เราจะปลงใจในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เราก็นำไปคิดไปตรองอย่างรอบคอบ ยอมรับว่าพระพุทธเจ้าเป็นผู้นำของเรา ยอมรับว่า

พระธรรมนี้เป็นทางเดินของชีวิตของเรา ยอมรับว่าพระสงฆ์เป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ เป็นพี่เลี้ยงในทางจิตวิญญาณของเรา การยอมรับนับถืออย่างนี้ เรียกว่า เอาเป็นที่พึ่ง

ดูเหมือนว่า ทุกศาสนาในโลกนี้สอนให้ศาสนิกชนมีความเชื่อมั่นในสิ่งใดสิ่งหนึ่งไว้เสมอ สุดแต่หลักของศาสนานั้นๆ และความเชื่อยอมเป็นมูลฐานแห่งการกระทำ ถ้าเชื่อมั่นในสิ่งใด ย่อมมีความจงรักภักดีในสิ่งนั้น ขาดความเชื่อเสียแล้ว...สิ่งที่คนจักปฏิบัติก็ไม่สมบูรณ์ ในบางศาสนาจึงสอนว่าถ้าไม่เชื่อจักเป็นบาป การกล่าวเช่นนั้นเป็นการดูหมิ่นจิตใจของคน คนฟังที่ขลาดกลัวต่อบาปก็ยอมเชื่อ ส่วนพวกใช้ปัญญาหน่อยก็ไม่เชื่อ ครั้นไม่เชื่อก็ถูกหาว่าเป็นคนเห็นผิด ยิ่งบาปหนักไปอีก ในทางพุทธศาสนานั้นถึงแม้มีหลักความเชื่อไว้ แต่ทำไมกะเกณฑ์และไม่ลงโทษผู้ไม่เชื่อว่าเป็นบาปเลย ให้ทุกคนพิสูจน์ได้เสมอ

หลักที่พึ่งให้น้อมใจเชื่อ

วันนี้หลักที่จักพึ่งให้น้อมใจเชื่อนั้น มี ๔ ประการ คือ

๑. เชื่อพระปัญญาตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า
๒. เชื่อกรรม คือการกระทำ
๓. เชื่อว่า เมื่อมีการทำ ต้องมีผลจากการทำ
๔. เชื่อว่า ผลที่เกิดจากการทำ เป็นของผู้ทำ

๑. เชื่อพระปัญญาตรัสรู้ของพระพุทธเจ้านั้น คือความ
น้อมใจเชื่อว่า บรรดาคำสอนทั้งหมดที่พระองค์นำมาสอนแก่
ชาวโลกนี้ เป็นคำสอนที่เกิดจากปัญญา และปัญญานั้นเกิดจาก
การคิดค้นหาเหตุผล เป็นความสำเร็จที่เกิดจากการบากบั่นของ
พระองค์เอง มิใช่ได้มาโดยการดลบันดาลของเทพเจ้าเบื้องบน
ดังที่ศาสนาบางองค์นำมาอ้าง พระพุทธองค์ทรงรู้แจ้งเห็นจริง
ด้วยลำพังพระองค์เอง และการรู้นี้มิใช่เพียงรู้เฉยๆ พระองค์ยัง
ได้ผ่านการปฏิบัติ คือทำจริงและได้เห็นผลจริงมาแล้ว จึงกล้า
ยืนยันรับรองว่าถ้าใครทำตามแล้ว ผู้นั้นจักเห็นผลได้ด้วยตนเอง
ไม่ต้องเชื่อตามเขาว่า แต่เป็นการเชื่อตนเอง

อันบุคคลผู้มีความเชื่อในรูปที่กล่าวมา ย่อมเป็นเหตุให้
มีความขวนขวายในอันที่จักรู้อย่างนั้นบ้าง จึงเป็นเหตุให้ได้ปฏิบัติ
ในทางที่จะนำประโยชน์สุขมาสู่ได้ อย่างนี้ชื่อว่าเชื่อพระปัญญา
ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า

๒. เชื่อกรรม กรรมแปลว่า การกระทำ

ถ้าทำดีเรียกว่ากุศลกรรม ทำชั่วเรียกว่าอกุศลกรรม เป็น
ทางกายก็เรียกว่ากายกรรม ถ้าเป็นไปทางคำพูดเรียกว่าวจีกรรม
ถ้าเป็นไปทางใจก็เรียกว่ามโนกรรม

กรรมที่เป็นไปทางกาย วาจา ใจนี้ ต้องมีความตั้งใจด้วย
ถ้าไม่มีความตั้งใจ ก็สักแต่ทำกิริยา...ไม่ถือเป็นกรรม ผลที่จัก
เกิดขึ้นก็ไม่มี

จ้จว่า “ความตั้งจจะท้เป็นตัวกรรท ถ้าไม่ตั้งจจท้ก็
 ไม่เป็นกรรท” ทุทลิ่งทุทจอย่างในโลทนี้ย้อมหมุนเวียนไปตาม
 อำนาจของกรรท กรรทจ้เป็นเช่นกับแรงงานของลิ่งท้งปวง
 ทุทจอย่างที่เราเห็นเป็นปรากฎการณอยู่นั้น มีผลเนื่องจจากแรงงาน
 คีอกรรทท้งนั้น และมันเป็นเหตุผลของกันและกัน เมืออันหนึ่ง
 เกิดขึ้นย้อมเป็นเหตุให้อีกอันหนึ่งเกิดอีก และเป็นเหตุของอีก
 อันหนึ่งต่อไปอีกไม่รู้จ้จกจบสิ้นเป็นวงกลมแห่งลิ่งสารวิฎฎ ใน
 เรื่องของโลทอันเป็นส่วนใหญ่ก็ดี ในเรื่องของร่างกาย จิตใจ อัน
 เป็นส่วนน้อยก็ดี ย้อมหมุนไปตามกฎเกณฑ์นี้...หนีไม่พ้น พุดกัน
 เฉพาะในวงจรของคนเราอันมีกายกับใจนี้ ท่านกล้ว่า ย้อมเป็น
 ไปต่างๆกันตามอำนาจของกรรท กรรทเป็นผู้จ้จแนท กรรทเป็น
 ผู้บงการก็ว่าได้

อันธรรมดาจิตใจของคนนั้น ในขณะใดมีกิเลสเกิดขึ้น มันก็
 เป็นเหตุให้บุคคลท้กรรท ครั้นท้กรรทแล้วย้อมได้รับผลอันเกิด
 จจากกรรทนั้น ถ้าผลเป็นในทางสุข สนุก พอใจ ก็เป็นเหตุให้อยาก
 ท้จอีก เป็นเรื่องไม่จบ ท้นี้ถ้าเป็นเรื่องทุทข้โคทขุนใจ ก็เป็นเหตุ
 ให้อยากแก้ตัว...ท้จอีกเหมือนกัน มันจึงหมุนเป็นวงจรดั่งนี้ เมือเกิด
 กิเลส กรรท วิบากขึ้น แล้วก็เกิดกิเลส กรรท วิบากอีก เวียนไป
 มาไม่รู้ว้จก็อสงขโยทก็ครั้ง ความเป็นอยู่ของเราในปัจจุบัน ก็คือผล
 ของอดีต และจ้กเป็นเหตุของอนาคตต่อไป เป็นดั่งนี้เสมอ นีคือ
 เรื่องกฎของกรรท อันชาวพุทธควรศีกษา

ความเชื่อในเรื่องกรรมก็คือมั่นใจเชื่อว่า ทุกสิ่งทุกอย่าง จักเป็นสุข ทุกข์ ไม่สุข ไม่ทุกข์ เนื่องจากกรรมอันเราทำไว้ มิใช่ เพราะเทพเจ้าดลบันดาล หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ได้ทำให้เป็น...ผลเนื่องจากการกระทำหรือกรรมทั้งนั้น

หรือพูดอีกอย่างว่า ...

เป็นผู้เชื่อปัจจัยภายในตัวเอง ไม่เชื่อปัจจัยภายนอก มี เทวดาเป็นต้น จัดเป็นกรรม ศรัทธาเชื่อกรรมของตนได้

๓-๔ เมื่อเข้าใจเรื่องกรรมแล้ว ความเชื่อในข้อที่ว่า “เมื่อมีการกระทำก็ต้องมีผล” และที่ว่า “ผลแห่งการกระทำต้องเป็นของผู้กระทำ” นั้นก็เป็นของง่ายขึ้น

นาย ก. ไปอาบน้ำ การอาบน้ำเป็นการกระทำของนาย ก. จัดเป็นกรรม นาย ก. มีตัวเปียกโชกด้วยน้ำเย็น ภายหายร้อน เป็นผลของกรรมคือการอาบน้ำ และผลที่เกิดขึ้นเป็นของนาย ก. คนเดียว นาย ข. นาย ค. ผู้มิได้ลงอาบน้ำ หาได้รับผลจากการอาบของ นาย ก. ไม่ เว้นไว้แต่ว่าเขาจักเข้าไปพัวพันกันเข้าโดยอาการใด ผลก็จักมีแก่เขาบ้างโดยอาการนั้นๆ

การกระทำ ผลของการกระทำ ย่อมตกแก่คนผู้ทำเสมอ ถ้าชาวพุทธมีความเชื่ออย่างนี้จึงเรียกว่าเชื่อถูกต้อง จึงควรจำ คำที่พระพุทธองค์ตรัสไว้ว่า ทำบาปด้วยตน ตนย่อมเศร้าหมอง ไม่ทำบาปด้วยตน ตนย่อมบริสุทธิ์ ความบริสุทธิ์ ความไม่บริสุทธิ์ เป็นของเฉพาะตน ใครจักทำใครให้บริสุทธิ์หรือเศร้าหมองไม่ได้

และอีกอันหนึ่งที่ท่านสอนให้พิจารณาทุกวันๆว่า เรามีกรรมเป็นของตัว เราเป็นทายาทผู้รับกรรม มีกรรมเป็นผู้ให้เกิด มีกรรมเป็นพวกพ้อง มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย ทำกรรมอันใดไว้จักต้องเป็นผู้รับผลตอบของกรรมนั้นไป จักเป็นส่วนดีก็ตาม เป็นส่วนชั่วก็ตามมักจักติดตามเราไป เราจักหนีจากกรรมที่ทำไว้แล้ว ไม่ได้เป็นอันขาด

ฉะนั้น จงหมั่นพอกพูนแต่สิ่งที่ดี อันเป็นกัลยาณกรรม สั่งสมกำลังไว้เพื่อข้างหน้า เพราะความดีเท่านั้นจักเป็นที่พึ่งของสัตว์ทั้งหลายได้ ชาวพุทธเชื่อมั่นอย่างนี้เรียกว่า เชื่อกรรม เชื่อผลกรรม เชื่อว่าตนเป็นผู้รับผลของกรรมด้วย ในเวลาใดเป็นทุกข์ร้อนขึ้นก็ไม่เที่ยววิ่งไปแก้ถ่ายจากภายนอก แต่พยายามหาเหตุที่ตัวเอง แก้ตัวเอง ดัดตัวเอง เตือนตัวเอง อย่างนั้นนับว่า เป็นผู้มีความเชื่อถูกต้อง ควรแก่นามว่าชาวพุทธได้

มีศีลบริสุทธิ์

๒. มีศีลบริสุทธิ์

เราต้องเชื่อเรื่องกรรม คือ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เราจะหนีจากผลที่เรากระทำไว้ไม่ได้เป็นอันขาด

ชีวิตความเป็นอยู่ในวันนี้ คือผลกรรมในวันก่อนสืบเนื่องกันมา เราทำอะไรรู้อะไรในวันนี้ก็จะส่งผลต่อไปถึงวันพรุ่งนี้

ถ้าเราเป็นนักศึกษาที่ขยันขันแข็งเอาใจใส่ในการเล่าเรียน เวลาออกจากโรงเรียนไปก็มีความรู้ดี ทำงานก้าวหน้า การที่เรามีความรู้ดี ทำงานก้าวหน้า เมื่อออกจากสถานศึกษาไปนั้น เป็นผลกรรมที่เราทำไว้เมื่อเป็นนักศึกษา...มันส่งกันต่อไป

ทำดีก็ได้ดี ทำชั่วก็ได้ชั่ว...หนีไม่พ้น ข้อนี้เป็นข้อหลักใหญ่ ชาวพุทธเราเชื่อกฎกรรม ไม่เชื่ออย่างอื่น ในข้อนี้ก็ถือศีล ๕ หรือศีลอุโบสถเป็นครั้งคราว ตามปกติก็ถือศีล ๕ แต่ถ้าเป็นวันพระก็ถือศีลอุโบสถ คนหนุ่มๆในเมืองไทยนี้หายากที่จะถืออุโบสถ มีแต่คนแก่ แต่ในประเทศพม่าและศรีลังกา มีเด็กหนุ่มไปถือศีลกันมาก ในพม่ามีพระเจ้าเจดีย์ เขาเรียกว่า พระธาตุด่างกึ่ง หลวงพ่อเคยไปพม่า และเคยไปพักที่พระธาตุด่างกึ่งหลายๆวัน สวดมนต์ไหว้พระและสนทนาธรรมะกันในตอนกลางคืน เช่น พุธนี่เป็นวันพระ ๘ คำ คิน ๗ คำ ก็ไปนอนค้างและในวัน ๘ คำ เขาก็พักที่นั่นตลอดคืน ต่อรุ่งขึ้นเช้าจึงจะไปจากที่นั่น เคยถามดูว่าพวกนั้นมาทำอะไรกัน พระบอกว่าเป็นสมาคมเยาวชนพุทธ หนุ่มๆเขามาปฏิบัติต่อไปก็จะเป็นคนดี มีประโยชน์ต่อแผ่นดิน เขาก็ทำกันอย่างนั้น

ในประเทศศรีลังกาโดยเฉพาะในวันวิสาขบูชา อันเป็นวันประสูติ ตรัสรู้ ปรีชาญาณของพระพุทธเจ้า เด็กนักเรียนจำนวนมากไปถือศีลอุโบสถหนุ่มๆไปวัดตั้งแต่เช้ามีด รับประทาน ๘ แล้วก็อยู่วัด ๒๔ ชั่วโมง ลองถามเขาดูว่า เธอไม่ได้กินข้าวตอนเย็นหิวไหม? บอกว่า หิวบ้างนิดหน่อยแต่ต้องอดทน เพราะวันนี้เป็น

วันสำคัญของพระพุทธเจ้า เราเป็นลูกศิษย์ของพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าอดอาหารนานกว่านี้ เมื่อถึงวันเกิดของพระพุทธเจ้า ก็ควรบูชาด้วยการปฏิบัติ เขามีอารมณ์สดชื่น นั้นนับว่าเป็นความดี

พวกเราถือศีลกันเสียบ้างก็ดี เช่นวันมาฆบูชาที่จะถึงนี้ ถ้าเราจะพร้อมใจกันถืออุโบสถ อุทิศส่วนกุศลให้เขาวงคนที่เสียชีวิตไปเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๑๖ ก็จะได้เหมือนกัน ทั้งจะได้รู้ว่ากำลังใจของเราเป็นอย่างไร อดข้าวบ้างจะเป็นอย่างไร จิตใจจะเป็นอย่างไร ถือศีลให้บริสุทธิ์ ถือศีลให้บริสุทธิ์ไม่ว่าศีล ๕ หรือศีล ๘ อาจจะไม่ถึงกันบ้างแต่เราก็ตั้งใจให้บริสุทธิ์ ก็ไม่เป็นไร

ถ้าจะถามว่า ..

ทำไมจึงต้องรักษาศีล?

ตอบว่า เพื่อรักษากายวาจาให้เรียบร้อย

ศีลอยู่ที่กายวาจาหรือ?

หามิได้ ศีลมิได้อยู่ที่กายวาจา แต่ศีลอยู่ที่ใจ ถ้าใจมีศีล... กายวาจาก็เป็นศีล ถ้าใจขาดศีล...กายวาจาก็ขาดศีลไปด้วย

ที่ว่าไปรับศีล หมายความว่าอย่างไร?

หมายความว่าไปรับแบบฝึกหัดจากพระ

รับด้วยอะไร? รับด้วยใจ

รับแล้วเอาไว้ที่ไหน?

รับด้วยอะไรก็เอาไว้ที่นั่นนะซี

ชาวพุทธต้องรับศีลกันกี่ครั้ง?

ตามปกติก็รับครั้งเดียว ในสมัยที่ตนแสดงตนเป็นชาวพุทธ
ทำไมเวลามีพิธีอะไรก็มีการรับศีลซ้ำๆกันนัก?

นั่นเป็นการทำพอเป็นพิธีเท่านั้น

จักไม่ต้องทำอย่างนั้นได้ไหม?

ได้เหมือนกัน แต่ว่าคนที่ยังมีใจเป็นเด็กต้องทำบ่อยๆครั้ง
จึงจะดี จักได้เป็นเครื่องเตือนใจให้นึกได้ว่าตนเป็นคนมีศีล

ศีลไม่บริสุทธิ์เป็นอย่างไร?

คือ ศีลที่ผู้สมาทานไม่ได้รักษาไว้ตามสัญญา ปล่อยให้ขาด
ไปโดยเจตนา เราเรียกว่าไม่บริสุทธิ์ อันการรักษาศีลนั้นเมื่อตั้งใจ
รับจากพระแล้ว คนต้องมีสัจจะอันมั่นคง ไม่ยอมละเมิดศีล
ของตนเป็นอันขาด อย่างนี้เรียกว่า รักษาศีลให้บริสุทธิ์

บางคนอาจถามว่า **ทำไมต้องถือศีลห้าข้อด้วย?**

คำตอบก็ฟังมีว่า ท่านรักชีวิตของท่านไหม ชอบให้เขาฆ่า
รังแกท่านไหม...ไม่ชอบการกระทำเช่นนั้น เรารักชีวิตของเรา
อย่างไร ผู้อื่น สัตว์อื่น ก็รักชีวิตอย่างนั้นเหมือนกัน การฆ่า
การเบียดเบียนกัน จึงมิใช่วิสัยของชนผู้มีศาสนา

ท่านอาจค้านว่า **ถ้าถือไม่ฆ่าสัตว์ เสร่งตามที่สมาทานศีล
แล้วก็ไม่ต้องทำอะไรกัน บาบไปหมด...จักอยู่ได้อย่างไร?**

สำหรับเรื่องบาบนั้นคงบาบ แต่ถ้าเราทำอะไรโดยที่เรามิได้
เจตนา บาบก็ไม่มี บาบอยู่ที่ใจแก่ง ถ้าใจไม่แก่งก็ไม่บาบ

กับอีกประการหนึ่ง การครองเรือนนั้น...เราต้องทำงานหลายอย่าง อันคนผู้อยู่ในโลกด้วยกันก็ต้องมีการเสียสละกันบ้าง ถ้าไม่เสียสละเลยแล้ว จะได้รับผลจากไหน ฉะนั้นการปฏิบัติตนของชาวพุทธต้องไม่เป็นคนที่เห็นมโหดดุร้ายเกินไป แต่ไม่ตึงเกินไป จนทำอะไรไม่ได้ ก็เป็นอันอยู่ได้อย่างสบายในโลกนี้

คนอยู่ในโลกต้องมีขอบเขต ถ้าปราศจากขอบเขตแล้ว ก็จักไปกันใหญ่ ศิลเป็นรั้วกันคนไว้ในวงนั่นเอง ถ้าเราไม่ตันออกนอกวงก็เป็นผลดีเป็นสุขแก่ตนเองโดยไม่ต้องสงสัย จึงขอจบข้อนี้เพียงนี้

ไม่ถึงมจคลตื้นข่าว

๓. ไม่ถึงมจคลตื้นข่าว

มจคลตื้นข่าว หมายถึง ความเชื่อที่รับๆตามๆกันมา อยากจะเรียกว่าเป็นความเชื่อแบบกลางบ้าน เหมือนกับยากกลางบ้าน ใครเจ็บไข้ได้ป่วยก็ไปเที่ยวถามเขา เป็นอย่างนั้นกินอะไรดี เขาบอกว่า เอารากหมากรากมะพร้าวไปต้มกิน เอารากนมแมว รากแห้วหมูไปต้มกิน กินแล้วก็ไม่หาย นั้นเขาเรียกว่ายากกลางบ้าน ยาผีบอก คนนั้นบอก คนนี้บอก กินกันจนตายไม่ได้เรื่องอะไร

ความเชื่อแบบกลางบ้านก็มีมากมาย เช่น เชื่อโชคเชื่อลาจ เชื่อผีลาจเทวดาจะให้โทษ อย่างนี้เรียกว่า มจคลตื้นข่าว

หรือเชื่อว่า ถ้ามีสิ่งนั้นจะเป็นมงคล สมมติว่า ใครมีเขี้ยว หมูตัน มีเหล็กไหล มีโพลดำ ถือว่าเป็นของดี แต่ไม่รู้ว่ามีอยู่ที่ไหน เหล็กไหลก็ไม่เคยเห็น แต่เขาว่ามีเหล็กไหลเป็นมงคล มีโพลดำ เป็นมงคล ตื่นเช้าถ้าได้ยินเสียงตุ๊กแกร้องเท่านั้นทีก็เป็นมงคล หรือตื่นเช้าได้เห็นอะไรผ่านหน้าบ้านก็เป็นมงคล หรือเห็นอะไรเข้า ไม่เป็นมงคล อย่างนี้เขาเรียกว่ามงคลตื่นข่าว **พุทธศาสนาไม่ให้ถือในเรื่องมงคลตื่นข่าวอย่างนี้**

อีกอย่างหนึ่งที่เขาเรียกว่า **ถือโชคถือลาภ ก็เป็นมงคลตื่นข่าวอีกประเภทหนึ่ง** เหมือนกัน ทำอะไรวันนั้นวันนี้ เช่นตัดผมในวันเสาร์ วันนี้ต้องนุ่งผ้าสีนั้น วันจันทร์ต้องสีนวลขาว อังคารสีนั้น พฤหัสบดินั้น วันอาทิตย์สีแดง ตัดเล็บต้องวันนั้น เวลากินข้าวต้องหันหน้าไปทางทิศนั้น...ไม่ได้เรื่องอะไร หรือถือวันดี คินดีต้องทำอะไรในวันนั้น ถ้าไม่ใช่วันนั้นละก็ไม่ดี ถ้าจะไปบวชจะต้องบวชวันนั้น ไม่ได้บวชแล้วไม่เป็นพระหรืออย่างไร

เคยมีตัวอย่างมาขอบวชรายหนึ่ง กำหนดมาเลยว่าจะขอบวชวันที่เท่านั้น หลวงพ่อบอกว่า “บวชไม่ได้ วันนั้นไม่อยู่ไปเทศน์ไกล กลับมืด เลื่อนไปวันอื่นเถอะ”

ตอบว่า “ไม่ได้ ไปถามหมอดูมาแล้ว หมอดูว่าให้บวชวันนั้น”

เลยตอบว่า “เมื่อคุณเชื่อหมอดู ไม่เชื่อพระ ถ้าเช่นนั้นไปบวชกับหมอดูเถอะ”

แก็กลาไป...ไปบวชที่ไหนก็ไม่ทราบ

เวลาจะสีกก็เหมือนกัน พระที่วัดชลประทานฯ ไม่ค่อยสนใจว่าจะสีกวันไหนดี แต่แม่มักจะเตือนร้อนหนักหนา กลัวลูกจะสีกวันไม่ดี ไปเที่ยวดูหมอมมา บางทีก็มีแบบฟอร์มบอกว่าต้องสีกวันนั้นหันหน้าไปทิศนั้น รตนน้ำมนต์ แล้วก็ออกวัดเวลาเท่านั้น เข้าบ้านเวลาเท่านั้น สมมติว่าไปถึงบ้านแล้วยังไม่ได้เวลา ก็ไปเดินเตร่อยู่นอกรั้วรอเวลาจะเข้าบ้าน การถืออย่างนี้ไม่เข้าเรื่อง ทางพระพุทธศาสนาไม่ให้ถืออย่างนั้น

แต่เธออาจจะสงสัยว่า พระสงฆ์องค์เจ้าล้วนเป็นเจ้าของเจ้าตำรับในเรื่องอย่างนี้ พระเหล่านั้นท่านทำตามๆกันมา ไม่ได้คิดถึงหลักธรรมะ ซึ่งความจริงไม่ถูก ควรจะเลิกกันเสีย ถ้าเกิดชาติหน้าได้เป็นสังฆราช จะได้ล้างสิ่งเหลวไหลให้หมดไปจากบ้านจากเมืองเสียที มันเลอะเทอะนักแล้ว เราไม่ควรเชื่อสิ่งเหล่านั้น หลวงพ่อไม่เคยเชื่อเลย...ตั้งแต่เป็นเด็กๆมาแล้ว ไม่ยอมเชื่อสิ่งเหลวไหลเหล่านั้นเลย เห็นอะไรแปลกๆแล้วชอบลอง เช่น เขาว่าหม้อใบนี้เขาเรียกผีมาใส่ไว้อย่ามายุ่ง ก็ถือไม้มาทุบหม้อทิ้งเสียเลย ในวัดที่หลวงพ่อกเคยอยู่มีเสาเขื่อน ผู้คนไปกราบไหว้ อาจารย์ใช้ให้เด็กวัดขุด...ไม่มีใครกล้า ขณะที่หลวงพ่อกเป็นเด็กวัดคนหนึ่ง เลยกบอกว่าผมเอง เอาจอบขุด ขุดแล้วแบกไปทิ้งน้ำเลย ชาวบ้านมาถามว่าเสาเขื่อนหายไไหนแล้ว เขาว่า โน่น! ไม้ปักมันขุดทิ้งเสียแล้ว เมื่อเด็กๆเขาเรียกอย่างนั้น เขาก็ทายว่า คินนี่จะต้องนอนไม่หลับ เสียดท้องตายแน่ๆ เลยกบอกว่า เออ...ไม่กินมันดิบก็แล้วกันวันนี้

ถ้ากินเผือกดิบมันดิบสะกิมันเสียดท้อง วันนั้นเลยกินแต่ของดีๆ
เปล่า! เรียบร้อย ไม่มีอะไร นี่เขาเรียกว่าเชื่อถือกันไม่เข้าเรื่อง

คนไปหาหลวงพ่อบางคน หลวงพ่อเคี้ยวหมาก...พอคาย
ขานหมากบิ๊บ เอาไปเลย บางคนคายบิ๊บจับใส่ปากเลย อันตราย
แท้ๆ ไม่มีใครทำอะไรอยู่ในนั้น ช่างเอาไปได้ บางทีเอาผ้าเช็ดหน้า
ใหม่ๆไปให้หลวงพ่อบอม...ให้มันเปื้อนน้ำหมาก พอได้ก็ดีใจ ว่าได้
ของดีไปแล้ว นี่เขาเรียกว่าเชื่อไม่เข้าเรื่อง

ประเภทมงคลตื่นข่าวนั้นทางพระพุทธศาสนาไม่ให้ถือ
ให้ถือกรรม ให้เชื่อว่า ดี ชั่ว สุข ทุกข์ เสื่อม เจริญ อยู่ที่การกระทำ
ของเราเอง ไม่ใช่อยู่ที่การกระทำของอะไรอื่น

กรรมในพระพุทธศาสนา

เรื่องกรรมในพระพุทธศาสนา ขอให้เข้าใจว่ามี ๓ กรรม
คือ กรรมดำ กรรมขาว กรรมไม่ดำไม่ขาว

กรรมดำนั้น หมายถึงกรรมชั่ว กรรมขาวคือการกระทำดี
กรรมไม่ดำไม่ขาว คือการกระทำไม่ดีไม่ชั่ว กรรมดำกรรมขาว
เป็นของธรรมดา กรรมไม่ดำไม่ขาวนั้น เป็นของพระอรหันต์
พระอรหันต์ท่านทำกรรมไม่เป็นกรรม แต่พวกเราทำกรรมยังเป็น
กรรมอยู่

ที่เรียกว่าทำกรรมเป็นกรรมนั้นก็คือ กรรมนั้นต้อง

๑. มีเจตนา คือมีความตั้งใจ

๒. มีการกระทำ

๓. มีวิบาก คือผลที่จะเกิดขึ้น

เรียกว่ามี ๓ ขณะ คือถ้าตั้งใจกระทำ ผลที่ปรากฏก็เป็นกรรมขึ้นมา แต่ถ้าไม่ตั้งใจกระทำ...ผลก็ไม่มี ก็คือเป็นเพียงกิริยาไม่เป็นกรรม และก็มีกิริยาเป็นผลทางวัตถุ เช่นสมมติว่าขณะที่เราทำงาน โยนไม้ค้อนไปโดนสุนัขหัวแตก ผู้โยนไม่มีบาป เพราะว่ามีเจตนา เป็นเพียงกิริยา แล้วก็มีปฏิกิริยา คือสุนัขหัวแตกไป คนนั้นก็ไม่มีบาปอะไร

แต่ถ้าเราแกล้งจงใจทำ สมมติว่าเรามีมะพร้าว...กินไม่หมดคว่ำไว้ พอยกขึ้นมาดูเพื่อจะกินต่อ ก็พบว่ามดเข้ามากินกันหมด ทำให้รู้สึกเดือด จึงเอามะพร้าวมาเคาะในเตาไฟ...มดหล่นลงมาตายเป็นแถว อย่างนี้พร้อมสมบุญเรียกว่าบาปแท้ เพราะมีเจตนาทำกรรม มีวิบากเกิดขึ้น ใจก็เศร้าหมอง แต่ถ้าเราไม่มีเจตนา ก็ไม่เป็นกรรม คนที่ขุดดินถูกไส้เดือนขาด หรือถูกสัตว์อะไรที่มันอยู่ในดินตาย...ไม่เป็นไร เราเดินไปเหยียบมดตายไม่มีบาป เพราะว่าเราไม่ได้แกล้ง แต่ถ้าเราเห็นว่าไอ้นี้ขวางทาง เรื่บมันเสียเลย ก็เป็นบาป

ให้จำหลักไว้ว่า ถ้าเราไม่ตั้งใจก็ไม่เป็นโทษอะไร กรรมดำกรรมขาวก็อยู่ในหลักนี้เหมือนกัน

ส่วนพระอรหันต์นั้นไม่เป็นกรรม เพราะท่านทำอะไรไม่ได้ ตั้งใจให้เกิดผล ท่านทำไปสักแต่ว่าทำเท่านั้น ไม่มีการรับผลของสิ่งที่ทำนั้น ใจไม่เกี่ยวข้อง...ทำตามหน้าที่ ส่วนปุถุชนเรายังมีเจตนา มีการกระทำ มีวิบากอยู่ ทำแล้วก็ต้องได้ ที่กล่าวว่า ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว คือได้ผลทันที ทำดีก็ได้ดีทันที ทำชั่วก็ได้ชั่วทันที ได้อย่างไร คือได้คุณค่าขึ้นในใจ เช่น เราคิดดี ใจเราดีขึ้น ก็พูดดี ตามคิดนั้นทำดีตามความคิดนั้น ใจก็ยังดีอยู่ ถ้าเราคิดดี พูดดี ทำดีอยู่ ๑ ชั่วโมง เราได้ความดีอยู่ในใจ ๑ ชั่วโมง ทำดีคิดดี พูดดีอยู่ ๑ วัน ก็ได้ความดีเป็นเชื้อแล้วเป็นรากฐานแล้ว พรุ่งนี้เราทำความดีต่อก็ได้ความดีเพิ่มขึ้นอีก

การทำชั่วคิดชั่วทำให้ใจเศร้าหมอง ทำชั่วใจเศร้าหมอง ทำชั่วอยู่ ๒ ชั่วโมง ใจก็จักเศร้าหมองอยู่ ๒ ชั่วโมง ทำชั่ว ๑ วัน ใจเศร้าหมอง ๑ วัน คนใดทำชั่วบ่อยๆ ก็มีนิสัยในทางชั่ว นิสัย คือการทำบ่อยๆแล้วก็เกิดเป็นอุปนิสัยขึ้นมา เช่น เราทำอะไรในทางชั่วบ่อยๆ มันก็กลายเป็นนิสัยในเรื่องนั้น ทำดีบ่อยๆก็กลายเป็นนิสัย เมื่อเรารู้ว่าทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่วย่างนี้ ก็ต้องระวัง การกระทำ ส่วนมากมักจะเขวในเรื่องนี้ คือเขวว่าทำดีไม่มีใครเห็น ก็ไม่เป็นไร ทำชั่วไม่มีใครเห็นก็ไม่เป็นไร นึกว่าที่ลับมันมีในโลก แต่พระพุทธเจ้าตรัสว่า ที่ลับไม่มีในโลก ถึงไม่มีใครรู้เราก็รู้ก็เห็น ด้วยตัวของเราเอง ความร้อนใจ ความสบายใจ ไม่ได้เกิดขึ้น กับการรู้การเห็นของบุคคลอื่น แต่เกิดขึ้นจากการกระทำของ

เราเอง เช่นเราทำชั่วในที่ลับ เราก็ร้อนใจ ไม่สบายใจ เราก็ได้รับความร้อนใจเพิ่มขึ้น เราทำดีแม้ไม่มีใครเห็น ที่เขาเรียกว่า ปิดทองหลังพระ แต่ตัวเราก็ดีขึ้น ทางดีขึ้น ทางเลวลงของจิตใจ ไม่ได้เกี่ยวกับการรู้การเห็นของผู้อื่น แต่เกี่ยวกับการกระทำของเรา เราต้องระวังในการกระทำ ถ้าเราจะให้เราดีขึ้น เราก็ต้องคิดดี พูดดี ทำดีเรื่อยไป ต้องการให้ชั่ว ก็คิดชั่ว พูดชั่ว ทำชั่วเรื่อยไป แต่ว่าไม่มีใครต้องการ อันนี้เรียกว่า**กรรมแท้** ไม่เกี่ยวข้องกับบุคคล

ส่วนผลที่เป็นวัตถุนั้นต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลอยู่บ้าง ผลที่เป็นวัตถุเช่นเงินเดือนขึ้น หรือให้เลื่อนตำแหน่ง เลื่อนหน้าที่ มันเกี่ยวกับคนให้ ต้องมีคนเข้าไปประกอบเรื่องอย่างนั้น เรียกว่าเป็นผลทางวัตถุ ผลทางวัตถุต้องมีบุคคล ต้องมีเหตุการณ์ เวลา และสถานที่ เข้าไปเกี่ยวข้อง ต้องเหมาะต้องพร้อม เช่น เราทำดี หัวหน้าไม่เห็น เขาก็ไม่ขึ้นเงินเดือนให้ เพราะเขาไม่รู้ไม่เห็น ทำชั่ว เขายังไม่เห็น ก็ยังไม่เอาเราไปลงโทษทางกฎหมาย เป็นการกักขังจองจำทางร่างกาย แต่ว่าความร้อนใจเรามีอยู่แล้ว

นี่เป็นหลักกรรมที่เราควรเข้าใจไว้

ทำดีได้ดีทันที ทำชั่วได้ชั่วก็ได้ทันที...หนีไม่พ้น

ส่วนผลทางวัตถุเป็นอีกเรื่องหนึ่ง

มงคลในพระพุทธศาสนา...มงคล ๓๘ ประการ

ได้กล่าวถึงเรื่องมงคลสิ้นข่าวมาแล้ว ก็จะนำเรื่องมงคลในพระพุทธศาสนา มาอธิบายให้ฟัง มีอยู่ ๓๘ ประการ เรียกว่า “มงคลสูตร”

พระพุทธเจ้าตรัสเทศนามงคลสูตรนี้ที่วิหารเชตวัน เมืองสาวัตถี เวลานิมนต์พระไปสวดตามบ้าน ท่านมักสวดมงคลสูตรนี้ขึ้นต้นว่า อเสวนา จ พาลานํ ปณฺธิตา นญฺจ เสวนา แปลเป็นไทยว่า อย่าคบคนพาล ให้คบบัณฑิต แบ่งเป็นข้อๆ ดังนี้

ข้อ ๑. อย่าคบคนพาล

ข้อ ๒. ให้คบหาสมาคมด้วยบัณฑิต คนเราจะอยู่คนเดียวไม่ได้ ต้องอยู่ในสังคม ต้องมีการคบหา พระพุทธเจ้าท่านปิดประตูว่า อย่าคบหาคนพาลให้คบหาด้วยบัณฑิต เพราะการคบคนพาลทำให้เราเสียคน คบบัณฑิตทำให้เราก้าวหน้า พระองค์ตรัสว่า เหตุภายนอกอันทำคนให้ดีให้เสีย ไม่มีอะไรจะยิ่งไปกว่าการคบหาสมาคม ถ้าเราได้คบกับคนดี เราก็ดีขึ้น ถ้าเราคบกับคนชั่ว ก็ตกต่ำลงไป เราไม่เคยสุขบุญหรือ...ไปนั่งใกล้คนสุขบุญหรือบ่อยๆ ประเดี๋ยวก็เป็น ไม่เคยตี้มเหล่า...ไปเดินตามหลังคนขี้เมา ๒-๓ วัน เมาแล้วไม่เคยเล่นไฟเล่นถั่ว ไม่เคยไปสนามม้า ไปคบบนกลองการพนันไม่กี่วัน เดินตามกันไปถึงสนามม้า ไม่เคยเที่ยวกลางคืน ไม่รู้แหล่งไปหาผู้ชำนาญการเข้าสักพักหนึ่งเท่านั้น เดียวก็คล่องไปเลย

นี่เขาเรียกว่า คบคนชั่วพาตัวไปหาผิด พระพุทธเจ้าท่านจึงสอนให้หลีกคนพาล มาคบบัณฑิต

ข้อ ๓. **จงบูชาคนที่ควรบูชา** หมายความว่า ให้เกียรติแก่คนดี อย่าบูชาขย่งของคนชั่ว ข้อนี้สำคัญ...ระบอบประชาธิปไตยต้องใช้ข้อนี้มาก คืออย่าขย่งของคนชั่ว อย่าบูชาคนชั่ว เราจะต้องเกลียดคนชั่ว ไม่คบหาสมาคมกับคนชั่ว ถ้าเรารู้ว่าใครชั่วแล้วเราไม่ยุ่งด้วย แต่ถ้าใครดีล่ะก็ต้องยกย่องบูชานับถือ เพราะพวกนั้นเป็นคนดี ถ้าเราจะตั้งสมาคมก็เรียกว่า สมาคมคนดีเพื่อป้องกันคนชั่ว อย่าให้คนชั่วมีขึ้น ถ้าเราจะไปบอกประชาชนให้เลือกผู้แทนก็บอกว่าให้เลือกคนดี...ดีอย่างไรต้องบอกเขาด้วย อย่าไปเลือกเจ้าของบ่อนการพนัน อย่าเลือกพวกขี้เมา อย่าเลือกนักเลงหัวไม้ อย่าเลือกคนเหลวไหล ต้องสืบประวัติดูให้แน่นอนว่าคนนั้นเป็นอย่างไร ต้องเอาคนดีของเมืองนั้นมานั่งในสภา ถ้าไม่มีคนดีของบ้านเมืองก็อย่าเลือกเสียเลย ถ้าเลือกก็เลือกคนดีเข้าไป อย่าให้เสียชื่อ อย่าให้เขาว่าคนเมืองนั้นเลือกคนอะไรก็ไม่รู้มาใส่สภาเสียชื่อ เสียหาย นี้เรียกว่า บูชาคนดี

ข้อ ๔. **ให้อยู่ในประเทศอันสมควร** การอยู่ในประเทศที่สมควร คือปฏิรูปประเทศ หมายถึง ประเทศที่เหมาะสมแก่การหากินเหมาะสมแก่การค้าขายทำไร้อื่นๆ เช่น เราเป็นนักศึกษาต้องอยู่ปฏิรูปประเทศ วิทยาลัยตั้งอยู่ตรงไหน เราก็ไปอยู่ใกล้ๆ ไม่เปลืองค่ารถ ถ้าไปอยู่ไกล เดินทาง ๓ ชั่วโมง ก็ไม่เป็นปฏิรูปประเทศสำหรับคนนั้น

การทำมาหากินก็เช่นเดียวกัน จะเปิดร้านค้าต้องเลือกถิ่นที่เหมาะสม จะเปิดโรงเรียนก็ดูให้ใกล้ๆหมู่บ้าน เด็กจะได้มาเรียนง่ายๆ เรียกว่า ปฏิรูปเทศ

ข้อ ๕. **ปุพฺพเหตุ กตปุณฺญตา** ข้อนี้หมายความว่า **ผู้ได้สะสมความดีไว้ก่อนมาก ถือเป็นมงคลความดีก่อน** ก็คือความดีปัจจุบันนั่นเอง ปัจจุบันเหล่านี้เดียวกันก็เป็นอดีตแล้ว ฉะนั้นเมื่อเราจะต้องการอนาคตของเราให้ดี เราก็ต้องทำปัจจุบันให้ดี แล้วเมื่อปัจจุบันดี อดีตก็ต้องดี อนาคตก็ต้องดี อะไรขึ้นอยู่กับตัวปัจจุบันทั้งนั้น ถ้าเราต้องการเป็นคนดี มีความเจริญก้าวหน้า ต้องทำปัจจุบันให้ดีไว้ แล้วอดีตก็ดี ท่านจึงสอนว่ามีบุญที่ทำไว้ก่อนมาก

ข้อ ๖. **ให้ตั้งตนไว้ชอบเป็นมงคล** เราต้องรู้ตัวเรา เราเป็นนักศึกษา เราเป็นครูอาจารย์ เราเป็นพ่อเป็นแม่ เราเป็นพระ เป็นชาวบ้าน เราเป็นทหาร เป็นตำรวจ อะไรเป็นหน้าที่ที่เราจะต้องกระทำ ทำตนให้เหมาะสมแก่หน้าที่นั้นๆ ถ้าเป็นผู้นำ...นำให้ดี ถ้าเป็นผู้ตามก็ตามให้ดี เรียกว่าตั้งตนไว้ชอบ ถ้าตั้งตนไว้ผิดละก็เดือดร้อน เช่น เราเป็นผู้น้อย ตั้งตนผิดจะเป็นผู้ใหญ่ไม่ได้ ต้องรอเวลาให้โตสักหน่อยจึงจะเป็นผู้ใหญ่ เรียกว่าตั้งตนไว้ชอบ

การตั้งตนไว้ไม่ชอบนั้น ทำให้เกิดความวุ่นวายในสังคม เมื่อก่อนนี้ไม่วุ่นวายเพราะไม่มีปากจะพูด...น้ำท่วมปาก พอน้ำลดลงไปแล้ว ปากก็พูดใหญ่ พูดจนออกหูไปเลย สมัยนี้เราเรียกกันว่า ประท้วง เพราะคนตั้งตนไม่ชอบมีอยู่ จึงได้เกิดการประท้วง

ถ้าตั้งตนกันไว้ชอบ ก็ไม่มีเรื่องอะไรกัน จำไว้ให้ดี ถ้าเราออกไปเป็นครู เป็นอาจารย์ ต้องตั้งตนไว้ชอบ ตามตำแหน่ง ตามฐานะ จึงจะเชื่อว่ามีมงคลสำหรับตัว

ข้อ ๗. **พาหุสัจจะ** หมายถึงให้คงแก่เรียน คือมีการศึกษามาก หาความรู้ใส่ตัวให้มากๆ

ข้อ ๘. **เชี่ยวชาญในวิชาศิลปะสาขาใดสาขาหนึ่ง** เช่น เราเชี่ยวชาญทางภาษาอังกฤษ เชี่ยวชาญในภาษาไทย เชี่ยวชาญในด้านพลศึกษา เชี่ยวชาญในการฝีมือ มีศิลปะทั้งนั้น

ข้อ ๙. **เป็นผู้อยู่ในระเบียบวินัย** ก็ถือว่าเป็นมงคล ผู้อยู่ในระเบียบวินัย ได้รับการศึกษาอบรมมาดี เรียกว่า เป็นผู้มีระเบียบวินัย เพราะรู้แล้วปฏิบัติด้วยเรียกว่ามีวินัย

ข้อ ๑๐. **เป็นผู้พูดด้วยวาจาสุภาพ** เป็นมงคล วาจาสุภาพคือวาจาที่อ่อนหวาน พูดสมานสามัคคี พูดจริง และพูดมีประโยชน์ ถ้าพูดไม่จริง พูดหยาบ พูดไม่มีประโยชน์ เรียกว่าไม่เป็นวาจาสุภาพ วาจาสุภาพนั้นจะต้องพูดให้ถูกเวลาด้วยจริงด้วย มีประโยชน์ด้วย เรียกว่า เป็นสุภาพ คนที่กล่าววาจาสุภาพเป็นมงคลที่ปาก เรียกว่า ปากเป็นมงคล ไปนั่งที่ไหนปากไม่แตก ผู้ที่ปากไม่เป็นมงคลมักปากแตกปากแจ๋บ่อยๆ

ข้อ ๑๑. **อุปัฏฐากมารดาบิดา** คือบำรุงบิดามารดา เรามีคุณพ่อคุณแม่ เวลานี้คุณพ่อคุณแม่บำรุงเราอยู่ เวลาท่านแก่เราบำรุงท่าน ท่านเลี้ยงเรามาแล้ว เราต้องเลี้ยงท่านตอบ ทำกิจ

ให้ท่าน ทำให้ท่านสบายใจ เวลานี้พวกเรามาเรียนอยู่กรุงเทพฯ ต้องให้ท่านได้รับข่าวสบายใจ ถ้าเราทำอะไรให้ท่านไม่สบายใจ ก็เรียกว่าหายนะมาไว้ในอกของท่าน...อย่าทำ ต้องหาสวรรค์ไปไว้ในอกของท่านให้ท่านสบายใจ เรียกว่า เลี้ยงบิดามารดา

ข้อ ๑๒. **ให้สงเคราะห์บุตร** การสงเคราะห์บุตรชายหญิง จัดว่าเป็นมงคล

ข้อ ๑๓. **ให้สงเคราะห์ภรรยา** ภรรยาก็ต้องสงเคราะห์สามีด้วย ถึงเขาไม่ใส่ไว้ในมงคล แต่ก็ต้องสงเคราะห์กันและกัน

ข้อ ๑๔. **อย่าทำงานให้คั่งค้าง** ทำอะไรต้องทำให้เสร็จ การทำคั่งค้างไม่ดี ไม่เป็นมงคล เมื่อจะทำอะไรทำให้เสร็จ ทำให้ดี ให้เป็นมงคล ถ้าเที่ยวไปทำงานคั่งค้างไว้ไม่เป็นผล งานชิ้นนี้ยังไม่เสร็จ ทิ้งไปทำงานนั้นต่อ เช่นนี้ใช้ไม่ได้ ต้องทำให้เสร็จเป็นเรื่องๆไป

ข้อ ๑๕. **การให้ทาน** เป็นมงคล

ข้อ ๑๖. **การประพฤติธรรม** เป็นมงคล

ข้อ ๑๗. **การสงเคราะห์ญาติ** เป็นมงคล

ข้อ ๑๘. **การประกอบกิจการที่ไม่มีโทษ**

ข้อ ๑๙. **การงดเว้นจากบาป** เป็นมงคล

ข้อ ๒๐. **การงดเว้นจากการดื่มน้ำเมา** เป็นมงคล

ข้อ ๒๑. **ความเป็นผู้ไม่ประมาทในการประพฤติธรรม** หมายความว่า ไม่ประมาท ต้องประพฤติทำดีไว้ทุกโอกาส

ข้อ ๒๒. **การรู้จักสัมมาคารวะ** คารโว แปลว่า ให้รู้จักเคารพ
ผู้หลักผู้ใหญ่

ข้อ ๒๓. **การอ่อนน้อมถ่อมตน** นิวาโต หมายความว่า ไม่มี
ลม...ไม่พองเหมือนลูกโป่งอัดลม อย่าไปเบ่งกับใครๆ พวกลมมาก
มันเบ่ง ถ้าเราไปเที่ยวเบ่งกับคนนั้นคนนี้ ก็ไม่เป็นมงคล จะถูก
ทำร้าย

ข้อ ๒๔. **ความสันโดษ พอใจในสิ่งที่เรามีเราได้** เป็นมงคล

ข้อ ๒๕. **ความกตัญญู** รู้จักบุญคุณพ่อแม่ ครูบาอาจารย์
ตลอดจนถึงอะไรๆที่มีประโยชน์ต่อชีวิต

ข้อ ๒๖. **การพึงธรรมชาติตามเวลา** วันพระว่างๆ ไปพึงธรรม
เสียบ้าง เช่นมีปาฐกถาที่ใกล้ๆก็ไปฟังเสีย ไปเป็นครูสอนอยู่ที่ใด
เขามีการอภิปรายธรรมะ มีการปาฐกถาธรรม เราก็ไปฟัง ถือว่า
เป็นมงคล

ข้อ ๒๗. **ขันติ ความอดทน** เป็นมงคล

ข้อ ๒๘. **โสรัจจะ ความสงบเสงี่ยม** เป็นมงคล ขันติกับ
โสรัจจะนี้ จะต้องคู่กัน คือมีอาการสงบเสงี่ยม เมื่อมีอะไรมา
กระทบ...หน้าเฉยตาเฉย บางคนถึงจะทน แต่หูแดง ตาแดง มือชัก
จะสั่นๆ อยากจะชกปาก อย่างนั้นเรียกว่าไม่มีความสงบเสงี่ยม
ผู้ที่มีขันติก็ต้องมีโสรัจจะ **ขันติโสรัจจะ** เรียกว่า **ธรรมทำคน
ให้งาม** ใครอยากจะเป็นคนงามต้องประดับด้วยขันติโสรัจจะ
ขาดขันติโสรัจจะไม่งาม นางงามถ้าเป็นคนขี้โกรธก็ไม่งาม กระทบ

นิดหน่อยเดินตูปัดตูปองไปแล้ว ไม่งาม ชีเข้าซึ่งอด ไม่ได้เรื่อง
ต้องเป็นคนอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสใจเบิกบาน เป็นมงคล

ข้อ ๒๙. **สมณะ การได้เห็นผู้มีความสงบ** เป็นมงคล

ข้อ ๓๐. **การสนทนาธรรมกันตามบ้านเป็นเวลา** การนั่ง
ล้อมกลุ่มสนทนาธรรมกัน พุดเรื่องธรรมะ ความรู้ เป็นมงคล
พุดนินทาคนไม่เป็นมงคล พุดเรื่องวุ่นวายก็ไม่เป็นมงคล

ข้อ ๓๑. **ตบะ คือให้มีความเพียร เผกิเลสให้เร่าร้อน**
เผาความรักให้หายไป เผาความโกรธ ความหลง ให้ระเหยไป
มีความเพียรในการเผากิเลส ไม่ใช่เพียรสะสมกองกิเลส บางคน
เพียรสะสมกองกิเลส เพียรโกรธ ขอบโกรธบ่อยๆ ขยันด่าเขา ขยัน
นินทาเขา อย่างนี้เรียกว่าสะสมของไม่ดีขึ้นในใจ ไม่เป็นตบะ

ข้อ ๓๒. **การประพฤติพรหมจรรย์** เมื่อมีความเพียรแล้ว
ต้องประพฤติพรหมจรรย์ จึงเป็นมงคล ทำชีวิตให้เหมือนพรหม
พรหมคือผู้บริสุทธิ์ พวกที่เป็นนักศึกษาโบราณเรียกว่า พรหมจารี
ชีวิตของชาวอินเดีย แบ่งเป็น ๔ ชั้น ชั้นแรกเรียกว่า พรหมจารี
คือ เราเป็นนักเรียนนักศึกษาต้องเป็นพรหมจารี ต้องงดเว้นของ
เสพติดของมีนเมา ไม่ดื่มเหล้า ไม่สูบบุหรี่ ไม่ไปเที่ยวกลางคืน
ไม่ประพฤติผิดพรหมจรรย์ อินเดียเขาเรียกนักเรียนว่า พรหมจารี
ต่อจากนั้นจะไปครองเรือนก็ได้เป็นคฤหัสถ์ ถ้าไม่ครองเรือน
ไปอยู่ป่าเรียก วนปรัสถ์ ตั้งอาศรม ตั้งโรงเรียน สอนลูกศิษย์ต่อไป
มีความรู้แล้วไปสอนศิษย์ เป็นวณปรัสถ์ บางคนก็เป็นคฤหัสถ์ด้วย

บางคนก็จองกันไว้แล้ว พอจบก็ไปเป็นคฤหัสถ์กันเลย ครองบ้าน
 ครองเรือน ผู้ที่ไปเป็นวนปรีสถ์นานๆเข้า...ซักจะเบื่อ หรือเป็น
 คฤหัสถ์นานๆซักจะเบื่อ ก็ออกบวชเป็นสันยาสี คือพวกไม่มีทรัพย์
 สมบัติ มีผ้านุ่งกับไม้เท้า ภาชนะสำหรับใส่ข้าวคือบาตร ท่องเที่ยว
 ไปเมืองเล็กพักคืนหนึ่ง เมืองใหญ่พัก ๒ คืน เที่ยวเทศน์สอนคน
 เรียกว่า เที่ยวแจกของสองตะเกียงให้คนได้รู้ได้เข้าใจ นี่คือชีวิต
 ชาวอินเดียโบราณ เดียวนี้ก็ยังมียู่ ส่วนพวกเรานักศึกษาเวลานี้
 เรียกว่าเป็นพรหมจารี ผู้ประพาศพรหมจรรย์ เป็นมงคล

ข้อ ๓๓. **การเห็นแจ้งในอริยสัจ ๔** นับว่าเป็นมงคลสูงขึ้น
 ไปแล้ว ตั้งแต่เป็นคนมีความเพียร ประพาศพรหมจรรย์ เป็นชั้น
 ที่สูงขึ้นไปเรื่อย การเห็นแจ้งในอริยสัจก็สูงขึ้นไปอีก

ข้อ ๓๔. **การทำนิพพานให้แจ้ง** มงคลข้อนี้ยิ่งสูงขึ้นไปอีก
 เรายังไม่ถึงไม่เป็นไร ให้รู้ไว้ก่อน

ข้อ ๓๕. **ความเป็นผู้ไม่หวั่นไหวด้วยโลกธรรม** เมื่อโลกธรรม
 มากกระทบจิตก็ไม่หวั่นไหว เป็นมงคล หมายถึงได้ลาภ ได้ยศ
 สรรเสริญ สุข เป็นโลกธรรมฝ่ายชอบใจ เรียกว่า **อภิวุฑฒมณ** คือ
 อารมณ์ที่น่าชอบใจ เสื่อมลาภ เสื่อมยศ นินทา ทุกข์ เป็นฝ่าย
 ไม่ชอบใจ เรียกว่า **อนิภิวุฑฒมณ** คือ อารมณ์ที่ไม่ชอบใจ คนเรา
 อยู่ในโลกต้องกระทบสิ่งเหล่านี้ ได้ลาภเสื่อมลาภ ได้ยศเสื่อมยศ
 ได้สุขได้ทุกข์ นินทาสรรเสริญ กระทบเราทั้งนั้น เวลาได้อย่าไปดีใจ
 เวลาเสียก็อย่าไปเสียใจ นี่เป็นผู้มีจิตใจไม่หวั่นไหวในโลกธรรม

ข้อ ๓๖. **ความเป็นผู้มีจิตไม่เศร้าโศก** หมายความว่า รู้เท่าทัน
เช่นของแตกของหาย เราก็อไม่เศร้าโศก เพราะเรารู้ว่ามันเป็น
ธรรมดา ถูกขโมยของ...เราไม่คิดไม่เสียใจ ไม่เศร้าโศก เพราะเรา
คิดว่าเป็นของธรรมดา ย่อมไม่อยู่กับเราตลอดเวลา แต่ก่อนเราก็
ไม่มี มีแล้วมันก็หายไปเป็นธรรมดา เฉยๆ หาเอาใหม่ นึกว่าดีแล้ว
หายไป หาใหม่ดีกว่า ไม่เศร้าโศก

ข้อ ๓๗. **ความไม่มีกิเลสในใจ ไม่สร้างสนิมไว้ในใจ**

ข้อ ๓๘. **ความเป็นผู้มีจิตสงบจากเครื่องร้อยรัด จิตเกษม**
จากโยคะ คือจิตเกษมจากเครื่องร้อยรัด หมายความว่า มีความ
เป็นอยู่อย่างผู้มีจิตสงบจากสิ่งผูกมัดโดยประการทั้งปวง

เหล่านี้เรียกว่า มงคล ๓๘ ข้อ ตามหลักพุทธศาสนา...
นำไปประพฤติปฏิบัติ ทำตัวให้เป็นมงคล แล้วก็เจริญ

ไม่แสวงหาเขตบุญนอกพุทธศาสนา

๔. ไม่แสวงหาเขตบุญนอกพุทธศาสนา

หมายความว่า ไม่ทำบุญตามแบบวิธีการของศาสนาอื่น
เช่นศาสนาฮินดู เขาทำบุญด้วยการฆ่าสัตว์บูชาโย...เราไม่ทำ
เพราะวิธีการของพระพุทธศาสนาเราไม่ทำเช่นนั้น หรือว่าเขา
ทำบุญด้วยวิธีใด ที่ไม่ตรงกับวิธีการของพระพุทธศาสนา เราก็
ไม่ทำอย่างนั้น

เราทำแต่ตามแบบของพระพุทธเจ้าที่เป็นบุญ ก็คือ การทำทานเป็นบุญ รักษาศีล เจริญภาวนา แสดงธรรม แบ่งส่วนบุญให้แก่บุคคลอื่น รับส่วนบุญที่คนอื่นให้ ช่วยเหลือในกิจการของคนอื่น ประพฤติเป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตน ทำความคิดความเห็นของตนให้ตรง เรียกว่า บุญ ๑๐ อย่าง

เราทำบุญตามแบบนี้ เราไม่ทำบุญตามแบบอื่น ศาสนาอื่นเขาสอนให้ทำตามแบบอื่น เราไม่ทำ บุญ ๑๐ อย่างในศาสนาอื่น เขาก็มี แต่อาจจะแปลงไปแบบอื่นๆ เราไม่ถือตามเขา เราทำตามแบบของเรา เรียกว่า ไม่ทำบุญนอกศาสนา นี้มีความหมายตามนี้ คือทำตามแบบที่พระพุทธเจ้าสอนให้ทำ

บำเพ็ญบุญแต่ในพุทธศาสนา

๕. บำเพ็ญบุญแต่ในพุทธศาสนา ก็ทำนองเดียวกัน คือทำบุญแต่ในแบบพุทธศาสนาที่พระพุทธเจ้าสอนไว้ ไม่ทำบุญตามแบบอื่น

พวกเราทั้งหลายที่เป็นพุทธบริษัท จะไปช่วยมุสลิมสร้างสุเหร่ามัสยิดก็ได้...เพราะว่าเป็นการทำบุญให้ทาน เช่นเรานำปัจจัยไปไมทนาช่วยเขาสร้างสุเหร่ามัสยิดทางปักษ์ใต้ พระท่านก็นำชาวบ้านไปทอดผ้าป่าบ่อยๆ เรียกว่าทอดผ้าป่าสร้างมัสยิด แต่ไม่นำผ้าไตรไปทอด เอาแต่เงินไป แห่เป็นพุ่มใหญ่ ไปช่วยเขาสร้าง

มัสยิด หรือไปช่วยเขาทำโรงเรียน **สิ่งใดที่เป็นสาธารณกุศล**
เราก็ไปช่วย พวกคริสเตียนเขาจะสร้างโบสถ์ของเขา เราก็ช่วยได้
สมมติว่า บาทหลวงมาหาเราที่บ้านเพื่อเรียไรเงินไป อเลื่อหนาว
แจกคนจน เราก็ให้ได้ ไม่เป็นไร ไม่เป็นการผิดหลัก เพราะเป็นการ
ทำทาน ไม่นอกเรื่องอะไร เราทำได้

อุบาสกอุบาสิกาผู้ประกอบด้วยคุณสมบัติ ๕ ประการนี้
ชื่อว่าเป็นพุทธบริษัทที่ถูกต้อง เป็นอุบาสกอุบาสิกาที่ถูกต้อง

แนวความดีตามหลักพุทธศาสนา

เพื่อให้ท่านได้ทราบถึงแบบบุญของพระพุทธศาสนาว่า มี
อย่างไรบ้าง ท่านจักได้ตัดสินใจว่าอย่างไรถึงจะเป็นแบบพุทธ
หรือมิใช่ จึงขบออกดังนี้

๑. การบริจาคทาน
๒. การรักษา-กาย-วาจา ให้เรียบร้อยดีงาม
๓. ควรทำใจให้สงบจากกิเลส
๔. การอ่อนน้อมถ่อมตนต่อผู้ใหญ่
๕. การชวนช่วยกันในงานที่ชอบที่ควร
๖. การให้ความดีแก่ผู้อื่น
๗. การยินดีรับความดีที่เขาให้
๘. การฟังสิ่งที่ประโยชน์

๙. การแสดงสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น

๑๐. การทำความคิดเห็นให้ตรง

ทั้งสิบประการนี้ เป็นแนวความดีตามหลักพุทธศาสนา ถ้าเราทำตามแนวนี้นี้ก็ได้ชื่อว่า ทำบุญในพระพุทธศาสนา มิใช่เป็นการทำบุญนอกพระพุทธศาสนา

และอีกข้อหนึ่งที่ต้องจำ คือ . . .

จงทำลายความเห็นแก่ตัวเสีย แล้วจึงทำบุญ

ทำบุญที่หวังผล มิใช่เป็นบุญแท้

การทำที่มีได้หวังผลอันใดเลยนั้นแหละเป็นบุญ

การทำบุญนั้นต้องมุ่งถึงผลประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วย

วัตถุใด...ทำแล้วได้ใช้ประโยชน์มาก และแก่คนจำนวนมาก

นั้นเป็นวัตถุที่ควรสร้าง

ปลดปล่อยความมกมายในเรื่องศาลพระภูมิ

พระพุทธเจ้ายิ่งใหญ่กว่าพระภูมิ แล้วทำไมเราจึงไปไหว้พระภูมิอีก บนบ้านของเรามีพระพุทธรูป อันเป็นรูปเปรียบแทนพระพุทธเจ้า เราก็ควรจะไหว้พระพุทธเจ้า แล้วก็ไม่มี ความจำเป็นอะไรที่จะต้องไปนั่งไหว้ศาลพระภูมิอีก

คนที่ไหว้ศาลพระภูมินี้เอาตมาอยากทราบเหมือนกันว่าช่วยอะไรได้บ้าง ไฟไหม้บ้านช่วยได้ไหม วันก่อนนี้ไฟไหม้แถวสวนมะลิ

เห็นศาลพระภูมิถูกไหม้ไปหลายพันหลังเหมือนกัน ตัวพระภูมิ
คงแย้ไปตามๆกัน...

พระภูมินี้ถ้าพูดกันโดยไม่ต้องเกรงใจใครละก็ มีมูลฐาน
มาจากความเขลาตัวเอง ความเขลาสร้างพระภูมิขึ้น ถ้าวิชา
เกิดขึ้นในใจคนเมื่อใดแล้ว พระภูมิก็จจะหายไปเมื่อนั้น เดียวนี้
คนที่ฉลาดฟังธรรมทางวิทยุอะไรต่ออะไรบ่อยๆนี้ เลิกศาลพระภูมิ
ไปแล้วมีหลายราย คนที่เพชรบุรีโน่นมาฟังเทศน์อาตมา เลิกศาล
พระภูมิไป ๒ ราย แล้วก็บอกว่าสบายดี ไม่ถือก็ไม่เป็นไร

คนเขลาไม่เคยคิดฟังตัวเอง

ชอบเอาตัวไปฝากไว้กับสิ่งภายนอก

ชาวพุทธเราไม่ควรไหว้พระภูมิ เพราะว่าพระภูมินี้ก็คือ
แผ่นดินนั่นเอง คนสมัยก่อนนี้ชอบสมมติคือว่าทำให้เป็นตัวบุคคล
ขึ้นมา ในศาสนาพราหมณ์ ลมก็เป็นเทวดา ไฟก็เป็นเทวดา น้ำก็
เป็นเทวดา แผ่นดินก็เป็นเทวดา เรียกว่าภูมิเทวดา อย่างนี้
เป็นต้น เลยไปกราบไหว้ไปบวงสรวงบนบานศาลกล่าวสิ่งเหล่านั้น
ซึ่งความจริงสิ่งเหล่านั้นช่วยไม่ได้ เราช่วยตัวของเราเองมากกว่า
ของหายเราบนบานพระภูมิ แต่ตัวเที่ยวเดินหาเสียจนเหนื่อยแล้ว
ไปพบ พอพบของแล้วบอกว่า แหม! พระภูมิช่วย พระภูมิที่ไหน
พระภูมิตัวนะไปเที่ยวหาเสียจนเหนื่อยจึงได้ของมา แต่เราไม่คิด

เพราะว่าคนที่ยังเขลานั้นไม่คิดพึ่งตัวเอง แต่คอยจะเอาตัวเองไปฝากไว้กับสิ่งภายนอกตลอดเวลา จึงได้ไปเที่ยวสิ่งสิ่งเหล่านั้น ถ้าหากกว่าเป็นผู้ไม่นับถือพระพุทธศาสนา จะไปกราบไหว้ศาลพระภูมิอย่างนั้นก็ไม่น่าดี แต่ถ้าเราเรียกตัวเองว่าเป็นชาวพุทธ เราไม่ควรไปไหว้

เพราะ . . .

ชาวพุทธเราเคยพูดอยู่เสมอว่า
ที่พึ่งอย่างอื่นของข้าพเจ้าไม่มี
พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์
เป็นที่พึ่งอันประเสริฐของข้าพเจ้า
แล้วทำไมต้องไปพึ่งพระภูมิอีก?
เป็นพุทธต้องพึ่งพระรัตนตรัยสิ
พึ่งพระพุทธก็ได้ พระธรรมก็ได้ พระสงฆ์ก็ได้
เรื่องก็ไม่เสียหายอะไร
แล้วทำไมจะต้องไปพึ่งศาลพระภูมิ !!

อาตมาเคยถามเขาหลายคนว่า

“เจริญพร ทำไมสร้างบ้านสวยๆ ต้องมีศาลพระภูมิด้วย”

“อ๊ะ! เขามีกัน ก็มีกะเขามั่ง”

อย่างนี้ก็ผิดหลักการอีกแล้ว ชาวพุทธไม่เชื่ออะไรตามเขาว่า ไม่ใช่เชื่อว่าเขามีกันก็อยากจะมีบ้าง...อย่างนั้นมันก็ได้

เราต้องมีปัญญา มีเหตุผล จะเชื่ออะไรก็ต้องคิดต้องตรองกันเสียก่อน จึงจะยอมใจเชื่อลงไป ถ้ายังไม่คิดให้ชดออย่าปลงใจเชื่ออย่างนี้จึงจะถูก

การถูก การชอบ ตามหลักการของพระพุทธศาสนา

เรื่องของศาลพระภูมินี้ ถ้าหากว่าเราจะเลิกก็เลิกได้ ไม่ต้องเกรงใจพระภูมิหรือก บำหนักต้องการเลิกศาลพระภูมิ ไม่กล้าเลิกด้วยตนเอง จะมาให้ท่านปัญญานั้นทะไปช่วยเลิกให้ก็ได้ คือช่วยถอนทิ้งให้ก็ได้ หรือเอาถมคุณมอะอะไรก็ได้...ทำพิธีเลิกให้ ไม่มีอะไร ถอนทิ้งไปเฉยๆ บ้านไหนก็ได้ยินดีเสมอ โปรดติดต่อท่านปัญญานั้นทะฯ วัดชลประทานรังสฤษฎ์ ทำหน้าที่ถอนศาลพระภูมิ คนอื่นเขาตั้งศาล...อาตมาจะช่วยถอนศาลให้ ถอนเสร็จแล้วก็เอาพระพุทธรูปไปวางไว้บ้าง

เราชี้ช่องให้เด็กเล็กเด็กน้อยของเราเป็นคนฉลาด ดีกว่าเป็นคนเขลา ถ้าเราสอนให้เด็กไปนั่งไหว้ศาลพระภูมิอยู่ ก็เรียกว่าสอนเด็กให้เด็กเป็นคนเขลา

ถ้าเราสอนเด็กให้ไหว้พระพุทธเจ้า และสอนให้เขาพึ่งตัวเองด้วยการประพาศติชอบด้วยหลักธรรมะ นั้นแหละจะเป็นการนำเด็กไปสู่ความรู้ความฉลาด จะเป็นการถูกการชอบตามหลักการของพระพุทธศาสนาโดยแท้จริง

เวลานี้เราเจริญด้วยวัตถุ แข่งกันสร้างแต่ของใหญ่ๆ เช่น พระพุทธรูปใหญ่ที่สุดในโลก ใครๆก็อยากจะสร้างให้ใหญ่ที่สุดในโลกกันทั้งนั้น เงินเงินเสียทองไปเท่าไร ถ้าเอาเงินทั้งหลาย ได้พระได้เรียนพระปริยัติธรรมที่ถูกต้อง ช่วยอบรมจิตใจให้มีความรักต่อพระศาสนา จะได้เติบโตขึ้นเป็นพระธรรมทูต ช่วยทำงานให้แก่พระศาสนาต่อไปจะไม่ดีหรือ ดีกว่าเราจะไปสร้างสิ่งเหล่านั้น ให้รกรับานรกรเมือง...สร้างกันใหญ่ ภาคไหนสร้าง ภาคนี้ก็สร้าง แล้วทำอะไรได้ นอกจากสร้างแล้วให้คนไปไหว้ แล้วก็สิ้นตัวกัน เท่านั้นเอง...ไม่ได้อะไรมากไปกว่านั้น

จิตใจที่จงรักภักดีต่อพระรัตนตรัยอย่างแท้จริง

อาตมามองเห็นพระพุทธศาสนา ยังมีได้เป็นประโยชน์อย่างแท้จริงต่อจิตใจของพี่น้องชาวไทย ได้อิทธิฐานใจไว้ว่า...

เราต้องแก้ไขความเป็นอยู่ของพุทธบริษัท

ธรรมะนั้นเราไม่ต้องแก้

... เรียบร้อยอยู่แล้ว ...

แต่ต้องแก้ไขความเชื่อ

แก้ไขการกระทำของพุทธบริษัท

ก็เลยตั้งใจว่า จะต้องเทศน์กันอย่างตรงไปตรงมา ไม่ต้องเกรงใจใคร ไม่ว่าใครอยู่ในที่นี้ ถ้าทำผิดก็ต้องเทศน์ว่าผิด ถ้า

ทำถูกก็ต้องบอกว่าถูก จึงได้ตั้งใจไว้ในใจอย่างนี้ เมื่อได้ตั้งใจอย่างนี้แล้ว ก็ได้กระทำตามอุดมการณ์

เพราะเมื่อไปเทศน์เมืองไหน เขาก็หาว่าด่าเขา เพราะไปแนะนำเขาให้เลิกไหว้ผีสามเทวดา ให้เลิกไหว้อะไรที่ไม่ควรจะไปไหว้ **ให้มีใจจงรักภักดีต่อพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ อย่างแท้จริง** อย่าเป็นคนประเภทหลายใจ เตียวไหว้พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ เตียวก็ไปไหว้เสาศลักรเมือง เตียวก็ไปไหว้พระภูมิเจ้าที่ เตียวไปไหว้ผีต้นไม้ เตียวไปไหว้อ้ายโน่นอ้ายนี้ ใครทำอะไรไว้ตรงไหนก็ไปไหว้กันทั้งนั้น

แม้รูปเทวดาหน้าโรงแรม คนก็ไปไหว้กันเต็มไปหมด ดูแล้วก็แสนจะสงสารญาติโยมทั้งหลาย ว่าทำไมจึงได้งมงายกันอยู่อย่างนี้ แล้วมีใครบ้างในเมืองไทยนี้ ที่จะกล้าบอกกับญาติโยมอย่างนั้น ใครจะกล้าเทศน์กับญาติโยมอย่างนั้น เขาไม่กล้า... เพราะกลัวว่าจะไปขัดผลประโยชน์อะไรๆเข้า ไม่คิดจะสอนคนให้เข้าใจธรรมะ คิดแต่ว่าจะเอาใจญาติโยมเพียงประการเดียว แล้วศาสนานั้นจะโปรดได้อย่างไร

คนที่สนใจและอยากจะทำเรื่องความเชื่อความคิดในทางพระพุทธศาสนา อยากจะขอแนะนำสักหน่อย คือให้อ่านหนังสือเรื่อง “ใครเห็นผิด” ของท่านปัญญาวัณนทะ ไม่ใช่โฆษณาหนังสือ แต่ว่าอยากจะทำแนะนำให้ญาติโยมได้อ่านจะได้ทำความเข้าใจในเรื่องความเชื่อที่ถูกต้องตามหลักพระพุทธศาสนานั้นเป็นอย่างไร

ขอกัยเดอะ!!

พี่น้องผู้นับถือพุทธศาสนาทั้งหลาย

พวกเราเดี๋ยวนี้เป็นชาวพุทธกันก็จริง

. . . แต่ว่าเที่ยวไหว้เปะปะ . . .

ห่างไกลจากพระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์มากเหลือเกิน

อาดมานี้เป็นผู้ที่มีใจรักพระพุทฺธศาสนา

. . . แล้วก็หวังดีต่อพุทธบริษัท . . .

ไม่ว่าอาดมาจะไปเทศน์ ไปปาฐกถาที่ไหน

ก็พยายามชำระล้างแผลร้ายของพี่น้องทั้งหลายตลอดเวลา

...จนบางคนฟังแล้วก็ไม่ชอบใจ

แต่ว่าอาดมาไม่สนใจหรือใครจะว่าอย่างไรก็ช่างเขา

เพราะ . . . อาดมาทำงานเพื่อธรรมะ

ต้องการประกาศคำสอนของพระพุทฺธเจ้า

เพื่อให้พี่น้องผู้ได้ชื่อว่าเป็นพุทธบริษัท

ได้เกิดความรู้ความเข้าใจในพุทธศาสนาอย่างถูกต้อง

ปณิธานของธรรมสภาและสถาบันหนังสือธรรม

ธรรมสภาก่อตั้งขึ้นเมื่อปีพ.ศ. ๒๕๓๐ มีปณิธานในการเผยแพร่พระพุทธศาสนาของพระบรมศาสดา ตามเจตนารมณ์ของท่านเจ้าคุณพระสุธรรมเมธี (นายบรรลือ สุขธรรม ป.ธ.๘) อดีตเจ้าคณะจังหวัดอุตรดิตถ์ ผู้ก่อตั้งธรรมสภา อันเป็นธรรมสภาแห่งแรกของประเทศไทย สมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ ๗ ทรงเปิดทองลูกนิมิตเอก ในวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๒

สืบเนื่องตามกาลเวลา ในยุคก่อนปีพุทธศักราช ๒๕๓๐ หนังสือธรรมะที่ได้จัดพิมพ์จำหน่ายในท้องตลาด ส่วนมากมีเนื้อหาสาระและมีคุณค่าเป็นอย่างมาก แต่ไม่มีผู้คนสนใจเท่าที่ควร เป็นเพราะรูปเล่มส่วนใหญ่ ไม่มีความสวยงาม ไม่มีคุณสมบัติพอที่จะดึงดูดประชาชนให้สนใจหนังสือ ทำให้ในอดีตหนังสือธรรมะไม่ได้รับความนิยมเป็นที่แพร่หลาย

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ธรรมสภาและสถาบันหนังสือธรรม ได้ตั้งปณิธานว่า ภายใน ๑๐ ปี จะต้องเปลี่ยนวัฒนธรรมการเผยแพร่หนังสือธรรมะ ให้มีรูปแบบสวยงาม น่าจับต้อง เป็นที่สนใจของประชาชน และจะทำให้หนังสือธรรมะขึ้นชั้นไขว่ตามร้านหนังสือชั้นนำ ติดอันดับ Best Seller เหมือนหนังสือชนิดอื่นทั่ว ๆ ไปที่วางจำหน่ายอยู่ จึงได้พัฒนารูปแบบปกและรูปเล่ม ให้มีความน่าสนใจอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะเวลาถึง ๑๐ ปี และตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๔๐ เป็นต้นไป ทำให้ประชาชนเปลี่ยนวัฒนธรรมการอ่านมาสนใจหนังสือธรรมะเพิ่มมากขึ้น ธรรมสภามีความภูมิใจที่ได้นำเสนอและพัฒนาการอ่านหนังสือธรรมะของประชาชน ดังที่ท่านจะเห็นได้ในปัจจุบัน

ตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๔๐ ที่ผ่านมา ธรรมสภาได้ตั้งปณิธานให้หนังสือธรรมะเป็นหนังสือที่มีคุณภาพดีและราคาถูก เพื่อสนองความต้องการของประชาชนให้มากที่สุด จะพัฒนาหนังสือและสื่อธรรมะให้ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า “หนังสือธรรมะทั้งสวย ทั้งดี มีคุณภาพ และราคาไม่แพง”

ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็นต้นไป เป้าหมายของสำนักพิมพ์ธรรมสภาและสถาบันหนังสือธรรม คือ การเผยแพร่ธรรมะที่ส่งเสริมให้ประชาชน ลด ละ เลิก อบายมุข และสิ่งเสพติดทั้งหลาย เพื่อการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องดีงามและการนำมาซึ่งความสุขของมนุษยชาติ

ธรรมสภาได้ตั้งปณิธานไว้ว่า ในปีพุทธศักราช ๒๕๖๐ ประชาชนชาวไทย จักมีอิสระปราศจากความงมงาย ปราศจากสิ่งเหลวไหล และจะส่งเสริมให้อบายมุขหมดไปจากประเทศไทย ซึ่งอาจจะเป็นไปไม่ได้ แต่ขอให้ลดลง ๆ เรื่อย ๆ รวมถึงการสนับสนุนให้ประชาชนมีศีล มีธรรม มีวัฒนธรรมของชาวพุทธ และมีความปิติในการปฏิบัติธรรม เพื่อความสุขของชีวิตและเพื่อความสุขของสังคมโดยทั่วกัน

ด้วยความสุจริต หวังดี ธรรมสภาปรารถนาให้โลกพบกับความสงบสุข

สถาบันหนังสือธรรม เป็นองค์กรเอกชนที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อสืบทอดและเผยแผ่พระพุทธศาสนา ให้ดำรงอยู่มั่นคง อันเป็นการสานต่อเจตนารมณ์ของหลวงพ่อบุญญาณ์ทกิกขุ แห่งสวนโมกขพลาราม สุราษฎร์ธานี พระเดชพระคุณพระพรหมมังคลาจารย์ หลวงพ่อปัญญาณ์ทกิกขุ องค์ประธานสถาบันหนังสือธรรม และ **ท่านเจ้าคุณพระสุธรรมเมธี** ป.ธ. ๘ ประโยค (นายบรรลือ สุขธรรม) อดีตเจ้าคณะจังหวัดอุตรดิตถ์ ผู้ให้กำเนิดธรรมสภา

กิจกรรมของสถาบันหนังสือธรรม

๑. โครงการ **พบพระ พบธรรม** ทุกวันเสาร์ ๑๕.๐๐-๑๗.๐๐ น.
๒. โครงการ **ศีลธรรมของยุวชนคือสันติภาพของโลก** จัดที่สวนมฤตดาธรรมาราม
๓. โครงการ **อยู่กันด้วยความรัก** ช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ
๔. ธรรมสถานปฏิบัติธรรม **“สวนมฤตดาธรรมาราม”** อบรมการเรียนรู้ชีวิตตามธรรมใน ๑ วัน ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ น. ทุกวันพุธต้นเดือน ติดต่อเข้าร่วมกิจกรรม “เรียนรู้ชีวิตตามธรรม” ได้ที่ โทร. ๐๘๖-๐๐๕๕๗๘, ๐๒-๔๔๑๑๕๘๘

สถาบันหนังสือธรรม และ **ธรรมสถานสวนมฤตดาธรรมาราม** ได้รับการสนับสนุนจากธรรมสภาและศูนย์หนังสือพระพุทธศาสนา สาอุชนท่านใดที่สนใจ ขอรบกวนเรียนเชิญเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการต่าง ๆ ของสถาบันหนังสือธรรม ได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น

การพิมพ์หนังสือธรรมเป็นอนุสรณ์ นอกจากเป็นการจัดทำสิ่งซึ่งมีประโยชน์ที่คงอยู่ยืนนานแล้ว ยังเป็นการบำเพ็ญธรรมทานที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า เป็นทานอันยอดเยี่ยมอีกด้วย ผู้ปฏิบัติเช่นนี้ชื่อว่า ได้แสดงออกซึ่งญาติธรรม พร้อมไปกับการได้มีส่วนร่วมในการเผยแผ่ธรรมอันจะอำนวยประโยชน์ที่แท้จริงแก่ประชาชน

ท่านที่ประสงค์จัดพิมพ์หนังสือธรรมะที่ดี มีคุณภาพ เพื่อมอบเป็นที่ระลึกในทุกโอกาสของงานประเพณี อันเป็นการใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุด โปรดติดต่อที่ **ธรรมสภา...**

๑/๔-๕ ถนนบรมราชชนนี ๑๑๔ แขวงศาลาธรรมสพน์ เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๗๐
โทรศัพท์. (๐๒) ๔๔๑๑๕๘๘ โทรสาร. (๐๒) ๔๔๑๑๕๖๔ หรือ ที่ www.thammasapa.com

การให้ธรรมะขณะการให้ทั้งปวง การรับธรรมะและนำไปปฏิบัติยอมขณะการรับทั้งปวงเช่นกัน

เพื่อเป็นการสนองปณิธานของหลวงพ่อบัณฑิตนันทะ
ธรรมสภาและสถาบันบันลือธรรม จึงได้รวบรวมปาฐกถาธรรม
ของหลวงพ่อบัณฑิตนันทิกุ ที่เกี่ยวกับการขจัดความมมภายใน
ที่มีอยู่ให้หมดสิ้นไป เพื่อให้ชาวพุทธได้เดินทางออกจากความเห็น
ผิดมาอยู่กับความเห็นถูก ให้ออกจากความหลงมมภายใน ไม่มีสาระ
แก่นสารมาอยู่ในความรู้แจ้งเห็นจริง มาปฏิบัติในสิ่งที่เป็นสาระ
เข้าถึงความเป็นพุทธะกันอย่างแท้จริง มารวมจัดพิมพ์เป็นหนังสือ
เผยแพร่โดยให้ชื่อหนังสือเล่มนี้ว่า

"ปฏิวัติความมมภายใน : เลิกเชื่อไร้เหตุผล ฟังคนและฟังธรรมะ"

วัดบวรนิเวศ ๑/๗

www.thammasapa.com

ISBN : 978-974-05-1331-5

9 789740 513315

ขอกราบขอบพระคุณแด่ทุกท่านที่สนับสนุน และสมทบการจัดพิมพ์หนังสือธรรมะเล่มนี้
โปรดช่วยอุปถัมภ์ค่าจัดพิมพ์เพื่อการเผยแพร่ธรรมะ ราคาเล่มละ ๑๒๐ บาท